

Verjamemo v potencial te regije

Razkritja po 3. stebru baselskih standardov | 2021

1. Ključni poudarki	4
Izjava o upravljanju tveganj	6
2. Uvod	9
3. Področje uporabe	11
4. Kapital in kapitalske zahteve	15
4.1. Kapitalska ustreznost	15
4.2. Podrobni prikaz elementov kapitala	17
4.3. Kapitalske zahteve	19
4.4. MREL zahteva – Ključne metrike kapitala in kvalificiranih obveznosti	20
4.5. Povzetek pristopa ocenjevanja notranjega kapitala, potrebnega za tekoče in predvideno poslovanje	24
4.6. Kapitalski instrumenti, vključeni v kapital	24
4.7. Dejavniki tveganja in napoved	25
4.8. Informacije o covid-19 moratorijih	29
4.9. Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik	30
4.10. CRR »Hitri popravek«	32
4.11. Dogodki po obdobju poročanja	33
5. Cilji in politike upravljanja tveganj	35
5.1. Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj	35
5.2. Število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa	47
5.3. Politika izbora primernih kandidatov za člane upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje	47
5.4. Politika zagotavljanja raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter stopnja njihovega doseganja	49
6. Kreditno tveganje in splošne informacije o CRM	52
6.1. Splošne kvalitativne informacije o kreditnem tveganju	52
6.2. Kakovost kreditnega tveganja	56
6.3. Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti	56
6.4. Uporaba tehnik blaženja kreditnega tveganja	61
7. Kreditno tveganje – standardizirani pristop	65
8. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke	67
8.1. Cilji in načela upravljanja kreditnega tveganja nasprotne stranke	67
8.2. Zmanjševanje tveganja – poboti in zavarovanja	68
8.3. Interno razporejanje kapitala in definicija kreditnih limitov za izpostavljenosti CCR	68
8.4. Zavarovanje s premoženjem in ustvarjanje rezerv	68
8.5. Upravljanje tveganja neugodnih gibanj	68
8.6. Vpliv znižanja bonitetnih ocen na zavarovanja	69
9. Neobremenjena sredstva	71
10. Izpostavljenost tržnemu tveganju	73
10.1. Cilji in načela upravljanja tržnega tveganja	73
10.2. Politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje	75
11. Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo	78

11.1.	Narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja	78
11.2.	Sprememba v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto	78
12.	Upravljanje likvidnostnega tveganja – cilji in načela upravljanja tveganj	80
13.	Količnik finančnega vzvoda	88
14.	Operativno tveganje	91
14.1.	Pristop za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje	91
14.2.	Opis drugih notranjih pristopov in metodologij na področju operativnega tveganja	91
15.	Politika prejemkov	93
15.1.	Organi, ki nadzorujejo prejemke	93
15.2.	Zasnova in struktura sistema prejemkov za zaposlene, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije	93
15.3.	Načini, na katere se aktualna in prihodnja tveganja upoštevajo v postopkih prejemkov	96
15.4.	Razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki, določeno v skladu s členom 94(1)(g) CRD	96
15.5.	Opis načinov, na katere poskuša institucija povezati uspešnost, ugotovljeno v obdobju ocenjevanja uspešnosti, z ravno prejemkov	99
15.6.	Opis načinov, na katere poskuša institucija prilagoditi prejemke, da se upošteva dolgoročna uspešnost	103
15.7.	Glavni parametri in utemeljitve za vsako shemo variabilnih sestavin prejemkov in morebitne druge nederne ugodnosti v skladu s členom 450(1)(f) CRR	107
15.8.	Celotni prejemki vsakega člana upravljalnega organa ali višjega vodstva	107
15.9.	Informacije o tem, ali se lahko za institucijo uporablja odstopanje iz člena 94(3) CRD v skladu s členom 450(1)(k) CRR	107
15.10.	Velike institucije razkrijejo kvantitativne informacije o prejemkih za kolektivni upravljalni organ institucije, pri čemer se razlikuje med izvršnimi in neizvršnimi člani, v skladu s členom 450(2) CRR	107
15.11.	Kvantitativne informacije glede prejemkov	108
16.	Priloge	110
16.1.	Priloga 1	110
16.2.	Priloga 2	110
16.3.	Priloga 3	111
16.4.	Priloga 4	112
16.5.	Priloga 5	115
16.6.	Priloga 6	116
16.7.	Priloga 7	117
16.8.	Priloga 7	118

1. Ključni poudarki

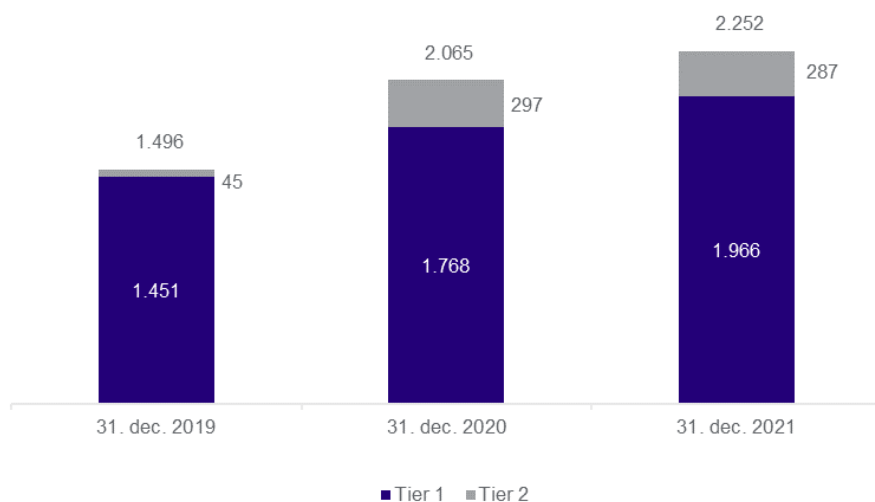
(Člena 438 b in 447 CRR)

Tabela 1 – EU KM1 – Ključne metrike

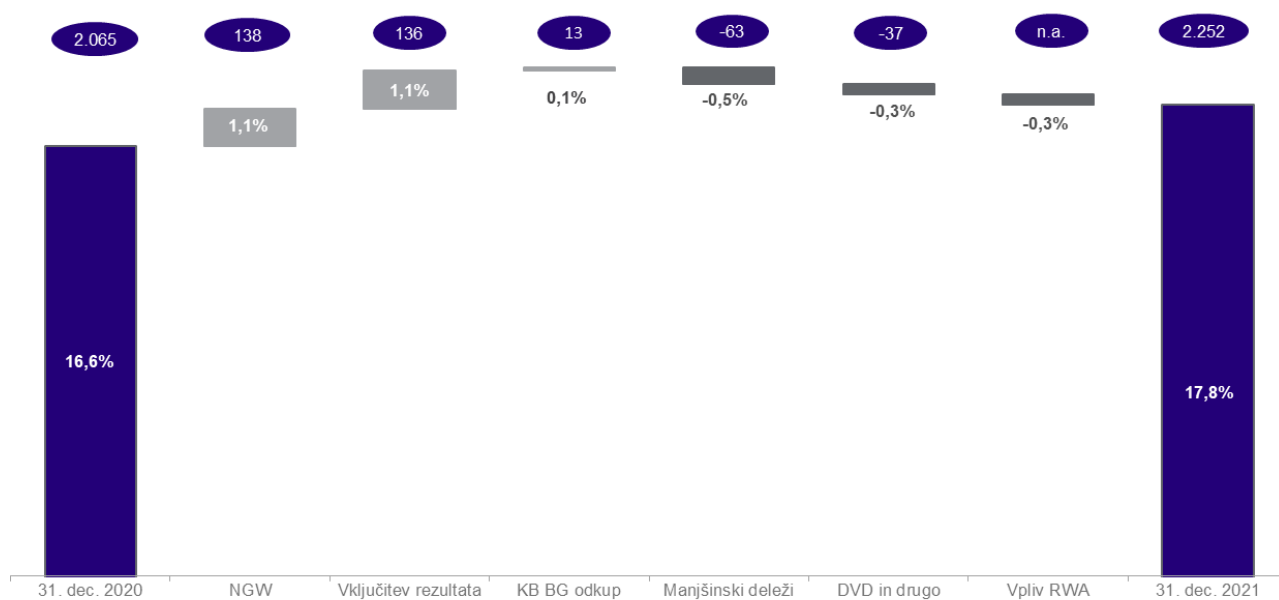
		31. 12. 2021	30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 3. 2021	31. 12. 2020
		a	b	c	d	e
Razpoložljivi kapital (zneski)						
1	Navadni lastniški temeljni kapital	1.959.601	1.891.439	1.879.419	1.734.201	1.753.448
2	Temeljni kapital	1.965.551	1.905.247	1.885.268	1.739.075	1.768.062
3	Skupni kapital	2.252.490	2.200.649	2.172.353	2.025.437	2.065.463
Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti						
4	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju	12.667.408	12.824.373	12.755.591	12.615.065	12.421.028
Kapitalski količniki (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
5	Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala	15,47 %	14,93 %	14,73 %	13,75 %	14,12 %
6	Količnik temeljnega kapitala	15,52 %	15,04 %	14,78 %	13,79 %	14,23 %
7	Količnik skupnega kapitala	17,78 %	17,37 %	17,03 %	16,06 %	16,63 %
Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
EU 7a	Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda	2,75 %	2,75 %	2,75 %	2,75 %	2,75 %
EU 7b	od tega: ki morajo biti sestavljene iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala	1,55 %	1,55 %	1,55 %	1,55 %	1,55 %
EU 7c	od tega: ki morajo biti sestavljene iz temeljnega kapitala	2,06 %	2,06 %	2,06 %	2,06 %	2,06 %
EU 7d	Skupna kapitalska zahteva v okviru PNPO	10,75 %	10,75 %	10,75 %	10,75 %	10,75 %
Zahteva po skupnem blažilniku in skupna kapitalska zahteva (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
8	Varovalni kapitalski blažilnik	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
EU 10a	Blažilnik za druge sistemsko pomembne institucije	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
11	Zahteva po skupnem blažilniku	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
EU 11a	Skupna kapitalska zahteva	14,25 %	14,25 %	14,25 %	14,25 %	14,25 %
12	Razpoložljivi navadni lastniški temeljni kapital po izpolnitvi skupne kapitalske zahteve v okviru PNPO	749.864	661.260	661.260	529.462	567.240
Količnik finančnega vzvoda						
13	Mera skupne izpostavljenosti	19.229.497	19.145.896	21.767.392	22.958.066	22.603.903
14	Količnik finančnega vzvoda	10,22 %	9,95 %	8,66 %	7,58 %	7,82 %
Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda (kot odstotek mere skupne izpostavljenosti)						
EU 14c	Skupna zahteva za količnik finančnega vzvoda v okviru PNPO (%)	3,14 %	3,14 %	3,14 %	3,00 %	-
Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda in zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda (kot odstotek mere skupne izpostavljenosti)						
EU 14d	Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda	3,14 %	3,14 %	3,14 %	3,00 %	-
EU 14e	Zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda	3,14 %	3,14 %	3,14 %	3,00 %	-
Količnik likvidnostnega kritja						
15	Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	5.174.269	5.063.883	4.912.483	4.754.938	4.493.341
EU 16a	Denarni odlivi – skupna tehtana vrednost	2.551.704	2.420.081	2.259.409	2.079.145	1.875.194
EU 16b	Denarni prilivi – skupna tehtana vrednost	590.383	550.236	478.443	410.137	379.425
16	Neto denarni odlivi skupaj (prilagojena vrednost)	1.961.279	1.869.802	1.780.866	1.668.894	1.495.611
17	Količnik likvidnostnega kritja	263,92 %	271,86 %	277,78 %	287,02 %	302,88 %
Količnik neto stabilnega financiranja						
18	Skupaj razpoložljivo stabilno financiranje	18.446.656	18.170.538	18.031.347	16.758.272	16.514.623
19	Skupaj potrebno stabilno financiranje	9.960.818	9.667.399	9.484.900	10.119.584	9.966.839
20	NSFR	185,19 %	187,96 %	190,11 %	165,60 %	165,70 %

Ključni podatki in količniki se odražajo skozi celotna Razkritja po 3. stebru, povzetek se odraža v tabeli 1.

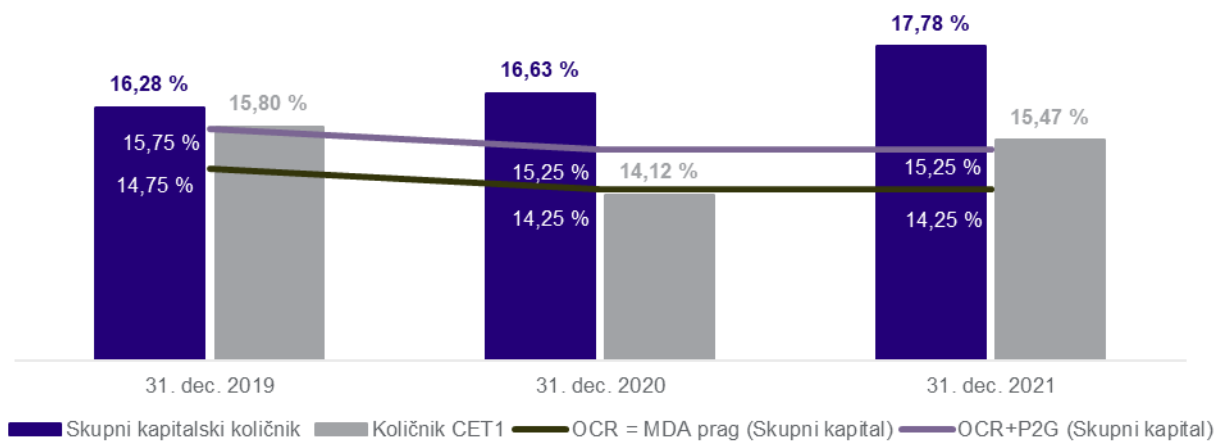
Slika 1: Skupni kapital NLB Skupine (v mio EUR)

Slika 2: Skupni kapital in letna sprememba količnika skupnega kapitala NLB Skupine

Slika 3: Kapitalski količniki in regulativni pragi NLB Skupine (v %)

Izjava o upravljanju tveganj

(Člen 435 e in f CRR)

Uprava in Nadzorni svet NLB izdajata strnjeno izjavo o upravljanju tveganj skladno s 17. členom Sklepa o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Ur. l. RS, št. 73/2015 in 115/2021), Uredbo EU 575/2013, 435. člen (Cilji in politike upravljanja tveganj), točki (e) in (f), ter Smernicami EBA o notranjem upravljanju (EBA/GL/2021/05) in Smernicami EBA o zahtevah za razkritje (EBA GL/2016/11).

Upravljanje tveganj, ki v Skupini predstavlja pomemben element celostnega korporativnega upravljanja Skupine, je organizirano v skladu s strateškimi usmeritvami, uveljavljenimi internimi politikami in postopki, ki upoštevajo evropske bančne predpise, predpise BS, trenutne smernice EBA ter ustrezne dobre bančne prakse. Predpise EU upošteva celotna NLB Skupina, medtem ko članice Skupine, ki poslujejo zunaj Slovenije, spoštujejo tudi pravila, ki jih določajo lokalni regulatorji. Skupina daje velik pomen kulturi prevzemanja in upravljanja tveganj ter zavedanju o tveganjih znotraj celotne Skupine. Zagotavljanje ozaveščenosti o tveganjih je sestavni del poslovne strategije Skupine. Poslovno in operativno okolje, pomembno za poslovanje Skupine, se spreminja skupaj s trendi, kot so spremembe vedenja strank, razvoj novih tehnologij in konkurentov, trajnostno financiranje ter vedno večji obseg regulativnih zahtev. Zato se način upravljanja tveganj stalno spreminja, in sicer z namenom odkrivanja in upravljanja potencialnih novih tveganj.

Skupina kot pomemben element internega upravljanja uporablja koncept »treh obrambnih linij«, pri čemer je funkcija upravljanja tveganj druga obrambna linija. Okrepljeno celostno korporativno upravljanje Skupine se odraža v znižanju SREP zahteve v preteklih letih. Robusten in celovit okvir upravljanja tveganj je opredeljen in organiziran glede na pričakovani prihodnji poslovni profil in profil tveganosti Skupine ter zasleduje doseganje interno zastavljenih strateških ciljev in izpolnjevanje vseh zunanjih zahtev. Proaktivno upravljanje tveganj in kontrolni sistem temeljita predvsem na Opredelitvi pripravljenosti za prevzemanje tveganj in Strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj, ki sta skladni s Poslovno strategijo Skupine ter osredotočeni na zgodnje odkrivanje in učinkovito obvladovanje tveganj. Vzpostavljeni sistem upravljanja in različna orodja za obvladovanje tveganj omogočajo ustrezen nadzor nad profilom tveganosti Skupine ter proaktivno podpirajo njeno poslovanje prek vgrajenih postopkov eskalacije in uporabe različnih omilitvenih ukrepov, kadar je to potrebno. S tega vidika Skupina stalno krepi in dopolnjuje obstoječe metodologije in postopke v vseh segmentih upravljanja tveganj.

Skupina prispeva k trajnostnemu poslovanju z vključevanjem tveganj na področju okolja, družbe in upravljanja (ESG) v svoje poslovne strategije, okvir upravljanja tveganj in ureditev notranjega upravljanja. Z uvedbo programa trajnostnega poslovanja NLB Skupine je Skupina uvedla elemente trajnostnega poslovanja v poslovni model. Cilj te strateške pobude na ravni celotne organizacije je zagotoviti trajnostno finančno uspešnost Banke z upoštevanjem tveganj ESG in priložnosti v poslovanju ter aktivno prispevati k bolj uravnoteženemu in vključujočemu gospodarskemu in družbenemu sistemu. Trajnostno financiranje vključuje merila ESG v poslovne in naložbene odločitve Skupine v trajno korist komitentov Skupine in družbe. Odbor za trajnostno poslovanje NLB Skupine nadzira integracijo dejavnikov ESG v poslovni model Skupine. Upravljanje tveganj ESG je celostno vključeno v proces odobravanja posojil Skupine in s tem povezano upravljanje kreditnega portfelja. Pri tem zasleduje smernice ECB in EBA s tendenco njihove celostnega vključevanja v vse relevantne procese. Razpoložljivost podatkov ESG v regiji, kjer posluje Skupina, je še vedno pomanjkljiva. Kljub vsemu si Skupina prizadeva pridobiti ustrezne podatke o komitentih kot predpogoj za sprejemanje ustreznih odločitev.

Skupina načrtuje preudaren profil tveganosti, optimalno porabo kapitala in dobičkonosno poslovanje na dolgi rok, ob upoštevanju prevzetih tveganj. Poslovna strategija, Opredelitev pripravljenost za prevzemanje tveganj, Strategija tveganj in ključne interne politike na področju tveganj Skupine, ki jih potrjujejo Uprava in Nadzorni svet NLB, določajo strateške cilje in smernice o prevzemanju tveganj, pristopih in metodologijah, merjenju, mitigaciji in upravljanju vseh vrst tveganj na različnih ravneh upravljanja. Ključne strateške smernice glede prevzemanja tveganj so dosledno integrirane v redni pregled poslovne strategije, postopek priprave finančnega plana poslovanja in druge strateške odločitve, pri čemer je zagotovljeno celostno sprejemanje poslovnih odločitev. Skupina redno spremlja svoj ciljni profil nagnjenosti k prevzemanju tveganj in porabo internega kapitala, ki predstavljata ključna elementa proaktivnega upravljanja. Izpostavljenost tveganjem in morebitna odstopanja od limitov ali ciljnih vrednosti se redno poročajo ustreznim komisijam in/ali Upravi Banke, Komisiji za tveganja Nadzornega sveta in Nadzornemu svetu Banke.

Skupina je poleg tega vzpostavila celovit okvir stresnega testiranja in druge sisteme zgodnjega obveščanja na različnih področjih tveganj, in sicer z namenom zagotavljanja podpore pri oblikovanju in uresničevanju poslovne strategije Skupine ter sprejemanju poslovnih odločitev, krepitev obstoječih notranjih kontrol in pravočasnega ukrepanja, kadar je to

potrebno. Okvir stresnega testiranja vključuje vse pomembne vrste tveganj in več različnih stresnih scenarijev ali analiz občutljivosti upošteva ranljivost poslovnega modela Skupine. Stresno testiranje ima pomembno vlogo pri ocenjevanju odpornosti Skupine na stresne okoliščine, in sicer z vidika pričakovane dobičkonosnosti, kapitalske ustreznosti in likvidnosti. Kot takšno je kot pomemben element preudarnega upravljanja tveganj vključeno v sistem upravljanja tveganj Skupine, in sicer v okviru opredelitve pripravljenosti na prevzemanje tveganj, procesa ICAAP in ILAAP ter Plana reševanja. Poleg notranjega stresnega testiranja Skupina kot sistemsko pomembna banka sodeluje tudi v regulatorno opredeljenih stresnih testiranjih, ki jih izvaja ECB.

Skupina je ena največjih slovenskih bančnih in finančnih skupin, ki je pomemben akter tudi na trgih regije JVE. Skladno s svojimi strateškimi usmeritvami namerava biti vzdržno dobičkonosna in sodelovati predvsem s komitenti na strateških trgih, ki jim zagotavlja inovativne, vendar enostavne rešitve, osredotočene na stranko, ter aktivno prispevati k bolj uravnoteženemu in vključujočemu gospodarskemu in družbenemu sistemu. Skupina ima dobro diverzificiran poslovni model. Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala je ključnega pomena za Skupino pri ohranjanju dolgoročno dobičkonosnega poslovanja. Na podlagi poslovne strategije Skupine prevladuje kreditno tveganje, ki mu sledijo tveganje kreditnega pribitka v portfelju bančne knjige, obrestno tveganje v bančni knjigi, operativno tveganje, likvidnostno tveganje, tržno tveganje in druga nefinančna tveganja. Redna identifikacija tveganj in njihovo ocenjevanje se izvajata v okviru procesa ICAAP s ciljem zagotavljanja stalnega in celostnega nadzora nad tveganji in njihovega učinkovitega upravljanja.

Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala je ključnega pomena za Skupino pri ohranjanju dolgoročno dobičkonosnega poslovanja. Upravljanje kreditnega tveganja, ki je najpomembnejše tveganje v Skupini, se osredotoča na prevzemanje zmernih tveganj – razpršen kreditni portfelj, ustreza kakovost kreditnega portfelja, vzdržen strošek tveganj in zagotavljanje optimalnega donosa glede na prevzeta tveganja. Toleranca do likvidnostnega tveganja je nizka. Skupina mora ves čas ohranjati ustrežno raven likvidnosti, da lahko poravnava svoje kratkoročne obveznosti, če se uresniči določen stresni scenarij. Poleg tega se z namenom zmanjšanja tveganja Skupina osredotoča na ustrezno strukturo virov financiranja. Skupina je omejila izpostavljenost tveganju kreditnega pribitka, ki izhaja iz tveganja vrednotenja portfelja dolžniških vrednostnih papirjev, ki služi kot likvidnostna rezerva, na zmerno raven. Temeljna usmeritev Skupine pri upravljanju obrestnih tveganj je omejevanje nepričakovanih negativnih učinkov na prihodke in kapital, ki izvirajo iz spremenjenih obrestnih mer na trgu, zato je toleranca do tega tveganja zmerna. Pri prevzemanju operativnih tveganj Skupina zasleduje usmeritev, da tovrstna tveganja ne smejo pomembno vplivati na njeno poslovanje. Pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj je nizka do zmerna, s poudarkom na ukrepih blaženja tveganj in ključnih kazalnikih tveganj, ki služijo kot sistem zgodnjega obveščanja. Sklepanje poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti v NLB je omejeno predvsem na servisiranje strank in varovanje lastnih postavk pred tveganji. Na področju valutnega tveganja Skupina tako zasleduje cilj nizke do zmerne izpostavljenosti. Toleranca do prevzemanja vseh ostalih vrst tveganj, vključno z nefinančnimi, je nizka, s poudarkom na minimizaciji njihovega možnega vpliva na poslovanje Skupine. Tveganja ESG ne predstavljajo nove kategorije tveganj, temveč dodatne dejavnike v okviru obstoječih vrst tveganj, kot sta kreditno in operativno tveganje. Skupina jih vključuje in upravlja v sklopu obstoječega okvira upravljanja tveganj.

Glavni cilji Izjave o pripravljenosti za prevzemanje tveganj v NLB Skupini so:

- zagotavljanje primerne ravni kapitalske ustreznosti, upoštevajoč vse regulativne zahteve,
- zagotavljanje ustrezne interno opredeljene ravni kapitalske ustreznosti,
- izpolnjevanje MREL zahteve,
- vzdrževanje nizke stopnje finančnega vzvoda,
- zagotavljanje ustrezne kakovosti in razpršenosti kreditnega portfelja, zadostno pokritje slabih naložb, vzdržen strošek tveganja skozi celoten gospodarski cikel, ter vzdržne izpostavljenosti projektnemu financiranju,
- ohranjanje ustrezne ravni in strukture likvidnosti, kjer stabilni depoziti komitentov predstavljajo glavni vir financiranja,
- razpršitev tveganj iz naslova izpostavljenosti do bank in držav,
- omejena izpostavljenost tveganju kreditnega pribitka,
- omejena izpostavljenost obrestnemu tveganju,
- omejena izpostavljenost valutnemu tveganju,
- vzdržna toleranca do neto izgub iz naslova operativnega tveganja.

Trajnostno financiranje ESG bo skladno s Sistemom z okoljskimi in družbenimi dejavniki oziroma tveganji (ESMS) integrirano v Izjavo Skupine o pripravljenosti za prevzemanje tveganj v letu 2022. Dodatni ključni kazalniki tveganj in s tem povezani cilji na področju ESG bodo opredeljeni skladno s Trajnostnim programom NLB Skupine in ESMS.

Konec leta 2021 so bile vrednosti najpomembnejših kazalnikov v okviru opredelitve pripravljenosti na prevzemanje tveganj Skupine, ki so odražale povezanost med strateškimi poslovnimi usmeritvami, strategijo prevzemanja glede tveganj in ciljnim profilom tveganosti:

- količnik skupnega kapitala 17,8 %,
- količnik temeljnega kapitala (Tier 1) 15,5 %,
- količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1) 15,5 %
- količnik finančnega vzvoda 10,2 %,
- strošek tveganja -41 b.t.,
- delež nedonosnih izpostavljenosti (NPE) po EBA 1,7 %,
- stopnja pokritja slabih naložb (NPL CR 2) 57,9 %,
- razmerje med posojili in depoziti (LTD) 60,0 %,
- količnik likvidnostnega kritja (LCR) 252,6 %,
- količnik neto stabilnih virov financiranja (NSFR) 185,2 %,
- občutljivost vrednosti lastniškega kapitala (EVE) (200 b.t.) v višini -6,4 % kapitala,
- transakcijsko valutno tveganje v višini 1,10 %,
- neto izgube iz naslova operativnega tveganja v višini 1,6 % kapitalске zahteve za operativno tveganje.

Covid-19 ni pomembno vplival na kakovost kreditnega portfelja. Skupina deluje skladno s smernicami EBA na področju moratorijev na plačilo obveznosti in zelo skrbno identificira kakršnokoli porast iz naslova kreditnih tveganj. Obsežne sheme, ki so jih uvedle vlade v državah Skupine in so zagotavljale moratorije upravičenim komitentom kot del ukrepov v zvezi s pandemijo covid-19, so bile v letu 2021 postopno ukinjene. Zaradi ukrepov v zvezi s covidom-19 in njihovim vplivom na poslovno okolje se je Skupina srečevala s presežno likvidnostjo, obenem pa je ohranila dober kapitalski položaj.

Skupina je zaključila leto 2021 kot bančna skupina, katere financiranje temelji na lastnih virih ter ima trden likvidnostni in kapitalski položaj, kar potrjuje finančno odpornost Skupine. Prevzeta skupina Komercialne Banke je imela podoben poslovni model kot Skupina, zato je bil njen vpliv na profil tveganosti Skupine v letu 2020 zmeren ter brez drugih pomembnejših učinkov tudi v letu 2021. Drugače v letu 2021 ni bilo drugih poslov, ki bi bistveno vplivali na profil tveganosti Skupine ali porazdelitev tveganj na ravni Skupine.

Strnjena izjava Uprave o tveganjih je objavljena na intranetu Banke, in sicer z namenom, da bi zaposleni Banke pri vsakodnevnih opravilih strogo upoštevali opredelitve in pomen doslednosti pri prevzemanju tveganj ter načine upoštevanja le-teh pri sprejemanju vsakodnevnih poslovnih odločitev.

Ljubljana, 11. april 2022

Nadzorni svet NLB

Uprava NLB

Primož Karpe
predsednik

Archibald Kremser
član

Andreas Burkhardt
član

Blaž Brodnjak
predsednik

2. Uvod

Namen tega poročila je zagotoviti razkritja, skladna z zahtevami globalnega regulatornega okvirja za kapital in likvidnost, ki ga je vzpostavil Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS). Na evropski ravni se te izvajajo v skladu z zahtevami za razkritja, kot so določene v delu 8 Uredbe (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (Uredba o kapitalskih zahtevah ali CRR) in v Direktivi 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru nad kreditnimi institucijami in investicijskimi podjetji (Direktiva o kapitalskih zahtevah ali CRD). CRR velja neposredno v državah članicah EU, medtem ko je bilo za CRD zahtevano, da se uvede preko nacionalnih zakonodaj držav članic EU. Dne 27. junija 2019 je bila objavljena sprememba CRR (Uredba (EU) št. 2019/876), kakor tudi dopolnitev CRD (Direktiva (EU) 2019/878 – CRD V). Slovenija je te zahteve CRD implementirala v svojo nacionalno zakonodajo z Zakonom o bančništvu (ZBan-3). Dne 26. junija 2020 je bila objavljena dodatna dopolnitev CRR (Uredba (EU) št. 2020/873), kot odziv na pandemijo covid-19.

V kontekstu tega dokumenta »EU bančna zakonodaja« predstavlja paket CRR, CRD ter regulatorne/izvedbene tehnične standarde. Zanj v splošnem velja, da vsebuje naslednje tri stebre:

- 1. steber vsebuje mehanizme in zahteve, s katerimi finančne institucije izračunajo svoje minimalne kapitalske zahteve za kreditno tveganje, tržno tveganje in operativno tveganje;
- namen 2. stebra je zagotoviti, da ima vsaka finančna institucija vzpostavljene učinkovite interne procese za ocenjevanje ustreznosti kapitala, ki temelji na natančni oceni tveganj. Nadzorniki imajo nalogo oceniti, kako dobro finančne institucije ocenjujejo svoje potrebe po kapitalski ustreznosti glede na svoja tveganja. Tveganja, ki se ne upoštevajo v 1. stebru, se upoštevajo v tem stebru;
- namen 3. stebra je dopolniti 1. in 2. steber. Zahteva, da finančne institucije razkrijejo informacije o obsegu uporabe zahtev iz EU bančne zakonodaje, zlasti glede kapitalskih zahtev/tveganju prilagojene aktive (RWA/RWEA) in virov, izpostavljenosti tveganjem in postopkov ocene tveganja.

Za lažje navajanje se v tem poročilu na zahteve sklicujemo kot na »3. steber«. Omenjeni 3. steber vključuje tako kvantitativne kot kvalitativne zahteve glede razkritij.

Vsa razkritja so pripravljena na konsolidirani osnovi (bonitetna konsolidacija) in v tisoč EUR, razen kjer je navedeno drugače. Morebitna neskladja med podatki, razkritimi v tem dokumentu, so posledica zaokroževanja.

Vključena področja

V skladu z zahtevami 3. stebra področja, ki jih pokrivajo razkritja NLB Skupine iz 3. stebra, vključujejo kapitalske zahteve in vire NLB Skupine iz CRD V, kreditno tveganje, kreditno tveganje nasprotne stranke, tržno tveganje, operativno tveganje, likvidnostno tveganje, obremenjena in neobremenjena sredstva, stopnjo finančnega vzvoda in razkritja o nagrajevanju v NLB Skupini. V skladu s členom 45i (3) a in c BRRD so razkrite tudi informacije o minimalnih zahtevah za kapital in kvalificirane obveznosti (MREL) za NLB.

NLB Skupina za izračun kapitalskih zahtev uporablja naslednje pristope:

- kreditno tveganje – standardizirani pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – pristop osnovnih kazalnikov.

Tako torej zahteve za razkritja v povezavi z drugimi pristopi, kot so pristop IRB, listinjenje in pristop naprednega merjenja operativnega tveganja, ter razkritja, povezana z internimi modeli za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje, ki jih NLB Skupina ne uporablja, ne veljajo. Razkritja, povezana z vrstami transakcij, v katere NLB Skupina trenutno ni vključena, v tem poročilu niso predstavljena. Vrstice in stolpci v predpisanih predlogah, povezanih s transakcijami, ki jih NLB Skupina ne izvaja, so bili izbrisani v skladu s Smernicami EBA.

Pogostost razkrivanja in medij

CRD V in Smernice EBA zahtevajo, da NLB Skupina razkrije informacije najmanj na letni ravni. Za zagotovitev učinkovite komunikacije o poslovanju in profilu tveganosti NLB Skupine slednja posebno pozornost namenja morebitni potrebi po pogostejši objavi informacij kakor letno. Ločen dokument Razkritja po 3. stebru je četrletno objavljen na internetni strani NLB <https://www.nlb.si/financna-porocila> in sledi objavi letnega oziroma medletnega poročila NLB Skupine.

Preverjanje in vir podatkov

Razkritja gredo skozi strog postopek notranjega nadzora in upravljanja, opisan v Politiki razkritij NLB Skupine s področja upravljanja tveganj in kapitala. Potrdila jih je Uprava NLB d.d. (v nadaljevanju: NLB), Komisija za tveganja Nadzornega sveta pa se je z njimi seznanila. Ključni elementi te politike so:

- opredelitev vlog in odgovornosti oddelkov, vključenih v postopek priprave razkritij,
- opredelitev informacij za objavo (v skladu z EBA GL/2014/14 in EBA GL 2016/11 ter CRR v členih 432 in 433),
- navodila za prispevke oddelkov in s tem povezane kontrole,
- usklajevanje prispevkov za Razkritja in s tem povezane kontrole,
- odobritev Razkritij s strani Uprave.

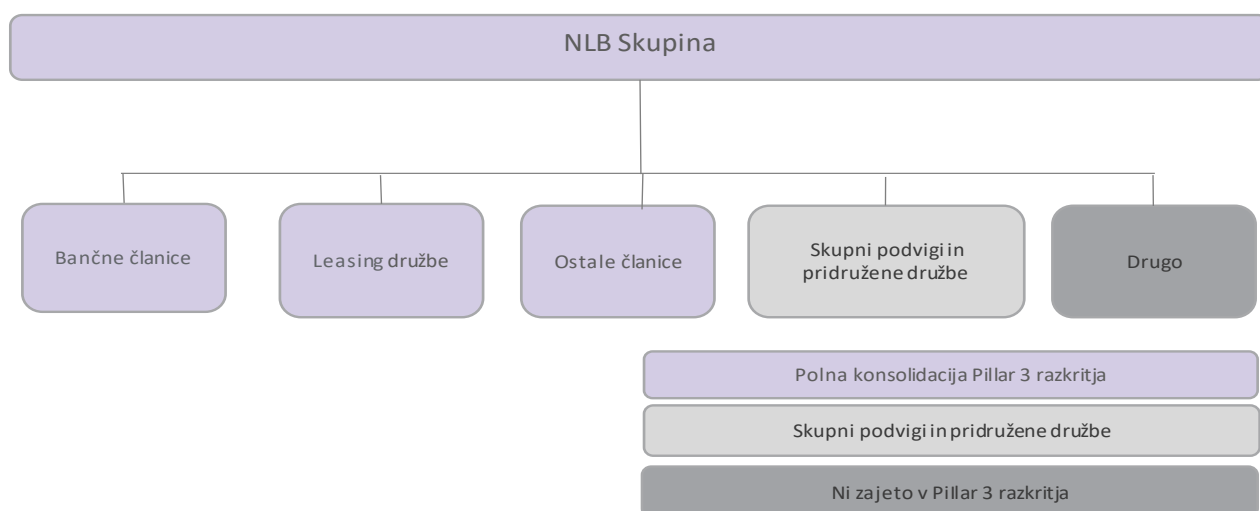
Informacije, vključene v razkritja, je treba preveriti s strogim postopkom notranjega nadzora in upravljanja. Za primarne kontrole so zadolženi nosilci posameznih vsebin. Na vsak datum poročanja morajo biti posredovana kvantitativna razkritja v posameznih predlogah, natančno usklajena z informacijami, kot so razkrite v letnem ali medletnem poročilu oz. poročilih regulatorju (Corep in Finrep). Poročilo je pregledano tudi s strani članov Skupine za upravljanje s kapitalom, ni pa revidirano.

Nekatere kvantitativne informacije v tem dokumentu temeljijo na finančnih podatkih, ki jih vsebuje Letno poročilo NLB Skupine 2021, druge kvantitativne informacije pa so bile pridobljene iz rednega regulatornega poročanja (Finrep in Corep) in so bile izračunane v skladu z zakonskimi zahtevami. Kvantitativni podatki iz razkritij torej niso vedno neposredno primerljivi s kvantitativnimi podatki iz Letnega poročila NLB Skupine 2021. Nekaj podrobnosti o ključnih razlikah med računovodskimi in regulatornimi izpostavljenostmi NLB Skupine je prikazanih v tabeli 2 – EU CC2.

3. Področje uporabe (člen 436 (a), (b), (c) in (d) CRR)

V skladu s kapitalno zakonodajo ima NLB d.d. (LEI koda 5493001BABFV7P27OW30) položaj »matične banke EU« in je tako matična družba NLB Skupine. NLB mora zato podatke razkrivati na konsolidirani osnovi. Konsolidirani računovodski izkazi za namen razkritij temeljijo na zahtevah CRR (regulatorni obseg konsolidacije). Povzetek predstavitev NLB Skupine v skladu z regulatornim obsegom konsolidacije je podan v nadaljevanju.

Slika 4: Shema NLB Skupine

Pomembni podrejeni družbi NLB Skupine, ki presegata 10 % RWA NLB Skupine, sta Komerčijalna Banka a.d. Beograd (v nadaljevanju: Komerčijalna Banka, Beograd) in NLB Banka a.d., Skopje. Podrobnejše informacije so razkrite v letnih poročilih družbe, objavljenih na spletnih straneh: <https://en.kombank.com/about-us> in <http://www.nlb.mk>.

Tabela EU CC2 predstavlja glavne razlike med osnovo za konsolidacijo in knjigovodskimi vrednostmi, kot so poročane v objavljenih računovodskih izkazih v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 in v obsegu regulatorne konsolidacije.

Razlike med obsegom konsolidacije za regulatorne namene in za računovodske namene (v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja) NLB Skupine (za vsako družbo posebej) dne 31. decembra 2021 so prikazane v tabeli EU LI3 (razkrite v poglavju Priloga 3). Konsolidacija za računovodske namene obsega vse:

- odvisne družbe (bančne, leasing in druge), ki jih obvladuje Banka ali NLB Skupina,
- pridružene družbe, v katerih ima NLB Skupina posredno ali neposredno od 20 % do 50 % glasovalnih pravic, ima pomemben vpliv, vendar jih ne obvladuje, in
- skupaj obvladovane družbe (tj. skupaj obvladovane s strani NLB Skupine na podlagi pogodbe).

V nasprotju z računovodsko konsolidacijo regulatorna konsolidacija vključuje samo (v skladu z definicijami iz člena 4 CRR) kreditne institucije, finančne institucije, družbe za pomožne storitve in družbe za upravljanje. V primeru NLB Skupine to pomeni, da regulatorna konsolidacija ne vključuje družbe, ki posluje v drugi dejavnosti (ZUKD – NLB Zavod za upravljanje kulturne dediščine).

Razliko med računovodsko konsolidacijo in regulatorno konsolidacijo predstavlja družba ZUKD, ki posluje v drugi dejavnosti in se v skladu s členom 4 CRR ne vključuje v obseg regulatorne konsolidacije. Družbe iz Skupine Prvi faktor (glej tabelo EU LI3) so izključene iz regulatorne konsolidacije (ki bi sicer v skladu s CRD zahtevala sorazmerno metodo konsolidacije) zaradi nepomembnosti v skladu s CRR. Pri računovodski konsolidaciji neto sredstva Skupine Prvi faktor, pripoznana po kapitalski metodi, znašajo nič. Več podrobnosti je razkritih v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 – pojasnilo 5.12 d) Razčlenitev po vrstah naložb v pridružene družbe in skupne podvige (stran 242).

Tabela 2 – EU CC2 – Uskladitev regulativnega kapitala z bilanco stanja v objavljenih računovodskih izkazih NLB Skupine

	Bilanca stanja iz objavljenih računovodskih izkazov	V okviru konsolidacije za regulativne namene	Sklic na vrstice v CC1	
	31.12.2021	31.12.2021		
	a	b	c	
Sredstva – Razčlenitev po kategorijah sredstev glede na bilanco stanja v objavljenih računovodskih izkazih				
1	Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	5.005.052	5.005.051	
2	Finančna sredstva v posesti za trgovanje	7.678	7.678	
3	Finančna sredstva, obvezno merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki niso v posesti za trgovanje	21.161	21.161	
4	Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	3.461.860	3.461.860	72
5	Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti			
6	- dolžniški vrednostni papirji	1.717.626	1.717.626	72
7	- krediti bankam	140.683	140.683	
8	- krediti strankam, ki niso banke	10.587.121	10.587.121	
9	- druga finančna sredstva	122.229	122.229	
10	Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	568	568	
11	Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obrestnim tveganjem	7.082	7.082	
12	Naložbe v kapital odvisnih družb	-	10	
13	Naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigov	11.525	11.525	73
14	Opredmetena sredstva			
15	Opredmetena osnovna sredstva	247.014	246.537	
16	Naložbene nepremičnine	47.624	47.624	
17	Neopredmetena sredstva	59.076	59.064	
18	Dobro ime	3.529	3.529	8
19	Druge neopredmetena sredstva	55.547	55.535	8
20	Terjatve za davek iz dohodka	3.948	3.948	
21	Terjatve za odloženi davek	38.977	38.977	75
22	ki so odvisne od bodoče profitabilnosti in izhajajo iz začasnih razlik	38.977	38.977	75
23	Druge sredstva	91.221	91.022	
24	Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	7.051	7.051	
25	Sredstva skupaj	21.577.496	21.576.817	
Obveznosti – Razčlenitev po kategorijah obveznosti glede na bilanco stanja v objavljenih računovodskih izkazih				
26	Finančne obveznosti v posesti za trgovanje	7.585	7.585	
27	Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti			
28	- depoziti bank in centralnih bank	71.828	71.828	
29	- krediti bank in centralnih bank	858.531	858.531	
30	- depoziti strank, ki niso banke	17.640.809	17.640.864	
31	- krediti strank, ki niso banke	74.051	74.051	
32	- podrejene obveznosti	288.519	288.519	46
33	- druge finančne obveznosti	206.878	206.960	
34	Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	35.377	35.377	
35	Rezervacije	119.404	119.404	
36	Obveznosti za davek iz dohodka	5.878	5.878	
37	Obveznosti za odloženi davek	3.045	3.045	
38	Druge obveznosti	49.468	49.456	
39	Obveznosti skupaj	19.361.373	19.361.498	
Lastniški kapital				
40	Osnovni kapital	200.000	200.000	1
41	Kapitalske rezerve	871.378	871.378	1
42	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(10.552)	(10.091)	3
43	Rezerve iz dobička	13.522	13.522	3
44	Zadržani dobiček	1.004.385	1.003.120	2
		2.078.733	2.077.929	
45	Kapital manjšinskih lastnikov	137.390	137.390	5; 34; 48
46	Lastniški kapital skupaj	2.216.123	2.215.319	
47	Obveznosti in lastniški kapital skupaj	21.577.496	21.576.817	

Tabela 3 – EU L11 – Razlike med obsegom konsolidacije za računovodske namene in obsegom bonitetne konsolidacije ter vzporejanje kategorij iz računovodskih izkazov s kategorijami regulativnega tveganja NLB Skupine

31. 12. 2021	Knjigovodske vrednosti, kot so navedene v objavljenih računovodskih izkazih	Knjigovodske vrednosti v okviru obsega konsolidacije za regulatorne namene	Knjigovodske vrednosti postavk				
			za katere velja okvir kreditnega tveganja	za katere velja okvir CCR	za katere velja okvir tržnega tveganja	za katere ne veljajo kapitalske zahteve ali ki se odbijejo od kapitala	
			a	b	c	d	f
1	Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	5.005.052	5.005.051	5.005.051	-	-	-
2	Finančna sredstva, namenjena trgovanju	7.678	7.678	-	7.678	7.678	-
3	Finančna sredstva, obvezno merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki niso v posesti za trgovanje	21.161	21.161	21.161	-	-	-
4	Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	3.461.860	3.461.860	3.461.860	-	-	-
5	Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti						
6	- dolžniški vrednostni papirji	1.717.626	1.717.626	1.709.201	-	-	8.425
7	- krediti bankam	140.683	140.683	140.683	-	-	-
8	- krediti strankam, ki niso banke	10.587.121	10.587.121	10.587.061	-	-	60
9	- druga finančna sredstva	122.229	122.229	122.229	-	-	-
10	Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	568	568	-	-	-	-
11	Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obresnim tveganjem	7.082	7.082	-	-	-	-
12	Naložbe v kapital odvisnih družb	-	10	10	-	-	-
13	Naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigov	11.525	11.525	11.525	-	-	-
14	Opredmetena sredstva						
15	Opredmetena osnovna sredstva	247.014	246.537	246.537	-	-	-
16	Naložbene nepremičnine	47.624	47.624	47.624	-	-	-
17	Neopredmetena sredstva	59.076	59.064	16.419	-	-	42.645
18	Terjatve za davek iz dohodka	3.948	3.948	3.948	-	-	-
19	Terjatve za odloženi davek	38.977	38.977	38.977	-	-	-
20	Druga sredstva	91.221	91.022	91.022	-	-	-
21	Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	7.051	7.051	7.051	-	-	-
22	SKUPAJ SREDSTVA	21.577.496	21.576.817	21.510.359	7.678	7.678	51.130
23	Finančne obveznosti, namenjene trgovanju	7.585	7.585	-	7.585	7.585	-
24	Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti						
25	- depoziti bank in centralnih bank	71.828	71.828	-	-	-	-
26	- krediti bank in centralnih bank	858.531	858.531	-	-	-	-
27	- depoziti strank, ki niso banke	17.640.809	17.640.864	-	-	-	-
28	- krediti strank, ki niso banke	74.051	74.051	-	-	-	-
29	- podrejene obveznosti	288.519	288.519	-	-	-	-
30	- druge finančne obveznosti	206.878	206.960	-	-	-	-
31	Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	35.377	35.377	-	35.377	-	-
32	Rezervacije	119.404	119.404	-	-	-	-
33	Obveznosti za davek iz dohodka	5.878	5.878	-	-	-	-
34	Obveznosti za odloženi davek	3.045	3.045	-	-	-	-
35	Druge obveznosti	49.468	49.456	-	-	-	-
36	SKUPAJ OBVEZNOSTI	19.361.373	19.361.498	-	42.962	7.585	-
37	DELNIŠKI KAPITAL						
38	Osnovni kapital	200.000	200.000	-	-	-	-
39	Kapitalske rezerve	871.378	871.378	-	-	-	-
40	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(10.552)	(10.091)	-	-	-	-
41	Rezerve iz dobička	13.522	13.522	-	-	-	-
42	Zadržani dobiček	1.004.385	1.003.120	-	-	-	-
		2.078.733	2.077.929	-	-	-	-
43	Kapital manjšinskih lastnikov	137.390	137.390	-	-	-	-
44	SKUPAJ KAPITAL	2.216.123	2.215.319	-	-	-	-
45	SKUPAJ OBVEZNOSTI IN KAPITAL	21.577.496	21.576.817	-	42.962	7.585	-

V tabeli 3 (EU L11) je uskladitev računovodsko konsolidiranih računovodskih izkazov, kot so predstavljeni v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 (revidirani računovodski izkazi NLB Skupine v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija), z regulatorno konsolidiranimi računovodskimi izkazi. Za nekatera sredstva lahko velja več okvirjev RWA.

Podrobnosti o postavkah, za katere ne velja kapitalska zahteva ali za katere velja odbitek od kapitala ali pojasnilo razlik na podlagi primerjalnih obdobj, so podane v nadaljevanju:

- Nobena od naložb NLB Skupine v odvisne, pridružene ali skupaj obvladovane družbe ne predstavlja odbitka od kapitala. Skupen znesek naložb, ki bi lahko postale odbitki od kapitala, je relativno nizek in ostaja pod zakonsko določenim pragom.
- V skladu s členom 36 (b) CRR in Uredbo (EU) 2020/2176 so neopredmetena sredstva od decembra 2020 dalje delno odbitek od kapitala in delno vključena v izračun RWA.
- Prevrednotenja varovanih postavk pri varovanju poštenih vrednosti so izključena iz pozicij, izpostavljenih kreditnemu tveganju.

Vse trenutne ali predvidene pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med matično družbo in njenimi odvisnimi družbami so razkrite v Prilogi 5.

Tabela 4 – EU LI2 – Glavni viri razlik med knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih NLB Skupine in regulativnimi zneski izpostavljenosti

31. 12. 2021	Postavke, za katere velja,			
	Skupaj	Okvir kreditnega tveganja	Okvir CCR	Okvir tržnega tveganja
1 Knjigovodska vrednost sredstev v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	21.525.715	21.510.359	7.678	7.678
2 Knjigovodska vrednost obveznosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	(50.547)	-	(42.962)	(7.585)
3 Skupni neto znesek v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	21.475.168	21.510.359	(35.284)	93
4 Zunajbilančni zneski	3.562.389	3.562.389	-	-
5 Razlike v vrednotenjih	29.949	-	29.949	-
12 Zneski izpostavljenosti, upoštevani za regulativne namene	25.067.506	25.072.748	(5.335)	93

Tabela 4 – EU LI2 predstavlja knjigovodsko vrednost postavk, za katere velja okvir za kreditno tveganje, kreditno tveganje nasprotne stranke in tržno tveganje (glej tabelo 3 – EU LI1), druge postavke (potencialne obveznosti iz finančnih in nefinančnih garancij, obveze za podaljšanje posojil in kreditno nadomestitveno vrednost izvedenih finančnih instrumentov) ter prilagoditve vrednotenja izvedenih finančnih instrumentov, ki skupaj predstavljajo celotno izpostavljenost za regulativne namene.

4. Kapital in kapitalske zahteve

4.1. Kapitalska ustreznost (člen 438 (b) CRR)

Evropska bančna kapitalska zakonodaja (CRD V) predpisuje izpolnjevanje treh količnikov kapitalske ustreznosti, ki izražajo različno kakovost kapitala:

- količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (razmerje med navadnim (CET1) kapitalom in tehtano izpostavljenostjo tveganjem (RWA), ki mora znašati vsaj 4,5 %;
- količnik temeljnega kapitala (razmerje med temeljnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 6 %;
- količnik skupnega kapitala (razmerje med celotnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 8 %.

Poleg navedenih količnikov, ki tvorijo zahtevo 1. stebra (P1R), mora Banka izpolnjevati tudi druge zahteve in priporočila, ki jih posamezni banki lahko predpiše nadzorna institucija ali pa so predpisane že z zakonodajo:

- zahteva 2. stebra (PNPO oz. SREP zahteva): banki lastna obvezna zahteva, ki jo določi nadzorna institucija v okviru procesa SREP (skupaj z zahtevami iz 1. stebra predstavlja skupno kapitalsko zahtevo SREP – TSCR (»Total SREP Capital Requirement«));
- veljavna zahteva po skupnem blažilniku (CBR – »Combined Buffer Requirement«): sistem kapitalskih blažilnikov, dodanih nad zahtevo TSCR – neizpolnjevanje CBR ni kršitev kapitalskih zahtev, temveč sproži omejitve v razdelitvi dividend in drugih izplačilih iz kapitala. Nekateri blažilniki so zakonsko predpisani za vse banke, nekateri pa so specifični za posamezno banko in so jih predpisale nadzorne institucije (CBR in TSCR skupaj tvorita celotno kapitalsko zahtevo – OCR – »Overall Capital Requirement«);
- priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (»Pillar 2 Capital Guidance«, P2G): banki lastno kapitalsko priporočilo, ki ga določi nadzorna institucija skozi proces SREP. Kot priporočilo ni obvezno, neizpolnjevanje ne vpliva na razdelitev dividend ali druga izplačila iz dobička, vendar lahko vodi v okrepljen nadzor in naložitev ukrepov za povrnitev ustrezne ravni kapitala (vključujoč pripravo načrta ponovne vzpostavitve kapitala).

Tabela 5 – Kapitalske zahteve in blažilniki NLB Skupine

		2021	od 12. 3. 2020 dalje	od 1. 1. 2020 do 11. 3. 2020
Zahteva 1. stebra (P1R)	CET1	4,5 %	4,5 %	4,5 %
	AT1	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	T2	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Zahteva 2. stebra (P2R)	CET1	1,55 %	1,55 %	2,75 %
	Temeljni kapital	2,06 %	2,06 %	2,75 %
	Skupni Kapital	2,75 %	2,75 %	2,75 %
Skupna kapitalska zahteva SREP (TSCR)	CET1	6,05 %	6,05 %	7,25 %
	Temeljni kapital	8,06 %	8,06 %	8,75 %
	Skupni Kapital	10,75 %	10,75 %	10,75 %
Zahteva po skupnem blažilniku (CBR)				
Varovalni kapitalski blažilnik	CET1	2,5 %	2,5 %	2,5 %
DSPB blažilnik	CET1	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Proticiklični blažilnik	CET1	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Celotna kapitalska zahteva (OCR) = MDA prag	CET1	9,55 %	9,55 %	10,75 %
	Temeljni kapital	11,56 %	11,56 %	12,25 %
	Skupni Kapital	14,25 %	14,25 %	14,25 %
Priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (P2G)	CET1	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	OCR + P2G	10,55 %	10,55 %	11,75 %

V letu 2021 je OCR znašala 14,25 % na konsolidirani osnovi, kar vključuje:

- 10,75 % TSCR (8 % zahteva prvega stebra in 2,75 % zahteva drugega stebra) ter
- 3,5 % CBR (2,5 % varovalni kapitalski blažilnik, 1 % kapitalski blažilnik za druge sistemsko pomembne banke (DSPB) in 0 % proticiklični blažilnik).

Kapitalske smernice v okviru 2. stebra, ki morajo biti v celoti sestavljene iz kapitala CET1, ostajajo na relativno nizki ravni 1,00 %.

ECB je 2. februarja 2022 za Banko izdala novo zahtevo SREP, na podlagi katere so se znižale zahteve iz drugega stebra (P2R) z 2,75 % na 2,60 %, pri čemer smernica iz drugega stebra (P2G) ostaja nespremenjena v višini 1,00 %. Nova zahteva SREP je veljavna od 1. marca 2022 dalje, kar pomeni, da mora od tega datuma dalje Banka izpolnjevati skupno kapitalsko zahtevo v višini 14,10 % na konsolidirani osnovi v naslednji sestavi:

- 10,60 % skupna kapitalska zahteva in
- 3,5 % zahteva po skupnem blažilniku.

Kapital Banke in Skupine izpolnjuje vse sedanje in tudi napovedane regulatorne kapitalske zahteve, vključno s kapitalskimi blažilniki in ostalimi trenutno znanimi zahtevami ter kapitalskimi smernicami v okviru 2. stebra (P2G).

Tabela 6 – Kapitalska ustreznost NLB Skupine

	31. 12. 2021	30. 9. 2021	31. 12. 2020
Vplačani kapitalski instrumenti	200.000	200.000	200.000
Vplačani presežek kapitala	871.378	871.378	871.378
Zadržani dobiček	767.152	766.466	552.146
Priznani dobiček ali izguba tekočega leta	135.968	-	63.635
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(10.091)	15.756	21.588
Druge rezerve	13.522	13.522	13.522
Manjšinski deleži	27.905	62.029	71.562
Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA)	(3.498)	(3.568)	(3.632)
(-) Dobro ime	(3.529)	(3.529)	(3.529)
(-) Druga neopredmetena sredstva	(39.116)	(30.522)	(33.222)
(-) Nezadostno kritje za nedonosne izpostavljenosti	(90)	(93)	-
NAVADNI LASTNIŠKI TEMELJNI KAPITAL (CET1)	1.959.601	1.891.439	1.753.448
Manjšinski deleži	5.950	13.808	14.614
Dodatni temeljni kapital (AT1)	5.950	13.808	14.614
TEMELJNI KAPITAL (T1)	1.965.551	1.905.247	1.768.062
Kapitalski instrumenti in podrejeni dolgovi ustrejni za T2 kapital	284.595	284.595	284.595
Manjšinski deleži	2.344	10.807	12.806
Dodatni kapital (T2)	286.939	295.402	297.401
KAPITAL SKUPAJ	2.252.490	2.200.649	2.065.463
Izpostavljenost kreditnemu tveganju	10.205.172	10.648.018	10.222.923
Izpostavljenost tržnemu tveganju	1.206.363	1.228.663	1.250.563
Izpostavljenost tveganju prilagoditve kreditnega vrednotenja	11.850	350	200
Izpostavljenost operativnemu tveganju	1.244.023	947.342	947.342
SKUPNA IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM (RWA)	12.667.408	12.824.373	12.421.028
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik)	15,5%	14,7%	14,1%
Količnik temeljnega kapitala (Tier 1 količnik)	15,5%	14,9%	14,2%
Količnik skupnega kapitala	17,8%	17,2%	16,6%

Skupni kapitalski količnik Skupine je 31. decembra 2021 znašal 17,8 % (oz. 1,2 o. t. več kot 31. decembra 2020), za NLB pa 24,6 % (oz. 2,5 o. t. manj kot 31. decembra 2020). Dne 31. decembra 2021 je količnik CET1 znašal 15,5 % (povečanje za 1,4 o. t. na letni ravni). Višja kapitalska ustreznost Skupine v primerjavi s koncem leta 2020 je posledica višjega kapitala (povišanje za 187,0 mio EUR na letni ravni), ki se je izravnalo s povečanjem obsega tveganju

prilagojene aktive za 246,4 mio EUR na letni ravni za Skupino. Povečanje tveganju prilagojene aktive izhaja iz večje tveganju prilagojene aktive za operativna tveganja. Celotni kapital se je povečal zlasti zaradi vključitve negativnega dobrega imena v zadržane dobičke v višini 137,9 mio EUR in delne vključitve dobička za leto 2021 (136,0 mio EUR).

Razlaga dejavnikov spremembe RWA v letu 2021 je podana v poglavju 4.3 Kapitalske zahteve v tabeli 8 – EU OV1 – Pregled zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.

Delitev dividend

Zaradi priporočila ECB/Sklepa BS, veljavnega do 30. septembra 2021, je bilo izplačilo dividend v letu 2021 razdeljeno v dve tranši. Prvi obrok v višini 12,0 mio EUR je bil plačan 22. junija 2021, drugi v višini 12,8 mio EUR pa po izteku sklepa BS 18. oktobra 2021. Banka je poleg tega 24. decembra 2021 plačala dodatne dividende v višini 67,4 mio EUR, kar pomeni, da je skupno izplačilo v 2021 znašalo 92,2 mio EUR.

Splošni namen Banke je letno razdeliti dividende v skladu s svojimi zmogljivostmi, hkrati pa izpolnjevati vse zakonske zahteve, vključno s smernicami v okviru 2. stebra in opredelitvijo za prevzemanje tveganj. Izračun kapitala ob koncu leta 2021 ne vključuje dela rezultata 2021 v višini 100 mio EUR. V primeru, da v letu 2022 pride do izplačila dividend, to ne bo vplivalo na kapital.

Povečanje lastniškega deleža v Komerčijalni Banki Beograd

NLB je 10. marca 2021 objavila prevzemno ponudbo v Republiki Srbiji za nakup vseh preostalih rednih in prednostnih delnic Komerčijalne Banke Beograd. Rok za sprejem ponudb po prevzemni ponudbi se je iztekel 9. aprila 2021. NLB je pridobila dodatnih 801.876 rednih delnic, po zaključku ponudbe je imela v lasti 14.799.562 rednih delnic (87,99858 % glasovalnih pravic). NLB je prav tako pridobila 57.250 prednostnih delnic in po zaključku ponudbe imela v lasti 57,250 (15,32757 %) tega razreda delnic. Kupnina je znašala 2,7 mrd RSD (23,1 mio EUR).

V maju 2021 je NLB z javno ponudbo pridobila še dodatnih 47.485 navadnih delnic in povečala svoj delež glasovalnih pravic na 88,28093 % na dan 31. decembra 2021. Kupnina je znašala 157,4 mio RSD (1,3 mio EUR).

4.2. Podrobni prikaz elementov kapitala

(člen 437 (a), (d), (e) in (f) CRR)

V spodnji tabeli so podrobno prikazani elementi izračuna kapitala NLB Skupine ob koncu leta 2021. Skrajšan vsebinski prikaz elementov, ki so relevantni za NLB Skupino, je objavljen v poglavju 4.1 Kapitalska ustreznost.

NLB Skupina nima kapitalskih instrumentov (izdanih pred uvedbo CRR), ki ne izpolnjujejo več pogojev za vključitev in bi se zanje v prehodnem obdobju uporabljala obravnava pred uredbo CRR.

Tabela 7 – EU CC1 – Sestava regulativnega kapitala NLB Skupine

31.12.2021		Znesek	Vir na podlagi referenčnih števil (CC2 stolpec b)
		a	b
Navadni lastniški temeljni kapital: instrumenti in rezerve			
1	Kapitalski instrumenti in z njimi povezan vplačani presežek kapitala	1.071.378	42 + 43
	od tega: redne delnice	1.071.378	42 + 43
2	Zadržani dobiček	903.120	del 46
3	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos (in druge rezerve)	3.431	44 + 45
5	Manjšinski deleži (dovoljeni znesek v konsolidiranem navadnem lastniškem temeljnem kapitalu)	27.905	del 47
6	Navadni lastniški temeljni kapital pred regulativnimi prilagoditvami	2.005.834	
Navadni lastniški temeljni kapital: regulativne prilagoditve			
7	Dodatne prilagoditve vrednosti (negativni znesek)	(3.498)	
8	Neopredmetena sredstva (zmanjšana za povezane obveznosti za davek) (negativni znesek)	(42.645)	17 + del 19
27a	Druge regulativne prilagoditve	(90)	
27a1	Odbitna postavka povezana z nezadostnim kritjem za nedonosne izpostavljenosti	(90)	
28	Skupne regulativne prilagoditve navadnega lastniškega temeljnega kapitala	(46.233)	
29	Navadni lastniški temeljni kapital	1.959.601	
Dodatni temeljni kapital: instrumenti			
34	Kvalificirani temeljni kapital, vključen v konsolidirani dodatni temeljni kapital (vključno z manjšinskimi deleži, ki niso vključeni v vrstico 5), ki ga izdajo podrejene družbe, imetnica pa je tretja oseba	5.950	del 47
36	Dodatni temeljni kapital pred regulativnimi prilagoditvami	5.950	
44	Dodatni temeljni kapital	5.950	
45	Temeljni kapital (temeljni kapital = navadni lastniški temeljni kapital + dodatni temeljni kapital)	1.965.551	
Dodatni kapital: instrumenti			
46	Kapitalski instrumenti in z njimi povezan vplačani presežek kapitala	284.595	del 34
48	Kvalificirani kapitalski instrumenti, vključeni v konsolidirani dodatni kapital (vključno z manjšinskimi deleži in instrumenti dodatnega temeljnega kapitala, ki niso vključeni v vrstico 5 ali 34), ki jih izdajo podrejene družbe, imetnica pa je tretja oseba	2.344	del 47
51	Dodatni kapital pred regulativnimi prilagoditvami	286.939	
58	Dodatni kapital	286.939	
59	Skupni kapital (skupni kapital = temeljni kapital + dodatni kapital)	2.252.490	
60	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju	12.667.408	
Kapitalski količniki in zahteve vključno z blažilniki			
61	Navadni lastniški temeljni kapital	15,47 %	
62	Temeljni kapital	15,52 %	
63	Skupni kapital	17,78 %	
64	Skupne kapitalske zahteve institucije glede navadnega lastniškega temeljnega kapitala	9,55 %	
65	od tega: zahteva glede varovalnega kapitalskega blažilnika	2,50 %	
EU-67a	od tega: zahteva glede blažilnika za globalne sistemske pomembne institucije (GSPI) ali druge sistemske pomembne institucije (DSPi)	1,00 %	
68	Navadni lastniški temeljni kapital (kot odstotek zneska izpostavljenosti tveganju), ki je na voljo po izpolnitvi minimalnih kapitalskih zahtev	9,47 %	
Zneski pod pragom za odbitke (pred uporabo uteži tveganja)			
72	Neposredni in posredni deleži v kapitalu ter kvalificiranih obveznostih subjektov finančnega sektorja, kadar institucija v teh subjektih nima pomembne naložbe (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	73.762	del 4 in del 6
73	Neposredni in posredni deleži institucije v instrumentih navadnega lastniškega temeljnega kapitala subjektov finančnega sektorja, kadar ima institucija v teh subjektih pomembno naložbo (znesek pod pragom 17,65 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	11.525	13
75	Odložene terjatve za davek, ki izhajajo iz začasnih razlik (znesek pod pragom 17,65 %, zmanjšan za povezane obveznosti za davek, če so izpolnjeni pogoji iz člena 38(3) CRR)	38.977	24

4.3. Kapitalske zahteve

(člena 438 (d) in 445 CRR)

NLB Skupina na konsolidirani ravni uporablja naslednje pristope pri izračunu kapitalskih zahtev po prvem steburu:

- kreditno tveganje – standardizirani pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – enostavni pristop.

Pri izračunu kapitalskih količnikov je tveganje izraženo kot tveganju prilagojena izpostavljenost ali kapitalska zahteva. Kapitalska zahteva za posamezno tveganje znaša 8 % skupne izpostavljenosti posameznemu tveganju.

Tabela 8 prikazuje sestavo tveganju prilagojenih izpostavljenosti NLB Skupine konec leta 2021, konec septembra 2021 in konec leta 2020 ter tudi sestavo kapitalskih zahtev konec leta 2021.

Tabela 8 – EU OV1 – Pregled zneskov skupne izpostavljenosti tveganju NLB Skupine

	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju (TREA)			Skupne kapitalske zahteve	
	31. 12. 2021	30. 9. 2021	31. 12. 2020	31. 12. 2021	
	a	b	b-3	c	
1	Kreditno tveganje (brez CCR)	10.049.886	10.512.377	10.095.394	803.991
2	od tega po standardiziranem pristopu	10.049.886	10.512.377	10.095.394	803.991
6	Kreditno tveganje nasprotne stranke – CCR	40.881	34.386	28.286	3.270
7	od tega po standardiziranem pristopu	29.031	34.036	28.086	2.322
EU 8b	od tega prilagoditev kreditnega vrednotenja – CVA	11.850	350	200	948
20	Pozicijsko, valutno in blagovno tveganje (tržno tveganje)	1.206.363	1.228.663	1.250.563	96.509
21	od tega po standardiziranem pristopu	1.206.363	1.228.663	1.250.563	96.509
23	Operativno tveganje	1.244.023	947.342	947.342	99.522
EU 23a	od tega po enostavnem pristopu	1.244.023	947.342	947.342	99.522
24	Zneski pod pragom za odbitke (utež tveganja 250 %)	126.255	101.605	99.443	10.100
29	Skupaj	12.667.408	12.824.373	12.421.028	1.013.393

Tveganju prilagojena aktiva za kreditna tveganja se je zmanjšala za 17,8 mio EUR (vrstice 2, 7 in 24 v tabeli 8). Na eni strani so bili dejavniki povečanja rast kreditov podjetjem in prebivalstvu ter nove naložbe v podrejene in državne obveznice in obveznice institucij EU. Na drugi strani je bilo povečanje izravnano z regulatornimi spremembami, in sicer vključitvijo Bosne in Hercegovine ter Severne Makedonije na seznam EBA enakovrednih tretjih držav, s spremembami zakonodajnih meril za primernost zavarovanj po CRR, s podpisom garancijskih pogodb z MIGA in s spremenjeno naložbeno politiko, kot je preusmeritev nekaterih likvidnih sredstev iz naložb v državne instrumente v naložbe instrumentov nasprotnih strank z nižjim tveganjem (NLB Banka, Priština, in NLB Banka, Podgorica) ali optimizacija depozitov pri bankah (Komerčijalna Banka, Beograd). Poleg tega je k zmanjšanju tveganju prilagojene aktive prispevalo uspešno reševanje slabih posojil, pri čemer so imela največjo vlogo poplačila s strani velikega komitentata, po drugi strani pa je višja tveganju prilagojena aktiva za visoko tvegane izpostavljenosti, večinoma zaradi novih kreditov za projektno financiranje.

Tveganju prilagojena aktiva za tržno tveganje (vrstici 8b in 21 v tabeli 8) se je na letni ravni zmanjšala za 32,6 mio EUR zaradi nižje pozicije s fiksnimi prihodki v trgovni knjigi. Na drugi strani se je tveganju prilagojena aktiva za valutno tveganje na letni ravni zvišala za 35,3 mio EUR, tveganju prilagojena aktiva za CVA pa za 10,7 mio EUR, od česar za 10,6 mio EUR zaradi novih regulativnih zahtev, ki so začele veljati junija 2021 (izračun z metodo originalne izpostavljenosti (OEM) s preostalo zapadlostjo).

Povečanje tveganju prilagojene aktive za operativna tveganja (296,7 mio EUR na letni ravni) izhaja iz višjega povprečnega triletnega upoštevanega prihodka, kot je opredeljen v 316. členu CRR, ki predstavlja osnovo za izračun. Glavni dejavnik povečanja upoštevanega prihodka je bil prevzem Komerčijalne Banke, Beograd decembra 2020.

4.4. MREL zahteva – Ključne metrike kapitala in kvalificiranih obveznosti

(člen 447h CRR in člen 45i(3)(a,c) BRRD)

To razkritje vsebuje povzetek informacij o minimalnih zahtevah za kapital in kvalificirane obveznosti (MREL) za NLB. Zajema razkritja, ki jih zahteva točka (h) člena 447 CRR ter točki (a) in (c) člena 45i (3) BRRD. Razkriti ga mora NLB kot subjekt reševanja na podlagi ravni svoje reševalne skupine (tj. NLB Skupina za reševanje, ki jo sestavljajo NLB, Ljubljana in druge članice NLB Skupine, razen bank).

S 1. januarjem 2024 mora NLB izpolnjevati zahtevo za MREL v višini 34,88 % TREA (vključno z zahtevo po skupnem blažilniku - CBR) oziroma 9,97 % TEM. Banka mora zagotoviti linearno povečevanje kapitala in kvalificiranih obveznosti do zahteve za MREL. Banka mora zagotavljati linearno povečevanje kapitala in kvalificiranih obveznosti zaradi približevanja MREL zahtevi, zato mora 1. januarja 2022 zagotoviti 28,69 % TREA (vključno s CBR) in 8,03 % TEM.

Na dan 31. decembra 2021 je razmerje MREL znašalo 30,12 % kot odstotek celotnega zneska izpostavljenosti tveganju (TREA) v primerjavi z vmesno zahtevo 28,69 % TREA (s CBR). To pomeni, da ima Banka presežek MREL kapitala in kvalificiranih obveznosti v višini EUR 84,5 milijona nad vmesno zahtevo za MREL. MREL razmerje za Banko, izraženo kot odstotek mere skupne izpostavljenosti (TEM) znaša 13,36 % medtem, ko je vmesna zahteva določena s 8,03 % TEM.

Tabela 9 – EU KM2: Ključne metrike – MREL in, kjer je relevantno, zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti za GSPI za NLB Skupino

31. 12. 2021		Minimalna zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL)
		a
Kapital in kvalificirane obveznosti, deleži in sestavine		
1	Kapital in kvalificirane obveznosti	1.769.663
EU-1a	od tega kapital in podrejene obveznosti	1.704.663
2	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju skupine v postopku reševanja (TREA)	5.875.244
3	Kapital in kvalificirane obveznosti kot odstotek TREA (vrstica 1/vrstica 2)	30,12 %
EU-3a	od tega kapital in podrejene obveznosti	29,01 %
4	Mera skupne izpostavljenosti (TEM) skupine v postopku reševanja	13.243.533
5	Kapital in kvalificirane obveznosti kot odstotek TEM	13,36 %
EU-5a	od tega kapital in podrejene obveznosti	12,87 %
Minimalna zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL)		
EU-7	MREL, izražena kot odstotek TREA	28,69 %
EU-9	MREL, izražena kot odstotek TEM	8,03 %

Razkritje kapitala in kvalificiranih obveznosti (člen 437a CRR in člen 45i (3) (b) BRRD)

V tem delu so podane podrobne informacije o sestavi kapitala in kvalificiranih obveznosti Banke, njihovih glavnih značilnostih, uvrstitvi v vrstnem redu poplačila upnikov in njihovi zapadlosti. Zajema razkritja, ki jih zahtevata člen 437a CRR in točka (b) člena 45i (3) BRRD.

Sestava kapitala in kvalificiranih obveznosti

Na dan 31. decembra 2021 je skupna vrednost kapitala in kvalificiranih obveznosti znašala 1.769,6 mio EUR, sestavljena iz 1.704,2 mio EUR kapitala (CET1 in Tier 2 obveznice) in 65,4 mio EUR kvalificiranih depozitov ter kvalificiranih obveznosti. Banka MREL zahtevo izpolnjuje predvsem s kapitalom. Samo 3,7 % izpolnjevanja MREL zahteve izhaja iz kvalificiranih obveznosti, ki niso podrejene (MREL depoziti).

Tabela 10 – EU TLAC1 – Sestava zahteve MREL za kapital in kvalificirane obveznosti

31. 12. 2021		Minimalna zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL)	Pojasnjevalna postavka: zneski, ki se kvalificirajo za namene MREL, ne pa za TLAC
		a	c
Kapital in kvalificirane obveznosti ter prilagoditve			
1	Navadni lastniški temeljni kapital	1.419.663	-
2	Dodatni temeljni kapital	-	-
6	Dodatni kapital	284.595	-
11	Kapital za namene člena 92a Uredbe (EU) št. 575/2013 in člena 45 Direktive 2014/59/EU	1.704.258	-
Kapital in kvalificirane obveznosti: neregulativni elementi kapitala			
EU-12c	Instrumenti dodatnega kapitala s preostalo zapadlostjo najmanj enega leta, v obsegu, v katerem se ne štejejo za postavke dodatnega kapitala	405	-
13	Kvalificirane obveznosti, ki niso podrejene izključenim obveznostim (za katere se ne uporabljajo predhodno veljavna pravila, pred uporabo zgornje meje)	65.000	-
17	Postavke kvalificiranih obveznosti pred prilagoditvami	65.405	65.405
EU-17a	od tega postavke podrejenih obveznosti	405	405
Kapital in kvalificirane obveznosti: prilagoditve neregulativnih elementov kapitala			
18	Postavke kapitala in kvalificiranih obveznosti pred prilagoditvami	1.769.663	1.769.663
22	Kapital in kvalificirane obveznosti po prilagoditvah	1.769.663	-
EU-22a	od tega: kapital in podrejene obveznosti	1.704.663	-
Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti in mera izpostavljenosti finančnega vzvoda skupine v postopku reševanja			
23	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju (TREA)	5.875.244	-
24	Mera skupne izpostavljenosti (TEM)	13.243.533	-
Delež kapitala in kvalificiranih obveznosti			
25	Kapital in kvalificirane obveznosti kot odstotek TREA	30,12%	-
EU-25a	od tega: kapital in podrejene obveznosti	29,01%	-
26	Kapital in kvalificirane obveznosti kot odstotek TEM	13,36%	-
EU-26a	od tega: kapital in podrejene obveznosti	12,87%	-
27	Navadni lastniški temeljni kapital (kot odstotek TREA), ki je na voljo po izpolnitvi zahtev skupine v postopku reševanja	24,16%	-

Glavne značilnosti instrumentov kvalificiranih obveznosti

Osnovni kapital NLB znaša 200.000 tisoč EUR. Sestavljen je iz 20.000.000 navadnih kosovnih delnic z nominalno vrednostjo 10,0 EUR na delnico. Vse izdane delnice so v celoti vplačane in NLB nima neizdanih odobrenih delnic. Sestavine kapitala so razkrite v poglavju 4.2. Podrobni prikaz elementov kapitala.

Na dan 31. decembra 2021 so 16,8 % obsega kapitala in kvalificiranih obveznosti predstavljale podrejene obveznice, ki se uvrščajo med instrumente dodatnega kapitala, s prvotno zapadlostjo 10 let in možnostjo odpoklica po 5 letih. Valuta je evro. Opis glavnih značilnosti podrejenih obveznic, ki se uvrščajo med instrumente dodatnega kapitala in ki jih je izdala Banka ter so primerne za pokrivanje MREL zahteve, je objavljena na spletni strani NLB (<https://www.nlb.si/debt-instruments>) ter v Prilogi 4.

Banka je imela na dan 31. decembra 2021 sklenjenih skupno 65 milijonov EUR MREL kvalificiranih depozitov od tega: 20 milijonov EUR z zapadlostjo nad 1 letom do 2 let, 40 milijonov EUR z zapadlostjo nad 2 leti do 5 let in 5 milijonov EUR z zapadlostjo nad 5 let.

Vrstni red poplačila obveznosti banke v stečaju (skladno z 230. členom Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank (ZRPPB-1))

Naslednja tabela prikazuje poenostavljeni pregled po obratnem vrstnem redu obveznosti v postopkih insolventnosti v skladu s slovensko zakonodajo za namen MREL poročanja.

Tabela 11 – Poenostavljeni pregled po obratnem vrstnem redu obveznosti v postopkih insolventnosti v skladu s slovensko zakonodajo za namen MREL poročanja

Vrstni red	Oznaka terjatve
1	Terjatve iz naslova lastniških instrumentov (instrumenti navadnega lastniškega temeljnega kapitala banke
2	Podrejene terjatve, ki se poplačajo šele po poplačilu točk 11 do 3 Nezavarovane terjatve, ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje: - njihova prvotna pogodbeno zapadlost je vsaj eno leto;
3	- nimajo vgrajenih lastnosti izvedenih finančnih instrumentov in sami niso izvedeni finančni instrument; - v zadevni pogodbeni dokumentaciji oziroma v prospektu v zvezi z njihovo izdajo je izrecno navedeno, da se terjatve iz teh instrumentov v primeru postopka prisilnega prenehanja banke poplačajo za terjatvami iz točk 11 do 4 in pred podrejenimi terjatvami v točki 2
4	Nezavarovane terjatve iz naslova dolžniških instrumentov in drugih podobnih finančnih instrumentov, ki jih je izdala banka
5	Nezavarovane terjatve, razen terjatev iz naslova dolžniških vrednostnih papirjev in podobnih instrumentov, ki jih je izdala banka Vloge pri banki, ki se ne upoštevajo kot upravičene vloge, vključno z
6	- vlogami bank in investicijskih podjetij ter drugih finančnih institucij, ki so jih vložile v svojem imenu in za svoj račun - vlogami zavarovalnic, pozavarovalnic in zavarovalnih holdingov; - kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje, vključno z naložbenimi podjetji zaprtega tipa; - vlogami pokojninskih skladov in pokojninskih družb; - vlogami držav in centralnih bank ter vlogami subjektov, ki so neposredni ali posredni uporabniki državnega proračuna; - vlogami lokalnih skupnosti ter vlogami neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna lokalnih skupnosti
7	Druge upravičene vloge, ki niso zajete v točkah 10 ali 8
8	Upravičene vloge vlagateljev, ki so fizične osebe ali pravne osebe, ki ustrezajo merilom za mikro, mala in srednja podjetja Terjatve, katerih prvotna zapadlost je krajša od sedmih dni in katerih imetnik je:
9	- institucija, ki ni del iste skupine, ali - plačilni ali poravnalni sistem oziroma upravljavec ali udeleženec tega sistema, če terjatve izhajajo iz sodelovanja subjekta za reševanje v plačilnem ali poravnalnem sistemu in je poravnava v takem sistemu predmet dokončne poravnave nalogov v primeru insolventnosti ali drugega članstva postopek odpovedi, kot ga določa zakon, ki ureja plačilne storitve in sisteme, oziroma zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov
10	Zajamčene vloge
11	Prednostne terjatve
12	Neporavnani stroški postopka prisilne likvidacije in stroški stečajnega postopka

Banka je imela na dan 31. decembra 2021 naslednjo sestavo postavk kapitala in kvalificiranih obveznosti, s katerimi izpolnjuje MREL zahtevo:

Vrsta instrumenta	Razvrstitev pri poplačilu v običajnih insolvenčnih postopkih
Instrumenti navadnega lastniškega temeljnega kapitala: navadne delnice (ISIN SI0021117344)	Po poplačilu vseh ostalih obveznosti
Instrumenti dodatnega kapitala: podrejene obveznice za vključitev v dodatni kapital (ISIN SI0022103855) podrejene obveznice za vključitev v dodatni kapital (ISIN XS2080776607) podrejene obveznice za vključitev v dodatni kapital (ISIN XS2113139195)	Pred poplačilom instrumentov navadnega lastniškega temeljnega kapitala, instrumentov dodatnega temeljnega kapitala, in po poplačilu vseh drugih obveznosti
Kvalificirane obveznosti: MREL primerni depoziti	Po poplačilu vseh obveznosti iz 1. do 6. točke drugega odstavka 230. člena ZRPPB-1 in pred poplačilom instrumentov dodatnega kapitala

Tabela 13 – TLAC 3b – Vrstni red poplačila v hierarhiji upnikov

31. 12. 2021		Vrstni red poplačila v primeru insolventnosti			
		1 (najnižje mesto)	2	6	Vsota 1 do 12
1	Opis mesta v vrstnem redu poplačila v primeru insolventnosti	Terjatve za lastniške instrumente, vključno s terjatvami za instrumente, ki jih je izdala banka in izpolnjujejo pogoje za instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala ter druge podrejene terjatve, poplačane hkrati s terjatvami za lastniške instrumente po pogodbi v primeru postopk prisilne poravnave banke	Podrejene terjatve, odplačane v skladu s pogodbo med strankama v primeru postopka prisilne poravnave banke po poplačilu terjatev iz točk 11 do 3	Bančne vloge, ki se ne štejejo za primerne, ali terjatve iz točke 9, vključno z: - vloge bank in investicijskih podjetij ter drugih finančnih institucij v njihovem imenu in za njihov račun - vloge zavarovalnic, pozavarovalnic in zavarovalnih holdingov - vloge podjetij za skupne naložbe v prenosljive vrednostne papirje, vključno z naložbenimi zavezami zaprtega tipa - vloge pokojninskih skladov in pokojninskih družb - vloge države in centralnih bank ter vloge subjektov, ki so neposredni ali posredni uporabniki državnega proračuna - vloge lokalnih skupnosti in vloge neposrednih in posrednih uporabnikov proračunov lokalnih skupnosti	
5	Kapital in obveznosti, ki se lahko potencialno kvalificirajo za izpolnjevanje MREL	1.419.663	285.000	65.000	1.769.663
6	od tega preostala zapadlost ≥ 1 leto in < 2 leti	-	-	20.000	20.000
7	od tega preostala zapadlost ≥ 2 leti in < 5 let	-	-	40.000	40.000
8	od tega preostala zapadlost ≥ 5 let in < 10 let	-	285.000	5.000	290.000
9	od tega preostala zapadlost ≥ 10 let, vendar brez vrednostnih papirjev brez zapadlosti	-	-	-	0
10	od tega vrednostni papirji brez zapadlosti	1.419.663	-	-	1.419.663

4.5. Povzetek pristopa ocenjevanja notranjega kapitala, potrebnega za tekoče in predvideno poslovanje

(člen 438 (a) CRR)

Proces ocenjevanja notranje kapitalne ustreznosti (ICAAP) in proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (ILAAP) NLB Skupine izpolnjujeta zahteve CRR, priporočila ECB in EBA ter sledita dobrim bančnim praksam. Poleg tega bančne članice, ki poslujejo v drugih JVE državah, spoštujejo svoje lokalne zakonske zahteve. Obenem pa je proces ICAAP celostno vključen v celovit sistem upravljanja tveganj z namenom zagotavljanja proaktivne podpore pri sprejemanju poslovnih odločitev.

Najpomembnejši cilj procesa ICAAP je stalno zagotavljanje ustreznega kapitala ter s tem povezane dolgoročne stabilnosti poslovanja. Namen izvajanja procesa ICAAP je vzpostavitev zanesljivih, učinkovitih in celovitih strategij ter procesov za ocenjevanje in zagotavljanje notranjega kapitala, njegove sestave in razporeditve, tako da je primeren za pokrivanje vrst tveganj ter njihove višine, katerim je ali bi lahko bila izpostavljena NLB Skupina. ICAAP ima ključno vlogo pri ohranjanju ustreznega kapitalnega položaja NLB Skupine. Da bi zagotovili dolgoročno preudarno delovanje, so opredeljene konservativne predpostavke v sklopu dveh notranjih perspektiv, ki se medsebojno dopolnjujeta.

V sklopu ekonomske perspektive NLB Skupina upravlja kapitalno ustreznost tako, da zagotavlja, da so vsa tveganja ustrezno pokrita z notranjim kapitalom. NLB Skupina v tej perspektivi pokriva celotno tveganje, ki bi lahko imelo pomemben vpliv na njen profil tveganosti na podlagi procesa identifikacije tveganj, ki daje celovit pogled na tveganja, ki jim je NLB Skupina izpostavljena. V tem pogledu ekonomska tveganja ter s tem povezane izgube takoj in v polnem obsegu vplivajo na notranji kapital. Nekatera od teh tveganj ali tveganja, povezana z njimi, se lahko delno ali v celoti uresničijo kasneje v normativni perspektivi prek računovodskih izgub, zmanjšanja kapitala ali bonitetnih določb.

Normativni vidik se nanaša na oceno večletne napovedi NLB Skupine, ki kaže njeno sposobnost izpolnjevanja vseh kapitalnih zahtev, ki jih določa regulator, in opredelitev nagnjenosti k prevzemanju tveganj. V okviru teh kapitalnih omejitev NLB Skupina opredeljuje svoj interni kapitalni blažilnik nad regulatornimi in nadzorniški zahtevami, vključno z internimi kapitalnimi potrebami, ki NLB Skupini omogočajo, da trajnostno sledi svoji poslovni strategiji. Normativni vidik vključuje več stresnih scenarijev in povratni stresni test. V skladu z izhodiščno perspektivo NLB Skupina stremi k zagotavljanju celotne kapitalne zahteve (OCR), povečane za interni kapitalni blažilnik. V stresni perspektivi je cilj NLB Skupine zagotoviti izpolnjevanje celotne zahteve SREP (TSCR), povečane za interni kapitalni blažilnik, tudi v daljšem obdobju recesije, katere učinki lahko pomembno vplivajo na zmanjšanje kapitala NLB Skupine.

Obe perspektivi se medsebojno informirata, pri čemer ekonomska perspektiva prikazuje pokritost tveganj z notranjim kapitalom, normativni vidik pa prikazuje potencialno možno zmanjšanje notranjega kapitala v prihodnosti ter prek tega vpliva tudi na ekonomsko perspektivo. Rezultati normativne perspektive informirajo kvantifikacijo relevantnih ekonomskih tveganj prek prilagoditve ali dopolnitve, če ekonomski vidik ne zajema vseh tveganj, ki lahko izhajajo iz obravnavanih neugodnih stresnih scenarijev.

Poleg tega proces ICAAP predstavlja pomemben vložek v procesu opredelitve poslovne strategije in s tem povezanih možnosti rasti, ob upoštevanju relevantnih tveganj ter preko dolgoročne razporeditve razpoložljivega internega kapitala v normalnih in stresnih pogojih. ICAAP je vključen v proces planiranja, oceno tveganj, ki izhajajo iz novih produktov, ali druge pomembne spremembe z namenom proaktivne podpore pri sprejemanju strateških odločitev v NLB Skupini.

Proces ICAAP zagotavlja robusten proces obvladovanja tveganj (tako z organizacijskega kot metodološkega vidika), na stalni in v prihodnost usmerjeni osnovi. Identifikacija tveganj je vzpostavljena v zelo zgodnji fazi ter je osredotočena na učinkovito obvladovanje in blaženje tveganj z namenom zagotavljanja preudarne in gospodarne porabe kapitala. Rezultati procesa ICAAP podpirajo proaktivno upravljanje tveganj prek spremljanja limitov, poročanja, priprave ustrezne ocene tveganj in njihovega merjenja.

4.6. Kapitalni instrumenti, vključeni v kapital

(člen 437 (1) (b) in (c) CRR)

Leta 2021 so kapital NLB Skupine sestavljali vsi trije elementi kapitala (navadni lastniški temeljni kapital, temeljni kapital in dodatni kapital). Delnice matične družbe NLB so vključene v navadni lastniški temeljni kapital, podrejene obveznice, ki jih je NLB izdala maja 2019, novembra 2019 in februarja 2020, pa v dodatni kapital. Vsi trije elementi kapitala vključujejo tudi manjšinski kapital (neobvladujoči delež).

Podrejene obveznosti NLB Skupine so razkrite v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 – pojasnilo 5.15. c) Podrejene obveznosti (stran 256).

Podrobnosti o glavnih značilnostih kapitalskih instrumentov so razkrite v Prilogi 4.

4.7. Dejavniki tveganja in napoved

Dejavniki tveganja

Gospodarski zagon v regiji, kjer Skupina posluje, se je zaradi pandemije covida-19 poslabšal. Vlade v regiji so izvedle različne omilitvene ukrepe, da bi ublažile negativne vplive pandemije. V letu 2021 se je povrnila rast v regiji zaradi oživitve zasebne in investicijske potrošnje, a vendar ni zanesljivo, da se bo trenutni zagon v gospodarstvu nadaljeval tudi v bodoče.

Rast kreditov na segmentu podjetij je ostala razmeroma zmerna, zlasti v trenutnih razmerah. Po drugi strani pa je Skupina izkoristila povečano povpraševanje po hipotekarnih kreditih, zlasti v Sloveniji, pa tudi v odvisnih bančnih članicah. Med letom 2021 posledice pandemije covida-19 niso povzročile znatnega poslabšanja kakovosti kreditnega portfelja. V Skupini je bilo prisotno ugodno gibanje slabih posojil, kar se je odrazilo v nižjem deležu slabih posojil ter pozitivnih učinkih izterjave in poplačil bilančnih in izvenbilančnih terjatev. V času recesije je sicer običajno zaznati občuten porast kreditnega tveganja. Ne glede na ustrezno vzpostavljene postopke za upravljanje tveganj v Skupini nam to ne daje zadostnega zagotovila, da bodo omenjeni postopki zadoščali za zagotavljanje ustrezne kakovosti kreditnega portfelja Skupine ter obsega oblikovanja ustreznih oslabitev tudi v bodoče.

Strategija investiranja Skupine, ki se nanaša na upravljanje likvidnostnih rezerv v obliki obvezniškega portfelja Skupine, se prilagaja pričakovanim tržnim trendom v okviru opredeljene nagnjenosti za prevzemanje tveganj. Medtem ko Skupina spremlja svoj likvidnostni položaj in ustrezne trende, vplive kreditnega razmika in nihanj obrestnih mer na svoje pozicije, bi lahko kakršna koli pomembna in nepričakovana gibanja na trgih ali številni drugi dejavniki, kot so konkurenčni pritiski, zaupanje strank ali drugi dejavniki izven kontrole Skupine, negativno vplivali na njeno poslovanje in finančno stanje.

Posebna pozornost je namenjena stalnemu zagotavljanju storitev komitentom in njihovi spremljavi, ukrepom za varovanje zdravja in preprečevanju kibernetičnih napadov ter potencialnih prevar. Skupina je vzpostavila notranje kontrole ter uvedla druge ukrepe z namenom lažjega upravljanja tega področja, vendar pa omenjeni ukrepi morda ne bodo v vsakem trenutku v celoti preprečili potencialnih negativnih učinkov.

Skupina je podvržena velikemu številu različnih regulativnih in zakonskih zahtev, ki se nanašajo na bančno poslovanje, zavarovalniške posle in finančne storitve, ter se posledično sooča s tveganjem obsežnih posegov s strani več regulativnih in izvršilnih organov v posamezni državi, v kateri deluje.

Regija JVE je najpomembnejše geografsko področje za delovanje Skupine izven Republike Slovenije, zato so gospodarske razmere v tej regiji pomembne za njene poslovne rezultate in finančno stanje, saj bi lahko kakršna koli nestabilnost ali poslabšanje gospodarstva v tej regiji negativno vplivala na finančno stanje celotne Skupine.

V zvezi s tem Skupina natančno spremlja makroekonomske kazalce, ki so relevantni za njeno poslovanje:

- trendi gibanja BDP,
- gospodarska klima,
- brezposelnost,
- zaupanje potrošnikov,
- klima in napovedi na področju gradbeništva,
- stabilnost vlog in rast kreditov v bančnem sektorju,
- gibanje kreditnih pribitkov in s tem povezane napovedi,
- razvoj obrestnih mer in s tem povezane napovedi,
- devizni tečajji,
- drugi relevantni tržni kazalniki.

V letu 2021 je Skupina revidirala metodologijo za oblikovanje rezervacij po MSRP 9 s **testiranjem nabora relevantnih makroekonomskih scenarijev**, tako da ustrezno odražajo trenutne okoliščine in z njimi povezane vplive v prihodnosti.

V ta namen je Skupina razvila in pripravila sklop makroekonomskih scenarijev (tj. izhodiščni, blag in zaostren potek ekonomskega razvoja) za potrebe določitve pričakovanih kreditnih izgub:

- **Izhodiščni makroekonomski scenarij** odraža enoten in celovit pogled ekonomskega razvoja za celotno Skupino, ki deluje na področju JVE. Scenarij je pripravljen z namenom, da različne poglede združi v enotno projekcijo makroekonomskih in finančnih spremenljivk, ki so relevantne za Skupino, kar je v skladu s konceptom konsolidiranega pogleda banke na prihodnost gospodarskega razvoja v JVE. Prihodnji pogled gospodarskega razvoja na področju JVE je osnovan na podlagi mesečnega ekonomskega pogleda NLB, pripravljenega v aprilu 2021.
- **Alternativna makroekonomska scenarija** sta osnovana na podlagi možnih učinkov pandemije covid-19 na ekonomski razvoj v naslednjih treh letih. Izhodišče pri obeh alternativnih scenarijih je pogled ECB pri blagem in oteženem reševanju pandemične krize in njenem pričakovanem vplivu na ekonomsko aktivnost v evrskem območju. Blag potek ekonomskega okrevanja predvideva reševanje zdravstvene krize do konca leta 2021, kateremu sledi dolgoročni proces oživitve ekonomske aktivnosti. Na drugi strani pa zaostren potek ekonomskega okrevanja predvideva dolgotrajnejšo pandemično krizo in trajno izgubo ekonomskega razvojnega potenciala. Vsi navedeni scenariji so bili vključeni v izračun pričakovanih kreditnih izgub v skladu z MSRP 9 po stanju 30. junija 2021. Poleg tega je Skupina spremljala najnovejša gospodarska gibanja in spremembe uradnih projekcij.
- Zadnji nabor scenarijev za makroekonomske spremenljivke, pripravljen v skladu s MSRP 9, je bil vključen v proces modeliranja za izračun ocene verjetnosti neplačila (PD) ter izgube v primeru neplačila (LGD). Ne glede na to pa fokus makroekonomskih scenarijev ostaja na gibanju realnega BDP ter stopnji nezaposlenosti znotraj časovnega okna projekcij od leta 2021 do 2023. Obe spremenljivki sta vključeni v proces modeliranja za pripravo ocene verjetnosti neplačila (PD) ter izgube v primeru neplačila (LGD).

Skupina je vzpostavila obsežen **okvir stresnega testiranja** in **sisteme zgodnjega opozarjanja** za različna področja tveganj z vgrajenimi dejavniki tveganja, ki so relevantni za poslovni model Skupine. Okvir stresnega testiranja je vgrajen v opredelitev prevzemanja tveganj (Risk Appetite), ICAAP, ILAAP in Plan reševanja (Recovery Plan), da bi preverili, kako lahko nepričakovane in močno zaostrene spremembe v poslovnem in makroekonomskem okolju vplivajo na kapitalsko ustreznost ali likvidnostno pozicijo Skupine. Tako okvir stresnega testiranja kot indikatorji plana reševanja podpirajo proaktivno upravljanje celotnega profila tveganj Skupine v teh okoliščinah, vključno s kapitalskimi in likvidnostnimi pozicijami z vidika prihodnosti.

Razpoložljivi ukrepi za obvladovanje tveganj na ravni Skupine so opredeljeni v različnih internih politikah ter se lahko uporabijo, kadar je to potrebno. Poleg tega izbira in uporaba razpoložljivih premostitvenih ukrepov temelji na večplastnem pristopu, ki upošteva izvedljivost ukrepa, vpliv ukrepa na poslovni model Skupine ter jakost učinka izbranega ukrepa.

Napoved za leto 2022

Makroekonomsko okolje

Okrevanje svetovnega gospodarstva naj bi se nadaljevalo v letu 2022. Vpliv pandemije na gospodarsko aktivnost se je sčasoma precej zmanjšal, v prihodnjih letih pa bi se moral še dodatno oslabiti. V evrskem območju se tudi v 2022 pričakuje nadaljevanje sedanjega hitrega okrevanja. Rast BDP se bo v 2022 po pričakovanih umirila na 3,6 %, s tem ko bo rast ob ponovnem odprtju gospodarstev izzvenela. Rast v evrskem območju bo spodbudila zlasti močna zasebna potrošnja in poslovne naložbe, ki se bodo po pričakovanih bistveno okrepile, saj bodo dodatno podkrepjene s sredstvi instrumenta »Next Generation EU«. Ukinitvev izrednih podpornih ukrepov za podjetja in gospodinjstva naj bi zaostрила naravnost fiskalne politike, medtem ko ECB daje vtis, da se usmerja k izstopu iz akomodativne monetarne politike. Pričakuje se, da bodo ozka grla v preskrbovalni verigi in porast cen energije ohranjala inflacijske pritiske v letu 2022, pri čemer naj bi bila inflacija višja. V zvezi z napovedjo pa ostajajo določena tveganja. Kljub oslabiljenemu vplivu pandemije na gospodarsko aktivnost le-ta še vedno predstavlja določeno stopnjo tveganja. Prav tako bi se lahko zgodilo, da bodo ozka grla v oskrbi hujša, daljša in bolj razširjena kot je bilo pričakovano, poleg tega pa lahko nastanejo tudi nova ozka grla v oskrbi. Dolgotrajno pomanjkanje osebja bi lahko zaviralo gospodarsko dejavnost in poslabšalo težave s katerimi se soočajo dobavne verige. Inflacija bi lahko še naprej presenečala z visokimi stopnjami, prav tako pa ni mogoče izključiti niti nadaljnje rasti cen v še večjem obsegu. Slednje bi lahko spodkopalo kupno moč gospodinjstev. Geopolitične napetosti v Vzhodni Evropi dodajajo še eno plast naboru tveganj za gospodarske obete. Vojna v Ukrajini ima več gospodarskih posledic, ki se odražajo v obnovitvi negativnih tveganj za svetovno rast, pri čemer je Evropa v tem pogledu najbolj izpostavljena. Povečana negotovost, možne motnje v oskrbi z energijo, vse bolj razširjeno pomanjkanje surovin in nove motnje dobavnih verig bodo obremenile gospodarstvo. Zvišanje cen surovin, pri čemer pospešeno rastejo predvsem cene nafte in plina, bo v prihodnjih mesecih spodbudilo inflacijo. V bistvu bi se inflacija lahko še dodatno povišala in dlje ostala povišana zaradi dviga cen surovin, in dodatno zaradi sekundarnih učinkov, ki zadevajo vpliv na osnovno inflacijo, rast plač in višja inflacijska pričakovanja. To spodkopava kupno moč gospodinjstev in skupaj s pritiskom na dobičke podjetij ter poslabšano zaupanje podjetij in potrošnikov vpliva na

gospodarsko rast. Posledično so se s povečanimi negativnimi tveganji za rast in s porastom tveganj za višjo inflacijo povečala tveganja za stagflacijo. Gospodarska rast v regiji Skupine v letu 2022 bi lahko znašala okrog 3,7 %. Pričakovati je, da bo okrevanje izgubilo del zagona. Kljub temu bi morala rast spodbujati predvsem krepitev zasebne potrošnje in naložb. Tesnejši trg dela bi lahko spodbudil potrošnjo prebivalstva in rast plač, medtem ko bi nadaljnje izboljševanje situacije v sektorju turizma ugodno vplivalo predvsem na države, ki so odvisne od turizma. Motnje v oskrbi in rast cen surovin in energije, na katere naj bi še dodatno vplivale gospodarske posledice vojne v Ukrajini, predstavljajo negativna tveganja za gospodarske obete v regiji Skupine, saj bi lahko vztrajno visoke ravni inflacije spodkopale kupno moč gospodinjev. Nadalje je treba upoštevati politične napetosti in negotovost v nekaterih državah regije Skupine, saj bi lahko pomembno vplivale na zaupanje v gospodarstvo, medtem ko je gospodarska dejavnost v državah, ki so odvisne od turizma, tesno povezana z dogajanjem glede pandemije, kljub slabenju njenega učinka na gospodarsko aktivnost.

Rast prihodkov in kreditov

Glede na nadaljevanje gospodarskega okrevanja z močno zasebno potrošnjo in poslovnimi naložbami Skupina v letu 2022 pričakuje visoko enomestno rast kreditov. Na področju poslovanja s prebivalstvom se v Sloveniji pričakuje nadaljevanje močne rasti kreditov tudi v letu 2022 z zdravim povpraševanjem po hipotekarnih kreditih. Tudi podjetniško in investicijsko bančništvo v Sloveniji naj bi raslo na podlagi čezmejnega financiranja in oživiljanja investicijskih izdatkov. Strateški tuji trgi bodo še naprej zagotavljali dobre rezultate, pri čemer se pričakuje, da bo rast kreditov dosegla dvomestno številko, zato naj bi bila rast obrestnih prihodkov odvisna predvsem od rasti kreditnega portfelja ter učinkovite izrabe likvidnih sredstev. Odpiranje gospodarstev po pandemiji covid-19 in uvedba nadomestil za visoko stanje na računu sta spodbudila povpraševanje po proizvodih, za katere se zaračuna nadomestilo. Vse, kar je bilo predhodno omenjeno, naj bi v letu 2022 zagotovilo skupne prihodke v višini okoli 670 mio EUR.

Stroški in strošek tveganja

Skupina bo še naprej izvajala strog načrt obvladovanja stroškov, ki obravnava tako stroške dela kot elemente drugih stroškov. Na skupne stroške še naprej vpliva poslovno okolje, v katerem je prisotna rast stroškov dela v celotni regiji, poleg tega pa Skupina nadaljuje z vlaganjem v nadgradnjo informacijske tehnologije, saj digitalno bančništvo vse bolj pridobiva na pomenu. Stroški integracije povezani z nakupom Komercialne Banke, Beograd, bodo še dodatno vplivali na skupne stroške v letu 2022, ki pa naj bi skupaj s stroški integracije ostali na nivoju stroškov za leto 2021.

Realizacija stroška tveganja v višini -41 b.t. je bila nižja od napovedi za leto 2021 (okrog -20 b.t.) zaradi zelo dobrega poteka razreševanja slabih posojil. Nadaljnji razvoj na tem področju bo še naprej pozitivno vplival na strošek tveganj v letu 2022, a bo njegov vpliv manjši. Ocene kažejo, da se bo strošek tveganja predvidoma gibal nekje od 20 do 30 b.t., kar bo nekoliko nižje kot kažejo ocene za leto 2023 (30 do 50 b.t.).

Kakovost kreditnega portfelja

NLB Skupina pričakuje rast kreditov na vseh ključnih področjih. Poseben poudarek bo namenila segmentu poslovanja s prebivalstvom, kjer je lani zabeležila močno rast. Skupina zelo previdno spremlja morebitno povečanje kreditnega tveganja in je proaktivna na področju upravljanja slabih posojil. Morebitna umiritev trenutnih pozitivnih gospodarskih trendov zaradi negotovosti v povezavi s covidom-19 lahko še dodatno negativno vpliva na kakovost kreditnega portfelja, vendar njen vpliv ne bi smel biti pretiran.

Likvidnost

Na področju likvidnosti stanje vlog na nivoju Skupine še vedno narašča (v Banki kot tudi bančnih članicah), čeprav se je rast depozitov prebivalstva ustalila v drugi polovici 2021. Tudi v primeru uresničitve zelo neugodnega stresnega scenarija ima Skupina zadostne likvidnostne rezerve v obliki plasmajev pri ECB, prvovrstnih dolžniških vrednostnih papirjev in plasmajev na denarnem trgu. Banka pomembno pozornost namenja strukturi in koncentraciji likvidnostnih rezerv z uvajanjem zgodnjih sistemov obveščanja ob upoštevanju morebitnih negativnih gibanj na trgu ter z nadaljnjim krajšanjem ročnosti portfelja ter razvrstitvi novih naložb z daljšo ročnostjo v okvir poslovnega modela, katerega namen je pridobivanje denarnih tokov (hold to collect), in s tem zmanjšanje občutljivosti za regulatorni kapital. Visok obseg prilivov depozitov povzroča dodaten pritisk na dobičkonosnost.

Banka se je udeležila junijske operacije zagotavljanja likvidnosti ECB, t.i. TLTRO v višini 750 mio EUR in razmišlja o predčasnem poplačilu v mesecu juniju 2022. Predčasno poplačilo ne bo imelo materialnega vpliva na likvidnostni položaj NLB Skupine.

Kapital

Kapitalski položaj predstavlja močno osnovo za izpolnjevanje vseh regulatornih kapitalskih zahtev, vključno s kapitalskimi blažilniki in drugimi trenutno znanimi zahtevami, kot tudi kapitalskih smernic v okviru 2. stebra. Če banka s pravnimi sredstvi proti februarja 2022 sprejetemu zakonu glede kreditnih pogodb v švicarskih frankih, sklenjenih med

bankami, ki poslujejo v Sloveniji (vključno z NLB), in fizičnimi osebami ne bo uspešna, ocenjuje, da bo negativen učinek pred davki na poslovanje NLB in NLB Skupine znašal med 70 in 75 mio EUR. To bi imelo omejen (do 55 b.t.) negativen vpliv na kapitalski položaj, kar Banki še vedno zagotavlja ustrezno raven kapitala nad vsemi veljavnimi zahtevami.

Banka preverja možnosti za pridobitev virov za zahtevo MREL, izdajo instrumentov dodatnega kapitala (Tier 2) in morebitno izdajo dodatnega temeljnega kapitala (AT1), s čimer bi lahko nadalje okrepila in optimizirala kapital na nivoju Banke in na konsolidiranem nivoju. Zaradi postopnega poviševanja zahteve MREL, namerava Banka v letu 2022 okrepiti MREL primerne vire in znesku približno 400 mio EUR. Skupina tudi v letu 2022 nadaljuje z dejavnostmi za optimizacijo tveganju prilagojene aktive.

Priložnosti za združitve in prevzeme

Skupina s ciljem povečanja vrednosti za delničarje preučuje nadaljnje možnosti za združitve in prevzeme na domačem trgu in ostalih trgih v regiji, kjer Skupina še ni prisotna.

Dividende

Splošni namen Banke je letno razdeliti dividende v skladu s svojimi zmogljivostmi, hkrati pa izpolnjevati vse zakonske zahteve, vključno s smernicami v okviru 2. stebra in opredelitvijo za prevzemanje tveganj. Izračun kapitala ob koncu leta 2021 ne vključuje dela rezultata 2021 v višini 100 mio EUR. V primeru, da v letu 2022 pride do izplačila dividend, to ne bo vplivalo na kapital. V letu 2022 bi lahko bile dividende izplačane v dveh obrokih. Banka sicer v letih 2022-2023 načrtuje izplačilo dividend v skupnem znesku 210 mio EUR.

COVID-19

Kljub spremenjenim razmeram zaradi covid-19 je Skupina neprekinjeno svojim strankam zagotavljala storitve ob prilagojeni ponudbi, s povečano uporabo digitalnih kanalov ter izboljšano uporabniško izkušnjo. NLB Skupina si prizadeva še bolj podpreti svoje stranke, tudi z neprekinjenim razvojem, ki vključuje ustvarjanje prilagodljivega lokalnega digitalnega ekosistema s široko ponudbo produktov in storitev.

Trajnostni razvoj

Skupina se zavzema za trajnostni razvoj, saj je pri svojem poslovanju uvedla številne izboljšave na področju upravljanja okoljskih in družbenih tveganj, s katerimi med drugim izpolnjuje standarde postavljene s strani EBRD in MIGA. Ravno tako je znatno povečala uporabo digitalnih kanalov, izboljšala izkušnjo strank ter si prizadeva za fleksibilen lokalni digitalni ekosistem za zagotavljanje produktov in storitev.

V letu 2022 se bo NLB Skupina še bolj poglobila v to področje in naredila trajnostno poslovanje bolj oprijemljivo v celotni Skupini. Sredstva se preusmerjajo v nizkoogljično gospodarstvo in sodelovanje s strankami je ključnega pomena pri financiranju tega prehoda. Pomemben korak naprej bo narejen s širitvijo ponudbe s krediti za podporo ukrepom za energetske učinkovitost in proizvodnjo obnovljive energije ter z uvedbo samo digitalne kartice. Skupina podpira globalne pobude za razogljičenje, in širi merjenje emisij v Skupini na obseg 3. Uvedba sistema upravljanja podnebnih in okoljskih tveganj sledi smernicam organov ECB in EBA. Poleg tega bo sodelovanje v podnebnih stresnih testih ECB zagotovilo pomembna dodatna spoznanja, ki jih bo Skupina zagotovo upoštevala pri nadaljnji prilagoditvi svojega obstoječega poslovnega modela. Učinkovita integracija regulativnih zahtev, povezanih s trajnostnim poslovanjem, bo v letu 2022 pomembna za razkritja in poročanje o področju ESG (npr. taksonomija EU, BASEL 3. steber). Ob upoštevanju potreb na trgu, bo NLB Skupina naredila vse, kar je potrebno za pridobitev prve ocene okoljske, družbene in upravljalvske uspešnosti. Vsega naštetega pa ni mogoče doseči brez visoko motiviranih in ustrezno usposobljenih ekip, zato bodo ustrezna izobraževanja pomemben del delovnega programa.

4.8. Informacije o covid-19 moratorijih

Tabela 14 – Informacije o kreditih in drugih finančnih sredstvih, za katere veljajo (predpisani in ostali) moratoriji za NLB Skupino

31. 12. 2021	Bruto knjigovodska vrednost			Bruto knjigovodska vrednost	
	Donosno			Izpostavljenosti, ki vstopajo v kategorijo nedonosnih izpostavljenosti	
	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja				
	Skupaj	Skupaj			
	a	b	c	o	
1	Kreditni in druga finančna sredstva, za katere veljajo moratoriji				
	329	329	-	-	
4	od tega: nefinančne družbe				
	329	329	-	-	
5	od tega: mala in srednje velika podjetja				
	329	329	-	-	
6	od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami				
	329	329	-	-	

Tabela 15 – Razčlenitev kreditov in drugih finančnih sredstev po preostali zapadlosti moratorijev za NLB Skupino

31. 12. 2021	Število dolžnikov	Bruto knjigovodska vrednost				Preostala zapadlost moratorijev	
		Skupaj	Od tega: zakonski moratoriji	Od tega: potekli	> 6 mesecev		
					<= 9 mesecev		
					a	b	c
Kreditni in druga finančna sredstva, za katere je bil ponujen moratorij							
209.520	1.838.748						
Kreditni in druga finančna sredstva, za katere velja moratorij (odobreni)							
187.111	1.571.579	1.346.488	1.571.250			329	
od tega: gospodinjstva							
	931.615	898.409	931.615			-	
od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami							
	434.517	421.087	434.517			-	
od tega: nefinančne družbe							
	631.580	439.713	631.251			329	
od tega: mala in srednje velika podjetja							
	464.850	289.594	464.520			329	
od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami							
	433.861	269.724	433.531			329	

Tabela 16 – Informacije o novoodobrenih kreditih in drugih finančnih sredstvih, danih na podlagi na novo veljavnih javnih jamstvenih shem, uvedenih v odziv na krizo zaradi covida-19 za NLB Skupino

31. 12. 2021	Bruto knjigovodska vrednost		Najvišja vrednost jamstva, ki se lahko upošteva		Bruto knjigovodska vrednost	
	Skupaj	od tega: restrukturirana	Prejeta javna jamstva		Izpostavljenosti, ki vstopajo v kategorijo nedonosnih izpostavljenosti	
			a	b	c	d
1	Novoodobreni krediti in druga finančna sredstva, za katere veljajo javne jamstvene sheme					
	177.246	45	57.419	710		
2	od tega: gospodinjstva					
	26.678			157		
3	od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami					
	12			-		
4	od tega: nefinančne družbe					
	150.561	45	50.917	545		
5	od tega: mala in srednje velika podjetja					
	130.839			545		
6	od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami					
	7.170			-		

4.9. Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik

(člen 440 CRR)

Banka Slovenije je s 1. januarjem 2016 uvedla makrobonitetni ukrep – proticiklični kapitalski blažilnik, ki je namenjen zaščiti bančnega sektorja pred izgubami, ki bi jih lahko povzročila ciklična tveganja v gospodarstvu. Namen proticikličnega kapitalskega blažilnika je zagotoviti, da ima Banka v obdobjih rasti posojil zadostno kapitalsko osnovo, ki jo lahko porabi v stresnih obdobjih oziroma manj ugodnih pogojih za kreditiranje, torej za absorpcijo izgub. Kadar je opredeljena stopnja blažilnika višja od 0 % ali kadar se zviša že uveljavljena stopnja, se začne nova stopnja blažilnika (razen v izjemnih primerih) uporabljati 12 mesecev po objavi. Vrednost blažilnika se lahko giblje med 0 % in 2,5 % zneska skupne izpostavljenosti tveganjem (izjemoma tudi višje) in je odvisna od višine tveganj v sistemu.

Tabela 17 – Znesek banki lastnega proticikličnega kapitalskega količnika za NLB Skupino

31. 12. 2021	NLB Skupina
Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem	12.667.408
Stopnja posamezni instituciji lastnega proticikličnega blažilnika	0,0024%
Zahteva za posamezni instituciji lasten proticiklični blažilnik	310

Vrednost blažilnika za izpostavljenosti v Sloveniji na dan 31. decembra 2021 znaša 0 % in ostaja enaka od uvedbe 1. januarja 2016. Pri opredelitvi višine blažilnika je Banka Slovenije upoštevala metodologijo BCBS, ESRB ter oceno stanja kreditnega cikla v Sloveniji. Za izpostavljenosti v drugih državah EGP se uporabijo stopnje blažilnika, kot so navedene na spletni strani ESRB in ki se četrtletno osvežujejo, medtem ko se za kreditne izpostavljenosti držav, ki niso navedene na tej strani in jih niti ni določila Banka Slovenije niti pristojni organ posameznih držav, uporabi stopnja blažilnika 0 %. Večinoma so stopnje proticikličnega blažilnika postavljene v višini 0 %, razen v primerih Slovaške in Norveške, ki sta imeli na dan 31. decembra 2021 določeno stopnjo proticikličnega blažilnika 1,0 %, ter Bolgarije, Češke in Luksemburga s stopnjo 0,5 %.

Izračun posamezni banki lastnega proticikličnega blažilnika se izvede na posamični in konsolidirani ravni. Banka določi geografsko razporeditev izpostavljenosti, ki so predmet izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu, in posebno tveganje ali tveganje neplačila ter migracije za izpostavljenosti iz trgovalne knjige. Če izpostavljenosti banke dosegajo manj kot 2 % njenih skupnih tveganju prilagojenih izpostavljenosti, se lahko te izpostavljenosti prikažejo na geografski lokaciji Banke in dodatno obrazložijo.

Stopnja posamezni banki lastnega proticikličnega kapitalskega blažilnika je sestavljena iz tehtanega povprečja stopenj proticikličnega blažilnika, ki se uporabljajo v državah, v katerih so ustrezne kreditne izpostavljenosti te institucije.

Tabela 18 – Geografska razporeditev kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnega kapitalskega blažilnika NLB Skupine

31. 12. 2021	Splošne kreditne izpostavljenosti		Kapitalske zahteve			Uteži kapitalskih zahtev (%)	Stopnja proticikličnega blažilnika (%)
	Vrednost izpostavljenosti po standardiziranem pristopu	Ustrezne izpostavljenosti kreditnemu tveganju – kreditno tveganje	Skupaj	Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti	Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti		
Slovenija	4.874.539	273.799	273.799	3.422.488	42,49 %	-	
Srbija	2.399.841	150.851	150.851	1.885.638	20,42 %	-	
Severna Makedonija	1.156.673	73.247	73.247	915.588	11,16 %	-	
Bosna in Hercegovina	935.684	58.362	58.362	729.525	10,05 %	-	
Kosovo	666.267	40.916	40.916	511.450	6,38 %	-	
Črna Gora	536.381	34.599	34.599	432.488	5,78 %	-	
Francija	40.195	3.198	3.198	39.975	1,04 %	-	
Švica	40.177	4.157	4.157	51.963	0,53 %	-	
Luksemburg	39.824	3.183	3.183	39.788	0,53 %	0,50%	
Avstrija	38.991	3.050	3.050	38.125	0,50 %	-	
Nizozemska	38.654	3.092	3.092	38.650	0,38 %	-	
Združene Države Amerike	35.276	2.754	2.754	34.425	0,26 %	-	
Belgija	23.175	1.810	1.810	22.625	0,22 %	-	
Hrvaška	8.367	793	793	9.913	0,13 %	-	
Nemčija	7.580	575	575	7.188	0,09 %	-	
Združeno Kraljestvo	1.756	103	103	1.288	0,01 %	-	
Italija	395	18	18	225	0,00 %	-	
Kitajska	286	17	17	213	0,00 %	-	
Švedska	217	13	13	163	0,00 %	-	
Češka	210	8	8	100	0,00 %	0,50%	
Združeni arabski emirati	190	11	11	138	0,00 %	-	
Ciper	136	6	6	75	0,00 %	-	
Španija	134	7	7	88	0,00 %	-	
Latvija	119	7	7	88	0,00 %	-	
Ruska Federacija	106	6	6	75	0,00 %	-	
Irska	99	8	8	100	0,00 %	-	
Albanija	61	4	4	50	0,00 %	-	
Nova Zelandija	61	2	2	25	0,00 %	-	
Madžarska	48	3	3	38	0,00 %	-	
Litva	44	1	1	13	0,00 %	-	
Poljska	43	3	3	38	0,00 %	-	
Avstralija	43	3	3	38	0,00 %	-	
Bolgarija	38	2	2	25	0,00 %	0,50%	
Turčija	35	2	2	25	0,00 %	-	
Norveška	33	2	2	29	0,00 %	1,00%	
Slovaška	22	2	2	29	0,00 %	1,00%	
Kenija	19	1	1	16	0,00 %	-	
Kanada	16	1	1	16	0,00 %	-	
Saudova Arabija	9	1	1	16	0,00 %	-	
Kuvajt	6	-	-	-	0,00 %	-	
Ukrajina	4	-	-	-	0,00 %	-	
Belorusija	1	-	-	-	0,00 %	-	
Drugi	20	-	-	-	0,00 %	-	
Skupaj	10.845.775	654.619	654.619	8.182.731	100,00 %	-	

4.10. CRR »Hitri popravek«

Evropska komisija je 26. junija 2020 objavila spremembo uredb (spremenjeni sta bili dve uredbi), da bi obravnavala vpliv pandemije covid-19 na gospodarstvo, z namenom povečati sposobnost kreditnih institucij za posojanje in prevzem izgub, povezanih s pandemijo.

Sprememba Uredbe (EU) št. 575/2013:

- sprememba izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke,
- podaljšanje določb o pripoznavanju pričakovanih kreditnih izgub skladno z MSRP 9 z 2018–2022 na 2020–2024,
- začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice,
- podaljšanje ugodnejše obravnave glede zahtev za rezervacije na izpostavljenosti, za katere jamči javni sektor, za 7 let. Ugodnejša obravnava je ponavadi na voljo le za nedonosne kredite z jamstvom uradnih izvoznih kreditnih agencij.

Sprememba Uredbe (EU) št. 2019/876:

- pospešitev veljavnosti:
 - določb o obravnavi nekaterih posojil, ki jih kreditne institucije dodelijo upokojevcem ali zaposlenim,
 - določb o spremembi tveganju prilagojenih donosnih izpostavljenosti do MSP (podporni faktor MSP);
- ugodnejše obravnave izpostavljenosti do subjektov, ki upravljajo ali financirajo fizične strukture ali objekte, sisteme in omrežja, ki zagotavljajo ali podpirajo osnovne javne storitve (Infrastrukturni podporni faktor);
- izvzetje iz odbitkov od kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo.

Spremembe so pričele veljati neposredno naslednji dan po objavi v *Uradnem listu*, torej 27. junija 2020.

Do sedaj je NLB Skupina uvedla:

- spremembe v podpornem faktorju MSP;
- začasno obravnavo javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice;
- izvzetje iz odbitkov iz kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo;
- spremembo izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke.

Spremembe podpornega faktorja MSP so bile uvedene leta 2019 v CRR II v členu 501, ki vsebuje znižanja kapitalskih zahtev za kreditno tveganje pri izpostavljenosti do MSP. Prag za upravičenost do podpornega faktorja MSP se je povečal z 1,5 na 2,5 mio EUR, z dodatnim faktorjem 0,85 (dodatek k prejšnjim 0,7619).

Začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice, je določena v novem členu 500a CRR in velja za okvir kreditnega tveganja do 31. decembra 2024. Za izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank držav članic, kadar so te izpostavljenosti denominirane in financirane v domači valuti druge države članice, se uporabi utež tveganja:

- 0 % do 31. decembra 2022,
- 20 % v letu 2023,
- 50 % v letu 2024.

V skladu s členom 36 (b) CRR in Uredbo (EU) 2020/2176 so neopredmetena sredstva od decembra 2020 dalje delno odbitek od kapitala in delno vključena v izračun RWA.

4.11. Dogodki po obdobju poročanja

Zakon o švicarskih frankih

Državni zbor Republike Slovenije je 2. februarja 2022 sprejel Zakon o omejitvi in porazdelitvi valutnega tveganja med kreditodajalci in kreditorejmalci kreditov v švicarskih frankih (v nadaljevanju Zakon o CHF). Zakon o CHF vpliva na vse posojilne pogodbe v švicarskih frankih (ne glede na to, ali pogodbe še veljajo), sklenjene med bankami, ki poslujejo v Sloveniji (vključno z NLB), v vlogi posojilodajalk in fizičnimi osebami kot posojilojemalci, v obdobju med 28. junijem 2004 in 31. decembrom 2010. Zakon o CHF določa, da se za omejitev menjalnega tečaja med švicarskimi franki in evrom določi 10-odstotna valutna kapica (»valutna kapica«) ter se bo uporabljala od sklenitve katerekoli od zadevnih posojilnih pogodb. V času veljavnosti valutne kapice je vrednost obrokov in drugih plačil po takih posojilih enaka znesku, pri katerem je bila meja valutne kapice vzpostavljena, posojilodajalec pa bi moral posameznemu posojilojemalcu povrniti morebitno preplačilo. Poleg tega za vsako preplačilo takšnega posojila s strani posojilojemalcev veljajo zamudne obresti, ki jih plača posojilodajalec.

Ker omenjeni zakon retroaktivno vpliva na civilnopravna pogodbeno razmerja, so o njegovi ustavnosti v zakonodajnem postopku obsežno razpravljali številni državni in evropski organi, ki menijo, da krši slovensko Ustavo. Delničarji slovenskih bank, ki jih ta zakon zadeva (vključno z NLB), so več slovenskim in evropskim organom posredovali skupno pismo, v katerem so izrazili veliko zaskrbljenost. Banke so 28. februarja 2022 na Ustavno sodišče Republike Slovenije vložile pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o CHF in predlog za njegovo začasno zadržanje izvrševanja.

Ustavno sodišče Republike Slovenije je 10. marca 2022 sprejelo sklep, da se izvajanje Zakona o CHF v celoti zadrži. Odločitev je bila sprejeta soglasno. Navedeno pomeni, da je izvajanje zakona zadržano do končne odločitve Ustavnega sodišča o skladnosti Zakona o CHF z ustavo in v tem času ne tečejo roki, ki jih za posamezne obveznosti bank predvideva zakon. NLB bo do končne odločitve Ustavnega sodišča o ustavnosti Zakona o CHF spoštovala veljavno zakonodajo in izdane sodne odločbe, hkrati pa uveljavljala vsa pravna sredstva, ki jih ima na razpolago.

Na podlagi ocene Zakona o CHF, je NLB ocenila, da negativni učinek pred obdavčitvijo na poslovanje NLB in NLB Skupine naj ne bi presegel 70–75 milijonov EUR. Vpliv na NLB in NLB Skupino je znaten, vendar obvladljiv, glede na omejen obseg kreditiranja prebivalstva s posojili v švicarskih frankih v preteklosti. V NLB to ocenjujemo kot nepopravljali dogodek po poročevalskem obdobju.

Pridobitev Sberbank banke d.d., Ljubljana

Na ravni Evropske centralne banke in Enotnega odbora za reševanje je bila 28. februarja 2022 sprejeta odločitev, da bančna skupina Sberbank Europe AG, ki je imela hčerinsko banko tudi v Sloveniji, prekine s poslovanjem. Hkrati je bilo sprejeto tudi prehodno obdobje oziroma kratkotrajni moratorij, v katerem se je za slovensko hčerinsko banko Sberbank banka d.d. poiskala rešitev za zagotovitev nemotenega poslovanja vsem njenim komitentom. Tako je z namenom ohranitve finančne stabilnosti v Sloveniji Enotni odbor za reševanje 1. marca 2022 v sodelovanju z Banko Slovenije sprejel shemo in sklep za reševanje Sberbank banke d.d., Ljubljana. Na podlagi tega sklepa je Banka Slovenije izdala odločbo z uporabo instrumenta prodaje poslovanja na način, da se od imetnikov delnic prenesejo na prevzemnika vse delnice. V postopku iskanja novega lastnika Sberbank banke d.d., Ljubljana je bil sklenjen dogovor o prodaji z NLB d.d., ki je s 1. marcem 2022 postala 100 odstotna lastnica delnic banke.

Kupnina za nakup banke je znašala 5.109 tisoč EUR in je bila v celoti plačana v denarju. Dogovorov o pogojnih plačilih ni. Začetno obračunavanje poslovne združitve še ni zaključeno, zato sredstva, obveznosti in dobiček iz izpogajane nakupa (slabo ime), pripoznan kot rezultat pridobitve, niso razkriti.

Rusko-ukrajinski konflikt

Februarja 2022 je Rusija izvedla vojaški napad na Ukrajino. Rusko-ukrajinski konflikt je privedel do precejšnjih nihanj na finančnih trgih, zlasti sprememb pri kreditnih pribitkih, obrestnih merah in deviznih tečajih. Posebna pozornost se namenja trgov na Balkanu, državam, ki mejijo na Ukrajino in Rusijo, ter mednarodnim bankam, ki poslujejo v Rusiji. NLB Skupina pozorno spremlja svoje glavne pozicije v portfelju obveznic, zlasti državnih, ki so bolj povezane s konfliktom v Rusiji. Skupina ima 20 milijonov EUR ruskih državnih obveznic, ki zapadejo v aprilu 2022 in septembru 2023. Poštena vrednost teh obveznic je do 31. marca 2022 padla za približno 30 %. Način in čas njihove poravnave v danih razmerah še ni določen. Banka od začetka konflikta spremlja kreditne pribitke, ki so se povečali s 50 na 200 b. t. pri določenih pozicijah (z izjemo Rusije, kjer je porast še večji), kar trenutno vpliva na pozicije Banke, merjene po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. V primerjavi z 31. decembrom 2021 se je presežek iz prevrednotenja zmanjšal za nekaj več kot 50 mio EUR na ravni NLB Skupine in 40 mio EUR na ravni NLB. Pri pomembnejših pozicijah v tujih valutah do sedaj nismo zaznali večjih sprememb. Tekoče dogajanje, tržna opažanja in morebitne ukrepe obravnavamo na dnevni spremljevalnih sestankih.

Odvisnost od Rusije in Ukrajine pri trgovinski izmenjavi v regiji NLB Skupine je zmerna, saj največji obseg trgovanja poteka znotraj EU.

Država	Izvoz v Rusijo	Uvoz iz Rusije
Bosna in Hercegovina	1,10 %	2,10 %
Črna gora	0,00 %	0,00 %
Severna Makedonija	0,91 %	1,70 %
Kosovo	n. p.	n. p.
Srbija	3,90 %	5,30 %
Slovenija	2,60 %	1,20 %

Neposredna in posredna izpostavljenost NLB do Rusije in Ukrajine je zmerna, po drugi strani pa je invazija Rusije na Ukrajino povečala tveganja na globalni ravni. Učinki na svetovno gospodarstvo se bodo pokazali skozi naslednje tri postavke:

- pretresi cen blaga;
- finančne posledice (nove sankcije proti Rusiji in izogibanje tržnim tveganjem);
- varnostni izzivi v povezavi z vojaškim konfliktom ali s kibernetскими napadi.

Zlasti cene blaga bodo vplivale na celotno proizvodnjo podjetij, kar bo povzročilo zvišanje stopnje inflacije na trgih NLB Skupine.

Kar zadeva kreditni portfelj, NLB Skupina pozorno spremlja prisotnost ali neposredno in posredno povezavo svojih strank z Rusijo, Ukrajino, Belorusijo ali z njihovimi sosednjimi državami. Te stranke pozorno spremljamo z namenom, da bi v zelo zgodnji fazi identificirali kakršnokoli znatno povečanje kreditnega tveganja. Podjetja še vedno ocenjujejo možne vplive tega konflikta na njihov poslovni model in finančno uspešnost, vendar v tej fazi ti učinki niso pretirani. Poleg tega bi lahko dolžina in intenzivnost rusko-ukrajinskega konflikta v srednjeročnem obdobju povzročila dodatne učinke prelivanja, kot je dvig cen energentov ali njihova razpoložljivost, kar bi lahko v poznejšem obdobju vplivalo tudi na druge segmente kreditnega portfelja.

V marcu 2022 je Sberbank d.d. Slovenija s celotnim portfeljem postala članica NLB Skupine. Strategija banke je bila usmerjena na Slovenijo, zato NLB Skupina ne pričakuje večje neposredne izpostavljenosti do Rusije ali Ukrajine. Vsa opredeljena tveganja bodo ustrezno obravnavana pri ocenjevanju poštene vrednosti sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti ter končnem izračunu dobička pri izpogajanem nakupu (slabo ime).

5. Cilji in politike upravljanja tveganj

5.1. Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj

(člena 435.(1) in 435.(2) (e) CRR)

NLB Skupina je ena izmed večjih bančnih in finančnih skupin v Sloveniji s strateško usmeritvijo na izbrane trge JVE, in sicer Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Kosova in Črne gore. S prevzemom Komercialne Banke, Beograd je Skupina še okrepila svojo dolgoročno prisotnost v JVE regiji ter si zagotovila strateški in sistemski položaj na vseh trgih, kjer je prisotna. NLB Skupina je trenutno sestavljena iz NLB, ki predstavlja matično družbo v Sloveniji, sedmih odvisnih bančnih članic v JVE, več družb za pomožne storitve (upravljanje sredstev, upravljanje nepremičnin itn.) in manjšega števila nestrategičkih odvisnih podjetij, ki so v postopku nadzorovanega zaprtja.

Skupina ima vodilni položaj na izbranih trgih JVE in ima velik potencial rasti, usmerja pa se večinoma v kreditiranje podjetij in prebivalstva. Skupina še naprej sledi svoji viziji, da postane inovativna s preprostimi, h kupcem usmerjenimi rešitvami, osredotočenimi na Slovenijo in države JVE, pa tudi dejavno prispeva k bolj uravnoteženemu in vključujočemu gospodarskemu in socialnemu sistemu. Njena izvedba naj bi ohranila dobičkonosnost Skupine in dosegla rast, vključno s pozornostjo na prihodnje izzive v bančnem okolju.

Covid-19 ni imel pomembnega vpliva na kakovost kreditnega portfelja. Njegovi učinki so v letu 2020 povzročili zmerno poslabšanje kreditne kvalitete. V drugem četrtletju 2021 je bil opažen preobrat, predvsem zaradi uspešnega okrevanja bilančnih in zunabilančnih slabih posojil. Kvaliteta kreditnega portfelja Skupine je ostala solidna, s stabilno bonitetno strukturo in razpršenostjo portfelja. Skupina je v skladu s smernicami EBA o moratorijih na plačila in je zelo preudarna pri ugotavljanju morebitnega povečanja kreditnega tveganja. Obsežne sheme, ki so jih uvedle vlade v državah Skupine, ki zagotavljajo moratorije upravičenim strankam v okviru ukrepov pandemije covid-19, so se postopno odpravljale v letu 2021. Poleg moratorija je Skupina zagotovila dodatno likvidnost z odobritvijo novih posojil kreditno sposobnim strankam.

Čeprav je covid-19 skupaj s posledicami vplival na poslovno okolje, se je Skupina soočala z naraščajočo presežno likvidnostjo in uspela ostati dobro kapitalizirana. NLB Skupino se dojema kot »varno zatočišče«, zato se sooča z naraščajočo presežno likvidnostjo, vplivi pandemije pa niso povzročili bistvenih odlivov likvidnosti. Likvidnost in kapitalna pozicija Skupine sta ostala močna tako na ravni Skupine kot na ravni odvisnih bank.

Dodatno je Skupina sprejela potrebne ukrepe za zaščito svojih strank in zaposlenih z zagotavljanjem ustreznih varnostnih pogojev in zagotavljanjem, da se storitve, ki jih ponuja, izvajajo brez motenj. Skupina je strankam nenehno ponujala potrebne storitve, zlasti prek digitalnih kanalov (mobilno bančništvo, videoklici, telebančništvo). Posebna pozornost je bila namenjena nenehnemu zagotavljanju storitev strankam, njihovemu spremljanju, ukrepom varovanja zdravja in preprečevanju kibernetičnih prevar.

NLB Skupina daje velik poudarek in pomen kulturi prevzemanja in upravljanja tveganj ter zavedanju o tveganjih znotraj celotne Skupine. Ozaveščenost o tveganjih je integrirana v poslovno strategijo Skupine. Skupina je zavezana k nadaljnjemu razvoju kulture, ki temelji na osredotočenosti na stranke, zavedanju o tveganjih, integriteti, učinkoviti organizaciji, trajnostnem financiranju in družbeni odgovornosti. Skupina čuti veliko odgovornost zaradi zaupanja svojih komitentov, zaposlenih, delničarjev in družbe, v kateri deluje.

Upravljanje tveganj v NLB Skupini je organizirano v skladu z uveljavljenimi internimi politikami in postopki, ki upoštevajo evropske bančne predpise, predpise Banke Slovenije, ECB in smernice EBA ter ustrezne dobre bančne prakse. Skupina deluje skladno s predpisi EU, odvisne družbe NLB Skupine, ki poslujejo zunaj Slovenije, pa spoštujejo tudi pravila, ki jih določajo lokalni regulatorji. Poslovno in operativno okolje, pomembno za poslovanje Skupine, se spreminja skupaj s trendi, kot so spremembe obnašanja strank, razvoj novih tehnologij in konkurentov, trajnostno financiranje ter vedno večji obseg regulativnih zahtev. Skladno s tem se stalno prilagaja in nadgrajuje sistem upravljanja tveganj, predvsem z namenom odkrivanja in upravljanja novih potencialnih tveganj.

V skladu s svojim poslovnim modelom in strategijo Skupina načrtuje preudaren profil tveganosti, optimalno porabo kapitala in dobičkonosno poslovanje na dolgi rok, ob upoštevanju prevzetih tveganj. Okvir upravljanja tveganj v Skupini je opredeljen in organiziran glede na poslovni profil in profil tveganosti Skupine ter vključuje bodoče pričakovane trende in usmeritve z namenom doseganja internih ciljev in izpolnjevanja vseh zunanjih zahtev.

Okvir upravljanja tveganj v NLB Skupini podpira poslovno odločanje na strateški in operativni ravni, celovit nadzor in proaktivno upravljanje tveganj, vključuje pa naslednje:

- izjavo o pripravljenosti za prevzemanje tveganj (»Risk appetite«) in usmeritve glede prevzemanja posameznih vrst tveganj (»Risk strategy«),
- letni pregled strateških ciljev, pripravo poslovnega plana in proces načrtovanja kapitala,
- proces notranjega ocenjevanja ustreznosti kapitala (ICAAP) in proces notranjega ocenjevanja likvidnosti (ILAAP),
- aktivnosti na področju plana reševanja,
- druge aktivnosti za testiranje zmogljivosti v stresnih situacijah, sisteme zgodnjega opozarjanja in redne analize tveganj,
- regulatorno in drugo interno poročanje za potrebe sprejemanja odločitev.

Skupina prispeva k trajnostnemu financiranju z vključevanjem okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) tveganj v svoje poslovne strategije, okvir upravljanja tveganj in notranje ureditve upravljanja. S sprejetjem Trajnostnega programa NLB Skupine je Skupina v svoj poslovni model implementirala trajnostne elemente. Cilj te strateške, vseorganizacijske pobude je zagotoviti vzdržno finančno uspešnost Skupine z upoštevanjem tveganj in priložnosti ESG v njenem poslovanju ter aktivno prispevati k bolj uravnoteženemu in vključujočemu gospodarskemu in socialnemu sistemu. Tako trajnostno financiranje vključuje merila ESG v poslovne in naložbene odločitve Skupine v trajno korist strank in družbe Skupine. Odbor za trajnostni razvoj NLB Skupine nadzira integracijo dejavnikov ESG v poslovni model NLB Skupine. Obvladovanje tveganj ESG obravnava celoten postopek odobritve kreditov v Skupini in s tem povezano upravljanje kreditnega portfelja. Sledi smernicam ECB in EBA s težnjo po njihovi celoviti integraciji v vse relevantne procese. Razpoložljivost podatkov ESG v regiji, kjer NLB Skupina deluje, je še vedno pomanjkljiva, kljub temu pa si Skupina prizadeva pridobiti ustrezne podatke strank kot pogoj za ustrezno odločanje.

Pripravljenost za prevzemanje tveganj (»Risk appetite«)

Izjava o pripravljenosti za prevzemanje tveganj v NLB Skupini predstavlja strateško izjavo, ki opredeljuje najvišjo raven tveganja, ki jo je Skupina pripravljena prevzeti ali se ji izogniti na podlagi svoje sposobnosti obvladovanja tveganj, da bi dosegla postavljene strateške poslovne cilje. Pripravljenost za prevzemanje tveganj je opredeljena s pomočjo kvalitativnih izjav in kvantitativnih ukrepov. Kvalitativne izjave opredeljujejo ključna načela glede upravljanja tveganj, medtem ko kvantitativni kazalniki zagotavljajo dolgoročne usmeritve nadzora in upravljanja tveganj z vidika kapitala, likvidnosti in optimizacije dobičkonosnosti glede na prevzeta tveganja. Pripravljenost za prevzemanje tveganj odraža obstoječo kulturo, načela, cilje in ukrepe Skupine, povezane z upravljanjem tveganj.

Skupina je ena izmed največjih slovenskih bančnih in finančnih skupin, ki je pomemben akter tudi na trgih regije JVE. Skladno s svojimi strateškimi usmeritvami namerava biti vzdržno dobičkonosna ter poslovati predvsem s komitenti na strateških trgih, ki jim zagotavlja inovativne, vendar enostavne rešitve, osredotočene na stranko, in dejavno prispevati k bolj uravnoteženemu in vključujočemu gospodarskemu in socialnemu sistemu. Skupina ima dobro diverzificiran poslovni model. Na podlagi poslovne strategije Skupine prevladuje kreditno tveganje, ki mu sledijo tveganje vrednotenja, obrestno tveganje v bančni knjigi, operativno tveganje, likvidnostno tveganje, tržno tveganje in druga nefinančna tveganja. Redna identifikacija tveganj in njihovo ocenjevanje se izvajata v okviru procesa ICAAP s ciljem zagotavljanja celostnega nadzora nad tveganji in njihovega učinkovitega upravljanja. Interna poraba kapitala in zagotavljanje ustrezne likvidnosti sta integrirana v celovit sistem upravljanja tveganj z namenom zagotovitve proaktivne podpore za sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev na strateški in operativni ravni.

Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala je ključnega pomena za NLB Skupino pri ohranjanju dolgoročno dobičkonosnega poslovanja. Upravljanje kreditnega tveganja, ki je najpomembnejše tveganje v Skupini, se osredotoča na prevzemanje zmernih tveganj – razpršen kreditni portfelj, ustreza kakovost kreditnega portfelja, vzdržen strošek tveganj in zagotavljanje optimalnega donosa glede na prevzeta tveganja. Toleranca do likvidnostnega tveganja je nizka. Skupina mora ves čas ohranjati ustrezno raven likvidnosti, da lahko poravnava svoje kratkoročne obveznosti, če se uresniči določen stresni scenarij. Poleg tega se Skupina z namenom minimizacije likvidnostnega tveganja osredotoča na ustrezno strukturo virov financiranja. Skupina je omejila tudi izpostavljenost iz naslova vrednotenja, ki izhaja iz portfelja dolžniških vrednostnih papirjev, katerega namen je zagotavljanje ustreznih likvidnostnih rezerv, na zmerno raven. Temeljna usmeritev pri obvladovanju obrestnega tveganja je omejevanje potencialnih negativnih učinkov na prihodke in kapital, zato je opredeljena toleranca za to tveganje zmerna. Pri prevzemanju operativnih tveganj Skupina zasleduje usmeritev, da tovrstna tveganja ne smejo pomembno vplivati na njeno poslovanje. Pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj je nizka do zmerna, s poudarkom na ukrepih za blaženje pomembnih tveganj in ključnih kazalnikov tveganosti, ki služijo kot sistem zgodnjega obveščanja. Sklepanje poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti v Banki je omejeno predvsem na servisiranje strank in varovanje lastnih postavk pred tveganji. Na področju valutnega tveganja Skupina tako zasleduje cilj nizke do zmerne izpostavljenosti. Toleranca do prevzemanja vseh ostalih vrst tveganj, vključno z nefinančnimi, je nizka, s poudarkom na minimizaciji njihovega

morebitnega vpliva na poslovanje NLB Skupine. Okoljska, socialna in vodstvena tveganja (ESG) ne predstavljajo nove kategorije tveganj, temveč oteževalni dejavnik za vrste tveganj, kot sta kreditno in operativno tveganje. Skupina jih integrira in upravlja v okviru vzpostavljenega okvira upravljanja tveganj.

Glavni cilji pri pripravljenosti za prevzemanje tveganj v Skupini so razkriti v Izjavi o upravljanju tveganj na strani 6. Vrednosti najpomembnejših kazalnikov v okviru opredelitve pripravljenosti za prevzemanje tveganj NLB Skupine, ki so odražali povezanost med strateškimi poslovnimi usmeritvami, strategijo prevzemanja glede tveganj in ciljnim profilom tveganosti, so prav tako razkriti v Izjavi o upravljanju tveganj na strani 6.

Skupina je vzpostavila limitni okvir za spremljanje nagnjenosti k prevzemanju tveganj (ključni kazalniki tveganja in izbrani relevantni sprožilci) za podporo pri spremljanju izvajanja lastnih strateških ciljev, pri čemer se prek procesa ICAAP zagotavlja njihova celovita doslednost. Skupina redno spremlja svoj ciljni profil tveganosti, ki predstavlja ključno komponento v procesu upravljanja in blaženja tveganj. Profil tveganosti omogoča podrobno spremljanje in proaktivno upravljanje tveganj. Izpolnjevanje limitov in njihova morebitna odstopanja od ciljnih vrednosti se redno poročajo pristojnim odborom in/ali Upravi Banke, Komisiji za tveganja Nadzornega sveta in Nadzornemu svetu Banke.

Upravljanje tveganj, varovanje pred tveganji in zmanjševanje tveganj

Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala je ključnega pomena za Skupino pri ohranjanju dolgoročno dobičkonosnega poslovanja. Robusten okvir upravljanja tveganj je celovito vgrajen v postopke odločanja, upravljanja in zmanjšanja tveganj znotraj celotne Skupine.

Temeljni cilj na področju upravljanja tveganj je proaktivno upravljanje, spremljanje in merjenje izpostavljenosti tveganjem na ravni Skupine. Dobro in celovito razumevanje upravljanja tveganj je vgrajeno znotraj celotne organizacije in je osredotočeno na zaznavanje tveganj v zelo zgodnji fazi, učinkovito obvladovanje tveganj in njihovo ublažitev z namenom zagotoviti preudarno in gospodarno porabo kapitala, ustrezno likvidnostno strukturo ter s tem povezane ustrezne blažilnike, ki zagotavljajo finančno moč Skupine.

Ključne strateške usmeritve Skupine na področju tveganj so opredeljene v nagnjenosti oziroma pripravljenosti za prevzemanje (»Risk appetite«) in usmeritvah glede prevzemanja posameznih vrst tveganj (»Risk strategy«), upoštevaje poslovni model Skupine ter s tem povezane bodoče strateške usmeritve. Dokumenta sta predmet redne revizije in nadgradnje. Strategija NLB Skupine, pripravljenost za prevzemanje tveganj, strategija prevzemanja tveganj ter ključne interne politike NLB Skupine, ki jih potrdita Uprava in Nadzorni svet, opredeljujejo strateške cilje in usmeritve za prevzemanje tveganj ter pristope in metodologije spremljanja, merjenja in obvladovanja vseh vrst tveganj z namenom doseganja notranjih ciljev in izpolnjevanja vseh zunanjih zahtev. Poleg tega so glavne strateške usmeritve glede prevzemanja tveganj vključene v letni pregled strateških poslovnih ciljev in proces planiranja.

Upravljanje tveganj je osredotočeno na upravljanje in obvladovanje tveganj skladno s Strategijo pripravljenosti za prevzemanje tveganj (»Risk appetite«) in Strategijo upravljanja tveganj Skupine (»Risk strategy«), ki predstavljata temelj okvirja za upravljanje tveganj Skupine. V tem okviru Skupina spremlja različne metrike tveganj in tako zagotavlja, da je njen profil tveganj skladen z opredeljeno pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. O spremljanju izpostavljenosti znotraj opredeljenih limitov oziroma ciljnih vrednosti ter morebitnih odstopanj se redno poroča pristojnim odborom in/ali Upravi Banke. Celovito poročilo o izpostavljenosti tveganjem celotne Skupine četrtletno obravnavajo Uprava Banke, Komisija za tveganja Nadzornega sveta in Nadzorni svet Banke. Tak pristop spremljanja ciljnega profila tveganosti je vzpostavljen tudi v posameznih bančnih članicah Skupine. Poleg tega je Skupina vzpostavila sistem zgodnjega opozarjanja (»early warning system«) na različnih segmentih tveganj, z namenom okrepitev obstoječih notranjih kontrol in pravočasnega odziva, kadar je to potrebno.

Z namenom zagotavljanja učinkovitega procesa blaženja tveganj na področju kreditnih tveganj Skupina uporablja enotne standarde glede prejetih zavarovanj za posojila prebivalstvu in podjetjem, s ciljem učinkovitega zmanjševanja kreditnih tveganj in gospodarne uporabe kapitala. Skupina pri odobranju ali podaljševanju kreditov ali druge kreditne izpostavljenosti uporablja načelo, ki temelji na zagotavljanju ustreznega denarnega toka, upošteva kreditno sposobnost komitenta. Prejeta zavarovanja predstavljajo sekundarni vir poplačila, na področju projektnega financiranja pa je vzpostavljen postopek skrbnega spremljanja s strani različnih strokovnjakov v ključnih fazah projekta, in sicer glede izpolnjevanja zahtevanih pogojev in meril pred vsako odobritvijo črpanja sredstev. Status projektnega financiranja se redno poroča ustreznim odborom.

NLB Skupina ima vzpostavljen sistem za spremljanje in poročanje prejetih zavarovanj po pošteni (tržni) vrednosti v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (MSOV). Politika upravljanja zavarovanj dodatno opredeljuje zahteve glede unovčljivosti zavarovanj ter opredeljuje seznam sprejemljivih in ustreznih vrst zavarovanj. Ustreznost različnih vrst zavarovanj, glede na vrsto in količnik, je dodatno opredeljena v internih smernicah kreditiranja in temelji

na merilih preudarnega kreditiranja. Struktura kreditnega portfelja in zavarovanj, vključno s koncentracijo tveganj, ter druge pomembne analize so predmet rednega poročanja ustreznim odborom. V segmentu prebivalstva je poseben poudarek na spremljanju izpolnjevanja smernic, ki jih je opredelil regulator («Macro-prudential guidelines DSTI, LTV, LTI»). Skupina je sprejela tudi smernice glede deviznega kreditiranja po vseh trgih JVE, kjer poslujejo članice Skupine, saj se tam tržni pristopi in prakse poslovnih bank razlikujejo glede na njihove poslovne strategije.

Dobičkonosnost Skupine v veliki meri temelji na višini realiziranih neto obrestnih prihodkov. Zaradi tega je stabiliziranje neto obrestnih prihodkov eden od ključnih ciljev Skupine v sklopu upravljanja obrestnega tveganja, pri čemer Skupina spremlja svojo obrestno občutljivost z vidika prihodkov in ekonomske vrednosti. Vse članice Skupine proaktivno upravljajo svoje obrestne pozicije v skladu z relativno konzervativno obrestno politiko in limiti. Na področju varovanja tržnih tveganj, predvsem obrestnega in valutnega tveganja, Skupina v skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj sledi načelu nevtralizacije vpliva teh tveganj («natural hedge») ali varovanja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov v skladu z računovodskimi načeli obračunavanja varovanja pred tveganjem («hedge accounting principles»).

Skupina je opredelila podrobne standarde upravljanja likvidnostnega tveganja, kjer se regulatorni in interno opredeljeni ukrepi, pristopi in učinki stresnega testiranja ves čas spremljajo, nadzirajo, upravljajo in nadgrajujejo v skladu z najnovejšimi bančnimi praksami. Poleg tega so vse bančne članice sprejele Načrt upravljanja v zaostrenih razmerah («Contingency Plan»), ki se osredotoča na opredelitev možnih ukrepov za premostitev morebitnih začasnih in/ali dolgoročnih likvidnostnih motenj.

Skupina opravlja glavno poslovno dejavnost v evrih, odvisne bančne članice pa v svojih domačih valutah in delno tudi v evrih; evro je valuta poročanja za celotno Skupino. Neto odprta devizna pozicija Skupine iz naslova transakcijskega valutnega tveganja je razmeroma nizka, njeno upravljanje je proaktivno in se izvaja na dnevni ravni. Strukturne devizne pozicije na konsolidirani ravni, ki vključujejo še sredstva in obveznosti odvisnih družb, se preračunajo v valuto evro po zaključnem tečaju na dan bilance stanja. Tečajne razlike med sredstvi in obveznostmi, ki niso v evrih, so pripoznane v drugem vseobsegajočem izidu ter posledično vplivajo na višino lastniškega kapitala.

S celovito identifikacijo operativnih tveganj se ugotavljajo, ocenjujejo in ustrezno obvladujejo možne prihodnje izgube, pri čemer Skupina sledi usmeritvi, da takšno tveganje ne sme materialno vplivati na njeno poslovanje. Najpomembnejša operativna tveganja se aktivno obvladujejo z ukrepi njihovega zmanjševanja in upravljanja v skladu z nagnjenostjo k prevzemanju tveganj, predvsem z izboljšanjem kontrol nad ustreznimi notranjimi postopki. Posebna pozornost se posveča analizam, temelječim na scenarijih, in povezanim preventivnim ukrepom. V ospredju so zlasti dogodki, ki imajo majhno verjetnost nastanka in zelo velik možen finančni vpliv, ki vključuje relevantna aktualna tveganja. Poleg tega so vzpostavljeni ključni kazalniki tveganj, vključno s sistemom zgodnjega opozarjanja za širše področje operativnih tveganj, z namenom izboljšanja obstoječih notranjih kontrol in zagotavljanja pravočasnega odziva, ko je to potrebno.

Stresno testiranje

Testiranje izjemnih situacij predstavlja pomemben del obvladovanja tveganj v NLB Skupini, saj opozarja na nepričakovane negativne rezultate, ki lahko izhajajo iz širokega nabora tveganj, ter nakazuje finančne vire (zmožljivosti), ki bi bili potrebni za absorpcijo izgub, če bi prišlo do večjih materialnih šokov.

Skupina je vzpostavila celovit program notranjega stresnega testiranja ter druge sisteme zgodnjega opozarjanja na različnih področjih tveganja z namenom:

- sodelovati in prispevati pri opredelitvi in uresničevanju poslovne strategije Skupine,
- nuditi stalno podporo pri sprejemanju ključnih poslovnih odločitev,
- okrepiti obstoječe notranje kontrole in zagotoviti pravočasno odzivanje, kadar je to potrebno.

Program testiranja izjemnih situacij zajema vse glavne vrste stresnih testov – različne stresne scenarije, povratne stresne teste in analizo občutljivosti. Okvir za testiranje izjemnih situacij se razvija in izvaja na ravni Skupine, upošteva ranljivost njenega poslovnega modela. Vključuje vse materialne, obstoječe in potencialne vrste tveganj, ki izhajajo iz trenutnega in dolgoročnega (strateškega) profila tveganosti Skupine, kakor tudi pogled vnaprej. Poleg tega se izvaja tudi delno stresno testiranje, kot na primer za posamezno vrsto tveganja, za posamezen izbran portfelj itd.

Skupina uporablja tako imenovani pristop »od spodaj navzgor«. Ta zajema izvajanje stresnih testov na ravni celotne Skupine, ki temeljijo na predpostavki zelo močnih, a verjetnih stresnih scenarijev (tj. različni scenariji glede neugodnih makroekonomskih gibanj oz. recesije), in druge relevantne analize scenarijev.

Testiranje izjemnih situacij ima pomembno vlogo pri ocenjevanju odpornosti Skupine na stresne razmere. Kot tako je vključeno v sistem upravljanja tveganj Skupine ter predstavlja pomemben sestavni del preudarnega upravljanja tveganj. Poleg tega je stresno testiranje vključeno v proces opredelitve nagnjenosti k prevzemanju tveganj, ICAAP, ILAAP, plan reševanja in proces planiranja z namenom ocene vpliva nepričakovanih zaostrenih razmer v makroekonomskem okolju na kapitalsko ustreznost ali likvidnostno pozicijo Skupine. Poleg tega so rezultati stresnih testov pomemben element pri določanju opredelitve nagnjenosti k prevzemanju tveganj in drugih limitov na področju tveganj.

Skupina je vzpostavila jasen proces pristojnosti in odgovornosti na področju stresnih testov. Razvoj programa za testiranje izjemnih situacij je v pristojnosti funkcije upravljanja tveganj, medtem ko je program odobrila Uprava, ki tekoče tudi spremlja potencialne učinke iz tega naslova. O rezultatih testiranja izjemnih situacij na ravni Skupine razpravljajo pristojni odbori, Uprava in Nadzorni svet. Poleg tega se rezultati stresnega testiranja uporabljajo pri sprejemanju poslovnih odločitev ter planiranju kapitala in likvidnosti. Stresni testi prispevajo k proaktivnemu upravljanju celotnega profila tveganosti Skupine, predvsem prek spremljanja projekcij kapitalske ustreznosti in likvidnostnega položaja, kakor tudi izbiri ukrepov za obvladovanje in blaženje tveganj, kadar je to potrebno.

Poleg internih stresnih testov Skupina sodeluje tudi pri izvedbi regulatornih stresnih testov. ECB v sodelovanju z EBA izvaja splošne stresne teste bančnega sistema (kjer so predvidene zelo neugodne tržne razmere ter vključujejo vse pomembne vrste tveganj z namenom preverbe ustreznosti kapitalske ustreznosti finančne institucije v takih okoliščinah) in tematske stresne teste (delni testi izjemnih situacij, vključno z izbrano specifično vrsto tveganja). Kvalitativni rezultati regulativnih stresnih testov so vključeni v določitev zahteve iz drugega stebra (P2R), in sicer kot element sistema upravljanja tveganj, ter pri opredelitvi usmeritev drugega stebra (P2G).

V letu 2021 je bila Skupina vključena v izvajanje stresnih testov ECB. 30. julija so bili razkriti rezultati testov izjemnih situacij, ki jih je za pomembne banke izvedla ECB za oceno odpornosti finančnih institucij. V neugodnem scenariju bi se količnik CET1 (polno obremenjen) zmanjšal za največ 483 b. t. (objavljeni razpon 300–599 b. t.) po treh letih brez omilitvenih ukrepov od konca leta 2020. Rezultati Skupine glede neugodnega izčrpavanja so bili nižji kot pri vzorčnih bankah enakovrednih skupin in EMN. Poleg tega sta bili kakovost in točnost podatkov Skupine ocenjeni kot nadpovprečni. Končni rezultati testa izjemnih situacij od spodaj navzgor so pokazali, da ima Skupina tudi v zelo neugodnih tržnih razmerah, ki jih določata EBA in ECB, zadostno odpornost na kapitalizacijo. Kvalitativni rezultati so bili vključeni v določitev kapitalskih zahtev s strani ECB, in sicer pri določitvi smernic za 2. steber.

Kot sistemsko pomembna institucija je Skupina vključena v vadbo ECB klimatski stres test 2022. Pripravljalne aktivnosti v Skupini za to vajo, ki jo sestavljajo trije moduli, že potekajo. Z izvedbo te vaje namerava ECB oceniti, kako so banke pripravljene na spopadanje s finančnimi in gospodarskimi šoki, ki izhajajo iz podnebnega tveganja. Vaja bo izvedena v prvi polovici leta 2022, nato pa bo ECB julija 2022 objavila skupne rezultate.

V spodnji tabeli so prikazane posamezne vrste tveganj, vrste stresnih testov, pogostost njihovega izvajanja, uporaba rezultatov testiranja izjemnih situacij ter ustrezni organi odločanja, kjer se rezultati obravnavajo in odobrijo.

Dodatno smo dopolnili enoten program stresnega testiranja, ki vključuje interno razvite modele, stresne scenarije in analizo občutljivosti. V letu 2021 je Skupina vzpostavila lasten koncept testiranja izjemnih situacij ESG za prepoznavanje najpomembnejših finančnih ranljivosti, ki izhajajo iz podnebnega tveganja. Takšen okvir testiranja izjemnih situacij je predmet rednega notranjega validacijskega cikla in s tem povezanih postopkov, kjer je Skupina vzpostavila celovit validacijski okvir. Skupina namreč podpira močan validacijski proces upravljanja ter nadzor nad uporabljenimi izbranimi pristopi tveganj in internimi modeli.

Tabela 19 – Nabor stresnih testov na ravni NLB Skupine

Vrsta tveganja	Vrsta stresnega testiranja	Uporaba rezultatov stresnega testiranja	Pristojni organ odločanja	Frekvenca
KREDITNO TVEGANJE				
segment stresnega testiranja: kreditni portfelj				
Kreditno tveganje – tveganje neplačila & tveganje poslabšanja kvalitete kreditnega portfelja (migration risk)	Stresni scenarij	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
Tveganje koncentracije – do posamičnih skupin komitentov	Herfindahl-Hirschman Index (HHI)	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	Kvartalno, letno
Tveganje panožne koncentracije		Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
Interni pristop za oceno kapitalskih potreb (IRB) – občutljivost komponent tveganja (PD, EAD, LGD, zapadlost)	Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
Tveganje, ki izhaja iz odobravanja naložb v tujih valutah	Analiza občutljivosti (PD sprememba)	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP	RICO, UB, NS	
Pričakovane izgube iz naslova kreditnega tveganja (ECL - expected credit losses)	Stresni scenarij	MSRP 9 Metodologija	UB	Letno
Zmanjševanje obsega slabih posojil	Analiza občutljivosti	NPL Strategija	UB, NS	Letno
OPERATIVNO TVEGANJE				
segment stresnega testiranja: potencialni škodni dogodki				
Modeliranje izgub iz naslova operativnih tveganj	Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, drugi interni ST	KOT, UB, NS	Kvartalno, letno
Analiza tveganj, ki imajo majhno verjetnost nastanka in zelo velik možen finančni vpliv (HRLF)	Stresni scenarij	RP, drugi interni ST	KOT, UB, NS	Letno (pogosteje, če je potrebno)
TRŽNO TVEGANJE				
segment stresnega testiranja: valutna pozicija, trgovalne pozicije, izpostavljenosti do držav in bank				
Valutno tveganje	Stresni scenarij, Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
Tržna tveganja	Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, interni ST	ALCO, UB, NS	Kvartalno
Tveganje CVA	Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, interni ST	ALCO, UB, NS	Kvartalno
Sistem zgodnjega opozarjanja za izpostavljenosti do držav in bank	Analiza občutljivosti	Interni ST	ALCO, UB, NS	Dnevno / Mesečno
OBRESTNO TVEGANJE V BANČNI KNJIGI				
segment stresnega testiranja: obrestna pozicija bančne knjige				
Obrestno tveganje v bančni knjigi	Stresni scenarij, Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
Tveganje kreditnega pribitka	Stresni scenarij, Analiza občutljivosti	Strategija, Planiranje, ICAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
LIKVIDNOSTNO TVEGANJE				
segment stresnega testiranja: likvidnostna pozicija ali drugi relevantni podsegi				
Likvidnostno tveganje: skupna likvidnostna pozicija	Stresni scenarij, Povratni stresni test	Strategija, Planiranje, ICAAP, ILAAP, RP, interni ST	ALCO, UB, NS	Mesečno / kvartalno
Likvidnostno tveganje: meddnevna likvidnost	Stresni scenarij	ILAAP; interni ST	ALCO	Mesečno
POSLOVNO IN STRATEŠKO TVEGANJE				
segment stresnega testiranja: planske projekcije				
Potencialne izgube iz naslova poslovnega in strateškega tveganja	stresni scenarij na podlagi ekspertnega znanja	Strategija, Planiranje, ICAAP, interni ST	UB, NS	Letno
ESG TVEGANJA				
segment stresnega testiranja: kreditno, operativno, IRRBB, tržno in likvidnostno tveganje				
Tveganje prehoda na makrofinančni ravni	Stresni scenarij	Strategija, Planiranje, ICAAP, interni ST	UB, NS	Letno

Merjenje in poročanje tveganj

NLB Skupina je kot sistemsko pomembna skupina vključena v enotni nadzorni mehanizem (SSM), katerega nadzor je v pristojnosti skupne nadzorniške skupine (»Joint Supervisory Team«) v okviru Evropske centralne banke in Banke Slovenije. Skupina posluje skladno z določili regulative ECB, obenem pa hčerinske družbe Skupine, ki poslujejo zunaj Slovenije, delujejo tudi skladno s pravili, ki jih določajo lokalni regulatorji. Enakovrednost tretje osebe je bila odobrena v

Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Severni Makedoniji, kar je povzročilo uskladitev lokalne zakonodaje s pravili CRR. Kar zadeva kapitalsko ustreznost, Skupina na podlagi določb CRD V uporablja standardiziran pristop do kreditnega in tržnega tveganja ter osnovni pristop (poenostavljeni pristop z manjšo razdrobljenostjo podatkov) za operativna tveganja, z izjemo NLB, ki uporablja standardiziran pristop.

V celotni Skupini se tveganja ocenjujejo, spremljajo, upravljajo ali blažijo na enoten način, kot je opredeljeno v standardih upravljanja tveganj Skupine, pri čemer se upoštevajo tudi posebnosti trgov, na katerih delujejo posamezne članice Skupine. Skupina za namene merjenja izpostavljenosti kreditnemu tveganju, likvidnostnemu tveganju, obrestnemu tveganju in tveganji kreditnega razmika v bančni knjigi, operativnemu tveganju, tržnemu tveganju in nefinančnim tveganjem poleg predpisanih predpisov uporablja notranje metodologije in pristope, ki omogočajo podrobnejše spremljanje in obvladovanje tveganj. Te notranje metodologije so usklajene s smernicami ECB, EBA in Basla ter z najboljšimi praksami v bančnih metodologijah.

Poročanje o tveganjih v Skupini poteka skladno z internimi usmeritvami, ki glede vsebine in pogostosti poročanja poleg internih potreb upoštevajo zahteve Evropske centralne banke in Banke Slovenije. Na ravni posamezne članice Skupine se upoštevajo tudi zahteve njihovih lokalnih predpisov. Poročanje o tveganjih poteka v obliki standardiziranih poročil, ki omogočajo smiselno poenotene politike upravljanja tveganj z metodologijami za merjenje in uravnavanje izpostavljenosti tveganjem, vzpostavljene standardizirane strukture podatkovnih baz znotraj podatkovnega skladišča, celostnega zagotavljanja kakovosti podatkov prek vzpostavljenih kontrol ter avtomatizirane priprave poročil na ravni Skupine, kar zagotavlja tudi njihovo kakovost in zmanjšuje možnosti napak.

Podatkovne osnove in sistem IT

Večina podatkov, ki jih NLB Skupina uporablja za potrebe upravljanja tveganj, se pripravi v podatkovnih skladiščih Banke in bančnih članic Skupine. Vzpostavljen proces zagotavlja integrirane informacije v enotni referenčni strukturi, kjer lahko poslovni uporabniki do njih dostopajo v formatu, ki je dosleden in predmetno usmerjen. Podatki se tekoče preverjajo in so predmet rednega nadzora. Podatki, uporabljeni za interne ocene in analize tveganj ter s tem povezano upravljanje in poročanje, so enaki kot podatki, ki jih Skupina uporablja za regulatorno poročanje.

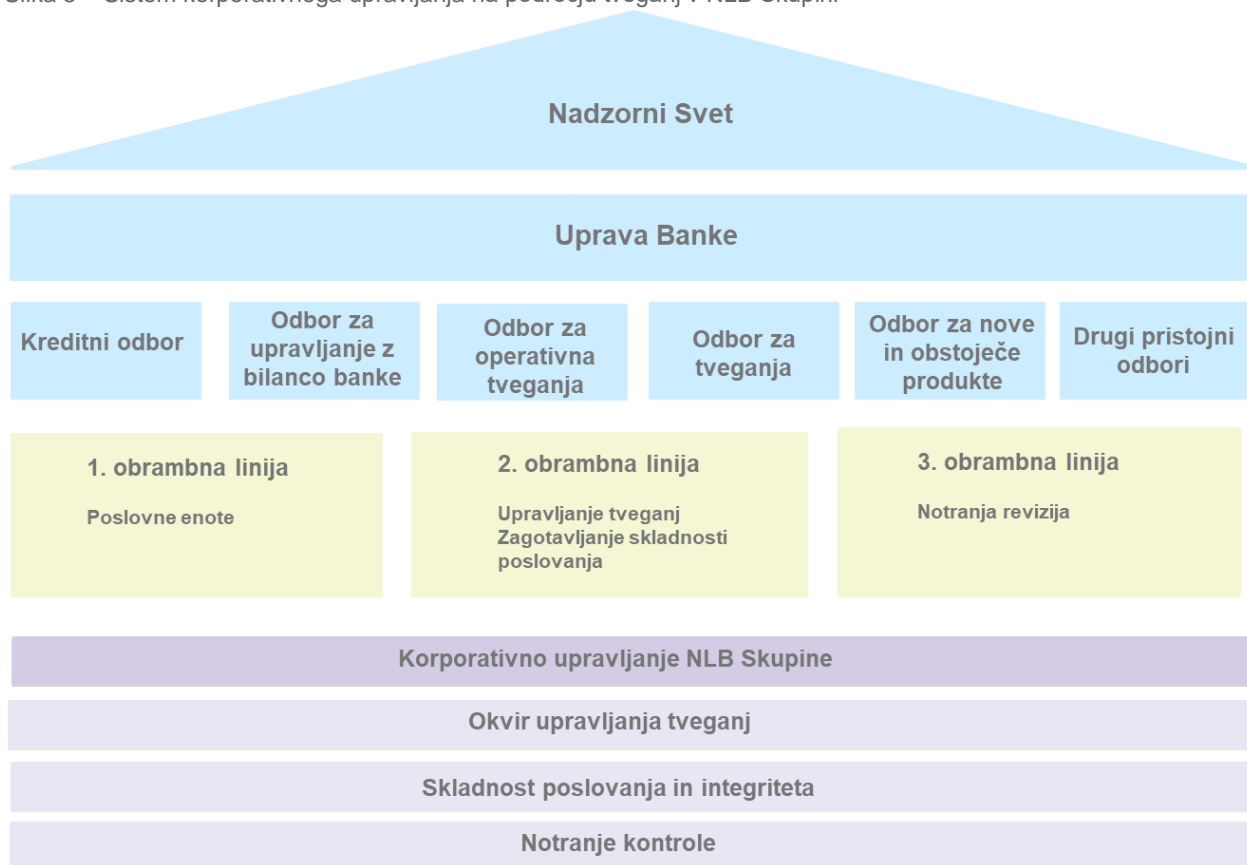
Korporativno upravljanje na področju tveganj ter s tem povezane notranje kontrole

NLB Skupina je vzpostavila okvir korporativnega upravljanja, ki temelji na načelih dobrega in odgovornega upravljanja v skladu z veljavno zakonodajo Republike Slovenije, zlasti z določbami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in Zakona o bančništvu (ZBan-3), Uredbe o dogovorih o notranjem upravljanju, upravnem organu in postopku notranjega ocenjevanja kapitalske ustreznosti za banke in hranilnice, Smernicami EBA o notranjem upravljanju, Smernicami EBA o oceni primernosti članov organa upravljanja in nosilcev ključnih funkcij ter Smernicami EBA o praksah nagrajevanja. Več ravni upravljanja, kot je prikazano na spodnjem diagramu, zagotavlja celovito korporativno upravljanje na področju tveganj v Skupini.

Vzpostavljen je stalen in zanesljiv sistem notranjega upravljanja na ravni Skupine, ki zajema:

- jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi pristojnostmi in odgovornostmi,
- vključitev ključnih strateških smernic prevzemanja in upravljanja tveganj v letni pregled poslovnega plana, proces planiranja ter pri sprejemanju drugih ključnih poslovnih odločitev,
- učinkovite postopke obvladovanja tveganj za identifikacijo, merjenje ali ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno z opredelitvijo nagnjenosti k prevzemanju tveganj, strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj, ICAAP, ILAAP, plan reševanja ter poročanje o tveganjih, ki jim je Skupina izpostavljena ali bi jim lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju,
- ustrezne mehanizme notranjega nadzora, vključno z ustreznimi administrativnimi in računovodskimi postopki,
- ustrezne politike in prakse prejemkov, ki so skladne s preudarnim in učinkovitim obvladovanjem tveganj ter s tem spodbujajo preudarno prevzemanje tveganj.

Slika 5 – Sistem korporativnega upravljanja na področju tveganj v NLB Skupini

NLB Skupina kot pomemben element notranjega upravljanja uporablja koncept treh obrambnih linij. Ta koncept zagotavlja jasno delitev aktivnosti. Poleg tega opredeljuje pristojnosti in odgovornosti za obvladovanje tveganj na različnih ravneh Skupine.

Slika 6 – Tri obrambne linije NLB Skupine

V tem okviru predstavljajo poslovne enote prvo obrambno linijo ter so primarno odgovorne za upravljanje tveganj na dnevni ravni. Poleg tega so odgovorne za identifikacijo in obvladovanje tveganj, ki se pojavljajo pri opravljanju dejavnosti s strankami v okviru opredelitve nagnjenosti k prevzemanju tveganj ali drugih limitov na področju tveganj. Zagotavljajo tudi, da so vzpostavljene ustrezne notranje kontrole za blaženje tveganj.

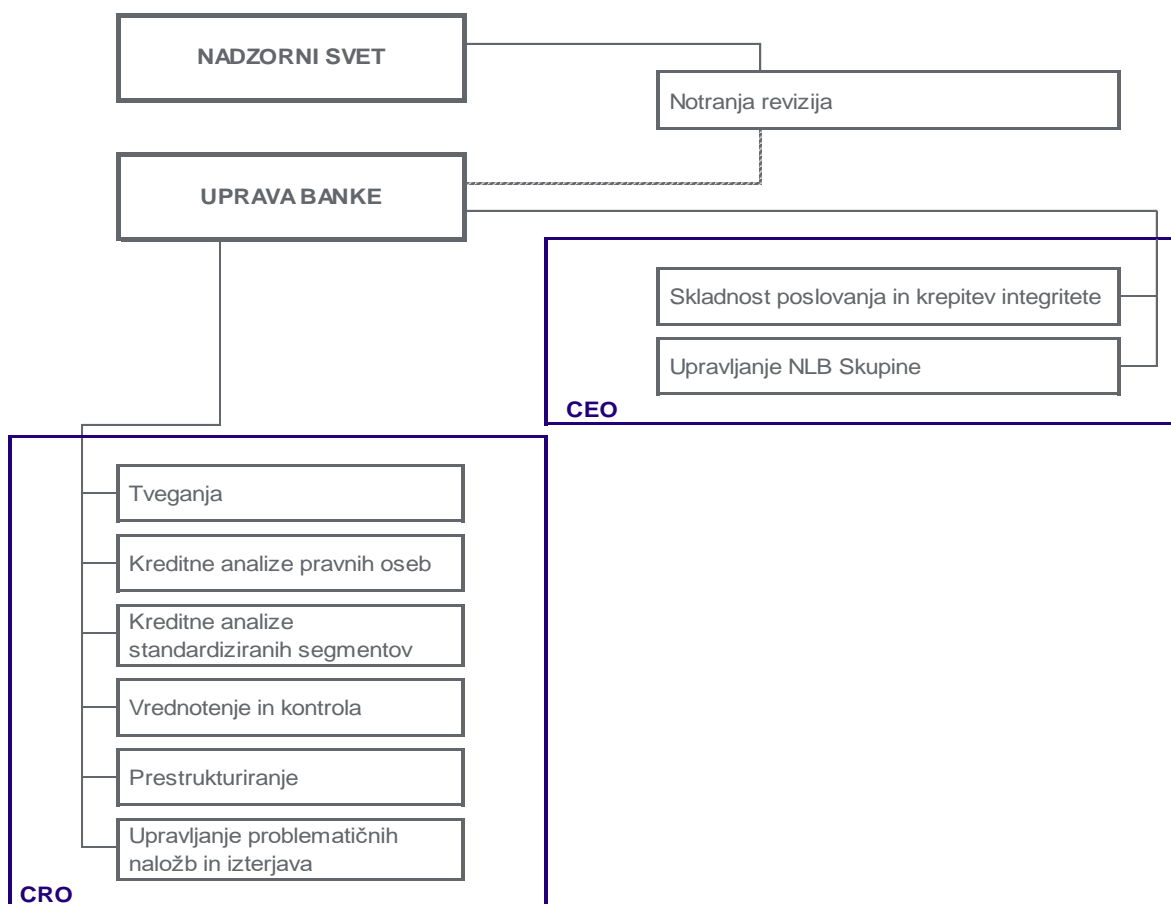
Upravljanje tveganj in zagotavljanje skladnosti poslovanja predstavljata drugo obrambno linijo. Upravljanje tveganj opredeljuje pravila za opredelitev nagnjenosti k prevzemanju tveganj, usmeritve v strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj, druge politike in usmeritve na področju tveganj ter spremljanje in upravljanje tveganj. Nekatere enote na širšem področju, ki ga pokriva pristojni član uprave za področje tveganj (v povezavi z odločitvami v okviru naložbenega mnenja, odločitvijo o prestrukturiranju in izterjavi slabih naložb), analizirajo in soodločajo o tveganjih, ki jih predlaga poslovni del, in s tem prevzemajo odgovornost za analizo in tveganja. Poleg tega Tveganja v vlogi funkcije upravljanja tveganj opravljajo dodatne neodvisne kontrole glede sprejetih odločitev v zvezi z upravljanjem tveganj in njihove skladnosti z opredelitvijo nagnjenosti k prevzemanju tveganj ali skladnosti z drugimi omejitvami v upravljanju tveganj. Poleg spremljanja izpolnjevanja zakonskih in regulatornih zahtev se Skladnost poslovanja in krepitev integritete ukvarja tudi z etiko in integriteto znotraj celotne Skupine.

Notranja revizija predstavlja tretjo obrambno linijo. Pregleduje ključna tveganja, ki se nanašajo na poslovanje Skupine, in zagotavlja neodvisen in celovit nadzor nad sistemom notranjih kontrol, vključno z aktivnostmi za obvladovanje tveganj, ki jih izvajata tako prva kot druga obrambna linija.

Pristojnosti in odgovornosti organizacijskih enot Tveganja, Skladnost poslovanja in krepitev integritete (ki zajema tudi funkcijo varovanja informacij v skladu z regulativo Banke Slovenije) ter Notranja revizija so določene v skladu z opredelitvami ZBan-3, po katerih so te funkcije neodvisne in imajo neposreden dostop do Nadzornega sveta Banke. V letu 2021 ni bilo bistvenih sprememb v funkcijah, ki predstavljata drugo in tretjo obrambno linijo v okviru notranjih kontrol (Tveganja, Skladnost poslovanja in krepitev integritete ter Notranja revizija v Banki).

Organizacija upravljanja tveganj v NLB

Slika 7 – Organizacija upravljanja tveganj v NLB

Odgovornosti posameznih teles za upravljanje tveganj so opisane spodaj.

Uprava in njena delovna telesa

Uprava NLB vodi, predstavlja in zastopa Banko samostojno in na lastno odgovornost, za kar ima vsa pooblastila skladno z zakonom in statutom Banke.

Z namenom zagotavljanja ustreznega in učinkovitega vodenja poslovanja je Uprava oblikovala sistem ustreznega upravljanja tveganj, notranje revizije in korporativnega upravljanja. Uprava NLB je delovno telo Banke, ki vodi poslovni proces Banke in sprejema ključne vodstvene odločitve. Dodatna delovna telesa Uprave, ki razpravljajo in odločajo o zadevah, povezanih s tveganji, so:

- Kreditni odbor, katerega naloga je sprejemati odločitve o bonitetnem razvrščanju, določati limite izpostavljenosti in odobravati naložbe na področju komercialnega bančništva (pravne osebe) v skladu s Pravilnikom o pooblastilih in podpisovanju, vključno z materialno pomembnimi komitenti v NLB Skupini. Dodatno k temu Kreditni odbor za poslovanje na drobno sprejema odločitve o kreditnih naložbah in drugih investicijah, kjer pogoji odstopajo od redne ponudbe ter presegajo pooblastila direktorjev v poslovni mreži, ki jih je opredelila Uprava.
- Odbor za upravljanje z bilanco (NLB Skupine) (ALCO), katerega naloga je analizirati postavke, spremembe in trende v bilanci stanja ter oblikovati odločitve za zagotavljanje strukture bilance v skladu s poslovno politiko Banke. Njegova širša vloga vključuje nadzorovanje običajnega bančnega poslovanja ter spremljanje, ali so cilji postavljeni in doseženi.
- Odbor za operativna tveganja, katerega naloga je spremljanje, usmerjanje in izvajanje nadzora nad izpostavljenostjo operativnemu tveganju ter drugim tveganjem, povezanim z upravljanjem operativnega tveganja (npr. IT in fizična varnost, incidenti, tveganje, povezano z izvajanjem projektov, notranje kontrole itn.) v NLB Skupini in NLB.
- Odbor za nove in obstoječe produkte, katerega naloga je ocenjevanje in zmanjševanje tveganj pri uvedbi novih produktov in ob predlogih večjih sprememb v obstoječih produktih.
- Odbor za tveganja, katerega vloga je razpravljati, nadzorovati, redno spremljati aktualna tveganja in tveganja v povezavi s sprejemanjem poslovnih odločitev ter zaključke posredovati v odločanje Upravi.
- Odbor za trajnostni razvoj, katerega vloga je nadzor nad integracijo dejavnikov ESG v poslovni model NLB Skupine na osredotočen in usklajen način v celotnem podjetju. Odbor potrjuje trajnostne strategije, politike, pobude, metodologije ter spremlja razvoj in realizacijo strateških ciljev.

Nadzorni svet in njegova delovna telesa

Nadzorni svet Banke je sestavljen iz članov, ki jih imenuje in odpokliče skupščina Banke. Njegova naloga je spremljati in nadzorovati upravljanje Banke in njenega poslovanja. Nadzorni svet ima naslednje štiri delovne odbore:

- Komisija za tveganja spremlja in pripravlja predloge sklepov za Nadzorni svet, ki zadevajo vsa aktualna tveganja, pomembna za poslovanje Banke. Svetuje pri opredelitvi obstoječe in prihodnje pripravljenosti Banke za prevzemanje tveganj (»risk appetite«) in strategije prevzemanja upravljanja tveganj (»risk management strategy«) ter izvaja dodatni nadzor nad višjim vodstvom glede izvajanja strategije prevzemanja upravljanja tveganj. Informacije o Komisiji za tveganja in številu sej Komisije za tveganja so razkrite v Prilogi 1.
- Komisija za revizijo spremlja in pripravlja predloge sklepov za Nadzorni svet s področja finančnega poročanja, notranjih kontrol in obvladovanja tveganj, notranje revizije, skladnosti poslovanja in zunanje revizije ter nadzira izvedbo regulativnih zahtev oziroma ukrepov.
- Komisija za operativno poslovanje in IT spremlja in pripravlja osnutke sklepov Nadzornega sveta o izvajanju strategije IT, strategije informacijske varnosti in strategije operativnega poslovanja. Poleg tega komisija spremlja kazalnike uspešnosti na področju operativnega poslovanja in informacijske tehnologije, kazalnike kakovosti storitev, ključne projekte in pobude na področju operativnega poslovanja in IT ter tveganja na področju operativnega delovanja, IT in varnosti informacijske tehnologije.
- Komisija za imenovanja pripravlja predloge sklepov za Nadzorni svet na področjih imenovanja in razreševanja članov Uprave in Nadzornega sveta, oceni uspešnost delovanja Uprave in Nadzornega sveta ter oceni znanje, veščine in izkušnje posameznih članov Uprave in Nadzornega sveta kot celote. Komisija predlaga spremembe politike Uprave glede izbire in imenovanja primernih kandidatov za člane višjega vodstva Banke.
- Komisija za prejemke izvaja strokovne in neodvisne ocene politik in praks prejemkov ter na tej podlagi oblikovanje pobud za ukrepe v zvezi z izboljšanjem upravljanja tveganj Banke, kapitala in likvidnosti Banke, pripravlja predloge odločitev za Nadzorni svet v zvezi s prejemki ter nadzoruje prejemke višjega vodstva, ki opravlja funkcije upravljanja tveganj in zagotavljanja skladnosti poslovanja.

Vloga upravljanja tveganj v NLB Skupini

Skupina je celovito vgradila okvir upravljanja tveganj v svoje postopke odločanja, nadzora in blaženja tveganj z namenom proaktivne podpore pri sprejemanju relevantnih poslovnih odločitev. Področje upravljanja tveganj v Skupini je pristojno za vodenje, spremljanje in upravljanje tveganj v Banki, ki je matična družba v Sloveniji, obenem pa je tudi kompetenčni center za sedem odvisnih bančnih članic NLB Skupine. Nadalje je NLB odgovorna za več družb, ki opravljajo pomožne storitve, ter nekaj nestrateskih odvisnih družb, ki so v postopku nadzorovanega zaprtja.

Upravljanje tveganj in ustrezno krmiljenje na ravni Skupine se izvajata z jasno organizacijsko strukturo z opredeljenimi vlogami in odgovornostmi. Organizacija in razmejitev pristojnosti sta zasnovana tako, da preprečujeta navzkrižje interesov ter zagotavljata pregleden in dokumentiran postopek odločanja ob ustreznem pretoku informacij navzgor in navzdol. Področje upravljanja tveganj v NLB zajema več strokovnih področij (Tveganja, Kreditne analize pravnih oseb, Kreditne analize standardiziranih segmentov, Vrednotenje in kontrola) in je odgovorno za oblikovanje in nadzor politik upravljanja tveganj v Skupini, določanje omejitev, nadzor usklajevanja, redno spremljanje izpostavljenosti tveganju in omejitve na podlagi centraliziranega poročanja na ravni Skupine.

Namen centraliziranega spremljanja tveganj je vzpostaviti standardizirane in sistemske pristope k obvladovanju tveganj ter s tem celovit pregled izkaza finančnega položaja Skupine in vsake članice. Spremljanje tveganj v članicah Skupine je centralizirano v samostojni in/ali ločeni organizacijski enoti. Vse članice Skupine, ki so vključene v računovodske izkaze Skupine, o izpostavljenosti tveganjem poročajo pristojnim organizacijskim enotam v okviru poslovnega področja za upravljanje tveganj. Te organizacijske enote nato poročajo vse ustrezne informacije o tveganjih Odboru za upravljanje z bilanco (ALCO) ter Komisiji za tveganja Nadzornega sveta, ki skupaj z Upravo in Nadzornim svetom sprejme ustrezne ukrepe.

Bonitetno razvrščanje materialno pomembnih komitentov Skupine in priprava naložbenega mnenja o prevzemanju tveganj se izvajata centralizirano, prek Kreditnega odbora Banke. Postopek poteka po načelu soodločanja, pri čemer Kreditni odbor zadevne članice Skupine najprej odobri odločitev, nato poda mnenje še Kreditni odbor Banke. Enako načelo in proces se uporabljata tudi za kreditne izpostavljenosti do materialno pomembnih komitentov Skupine.

Vodstvo članice Skupine sledi strateškimi ciljem Skupine ter spremlja, obvladuje in blaži prevzeta tveganja v skladu z zastavljenimi omejitvami, cilji in drugimi smernicami, določenimi na ravni Skupine. Skladno s politikami upravljanja tveganj v Skupini je funkcija upravljanja tveganj v vseh članicah Skupine ločena od poslovne funkcije (prva linija obrambe), kar je pomembno zaradi objektivnosti, ki je potrebna pri presojanju poslovnih odločitev. Organizacijska enota za upravljanje tveganj je odgovorna neposredno Upravi oziroma njenim odborom (Kreditnemu odboru, Odboru za upravljanje z bilanco in Odboru za operativna tveganja), ti pa nadzornemu organu (Komisiji za tveganja Nadzornega sveta ali Upravnemu odboru).

Upravljanje tveganj skladnosti in integritete v NLB Skupini in NLB

Skladnost in integriteta Skupine v vlogi notranje kontrolne funkcije izvaja nadzorne dejavnosti na naslednjih glavnih področjih:

- preprečevanje pranja denarja, financiranje terorizma in omejevalni ukrepi (sankcije),
- varovanje informacij,
- varstvo osebnih podatkov,
- upravljanje sprememb v pravnem okolju (regulatorna skladnost),
- preprečevanje prevar, izvajanje notranjih preiskav in varovanje,
- razvoj metodologij tveganja skladnosti ter postavljanje in spremljanje etičnih standardov in standardov integritete (vključno s področjem nasprotij interesov, protikorupcije in preprečevanjem podkupovanja),
- uskladitev politik in praks znotraj Skupine (kompetenčna linija Skladnost poslovanja in krepitev integritete).

V tesnem sodelovanju z različnimi organizacijskimi enotami Skladnost poslovanja in krepitev integritete pomaga tudi pri ocenjevanju in upravljanju tveganj skladnosti poslovanja na različnih segmentih poslovanja Skupine.

Glavne dejavnosti Skladnosti poslovanja in krepitev integritete so naslednje:

- izvajanje pregledov skladnosti poslovanja na različnih področjih, ki jih pokrivajo pregledi na področju skladnosti, odkrivanje pomanjkljivosti v zvezi s tem, predlogi ukrepov za zmanjševanje tveganj in spremljanje izboljšav,
- upravljanje sistema za poročanje sumov škodljivih ravnanj (vodenje sistema za poročanje o kršitvah z uporabo različnih poti) in izvajanje internih preiskav o prijavljenih primerih,

- svetovanje glede zadev, povezanih s skladnostjo poslovanja, in redne analize trendov v zvezi s skladnostjo poslovanja ali opaženih problemov in šibkih točk v Skupini,
- opredelitev in ocena tveganj, povezanih s skladnostjo poslovanja in integriteto, do katerih prihaja pri dnevnem poslovanju Banke, vključno z naložbenimi procesi, procesi razvoja (novih) produktov in storitev, projektov (IT in drugih projektov), organizacijskih in kadrovskih sprememb ter drugih sprememb, ki lahko pomembno vplivajo na poslovanje Banke, ter redno letno izvajanje celovite ocene tveganj za skladnost in integriteto na ravni Skupine in Banke v okviru procesa SOTIS (t. i. splošna ocena tveganj za integriteto in skladnost),
- sodelovanje pri ocenjevanju primernosti nosilcev ključnih funkcij v Skupini in Banki ter članov Uprave in Nadzornega sveta Banke,
- komuniciranje, usposabljanje, organizacija izobraževanj in delavnic ter namenskih anket v zvezi s skladnostjo poslovanja za zaposlene ter izvajanje aktivnosti za krepitev kulture prevzemanja in upravljanja tveganj skladnosti in integritete v NLB Skupini in NLB,
- nadzor sistema vodenja regulativne skladnosti in ocenjevanje tveganj za skladnost s predpisi (spremljanje, poročanje in nadzor nad izvedbo sprememb, ki jih mora Skupina ali Banka uvesti pri svojem poslovanju),
- vodenje poslovnega področja skladnosti poslovanja in krepitev integritete za zagotavljanje enotnih standardov v celotni Skupini z večjimi zahtevami za strateške članice.

Regulativno tveganje predstavlja eno največjih tveganj skladnosti poslovanja, čemur je Banka dodatno izpostavljena zaradi uvrstitve njenih finančnih instrumentov na Londonsko, Luksemburško in Ljubljansko borzo, zato ima Skupina vzpostavljen sistem vodenja regulativne skladnosti za obvladovanje oziroma upravljanje sprememb v pravnem okolju. Ta sistem centralizirano vodi funkcija skladnosti poslovanja, izvedbeni procesi pa so decentralizirani. To pomeni, da organizacijske enote, odgovorne za določena področja, na katere vplivajo spremembe določenih predpisov, pripravijo akcijske načrte in izvajajo postopke prilagajanja, s čimer je zagotovljena skladnost poslovanja Skupine. Skladnost poslovanja in krepitev integritete nadzira učinke relevantnih regulativnih sprememb in status njihove implementacije. Zaradi drugih tveganj skladnosti poslovanja in integritete, značilnih za regijo JV Evrope, kjer posluje Skupina, so vzpostavljene posebne politike in postopki za ugotavljanje in upravljanje drugih vrst tveganj skladnosti poslovanja in integritete v Skupini, v katerih so določene večje zahteve za strateške članice.

Kot del pristopa k standardom za ravnanje v Skupini ter kreptivi kulture prevzemanja in upravljanja tveganj v Skupini in Banki je vzpostavljen enoten Kodeks ravnanja NLB Skupine, ki kot standard ureja ničelno toleranco za vse vrste škodljivih ravnanj, in ta standard se dosledno izvaja v Skupini. Omenjeni kodeks med drugim tudi prepoveduje kakršnokoli kršenje internih aktov (vključno s postopki in politikami v zvezi s tveganjem). V Skupini so vzpostavljeni posebni kanali (tudi anonimni) za poročanje z namenom, da se poroča o vseh sumih kršitev ali prekoračitev. Njihova obravnava zagotavlja preprečitev škode ter prepovedanih ali škodljivih praks v članicah Skupine.

Na ravni Skupine so opredeljeni zavezujoči Standardi na področju skladnosti poslovanja in krepitev integritete, ki za vse članice Skupine opredeljujejo politike, pravilnike in postopke, ki morajo biti implementirani v posamezni članici na področju skladnosti poslovanja in krepitev integritete. Na ta način se v Skupini zagotavlja enoten in usklajen pristop k obvladovanju tveganj na tem področju, kar Skladnost poslovanja in krepitev integritete redno preverja v okviru svojih rednih aktivnosti (on-site pregledi, off-site pregledi, kvartalna poročanja, izredna poročanja, postopki eskalacije, stroga zavezujoča pravila, standardi in metodologije).

Funkcije skladnosti v Skupini tako opredeljujejo pravila glede upravljanja tveganj skladnosti in integritete, analizirajo, katerim tveganjem se izpostavlja pri svojem poslovanju, ter s priporočili in usmeritvami podpirajo ostale organizacijske enote pri določanju kontrolnih mehanizmov, s katerimi je mogoče ustrezno obvladovati tveganja skladnosti in integritete. Skladnost poslovanja in krepitev integritete (kakor tudi druge funkcije skladnosti v strateških članicah Skupine) je kot funkcija neposredno odgovorna Upravi in ima neposreden dostop do Nadzornega sveta.

Funkcije skladnosti poslovanja v Skupini se tako osredotočajo na sistematično spremljanje zakonodajnega in regulativnega okolja, vključno z ocenjevanjem njegovih vplivov na poslovanje Skupine. Poleg regulativnih zadev se funkcija skladnosti poslovanja skladno s Standardi, ki jih predpisuje Banka, tudi v članicah ukvarja z etiko in integriteto, v odvisnosti od lokalnih zakonodajnih zahtev pa tudi z ostalimi področji, ki jih urejajo Standardi na področju skladnosti poslovanja in krepitev integritete (torej področje PPFFT, notranje preiskave, odnosi z regulatorjem, varovanje informacij in varstvo osebnih podatkov). Za nekatere bančne članice Skupine so na primer zaradi lokalnih zahtev goljufije, področja PPFFT, CISO ali DPO organizirana v ločeni organizacijski enoti, ločeno od funkcije skladnosti.

V Skupini funkcije skladnosti velik poudarek namenjajo preventivnim aktivnostim, s ciljem preprečevanja škodljivega ravnanja in incidentov v celotni Skupini.

Notranja revizija

NLB Skupina skuša prek Notranje revizije zagotoviti ustrezno spremljanje ključnih tveganj, ki lahko ogrozijo uresničevanje njene strategije in ciljev, s tem povezane sisteme kontrol in procese korporativnega upravljanja. S podajanjem zagotovil in svetovanjem ter poglobljenim razumevanjem delovanja Notranja revizija prispeva h kreptivi in zaščiti vrednosti Skupine. Primeri dobre prakse in mednarodne usmeritve Odbora sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije (COSO) in COBIT na področju revizije informacijske tehnologije so merila, ki jih Notranja revizija uporablja za izpolnjevanje vseh ciljev kontrol in upravljanja tveganj.

Notranja revizija predstavlja svetovalno orodje za sistematično in strokovno ocenjevanje uspešnosti postopkov Skupine na področju upravljanja tveganj, sistema kontrol in korporativnega upravljanja Skupine. V skladu z metodologijo, ki temelji na oceni tveganj, Notranja revizija pripravi letni načrt revizijskih pregledov, ki ga odobri Uprava in Nadzorni svet. Na tej podlagi Notranja revizija zagotavlja nepristranski vodnik za Upravo in Nadzorni svet glede področij v Skupini in Banki, na katerih obstajajo največja tveganja, ter posledično pomaga zagotavljati, da se taka tveganja ustrezno upravljajo. Notranja revizija izvaja tudi revizijske preglede na ravni Skupine, v katerih sodelujejo notranji revizorji iz članic Skupine, z namenom podajanja zagotovil na ravni Skupine, kakor tudi zagotavljanja dodatnega strokovnega znanja in pomoči. Poleg tega je bil opravljen pregled kakovosti dela služb notranje revizije v treh bančnih članicah Skupine.

Notranja revizija namenja znatno pozornost preverjanju, ali so bila revizijska priporočila ustrezno izvršena, zagotavljanju usposabljanja, svetovanju vodstvu ter spodbujanju zagotavljanja visoko kakovostnega in strokovnega delovanja funkcije notranje revizije. Notranja revizija uvaja enotna pravila delovanja kot del funkcije notranje revizije in nadzoruje skladnost izvajanja le-teh znotraj celotne Skupine. Notranja revizija in druge službe notranje revizije v Skupini delujejo v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, ZBan-3 oz. drugimi zadevnimi zakoni, ki urejajo delovanje članice, Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev in Kodeksom načel notranjega revidiranja.

5.2. Število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa

(člen 435 (2) (a) CRR)

Tabela 20 – Število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa

Direktor	Število direktorskih mest	Zunanje direktorske funkcije v skladu s členoma 91(3) in 91(4) Direktive 2013/36/EU
Blaž Brodnjak	4	predsednik Združenja bank Slovenije, predsednik odbora guvernerjev, AmCham Slovenija, član izvršnega odbora Rokometne zveze Slovenije
Andreas Burkhardt	4	Nič
Archibald Kremser	3	Nič

Podrobnosti o položajih, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa, so razkrite v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 v poglavju Korporativno upravljanje (stran 116).

5.3. Politika izbora primernih kandidatov za člane upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje

(člen 435 (2) (b) CRR)

Zadnja sprememba Politike izbora primernih kandidatov za člane upravljalnega organa (Nadzorni svet in Uprava Banke) je bila sprejeta v letu 2019. S to politiko se postavijo okvirji, ki omogočajo sestavo upravljalnega organa na način, da ima kot celota ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebne za poglobljeno razumevanje strategije in izzivov banke ter tveganj, ki jim je izpostavljena. S politiko se postavlja proces izbora primernih kandidatov za člana upravljalnega organa, ki je sestavljen iz več korakov, strokovna merila izbora ter strokovno vodene postopke selekcije kandidatov, ki bodo organom banke omogočili utemeljitev njihovega izbora in izvajanje dolžne skrbnosti v skladu z najvišjimi etičnimi standardi in skrbnostjo glede izbora primernih kandidatov za člane upravljalnega organa. S tem bo prav tako zagotovljeno, da bo upravljalni organ banke sestavljen iz posameznikov z različnimi znanji in izkušnjami glede na strateške cilje in izzive ter da bo imel upravljalni organ kot celota uravnotežen nabor veščin, znanj in izkušenj glede na velikost, kompleksnost in profil tveganosti banke. Strokovno in transparentno vodeni postopki so hkrati ne le v

interesu banke, ampak tudi v interesu izbranih kandidatov, saj odvrtaajo morebitne dvome o njihovi strokovnosti, usposobljenosti, neodvisnosti, referencah ter ustreznosti njihovega izbora.

Kot kandidata za članstvo v upravljalnem organu se lahko obravnava le kandidata, ki bi lahko izpolnjeval pogoje za člana upravljalnega organa po zakonu, ki ureja bančništvo ter bi lahko pridobil dovoljenje Banke Slovenije.

Poleg vseh zakonsko in statutarno predpisanih pogojev morajo kandidati za članstvo v upravljalnem organu imeti primerne izkušnje, veščine, znanja in kompetence, vključno z osebno integriteto in zmožnostjo posvečanja zadostnega časa opravljanju funkcije člana upravljalnega organa glede na morebitne druge kandidatove zunajbančne aktivnosti. S tem je omogočeno, da člani upravljalnega organa opravljajo svoje delo vestno, odgovorno in učinkovito, s tem pa opredeljujejo in določajo vrednote banke ter strategijo njenega poslovanja na način, da je ta dolgoročno uspešna in skladna z najboljšimi interesi banke ter z etičnimi standardi upravljanja. Kandidati za članstvo v upravljalnem organu morajo izkazati sposobnost konstruktivno-kritičnega sodelovanja pri obravnavi najpomembnejših zadev banke z namenom nepretrganega zasledovanja najboljšega interesa banke ter s tem sposobnost aktivnega vključevanja v poslovanje banke in upravljanje tveganj banke. Kandidat za člana upravljalnega organa banke mora banki in njenemu delovanju podrediti svoje osebne interese, posamične interese tretjih oseb in tudi interese, ki bi lahko izvirali iz kandidatovih preteklih funkcij oziroma drugih aktivnosti ter ekonomskih, strokovnih ali zasebnih povezav s tretjimi osebami (vključno s člani Uprave ali Nadzornega sveta) in bi lahko vplivali nanj pri morebitnem sprejemanju odločitev v korist Banke.

V primeru kakršnihkoli okoliščin, ki bi lahko vodile v nasprotja interesov in posledično ogrozile sprejemanje neodvisnih odločitev v najboljšem interesu banke, mora kandidat te razkriti v izbirnem postopku in sprejeti odgovornost, da bo pravočasno sprejel vse ukrepe za odpravo nasprotja interesov. Pri izboru kandidatov za članstvo v upravljalnem organu banke se sledi priporočilu, da bi bila v Upravi ustrezno zastopana oba spola.

Pri izboru kandidatov za članstvo v upravljalnem organu je treba težiti k temu, da ima Uprava kot enovit organ oziroma kot celota vsa ustrezna znanja, veščine in izkušnje, da uspešno vodi oz. nadzoruje banko. S sestavo upravljalnega organa mora biti dosežena kolektivna primernost, ki se kaže v:

- različni izkušnosti, starosti, izobrazbi in strokovnih znanjih na ravni posameznih članov upravljalnega organa ter posledično upravljalnega organa kot celote;
- poznavanju lokalnega, regionalnega in, če je to primerno, globalnega gospodarskega trga, kakor tudi značilnosti pravnega in regulatornega okolja, pri čemer se upoštevajo tudi mednarodne izkušnje posameznih članov upravljanega organa;
- primernem načinu komunikacije, sodelovanja in kritične presoje oziroma diskusije v procesu odločanja, k čemur prispevajo lastnosti vsakega posameznega člana;
- ustrezni zastopanosti obeh spolov.

Postopek izbora kandidatov za člana Nadzornega sveta

Nadzorni svet enkrat letno oceni svojo sestavo, poslovanje, potencialna nasprotja interesov posameznih članov ter delovanje svojih posameznih članov in Nadzornega sveta kot celote, kakor tudi učinkovitost ter uspešnost sodelovanja z Upravo banke. Prav tako Nadzorni svet opravi samooceno kolektivne primernosti. Če ugotovi, da je število članov neustrezno oz., bi bilo treba članstvo v Nadzornem svetu potrebno nujno številčno dopolniti, da primanjkuje določenih znanj in izkušenj, oz. da člani niso več usposobljeni za opravljanje te funkcije, ker ne izpolnjujejo predpisanih pogojev za to, oz. ker zaradi neprimernost posameznega ali več članov Nadzorni svet kot celota ne izpolnjuje zahteve kolektivne primernosti, Komisija za imenovanja o tem obvesti osebe, ki so imetniki delnic ali drugih pravic, ki predstavljajo pomembne deleže, in so o tem obvestili banko. Nadzorni svet pozove te imetnike, naj predlagajo kandidate za člane Nadzornega sveta, ki izpolnjujejo zahtevane zakonske pogoje.

Skupščina odloča o imenovanju in odpoklicu članov Nadzornega sveta na predlog Nadzornega sveta ob predhodni obravnavi kandidatov na Komisiji za imenovanja Nadzornega sveta, ki mora obravnavati vse predlagane kandidate in pripraviti utemeljitev svojega predloga, ki mora poleg vsebine, določene v nadaljevanju, obsegati tudi obrazložitev zavrnitve neizbranih kandidatov. Postopek poteka v naslednjih korakih:

- identifikacija potrebe po iskanju in imenovanju kandidata za člana Nadzornega sveta,
- določitev profila,
- iskanje kandidatov,
- selekcija kandidatov,
- ocenjevanje ustreznosti in primernosti kandidata,

- predlog imenovanja kandidata,
- imenovanje kandidata za člana Nadzornega sveta.

V letu 2020 so bili za člane Nadzornega sveta NLB prvič imenovani tudi predstavniki delavcev NLB, kar je na podlagi Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju ena od pravic delavskega soupravljanja.

Tako interese delavcev v Nadzornem svetu NLB zastopajo štiri predstavnice delavcev NLB. Imenovanje delavskih predstavnic za člane Nadzornega sveta prinaša dodatno raznolikost na vseh ravneh, saj s svojimi raznolikimi delovnimi izkušnjami in poznavanjem delovanja Banke lahko prispevajo k večjemu obvladovanju tveganj, skladnosti in transparentnosti poslovanja banke.

Postopek izbora primernih kandidatov za člana uprave

Nadzorni svet enkrat letno oceni sestavo Uprave, poslovanje, morebitna nasprotja interesov posameznih članov ter delovanje posameznih članov in Uprave kot celote, kakor tudi njeno učinkovitost.

V kolikor se ugotovi, da je število članov uprave neustrezno oz. bi bilo treba članstvo nujno številčno dopolniti, da primanjkuje določenih znanj in izkušenj oz. da člani uprave niso več usposobljeni za opravljanje te funkcije, ker ne izpolnjujejo predpisanih pogojev za to, oz. ker zaradi neprimernosti posameznega ali več članov uprave Uprava kot celota ne izpolnjuje zahtevane kolektivne primernosti, Komisija za imenovanje o tem obvesti Nadzorni svet in prične s postopkom izbora.

Postopek poteka v naslednjih korakih:

- identifikacija potrebe po iskanju in imenovanju kandidata za člana uprave,
- določitev profila,
- iskanje kandidatov,
- selekcija kandidatov,
- ocenjevanje primernosti in ustreznosti kandidatov,
- predlog imenovanja kandidata,
- imenovanje kandidata za člana uprave.

V letu 2021 so Upravo do konca junija sestavljali štirje člani, in sicer: predsednik uprave, ki je pristojen tudi za področje poslovanja z velikimi podjetji, bančništvo na drobno in privatno bančništvo, član uprave, pristojen za področje tveganj, član uprave, pristojen za finančno področje banke in član uprave, ki je pristojen za področje operativnega poslovanja, kamor poleg področja IT in nabave spadajo tudi zaledni deli banke. Od julija dalje so Upravo sestavljali trije člani, in sicer so bili po novem pristojni za: predsednik uprave pristojen za področje poslovanja z velikimi podjetji, bančništvo na drobno in privatno bančništvo, član uprave, pristojen za področje tveganj in zaledne dele banke, član uprave, pristojen za finančno področje banke in za področje operativnega poslovanja, kamor poleg področja IT in nabave spadajo tudi zaledni deli banke.

Glede na spremembe v sestavi članov uprave v letu 2021 in z namenom, da ima Uprava kot celota širok obseg znanj, izkušnje iz mednarodnega okolja in uspešno opravljenih projektov ter da ima vsa ustrezna znanja, veščine in izkušnje, da uspešno vodi Banko, se predvidevajo spremembe v skupni sestavi Uprave.

20. januarja je Nadzorni svet imenoval Hedviko Usenik, Antonia Argirja in Andreja Lasiča za člane uprave, s čimer se je ta razširila na skupno šest članov. Njihov petletni mandat začne teči po pridobitvi ustreznih licenc, do takrat pa bodo opravljali sedanje funkcije pomočnikov Uprave.

5.4. Politika zagotavljanja raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter stopnja njihovega doseganja (člen 435 (2) (c) CRR)

Banka je politiko zagotavljanja raznolikosti Nadzornega sveta sprejela 8. avgusta 2016 in jo objavila na svojih spletnih straneh. V letu 2019 je bila pripravljena nova politika zagotavljanja raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, ki se ne nanaša samo na Nadzorni svet, temveč tudi na Upravo banke in nivo B-1, in je bila 29. aprila 2019 potrjena na skupščini Banke. V letu 2021 je bila posodobljena le priloga k Politiki zagotavljanja raznolikosti in bila 11. novembra 2021 potrjena na Nadzornem svetu.

Banka na podlagi določbe 35. člena ZBan-3 s Politiko zagotavljanja raznolikosti upravljalnega organa in višjega vodstva (v nadaljevanju: politika raznolikosti) postavlja okvirje na področju raznolikosti in zastopanosti obeh spolov v organih vodenja in nadzora (Nadzorni svet in Uprava) ter višjega vodstva in določa proces izbora in imenovanja kandidatov, kar omogoča, da je upravljalni organ sestavljen na način, da ima kot celota ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebni za poglobljeno razumevanje strategije in izzivov Banke ter tveganj, ki jim je izpostavljena. S to politiko Banka postavlja okvire raznolikosti glede na izobrazbo, nabor znanja, veščin in izkušenj, starost, spol ter mednarodne izkušnje.

Raznolikost upravljalnega organa in višjega vodstva omogoča različna mnenja, preprečuje t.i. »skupinsko razmišljanje«, omogoča premišljene in uravnotežene odločitve, obvladovanje tveganj ter tako večjo uspešnost in učinkovitost banke.

Glede na velikost Banke in bančne skupine ter regijsko prisotnost in poslovno strategijo so za zagotavljanje raznolikosti pomembni naslednji vidiki:

- strokovne izkušnje,
- znanje in veščine,
- mednarodne izkušnje,
- spolna struktura in
- starostna struktura.

Cilji politike so:

- Upravljalni organ mora kot celota zajemati ustrezno širok nabor znanja, veščin, strokovnih izkušenj njegovih članov in je sestavljen glede na naslednje kriterije: izkušnje, ugled, upravljanje morebitnih konfliktov interesov, neodvisnost, časovna razpoložljivost in kolektivna primernost organa kot celote;
- Upravljalni organ mora kot celota zajemati različne mednarodne izkušnje članov z različnih področij, predvsem identificiranih, kjer se izkazuje določena vrzel;
- Spodbuja se doseganje raznolikosti glede na starostno strukturo, ki naj v čim večji meri odraža starostno strukturo v Banki;
- Cilji politike se smiselno uporabljajo tudi za zagotavljanje raznolikosti višjega vodstva.

Raznolika sestava Nadzornega sveta je s politiko raznolikosti prepoznana kot ena ključnih poslovnih prednosti banke. Član Nadzornega sveta je lahko le oseba, ki izpolnjuje pogoje za člana Nadzornega sveta Banke po ZBan-3 in drugih podlagah, zajetih v politiki raznolikosti.

Član Nadzornega sveta mora Banki in njenemu ustroju podrediti vse svoje osebne interese kakor tudi interese tretjih oseb in interese, ki bi lahko izviral iz njegovih preteklih funkcij ali drugih aktivnosti v smislu ekonomskih, strokovnih ali zasebnih povezav s tretjimi osebami (vključno s člani Uprave ali Nadzornega sveta), ki bi nanj lahko vplivali pri sprejemanju odločitev pri nadzoru banke.

V letu 2020 so bile za člane v Nadzornem svetu Banke prvič izvoljene in imenovane štiri predstavnice delavcev. V okviru sodelovanja zaposlenih pri upravljanju Banke imenovanje štirih predstavnic prinaša dodatno raznolikost na vseh ravneh. Med drugim prispeva tudi k doseganju spolnih kvot v organih upravljanja Banke, poleg tega bodo lahko predstavnice delavcev s svojimi raznolikimi delovnimi izkušnjami prispevale h kakovostnejši vključenosti zaposlenih v organe banke.

Postavljeni so sistemi nasledstev, načrtovanje kariernih poti in mobilnosti, izobraževanje, mentorstvo, treniranje, ravnanje s talenti, predvsem tistimi, ki predstavljajo potencial za zasedbo delovnih mest v Upravi ali višjem vodstvu. V spodnji tabeli je prikazana struktura Nadzornega sveta, Uprave in višjega vodstva.

Tabela 21 – Struktura Nadzornega sveta, Uprave in višjega vodstva NLB

Cilj	Nadzorni svet		Uprava		Višje vodstvo	
Širok nabor znanja, veščin, strokovnih izkušenj	V		V		V	
Mednarodne izkušnje članov iz različnih področij	V		V		SV	
Starostna struktura	30-40	0	30-40	0	30-40	5
	40-50	1	40-50	3	40-50	18
	50-60	8	50-60	0	50-60	14
	60+	3	60+	0	60+	0
Delež žensk	42%		0		45%	

V = Visoko, S = Srednje

Doseganje ciljev raznolikosti se ocenjuje letno, po potrebi se pripravijo podrobnejši načrti aktivnosti.

6. Kreditno tveganje in splošne informacije o CRM

6.1. Splošne kvalitativne informacije o kreditnem tveganju

(člen 435 (1)(a), (b), (c) in (d) CRR)

Poleg informacij iz poglavja 4.1 (Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj) so spodaj navedene posebnosti v zvezi s kreditnim tveganjem.

Strategije in politike upravljanja kreditnega tveganja

Skupina je s svojo posojilno dejavnostjo osredotočena na strateške trge na segmentu prebivalstva ter srednje velikih in malih podjetij ter na izbrana velika podjetja v regiji in EU. Na slovenskem trgu se Skupina osredotoča na zagotavljanje ustreznih rešitev za segmente poslovanja s prebivalstvom ter srednje velikimi in malimi podjetji, v segmentu poslovanja z velikimi podjetji pa namerava okrepiti sodelovanje z izbranimi podjetji (z različnimi vrstami kreditiranja oz. investicijskimi instrumenti). Vse ostale bančne članice v regiji JVE, kjer deluje Skupina, so univerzalne banke, osredotočene predvsem na maloprodajo, srednje velika podjetja in segmente malih podjetij. Njihov glavni cilj je zagotavljati celovite storitve strankam z uporabo preudarnih načel upravljanja tveganj. Kreditni portfelj ostaja dobro diverzificiran, ni velike koncentracije v nobeni posamični panogi ali segmentu strank

Ne glede na to je Skupina usmerjena v ustrezno razpršenost kreditnega portfelja, da bi se izognila visoki stopnji koncentracije. Skupina pazljivo spremlja posojilni portfelj in novo odobrena posojila z različnih vidikov, vključno z njihovo migracijo in stopnjo neplačil.

V zadnjih letih se je Skupina osredotočila na aktivno upravljanje slabih posojil in izkoristila pozitivni zagon makroekonomskega okrevanja za izboljšanje kakovosti portfelja. Covid-19 ni imel pomembnega vpliva na kakovost kreditnega portfelja. Obsežne sheme, ki so jih uvedle vlade v državah Skupine, ki zagotavljajo moratorij upravičenim strankam v okviru ukrepov pandemije covid-19, so leta 2021 postopoma zapadle. Kakovost kreditnega portfelja Skupine je ostala trdna s precej stabilno bonitetno strukturo in diverzifikacijo portfelja. Ugodne makroekonomske razmere v regiji so povzročile negativne stroške tveganja, na kar so pomembno vplivala poplačila odpisanih terjatev.

Pripravljenost za prevzemanje kreditnega tveganja

Za ohranjanje srednjeročne in dolgoročne vzdržnosti poslovanja si Skupina prizadeva, da bi ohranila ustrezno kakovost kreditnega portfelja in povečala dobičkonosnost na podlagi boljšega razmerja med donosom in prevzetimi tveganji. Ob ohranjanju uravnoteženega splošnega profila tveganja bo NLB spodbujala razvoj mikro in malih podjetij z namenom podpiranja njihovega razvoja, ki bo vodil v razmah gospodarstev na ciljnih trgih. Skupina posveča veliko pozornost spremljanju tveganja koncentracije (panožna, posamična/raven skupine povezanih oseb) za preprečitev izpostavljenosti prevelikemu tveganju. Podrobnejše smernice glede kakovosti kreditnega portfelja in njegove koncentracije so določene v Strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj v NLB Skupini in v Profilu tveganja NLB Skupine, v skladu s katerima se ciljne vrednosti in omejitve redno spremljajo, in sicer vsaj četrtletno.

Upravljanje in blaženje kreditnega tveganja

Skupina je pri svojem poslovanju izpostavljena kreditnemu tveganju oz. tveganju nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do Skupine. Zato proaktivno in celovito spremlja ter ocenjuje zgoraj navedeno tveganje. V tem procesu Skupina upošteva MSRP, predpise ECB in BS ter smernice EBA. To področje podrobno urejajo notranje metodologije in postopki, določeni v notranjih aktih.

NLB z rednimi pregledi poslovnih praks in kreditnih portfeljev članic Skupine zagotavlja, da upravljanje kreditnega tveganja v teh subjektih deluje v skladu s standardi upravljanja tveganj Skupine, da se zagotovijo smiselno poenoteni postopki na konsolidirani ravni:

- komitentom pred sklenitvijo pogodbe, ob njej in po njej. Pred sklenitvijo pogodbe se presojata komitentova uspešnost poslovanja in njegovo finančno stanje oziroma morebitno preteklo sodelovanje z Banko. Z namenom celovite objektivne presoje poslovanja komitenta poteka tudi razvoj internih točkvalnih modelov za posamezen segment komitentov ali produktov. Poleg tega je pomembna tudi pridobitev kakovostnih zavarovanj, ki pa ne vpliva na bonitetno razvrstitev komitenta. Temu sledijo različne oblike spremljanja komitenta, zlasti presoja zmožnosti dolgoročnega ustvarjanja zadostnega denarnega toka za redno odplačevanje obveznosti in izpolnjevanje pogodbenih zavez. V tem delu kreditnega procesa je pomembna redna spremljava komitentov v okviru sistema zgodnjega zaznavanja poslabšanega poslovanja (EWS). V primeru neplačila stranke se začne prestrukturiranje ali izterjava, odvisno od resnosti položaja stranke;

- Na ravni celotnega portfelja Skupine ter na nivoju posameznih bančnih članic, kjer se aktivno spremlja in analizira kvaliteta naložbenega (kreditnega) portfelja, ki vključuje bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti, se izvajata tekoče spremljanje in analiziranje trendov.

Redno se pripravljajo celovite analize portfelja z namenom spremljanja gibanja portfelja skozi čas kakor tudi zaznave preseganja limitov ali ciljnih vrednosti. Posebna pozornost je posvečena analizi strukture portfelja z vidika segmentacije komitentov, bonitetne strukture, strukture po skupinah (iz predpisov MSRP 9) in kazalnikov NPL. Kazalnik pokritja slabih posojil z rezervacijami je prav tako pomemben z vidika možnih bodočih izgub, zato ga je treba skrbno spremljati.

Poleg statične analize celotnega portfelja je ključno spremljanje novih poslov, ki omogoča ugotavljanje konservativnosti standardov kreditiranja, ki morajo zagotavljati, da se kvaliteta portfelja ohranja v okvirih, ki jih določa pripravljenost za prevzemanje tveganj Skupine.

Poleg tveganja neplačila (»default risk«) se na kreditnem portfelju spremljajo tudi tveganje posamične koncentracije ter koncentracije v dejavnostih ter tveganje posojil v tuji valuti. Vedno večji poudarek je tudi na izvajanju stresnih scenarijev, s katerimi se ocenjujejo učinki, ki bi jih neugodne makroekonomske razmere imele na raven slabitev in rezervacij ter na kapitalsko ustreznost. Kapitalska zahteva za kreditno tveganje v Skupini se izračunava po standardiziranem pristopu za namen prvega stebra. Za potrebe drugega stebra se uporablja interni pristop IRB, s pomočjo katerega izvajamo izračun tehtane tvegane aktive za tveganje neplačila, tveganja poslabšanja kreditne kvalitete (»migration risk«), financiranja v tuji valuti, medtem ko so pribitki za tveganje posamične koncentracije ocenjeni na podlagi metode granularnega pribitka (»Granularity adjustment methodology«), za koncentracijo po dejavnostih pa z uporabo indeksov koncentracije HHI.

Skupina stalno razvija širok nabor naprednih pristopov, ki so podprti z matematičnimi in statističnimi modeli na področju ocene kreditnih tveganj skladno z najboljšimi bančnimi praksami, za nadaljnjo nadgradnjo obstoječih orodij za upravljanje tveganj. Skupina je za upravljanje izpostavljenosti z večjim tveganjem uvedla več ukrepov, vključno s sistemom zgodnjega opozarjanja in odborom za spremljanje posojil. V preteklosti vzpostavljeni pristopi k prestrukturiranju so osredotočeni na zgodnje odkrivanje strank z morebitnimi finančnimi težavami in njihovo proaktivno reševanje. Ti pristopi vključujejo sistematično uporabo standardiziranih orodij za pravočasno prestrukturiranje izpostavljenosti.

Struktura in organizacija funkcije upravljanja kreditnega tveganja in kontrole

Funkcija upravljanja kreditnih tveganj je v NLB organizirana v okviru področja tveganj (CRO), ki ga vodi član uprave, odgovoren za tveganja. Funkcijo upravljanja kreditnega tveganja nadzira sektor Tveganja. Funkcionalno in organizacijsko so Tveganja ločena od drugih funkcij, kjer se sprejemajo poslovne odločitve in pri katerih lahko prihaja do nasprotja interesov s funkcijo upravljanja tveganj. Vodja funkcije upravljanja tveganj ima neposreden dostop do Uprave NLB, hkrati pa tudi neoviran in neodvisen dostop do Nadzornega sveta.

Funkcija upravljanja tveganj je organizirana tako, da vodja te funkcije prejme informacije (in jih mora prejeti) od direktorjev drugih OE v NLB in članicah NLB Skupine (predvsem direktorjev na področju tveganj) o vseh pomembnih tveganjih in okoliščinah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na konkreten razvoj tveganj in profil tveganosti v NLB in NLB Skupini. Vodja funkcije upravljanja tveganj tako zagotavlja, da se odkrijejo vsa pomembna tveganja v NLB in NLB Skupini in da se o njih poroča. V članicah Skupine je funkcija upravljanja tveganj organizirana v skladu z lokalno zakonodajo in smernicami Skupine, kot je opredeljeno v Standardih upravljanja tveganj v NLB Skupini. Smernice glede upravljanja tveganj zagotavljajo članicam Skupine glavna načela, s katerimi morajo uskladiti svoje poslovne politike, organizacijo, delovne postopke in sistem poročanja.

Kreditni proces

Splošna načela kreditiranja nefinančnih komitentov v Skupini so:

- Skupina financira samo komitente, ki jih pozna (»Know Your Client«) in jim zaupa, ter samo tiste, ki ravnajo v skladu z etičnimi in moralnimi vrednotami, opravljajo zakonito dejavnost in pregledno razkrivajo svoje poslovanje.
- Skupina financira samo komitente z zadostnim obsegom pričakovanega prostega denarnega toka kot primarnega vira poplačila. Poleg tega odobravanje naložb ne temelji samo na računovodskih izkazih komitenta, temveč se opravi celovita analiza tudi ob upoštevanju posebnosti panoge, v kateri komitent posluje, zmožnosti prihodnjega ustvarjanja denarnega toka, referenc in kompetenc lastnikov in posloводства ter kritične presoje prihodnjih finančnih načrtov.

- V okoliščinah pandemije covid-19 je Skupina v skladu z lokalnimi predpisi ali nezakonodajnimi dogovori ponudila moratorij strankam za premagovanje posebnih okoliščin.
- Prejeto zavarovanje ne more vplivati na oceno kreditne sposobnosti komitenta. Sprejeto zavarovanje predstavlja sekundarni vir poplačila kot orodje za blažitev tveganja.
- V primeru prestrukturiranja Skupina uporablja predvsem merila in ukrepe v zvezi s prestrukturiranjem za optimalno rešitev finančnih težav komitenta. Pred prestrukturiranjem se izvede podrobna analiza s testiranjem sposobnosti komitenta za doseg vzdržne finančne zadolženosti v srednjeročnem obdobju in pripravljenosti za sodelovanje v procesu prestrukturiranja. Za komitente na področju poslovanja s pravnimi osebami se testirajo različne ekonomske možnosti, izbere pa se možnost, ki najbolj poveča NSV za Banko.

Podrobnejša načela in pravila so opredeljena v Usmeritvah kreditiranja NLB Skupine ter merilih in postopkih.

Bonitetno razvrščanje materialno pomembnih komitentov Skupine in oblikovanje mnenja o prevzemanju tveganj se izvajata centralizirano, prek Kreditnega odbora NLB. Postopek poteka po načelu soodločanja, pri čemer kreditni odbor zadevne članice Skupine najprej odobri odločitev, nato poda mnenje še Kreditni odbor NLB. Kreditni odbor NLB sprejema sklepe na podlagi vse razpoložljive dokumentacije, vključno z bonitetnim mnenjem, ki ni zavezujoče in ga pripravi sektor za analizo kreditne sposobnosti v NLB (Kreditne analize pravnih oseb). Enako načelo in proces se uporabljata tudi za kreditne izpostavljenosti do materialno pomembnih komitentov Skupine.

Kot del procesa kreditiranja funkcija vrednotenja in kontrole zagotavlja, da se izpolnijo vse pogodbene zaveze, preden se sredstva dejansko prenesejo, vključno z minimalnimi predpogoji v zvezi z zavarovanjem. Banka z upoštevanjem strogih postopkov pred izplačilom kredita zagotavlja, da so vzpostavljeni ukrepi za blaženje kreditnega tveganja v primeru težav pri odplačevanju.

Prestrukturiranje in izterjava

Bančne članice Skupine imajo vzpostavljen sistem zgodnjega opozarjanja (EWS) za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja in s tem sistematično prepoznavanje komitentov s povečanim kreditnim tveganjem za njihovo uvrstitev na opazovani seznam za začetek procesa prestrukturiranja. Za take komitente se pripravi načrt aktivnosti, katerega uresničevanje se redno spremlja z namenom izvajanja ukrepov za izboljšanje finančnega položaja komitenta.

V segmentu prestrukturiranja Skupina izvaja različne ukrepe za zagotovitev finančnega in poslovnega prestrukturiranja komitentov za proaktivno preprečevanje, da bi postali nedonosni komitenti, po drugi strani pa izvaja različne ukrepe prestrukturiranja pri že nedonosnih komitentih, če je poslovni model komitenta ocenjen za dolgoročno vzdržnega. Glavna pozornost je namenjena hitremu in aktivnemu pristopu, da bi lahko začeli reševati finančne težave komitenta v zgodnji fazi. Minimalne aktivnosti članic Skupine so določene v Standardih – Prestrukturiranje in upravljanje problematičnih naložb v članicah NLB Skupine.

Komitenti, katerih poslovni model ni ocenjen kot dolgoročno vzdržen, ne izpolnjujejo meril za prestrukturiranje in se prenesejo na enoto Upravljanje problematičnih naložb in izterjava. V skladu z zadevnimi metodologijami, ki urejajo področje pravne izterjave, se komitenti prenesejo iz poslovnega dela v posebne in ločene enote za upravljanje problematičnih naložb in izterjavo, prodajne enote pa se osredotočajo samo na zdravi del kreditnega portfelja.

V okviru upravljanja nedonosnih izpostavljenosti Skupina uporablja tudi široko paleto možnih ukrepov izterjave. Glavna naloga na področju upravljanja problematičnih naložb je optimalna izterjava neplačanih terjatev prek sodnih in izvensodnih postopkov oz. s sprožitvijo pravnega postopka, kar zahteva tudi stalno strokovno in etično komunikacijo s tretjimi osebami. Še en pristop k reševanju slabih posojil je unovčenje zavarovanja. Na tem področju je Banka vzpostavila skupino specialistov za upravljanje nepremičnin, da bi omogočila optimalno izterjavo. Poleg tega se izvaja posamezna ali paketna prodaja terjatev, nazadnje pa se neplačani del posojila odpiše v skladu s smernicami Banke Slovenije oziroma podobnimi regulativami na trgih odvisnih bank. Cilj Skupine je doseči največjo možno vrednost odplačil in s tem čim bolj zmanjšati izgube v obstoječem portfelju slabih posojil.

Cilji gibanja NPL, opredeljeni v letnem finančnem načrtu, se redno spremljajo in revidirajo vsaj enkrat letno.

Metode za določanje splošnih in posebnih prilagoditev kreditnega tveganja so opisane v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 – pojasnilo 2.13 Popravki vrednosti za finančna sredstva (stran 191).

Ocena notranjih kontrol v funkciji upravljanja kreditnega tveganja

Notranja revizija redno spremlja in pregleduje področje upravljanja kreditnih tveganj na podlagi ugotovljenih in ocenjenih tveganj v procesu načrtovanja revizijskih pregledov in regulatorno zahtevanih pregledov.

V letu 2021 je Notranja revizija opravila več pregledov na področju upravljanja in blaženja kreditnega tveganja. Kot glavne prednosti so prepoznali povečano avtomatizacijo kreditnega procesa, dodatno uvedene učinkovite ključne kontrole in stalna vlaganja v optimizacijo kreditnega procesa. Poleg tega sta se spremljanje moratorijev in post-covidno financiranje za vse segmente podjetij izvajala skrbno in usklajeno z merili kreditnega tveganja. Obstoječi sistem zgodnjega opozarjanja je bil nadgrajen z dodatnimi aktivnostmi za identifikacijo morebitnega poslabšanja poslovanja komitentov zaradi vpliva covid-19. Izboljšave so bile ugotovljene tudi na področju poslovanja s prebivalstvom, in sicer v procesih odobranja limitov na osebnih računih in prestrukturiranja izpostavljenosti do fizičnih oseb. Kar zadeva portfelj nedonosnih izpostavljenosti, so nenehno zniževanje portfelja slabih posojil, aktivno upravljanje tega portfelja in celovita prenova procesa izterjave tudi ocenjeni kot pomembne prednosti procesa obvladovanja kreditnega tveganja. Kot rezultat prenove procesa je bil ustanovljen ključni center za zgodnjo izterjavo. Omeniti velja tudi učinkovito upravljanje zaseženega premoženja, kar pozitivno prispeva z zmanjšanjem nedonosnih izpostavljenosti na nivoju Skupine.

Notranja revizija je ugotovila tudi nekatere možnosti za izboljšave v procesu upravljanja kreditnega tveganja. Nenehno spreminjajoče se in zelo kompleksno regulativno okolje je bilo prepoznano kot eden glavnih izzivov za Banko/Skupino. Za ugotovljene pomanjkljivosti so bila odgovornim organizacijskim enotam podana priporočila. Izvrševanje priporočil se redno spremlja in poroča.

Področje skladnosti in integritete v funkciji upravljanja kreditnega tveganja

Kodeks ravnanja NLB Skupine (<https://www.nlb.si/kodeks>) zavezuje vse zaposlene v NLB in drugih članicah Skupine, da upoštevajo interna pravila in postopke kot tudi ustrezne regulativne zahteve, med drugim na področju upravljanja kreditnega tveganja. Zato morajo spoštovati pravila, ki urejajo kreditne procese, in pravila, ki izhajajo iz naložbenih politik v zvezi s fizičnimi in pravnimi osebami, vključno z limiti za upravljanje kreditnega tveganja. Prav tako morajo pri tem spoštovati temeljna načela in vrednote, ki jih predpisuje Kodeks ravnanja NLB Skupine. Slednji med drugim predpisuje, da ima NLB Skupina, vključno z NLB in drugimi članicami Skupine, ničelno toleranco do škodljivih ravnanj bodisi iz naslova prevar ali drugih oblik škodljivega vedenja, vključno s kršitvami limitov in drugih ukrepov za obvladovanje kreditnih tveganj, ki zagotavljajo vsakodnevno poslovanje v okviru politik in postopkov upravljanja tveganj.

Prepleteni sistem notranjih kontrol v NLB in drugih strateških članicah Skupine vključuje tudi tesno vključevanje funkcije skladnosti v procese upravljanja kreditnega tveganja z vidika preprečevanja škodljivih ravnanj, izboljšanja kontrolnega okolja zaradi obvladovanja tveganj skladnosti in integritete, z vidika identifikacije in ocenjevanja tveganj v konkretnih postopkih financiranja ter z vidika izvajanja preiskav sporočenih sumov škodljivih ravnanj.

Skladnost poslovanja in krepitev integritete je v letu 2021 tesno sodelovala pri upravljanju kreditnega tveganja pri podpori identifikacije in upravljanja tveganj skladnosti ter tveganja ugleda v zvezi s predlaganimi naložbami Banke, vključno s tveganjem PPDFT, tveganji varovanja informacij ter varstva osebnih podatkov. Te ocene se izvajajo tudi v zvezi z večjimi spremembami v poslovanju Banke ali notranjih procesov (ki se običajno vodijo v okviru projektnega vodenja), da lahko Banka predvidi tveganja, povezana s spremembami politik, procesov in metodologij upravljanja kreditnega tveganja (ta pristop se uporablja tudi za druga tveganja). Enak pristop se izvaja za ocenjevanje kreditnih tveganj, tveganj skladnosti in drugih tveganj v okviru procesov, povezanih z novimi ali obstoječimi produkti, ki jih Banka nudi svojim strankam, tj. pred uvedbo novega izdelka ali rednim ocenjevanjem obstoječih izdelkov in storitev Banke.

Poleg tega Skladnost poslovanja in krepitev integritete v okviru skupine za preiskave spremlja vse sporočene informacije v zvezi z kakršnimikoli odstopanjem od standardnih postopkov in se aktivno vključuje v izvajanje preiskav, korektivnih ukrepov in izdajo priporočil za odpravo morebitnih ugotovljenih nepravilnosti ter morebitne škode v primerih, ko se ugotovijo sumi goljufivega ali drugih vrst škodljivega vedenja. Ta pristop je bil leta 2021 uporabljen kot standardni postopek funkcije skladnosti v Skupini.

6.2. Kakovost kreditnega tveganja

(člen 442 (c) in (g) CRR)

Tabela 22 – EU CR1-A – Zapadlost izpostavljenosti NLB Skupine

31. 12. 2021	Neto vrednost izpostavljenosti				
	Na odpoklic	<= 1 leto	> 1 leto <= 5 let	> 5 let	Skupaj
	a	b	c	d	f
1 Krediti in druga finančna sredstva	44.050	1.371.822	3.206.749	6.227.355	10.849.976
2 Dolžniški vrednostni papirji	-	1.023.964	2.776.524	1.308.233	5.108.721
3 Skupaj	44.050	2.395.787	5.983.273	7.535.588	15.958.697

Konec leta 2021 je imelo 47,2 % neto bilančnih izpostavljenosti preostalo zapadlost nad 5 let, sledili sta kategorija od enega do pet let s 37,5% in kategorija do enega leta s 15,0 %. V zadnjem letu je bila največja rast ugotovljena pri kategoriji nad 5 let.

Tabela 23 – EU CQ7 – Zavarovanje, pridobljeno s priposestvom in postopki izvršbe v NLB Skupini

31. 12. 2021	Zavarovanje, pridobljeno s priposestvom	
	Vrednost ob začetnem pripoznanju	Vrednost ob začetnem pripoznanju
	a	b
1 Opredmetena osnovna sredstva	13.817	(258)
2 Drugo kot opredmetena osnovna sredstva	144.786	(32.620)
3 Stanovanjske nepremičnine	15.122	(2.297)
4 Poslovne nepremičnine	128.649	(30.042)
5 Premičnine (vozila, plovila itd.)	999	(267)
6 Lastniški in dolžniški instrumenti	-	-
7 Drugo zavarovanje s premoženjem	16	(14)
8 Skupaj	158.603	(32.878)

6.3. Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti

(člen 442 (a), (b), (c), (d), (e) in (f) CRR)

Banka uporablja enotno opredelitev zapadlih in nedonosnih izpostavljenosti, ki je v skladu s členom 178 CRR. Banka je po stanju 31. december 2020 interno definicijo nedonosnih izpostavljenosti uskladila z novo definicijo EBA. Neplačniki imajo bonitetno oceno D, DF ali E glede na interni sistem bonitetnega ocenjevanja Banke ter vključujejo komitente, ki zamujajo več kot 90 dni pri plačilu pomembnih zneskov, in komitente, za katere je ocenjeno, da dolga verjetno ne bodo plačali. Že omenjena nova definicija je prinesla spremembe tudi na področju razvrščanja fizičnih oseb, kjer boniteta ni več dodeljena na nivoju posamezne naložbe, pač pa se vsem terjatvam do fizičnih oseb dodeli enotna boniteta.

Za vse komitente s statusom neplačnika Banka oceni (individualne ali skupinske) oslabitve in rezervacije. Banka pripravi individualne oslabitve in rezervacije za vse nedonosne komitente, ki presega prag materialnosti, za komitente z nižjimi izpostavljenostmi pa se oblikujejo skupinske oslabitve in rezervacije. Te temeljijo na 100-odstotni verjetnosti neplačila (PD) in izgubi ob neplačilu (LGD) – kazalnikih, ki se uporabljata na podlagi razpoložljivega zavarovanja in pričakovanih poplačil iz drugih virov.

Restrukturirano posojilo (ali restrukturirano finančno sredstvo) je finančno sredstvo, za katerega je bilo uvedeno restrukturiranje. Najpogostejši ukrepi restrukturiranja v Skupini so med drugim:

- podaljšanje ali moratorij na plačilo terjatve,
- nižja obrestna mera,
- nižji znesek terjatev, izhajajoč iz pogodbeno dogovorjenega odpusta dolga in lastniškega prestrukturiranja,
- konverzija dolga v lastniški delež,
- prevzem drugih sredstev (vključno z unovčenjem zavarovanj) za delno ali celotno poplačilo.

Status restrukturiranja je sprožil za prenos terjatve v skupino 2, kjer se izračunajo življenjske oslabitve in rezervacije.

Tabela 24 – EU CQ4 – Kakovost nedonosnih izpostavljenosti po geografskih območjih za NLB Skupino

31.12.2021	Bruto knjigovodska vrednost / nominalni znesek			Akumulirane oslabitve	Rezervacije za zunajbilančne prevzete zaveze in dana finančna poroštva	Akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja pri nedonosnih izpostavljenostih
	Od tega nedonosne					
	Skupaj	Skupaj	Od tega neplačane			
Izpostavljenosti	a	b	c	e	f	g
1 Bilančne	16.294.762	375.870	375.870	(337.718)	-	(56)
2 Slovenija	5.592.831	113.250	113.250	(81.321)	-	-
3 Srbija	3.579.870	64.100	64.100	(45.998)	-	(48)
4 Severna Makedonija	1.564.108	60.373	60.373	(62.965)	-	-
5 Bosna in Hercegovina	1.159.556	26.168	26.168	(40.240)	-	(8)
6 Kosovo	789.537	18.701	18.701	(42.019)	-	-
7 Črna Gora	626.141	74.322	74.322	(46.424)	-	-
8 Druge države	2.982.719	18.956	18.956	(18.751)	-	-
9 Zunajbilančne	3.536.910	39.624	39.624	-	(33.419)	-
10 Slovenija	2.179.452	27.443	27.443	-	(20.173)	-
11 Srbija	659.159	7.762	7.762	-	(2.112)	-
12 Severna Makedonija	218.228	2.375	2.375	-	(4.965)	-
13 Bosna in Hercegovina	165.929	94	94	-	(2.201)	-
14 Kosovo	118.447	72	72	-	(2.042)	-
15 Črna Gora	105.271	1.878	1.878	-	(1.821)	-
16 Druge države	90.424	-	-	-	(105)	-
17 Skupaj	19.831.672	415.494	415.494	(337.718)	(33.419)	(56)

Tabela 25 – EU CR2 – Spremembe pri nedonosnih kreditih in drugih finančnih sredstvih NLB Skupine

2021	Bruto knjigovodska vrednost
1 Začetno stanje nedonosnih kreditov in drugih finančnih sredstev	465.884
2 Prilivi v nedonosne portfelje	211.516
3 Odlivi iz nedonosnih portfeljev	(302.328)
4 Odlivi zaradi odpisov	(50.059)
5 Odliv zaradi drugih primerov	(252.269)
6 Končno stanje nedonosnih kreditov in drugih finančnih sredstev	375.072

Tabela 26 – EU CQ3 – Kreditna kakovost donosnih in nedonosnih izpostavljenosti po številu dni zapadlosti NLB Skupine

		Bruto knjigovodska vrednost / nominalni znesek											
		Donosne izpostavljenosti			Nedonosne izpostavljenosti								
		Skupaj	Nezapadle ali zapadle ≤ 30 dni	Zapadle > 30 dni ≤ 90 dni	Skupaj	Ni verjetno, da bodo plačane, ter niso zapadle ali so zapadle ≤ 90 dni	Zapadle > 90 dni ≤ 180 dni	Zapadle > 180 dni ≤ 1 leto	Zapadle > 1 leto ≤ 2 leti	Zapadle > 2 leti ≤ 5 let	Zapadle > 5 let ≤ 7 let	Zapadle > 7 let	Od tega neplačane
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l		
31. 12. 2021													
005	Stanja na računih pri centralnih bankah in vloge na vpogled pri bankah	4.496.350	4.476.667	19.683	-	-	-	-	-	-	-	-	-
010	Kreditni in druga finančna sredstva	10.797.414	10.750.122	47.292	375.072	203.669	17.895	22.441	53.797	32.196	4.093	40.981	375.072
020	Centralne banke	10.405	10.404	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	Sektor država	329.696	329.580	116	427	21	-	267	139	-	-	-	427
040	Kreditne institucije	164.144	164.120	24	13	10	-	1	2	-	-	-	13
050	Druge finančne družbe	158.422	158.400	22	2.907	55	-	-	320	-	-	2.532	2.907
060	Nefinančne družbe	4.276.444	4.271.876	4.568	232.166	127.444	4.450	7.697	32.073	23.660	1.890	34.952	232.166
070	Od tega MSP	2.684.721	2.680.815	3.906	194.964	103.621	4.450	6.883	31.615	16.303	1.890	30.202	194.964
080	Gospodinjstva	5.858.303	5.815.742	42.561	139.559	76.139	13.445	14.476	21.263	8.536	2.203	3.497	139.559
090	Dolžniški vrednostni papirji	5.121.478	5.121.478	-	798	798	-	-	-	-	-	-	798
100	Centralne banke	28.031	28.031	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	Sektor država	3.906.553	3.906.553	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	Kreditne institucije	1.033.606	1.033.606	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	Druge finančne družbe	62.072	62.072	-	798	798	-	-	-	-	-	-	798
140	Nefinančne družbe	91.216	91.216	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
150	Zunajbilančne izpostavljenosti	3.497.286			39.624								39.624
160	Centralne banke	128			-								-
170	Sektor država	138.770			183								183
180	Kreditne institucije	89.607			-								-
190	Druge finančne družbe	26.997			33								33
200	Nefinančne družbe	2.556.925			36.727								36.727
210	Gospodinjstva	684.859			2.681								2.681
220	Skupaj	23.912.528	20.348.267	66.975	415.494	204.467	17.895	22.441	53.797	32.196	4.093	40.981	415.494

Tabela 27 – EU CR1 – Donosne in nedonosne izpostavljenosti ter povezane rezervacije NLB Skupine

	Bruto knjigovodska vrednost / nominalni znesek			Akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije							Prejeta zavarovanja s premoženjem in finančna poroštva			
	Donosne izpostavljenosti			Nedonosne izpostavljenosti		Donosne izpostavljenosti – akumulirane oslabitve in rezervacije			Nedonosne izpostavljenosti – akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije		Akumulirani delni odpisi	Za donosne izpostavljenosti	Za nedonosne izpostavljenosti	
	Skupaj	Od tega Skupina 1	Od tega Skupina 2	Skupaj	Od tega Skupina 3	Skupaj	Od tega Skupina 1	Od tega Skupina 2	Skupaj	Od tega Skupina 3				
	a	b	c	d	f	g	h	i	j	l	m	n	o	
31. 12. 2021														
005 Stanja na računih pri centralnih bankah in vloge na vpogled pri bankah	4.496.350	4.496.350	-	-	-	(894)	(894)	-	-	-	-	-	395.109	-
010 Krediti in druga finančna sredstva	10.797.414	10.260.538	533.202	375.072	341.314	(103.372)	(70.130)	(34.048)	(219.081)	(218.369)	(4.635)	5.055.171	121.921	
020 Centralne banke	10.405	10.405	-	-	-	(109)	(109)	-	-	-	-	-	-	-
030 Sektor država	329.696	327.761	1.935	427	424	(5.182)	(4.967)	(215)	(423)	(421)	-	56.090	-	-
040 Kreditne institucije	164.144	164.143	1	13	13	(419)	(419)	-	(12)	(12)	-	978	-	-
050 Druge finančne družbe	158.422	157.385	1.037	2.907	2.907	(550)	(541)	(9)	(2.901)	(2.901)	-	21.113	2	-
060 Nefinančne družbe	4.276.444	3.882.025	392.414	232.166	201.576	(68.548)	(42.672)	(25.978)	(131.291)	(131.278)	(4.635)	2.095.985	83.871	-
070 Od tega: MSP	2.684.721	2.383.117	299.599	194.964	180.494	(55.266)	(32.930)	(22.438)	(113.629)	(113.517)	(4.635)	1.500.530	77.353	-
080 Gospodinjstva	5.858.303	5.718.819	137.815	139.559	136.394	(28.564)	(21.422)	(7.846)	(84.454)	(83.757)	-	2.881.005	38.048	-
090 Dolžniški vrednostni papirji	5.121.478	5.109.813	184	798	798	(14.523)	(14.401)	(122)	(798)	(798)	-	167.427	-	
100 Centralne banke	28.031	28.031	-	-	-	(13)	(13)	-	-	-	-	-	-	-
110 Sektor država	3.906.553	3.906.262	184	-	-	(12.835)	(12.765)	(122)	-	-	-	-	-	-
120 Kreditne institucije	1.033.606	1.033.606	-	-	-	(1.037)	(1.037)	-	-	-	-	88.984	-	-
130 Druge finančne družbe	62.072	62.072	-	798	798	(496)	(496)	-	(798)	(798)	-	7.087	-	-
140 Nefinančne družbe	91.216	79.842	-	-	-	(142)	(90)	-	-	-	-	71.356	-	-
150 Zunajbilančne izpostavljenosti	3.497.286	3.384.210	113.003	39.624	25.264	(14.558)	(12.912)	(1.640)	(18.886)	(14.545)	-	521.279	8.499	
160 Centralne banke	128	128	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
170 Sektor država	138.770	138.609	148	183	30	(484)	(477)	(4)	(169)	(17)	-	112.368	-	-
180 Kreditne institucije	89.607	89.607	-	-	-	(39)	(39)	-	-	-	-	921	-	-
190 Druge finančne družbe	26.997	26.917	80	33	33	(61)	(60)	-	(3)	(3)	-	1.667	8	-
200 Nefinančne družbe	2.556.925	2.454.384	102.538	36.727	22.596	(12.074)	(10.540)	(1.534)	(17.543)	(13.381)	-	399.265	8.469	-
210 Gospodinjstva	684.859	674.565	10.237	2.681	2.605	(1.900)	(1.796)	(102)	(1.171)	(1.144)	-	7.058	22	-
220 Skupaj	23.912.528	23.250.911	646.389	415.494	367.376	(133.347)	(98.337)	(35.810)	(238.765)	(233.712)	(4.635)	6.138.986	130.420	

Tabela 28 –EU CQ1 – Kreditna kakovost restrukturiranih izpostavljenosti NLB Skupine

	Bruto knjigovodska vrednost / nominalni znesek izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja				Akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije		Prejeta zavarovanja s premoženjem in prejeta finančna poroštva za restrukturirane izpostavljenosti	
	Donosne restrukturirane	Nedonosne restrukturirane			Za donosne restrukturirane izpostavljenosti	Za nedonosne restrukturirane izpostavljenosti	Skupaj	od tega prejeta zavarovanja s premoženjem in prejeta finančna poroštva za nedonosne izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja
		Skupaj	Od tega neplačane	Od tega oslabiljene				
31. 12. 2021	a	b	c	d	e	f	g	h
1 Krediti in druga finančna sredstva	57.058	182.150	182.150	182.094	(4.602)	(100.963)	109.177	68.273
3 Sektor država	828	265	265	265	(11)	(265)	-	-
5 Druge finančne družbe	213	2.531	2.531	2.531	(8)	(2.531)	12	-
6 Nefinancijske družbe	35.422	145.332	145.332	145.276	(3.268)	(83.243)	79.260	51.864
7 Gospodinjstva	20.595	34.022	34.022	34.022	(1.315)	(14.924)	29.905	16.409
9 Prezete obveznosti iz kreditov	96	621	621	621	-	(374)	294	206
10 Skupaj	57.154	182.771	182.771	182.715	(4.602)	(101.337)	109.471	68.479

Tabela 29 – EU CQ5 – Kreditna kakovost kreditov in drugih finančnih sredstev za nefinančna podjetja po gospodarskih panogah NLB Skupine

31. 12. 2021	Bruto knjigovodska vrednost		Akumulirane oslabitve	Akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja pri nedonosnih izpostavljenostih
	Skupaj	Od tega neplačane		
	a	c	e	f
1 Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	91.598	3.871	(3.543)	-
2 Rudarstvo	49.942	42	(1.606)	-
3 Predelovalne dejavnosti	1.060.197	33.155	(30.851)	(8)
4 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	318.000	893	(2.369)	-
5 Oskrba z vodo	43.669	2.661	(3.060)	-
6 Gradbeništvo	420.855	32.456	(30.040)	-
7 Trgovina	998.739	57.352	(65.169)	-
8 Promet in skladiščenje	547.920	29.832	(19.065)	-
9 Gostinstvo	148.470	38.200	(14.606)	-
10 Informacijske in komunikacijske dejavnosti	244.127	3.793	(6.118)	-
11 Finančne in zavarovalniške dejavnosti	27.878	18	(286)	-
12 Poslovanje z nepremičninami	251.185	9.732	(7.004)	-
13 Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	170.093	8.806	(7.036)	-
14 Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	66.576	1.871	(2.482)	(48)
15 Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	111	41	(41)	-
16 Izobraževanje	9.814	2.042	(1.356)	-
17 Zdravstvo in socialno varstvo	36.255	2.290	(1.973)	-
18 Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	16.988	4.841	(2.922)	-
19 Druge dejavnosti	6.193	270	(256)	-
20 Skupaj	4.508.610	232.166	(199.783)	(56)

6.4. Uporaba tehnik blaženja kreditnega tveganja

(člen 453 (b), (c), (e), (f) in (g) CRR)

Politika na področju zavarovanj

NLB Skupina uporablja enotne standarde za zavarovanje naložb fizičnih in pravnih oseb, ki so jih članice vzpostavile v skladu z regulatornimi zahtevami. Krovni dokument, ki ureja zavarovanje naložb v Skupini, je Politika za zavarovanje naložb v NLB Skupini in NLB. Politiko je sprejela Uprava NLB. Politika vsebuje osnovne smernice, ki jih morajo upoštevati zaposleni v Skupini pri sprejemanju, vrednotenju, spremljavi in poročanju zavarovanj z namenom zmanjševanja kreditnega tveganja.

Skladno s politiko je primarni vir poplačila naložb plačilna sposobnost dolžnika, sprejeta zavarovanja pa predstavljajo sekundarni vir poplačila v primeru, da dolžnik preneha z odplačevanjem pogodbenih obveznosti.

Skupina prednostno sprejema zavarovanja, ki izpolnjujejo zahteve Basla II, s čimer želimo doseči tako izboljšano upravljanje kreditnega tveganja kot tudi racionalnejšo porabo kapitala. V skladu z Baslom II sprejemamo in spremljamo zavarovanja z zastavo depozitov, jamstvom države, garancijami bank, dolžniškimi vrednostnimi papirji, izdanimi od enot centralne ravni držav ali centralnih bank, in dolžniškimi vrednostnimi papirji bank ter zastavo nepremičnin (za priznanje učinkov na kapital mora biti med drugim lokacija nepremičnine v Evropskem gospodarskem prostoru ali v državah s statusom enakovredne tretje države).

Za zavarovanje naložb na področju pravnih oseb in zasebnikov se sprejemajo tudi druge oblike zavarovanj (na primer zastava premičnin, zastava kapitalskega deleža, investicijskih kuponov, zavarovanje z zastavo/odstopom terjatev ...), če se oceni, da bi lahko, če bi bilo treba, kot sredstvo sekundarnega poplačila ustvarila denarni tok. V primeru manjše

verjetnosti, da bo tako zavarovanje ustvarilo denarni tok, se uporabi konservativni pristop, kar pomeni, da se lahko tako zavarovanje sprejme, vendar je za namene poročanja njegova vrednost nič.

Procesi za vrednotenje zavarovanja

Skupina je v skladu z zakonodajo vzpostavila sistem spremljanja in poročanja zavarovanj po pošteni (tržni) vrednosti.

Tržno vrednost zastavljenih nepremičnin pridobimo iz cenitvenih poročil cenilcev z ustreznimi licencami. Tržno vrednost zastavljenih premičnin pa iz cenitvenih poročil cenilcev z ustreznimi licencami oziroma kupoprodajnih pogodb. Tako cenitvena poročila kot kupoprodajne pogodbe ne smejo biti starejši od enega leta. V Banki in članicah Skupine se poročila o oceni vrednosti nepremičnin zunanjih cenilcev preverijo. Kontrole izvajajo notranji cenilci. Predmet kontrole so vsebina, vrednost, obseg in oblika poročila, njegova skladnost z mednarodnimi standardi vrednotenja in ocenjena vrednost. Če so ugotovljena odstopanja, se oceni potreben popravek vrednosti zunanje ocene (v %) in popravi vrednost zunanje ocene. Popravek vrednosti je lahko samo negativen in se lahko uporabi samo v omejenem obsegu. Za namene poslovnih odločitev ter izračun potrebnih oslabitev in rezervacij se uporabijo dodatni odbitki (»hair-cuts«) od potencialno prilagojene tržne vrednosti glede na vrsto zavarovanja. Pri zavarovanju z nepremičninami znašajo odbitki za oceno likvidacijske vrednosti med 30 in 70 %, odvisno od vrste in lokacije nepremičnine, pri premičninah pa med 50 in 100 %, odvisno od vrste premičnine.

Za finančne instrumente, ki kotirajo na borzi, se tržna vrednost določi na podlagi kotacije na organiziranem trgu – borzi. Za finančne instrumente, ki ne kotirajo na borzi (tovrstna zavarovanja se uporabljajo v majhnem obsegu na področju odobravanja naložb pravnim osebam in zasebnikom), pa se tržna oz. poštena vrednost določi v skladu z interno metodologijo.

Banka ima oblikovan referenčni seznam nepremičnin cenilcev z ustreznimi licencami. Vse cenitve morajo biti opravljene za namen zavarovanega posojanja in v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (MSOV, EVS ali RICS). Cenitve na področju kreditiranja fizičnih oseb Banka naroča pri cenilcih, s katerimi ima sklenjeno pogodbo za izdelavo ocen vrednosti nepremičnin. Cenitve na področju odobravanja naložb pravnim osebam in zasebnikom praviloma predložijo komitenti. Če komitent predloži cenitev, ki je ni izdelal cenilec z referenčnega seznama Banke, jo preveri strokovna služba Banke, ki ima zaposlene ocenjevalce vrednosti nepremičnin z ustreznimi licencami (sodni cenilci gradbene stroke z licencami Ministrstva za pravosodje ter pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin z licencami Slovenskega inštituta za revizijo). V pristojnosti omenjene strokovne službe je tudi pregledovanje cenitev nepremičnin, ki se uporabijo za zavarovanje naložb večjih vrednosti.

V preostalih članicah Skupine vrednotenje izvajajo pri njih zaposleni cenilci in zunanji cenilci, oboji z ustreznimi licencami. Skupina ima oblikovan poseben referenčni seznam cenilcev za izvajanje cenitev nepremičnin z lokacijo zunaj Republike Slovenije. Cenitve se izvajajo v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Za večja posojila mora cenitve nepremičnin pregledati notranji cenilec, ki ima ustrezno licenco ter pozna lokalni trg nepremičnin. Če cenitev ni skladna z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti ali če je popravek vrednosti večji od določene meje, se cenitev zavrne kot neustrezna.

Pri zagotavljanju zavarovanja Skupina upošteva notranje akte, ki opredeljujejo minimalno stopnjo zavarovanja oz. zastavne količnike. Skupina si prizadeva za pridobitev zavarovanja v višji vrednosti, kot je zadevna izpostavljenost (glede na boniteto dolžnika, ročnost naložbe itd.), s ciljem zmanjšati negativne posledice ob vsakem večjem nihanju tržnih cen zastavljenega premoženja. Pri zavarovanju z zastavo nepremičnin, premičnin in finančnih instrumentov velja usmeritev, da mora biti zastavna pravica Skupine vpisana z najboljšim vrstnim redom. Izjemoma, v primeru dovolj velike vrednosti zastavljene nepremičnine, je lahko zastavna pravica vpisana z drugačnim vrstnim redom.

Skupina spremlja vrednost zavarovanja v odplačilni dobi naložb v skladu z zakonsko obveznimi obdobji in internimi navodili. Tako na primer se vrednost zavarovanj z zastavo nepremičnin spremlja letno, bodisi z izdelavo individualnih cenitev bodisi z uporabo interne metodologije za izdelavo lastne ocene vrednosti nepremičnin (velja za Republiko Slovenijo in za segment stanovanj v Srbiji, Črni gori ter Bosni in Hercegovini), ki temelji na javnih podatkih oziroma indeksih vrednosti nepremičnin, ki jih objavljajo pristojne državne ustanove (v Republiki Sloveniji je to Geodetska uprava Republike Slovenije). Vrednost zastavljenih premičnin se spremlja enkrat letno (v Banki avtomatsko, z linearno amortizacijo za preostanek življenjske dobe).

Glavne vrste zavarovanj, ki jih sprejema NLB Skupina

NLB Skupina za zavarovanje naložb sprejema različne oblike stvarnih in osebnih kreditnih zavarovanj.

S stvarnimi kreditnimi zavarovanji pridobimo v primeru neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti s strani dolžnika (kreditojemalca) pravico prodati določeno premoženje zaradi poplačila svoje terjatve, pravico obdržati določeno

nedenarno premoženje ali denarne zneske ter pravico zmanjšati oziroma pobotati znesek izpostavljenosti za znesek terjatve nasprotne stranke do Banke.

Skupina sprejema naslednje vrste stvarnih kreditnih zavarovanj:

- Zavarovanje s poslovnimi in stanovanjskimi nepremičninami: zemljišča, stavbe in posamezni deli stavb v večnadstropnih stanovanjskih ali poslovnih stavbah, na primer zemljišča v območju, predvidenem za gradnjo, stanovanja, stanovanjske stavbe, garaže in počitniške hiše, poslovni prostori, proizvodni objekti, pisarne, lokali, hoteli, podružnice in skladišča, gozdovi, parkirišča ... Objekti so lahko dokončani ali v gradnji. Prednost imajo nepremičnine, kjer je zastavna pravica Banke vpisana na prvem mestu in je nepremičnina že v lasti dolžnika in/ali zastavitelja. Za nepremičnino mora obstajati trg in mora biti unovčljiva v razumnem času;
- Zavarovanje s premičninami: prednost imajo premičnine, ki se bodo v primeru izvršbe z veliko verjetnostjo prodale, prejeta sredstva pa porabila za poplačilo zavarovanih terjatev (njihova tržna vrednost mora biti ocenjena z veliko zanesljivostjo). Med ustrezne vrste premičnin Banka vključuje motorna vozila, kmetijsko mehanizacijo, gradbeno mehanizacijo, proizvodne linije in serijsko proizvedene stroje ter nekatere stroje, izdelane po meri;
- Zavarovanje z zastavo finančnega premoženja (bančne vloge ali denarju podobni instrumenti, dolžniški vrednostni papirji različnih izdajateljev, enote investicijskih skladov, lastniški vrednostni papirji ali zamenljive obveznice):
 - zavarovanje z denarnimi terjatvami; bančne vloge in prihranki pri Banki so ustrezni tako v domači kot tuji valuti;
 - dolžniški vrednostni papirji: delnice in obveznice, ki so po oceni Banke primerne za zavarovanje naložb in se z njimi trguje na organiziranem trgu (prodajljivi vrednostni papirji višje kakovosti slovenskih in tujih izdajateljev);
 - zastava investicijskih kuponov vzajemnih skladov, ki jih upravljajo družbe za upravljanje (prioritetno NLB Skladi, družba za upravljanje premoženja d.o.o.) in so po oceni Banke primerni za zavarovanje naložb;
- Zastava kapitalskega deleža: netržni kapitalski deleži s kreditno oceno vsaj B so ustrezni;
- Zastava oz. odstop terjatev kot zavarovanje: denarne terjatve morajo imeti daljšo ročnost, kot je ročnost naložbe, in ne smejo biti zapadle in ne plačane;
- Druge oblike stvarnih zavarovanj posojil (police življenjskega zavarovanja, zastavljene v korist Banke itn.). Banka sprejema produkte Vite, življenjske zavarovalnice d.d. Ljubljana – zastava police naložbenega življenjskega zavarovanja in police življenjskega zavarovanja z zajamčenim donosom, ki poleg zavarovanja vključuje varčevanje.

Osebo kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, kjer se tretja oseba zaveže, da bo plačala dolgovani znesek v primeru neizpolnitve osnovnega dolžnika (kreditojemalca).

Skupina sprejema naslednja osebna kreditna zavarovanja:

- solidarna poročstva komitentov s področja prebivalstva in podjetij: za zavarovanje posojil posameznikom so ustrezni poroki zaposleni ali upokojenci. Ti pa ne smejo biti v postopku osebnega stečaja. Odgovarjajo za poplačilo dolžnikovih obveznosti za posojila z dobo odplačevanja, ki ni daljša od 60 mesecev. Za zavarovanje naložb pravnih oseb so primerni poroki pravne osebe, posamezniki ali zasebniki,
- garancije bank,
- jamstva države (na primer Republike Slovenije),
- garancije nacionalnih ali regionalnih razvojnih agencij, s katerimi ima Banka pogodbo o sprejemanju garancij (npr. Slovenski podjetniški sklad),
- druga osebna kreditna zavarovanja.

Zelo pogosto je tudi zavarovanje naložb s kombinacijo različnih oblik zavarovanja.

Splošna priporočila glede zavarovanosti naložb so opredeljena z internimi navodili in vključujejo v nadaljevanju navedene elemente. Odločitev o vrsti zavarovanja in pokritosti naložbe z zavarovanjem je odvisna predvsem od kreditne kakovosti dolžnika (bonitete) in ročnosti naložbe. Razlikuje se glede na to, ali je naložba odobrena fizični ali pravni osebi.

V Banki je na področju zavarovanj naložb z nepremičninami v okviru postopka sklepanja zavarovanj vzpostavljena spletna povezava z Geodetsko upravo Republike Slovenije, ki omogoča neposredno in takojšnje preverjanje obstoja nepremičnine.

Skupina teži k temu, da bi zagotovila najboljše zavarovanje za dolgoročne naložbe, največkrat z zastavo nepremičnin. Tako je zastava nepremičnin najpogostejša oblika zavarovanja naložb pravnih in fizičnih oseb. Pri naložbah pravnim osebam sledijo državna jamstva in garancije podjetij, pri posojilih fizičnim osebam pa poroki.

Prevladujoče vrste zavarovanj, ki se uporabljajo za upravljanje kreditnih tveganj, so državna jamstva in pologi gotovine. Banka ne uporablja izvedenih finančnih instrumentov za upravljanje kapitalskih zahtev. Nizek obseg primernih zavarovanj kaže na nizko stopnjo koncentracije z vidika CRM.

Tabela 30 – EU CR3 – Pregled tehnik CRM: Razkritje uporabe tehnik za zmanjševanje kreditnega tveganja NLB Skupine

31. 12. 2021	Zavarovana knjigovodska vrednost			
	Nezavarovana knjigovodska vrednost	Skupaj	Od tega zavarovano s premoženjem	Od tega zavarovano s finančnimi poroštvi
	a	b	c	d
1 Krediti in druga finančna sredstva	10.491.746	5.177.091	4.680.381	496.710
2 Dolžniški vrednostni papirji	4.954.849	167.427	-	167.427
3 Skupaj	15.446.595	5.344.518	4.680.381	664.137
4 Od tega nedonosne izpostavljenosti	253.949	121.921	121.273	648
5 Od tega neplačane	253.949	121.921	121.273	648

Konec leta 2021 zavarovani del portfelja predstavlja 25,7 % skupnega portfelja. Vendar pa je treba upoštevati, da je tako nizek delež posledica pravil, ki se v standardiziranem pristopu uporabljajo za primerna zavarovanja.

7. Kreditno tveganje – standardizirani pristop

(člena 444 in 453 (g), (h) in (i) CRR)

Pri izračunu kreditnih zahtev za kreditno tveganje NLB Skupina uporablja standardiziran pristop, kot je določen v CRR. Izračun kapitalskih zahtev upošteva tudi učinek kreditnih zavarovanj kot sekundarni vir poplačila. NLB Skupina uporablja enostavno metodo izračuna za zavarovanja. V skladu s to metodologijo se kapitalske zahteve izračunavajo v odvisnosti od segmenta komitentov, njihove kreditne kvalitete (če je ECAI imenovan za segment in če je zunanja kreditna ocena na voljo) in kakovosti zavarovanj, ki morajo biti ustrezno ocenjena in hkrati dosegati predpisane minimalne zahteve.

Za potrebe izračuna kapitalske zahteve za kreditno tveganje NLB Skupine je bila imenovana bonitetna institucija Fitch Ratings, ki je bila ocenjena kot primerna zunanja bonitetna institucija ob tem, da je EBA določila pravila vzporeditve bonitet s stopnjami kreditne kvalitete. Bonitetne ocene te agencije uporabljamo za kategorijo izpostavljenosti:

- do centralne države in centralne banke ter
- do institucij, vključno z izpostavljenostjo do institucij s kratkoročno bonitetno oceno.

Uteži za vsako kategorijo izpostavljenosti so določene v skladu s CRR. Pri kategorijah izpostavljenosti, za katere je bila imenovana bonitetna institucija, dodelitev uteži temelji na boniteti finančnega instrumenta. Če omenjena boniteta ni na razpolago, se uporabi večja od uteži, ki ustreza dolgoročni boniteti dolžnika, drugih finančnih instrumentov istega dolžnika oziroma boniteti države.

Za kategorije izpostavljenosti, za katere bonitetna institucija ni bila imenovana, se utež tveganja dodeljuje skladno s predpisano zakonodajo, kar pomeni, da se dodeli glede na boniteto dolžnikove države oziroma glede na specifična pravila za posamezno kategorijo izpostavljenosti.

Tabela 31 – EU CR4 – Standardizirani pristop – Izpostavljenost kreditnemu tveganju in učinki CRM NLB Skupine

31. 12. 2021		Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
		Bilančne izpostavljenosti	Zunajbilančne izpostavljenosti	Bilančne izpostavljenosti	Zunajbilančne izpostavljenosti	RWA	Gostota RWA
Kategorije izpostavljenosti		a	b	c	d	e	f
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	8.122.043	2.958	8.320.405	36.788	1.158.461	13,86 %
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	210.349	18.531	210.349	3.974	99.848	46,59 %
3	Subjekti javnega sektorja	97.592	9.686	85.658	1.948	46.972	53,62 %
4	Multilateralne razvojne banke	89.848	-	484.957	-	-	-
5	Mednarodne organizacije	24.981	-	24.981	-	-	-
6	Institucije	1.101.665	127.358	1.065.789	57.649	310.230	27,61 %
7	Podjetja	3.133.710	1.421.683	2.695.865	357.774	2.749.670	90,05 %
8	Izpostavljenosti na drobno	5.581.830	1.829.992	5.512.125	372.026	4.170.971	70,88 %
9	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	1.248.907	34.748	1.248.907	7.539	453.046	36,06 %
10	Nedonosne izpostavljenosti	144.737	20.873	143.192	4.303	178.478	121,01 %
11	Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	312.488	95.263	276.725	18.302	442.542	150,00 %
12	Krite obveznice	361.376	-	361.376	-	41.054	11,36 %
14	Kolektivni naložbeni podjemi	56.918	-	56.918	-	19.423	34,12 %
15	Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	71.223	-	71.223	-	88.511	124,27 %
16	Druge izpostavljenosti	952.692	1.297	951.888	251	445.965	46,84 %
17	Skupaj	21.510.359	3.562.389	21.510.359	860.554	10.205.170	45,62 %

Tabela kaže izpostavljenosti pred CRM in CCF, izpostavljenost po CCF in CRM in RWA za vse segmente strank. Konec leta 2021 je povečanje izpostavljenosti zaznati v segmentih centralne ravni države in centralne banke, pravnih oseb ter v segmentu prebivalstva, kar je v skladu z ugotovitvami v drugih tabelah razkritij. Zadnji stolpec kaže gostoto RWA ali povprečno utež tveganja za vsak segment komitentov. Ta se je znižala s 50,6 % v letu 2020 na 45,6 % v letu 2021: vključitev Bosne in Hercegovine ter Severne Makedonije na Seznam tretjih držav in ozemelj, katerih nadzorne in regulativne zahteve štejejo za enakovredne za namene obravnave izpostavljenosti v skladu z CRR.

Tabela 35 – EU CR5 – Standardizirani pristop NLB Skupine

31. 12. 2021	Utež tveganja										Skupaj	Od tega neocenjeno
	0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	Drugo		
	a	d	e	f	g	i	j	k	l	o		
Kategorije izpostavljenosti											q	r
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	7.204.074	-	44.735	-	34.359	-	1.035.047	-	38.977	-	8.357.192	8.357.192
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	47.357	-	83.899	-	-	-	83.068	-	-	-	214.324	214.324
3 Subjekti javnega sektorja	26.198	-	95	-	28.721	-	32.593	-	-	-	87.606	87.606
4 Multilateralne razvojne banke	484.957	-	-	-	-	-	-	-	-	-	484.957	484.957
5 Mednarodne organizacije	24.981	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24.981	24.981
6 Institucije	-	-	863.114	-	245.434	-	14.890	-	-	-	1.123.438	365.705
7 Podjetja	-	-	-	-	-	-	3.053.639	-	-	-	3.053.639	3.053.639
8 Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	5.884.151	-	-	-	-	5.884.151	5.884.151
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	1.044.885	211.561	-	-	-	-	-	1.256.446	1.256.446
10 Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	85.530	61.966	-	-	147.495	147.495
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	295.028	-	-	295.028	295.028
12 Krite obveznice	-	312.208	49.167	-	-	-	-	-	-	-	361.376	135.951
14 Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	8.580	1.000	-	47.338	56.918	56.918
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	59.698	-	11.525	-	71.223	71.223
16 Druge izpostavljenosti	491.853	-	17.902	-	-	-	442.384	-	-	-	952.139	952.131
17 Skupaj	8.279.420	312.208	1.058.913	1.044.885	520.075	5.884.151	4.815.428	357.994	50.502	47.338	22.370.913	21.387.748

Izpostavljenosti po CRM in CCR v vsakem konkretnem razredu uteži tveganj so porazdeljene na podlagi pravil standardiziranega pristopa. Pri tem 0-odstotna utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20- in 50-odstotna za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti), 35-odstotna za izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, in 75-odstotna v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100-odstotna uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja samo za izpostavljenosti z visokim tveganjem in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. Konec leta 2021 je bilo največje povečanje opazno pri uteži 0 %, in sicer v segmentu enot centralne ravni države in centralnih bank: vključitev Bosne in Hercegovine ter Severne Makedonije na Seznam tretjih držav in ozemelj, katerih nadzorne in regulativne zahteve štejejo za enakovredne za namene obravnave izpostavljenosti v skladu z CRR. Utež 250 % se uporablja za terjatve za odloženi davek in za kapitalske naložbe, kjer ima NLB Skupina več kakor 10% lastništva.

8. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke

8.1. Cilji in načela upravljanja kreditnega tveganja nasprotne stranke

(člen 435 (1) (a), (b), (c) in (d) CRR)

Upravljanje kreditnega tveganja nasprotne stranke

Kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR) nastane, če NLB Skupina sklepa posle z izvedenimi instrumenti z nasprotno stranko za instrumente, s katerimi se trguje na borzi (standardizirani terminski posli) in izven organiziranega trga (nestandardizirane termenske pogodbe, zamenjave, s katerimi se trguje izven borze), ali zaradi transakcij z dolgim rokom poravnave (kar pomeni, da je datum izpolnitve pogodbe kasnejši, kot je dobra praksa teh pogodb). Namen vstopa v izvedene finančne instrumente je podpora podjetjem in finančnim ustanovam pri njihovem upravljanju finančnih izpostavljenosti. To tveganje upravljajo sektorji Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve, Finančni trgi ter Vrednotenje in kontrola. Finančni trgi uporabljajo izvedene finančne instrumente tudi za zaščito denarnih tokov in poštenih vrednosti finančnih sredstev ter obveznosti NLB Skupine.

CCR je opredeljeno kot tveganje, da lahko nasprotna stranka v transakciji postane neplačnik (stečaj) pred končno poravnavo transakcije. CCR je poseben primer splošnega kreditnega tveganja in ustvarja bilateralno tveganje izgub, zato je tržna vrednost transakcije lahko pozitivna ali negativna do katerekoli nasprotne stranke v transakciji. Tržna vrednost je negotova in se lahko s časom spreminja z gibanjem ključnih tržnih dejavnikov. Izpostavljenost CCR se ocenjuje glede na učinek stresnega obdobja in praks upravljanja zavarovanj.

Limiti za izpostavljenosti nasprotnim strankam so določeni v rednem kreditnem procesu. Sektor Vrednotenje in kontrola identificira, meri, poroča in spremlja kreditno tveganje nasprotne stranke NLB Skupine. Tveganje se meri dnevno in mesečno poroča Odboru za upravljanje z bilanco.

CCR za izvedene instrumente, s katerimi se trguje izven organiziranega trga, je zmnožek 1,4 z vsoto ustreznih stroškov nadomestitve (pozitivna tržna vrednost) in potencialne bodoče izpostavljenosti, ki izhajajo iz morebitnih prihodnjih sprememb tržnih vrednosti (valutni tečajji, obrestne mere itn.) Za spremljanje tega tveganja se uporablja namenska informacijska rešitev, ki nam omogoča spremljanje CCR v realnem času, na ravni posameznih poslov, kot tudi na ravni NLB Skupine, po posameznih nasprotnih strankah ali skupinah nasprotnih strank. Limite je treba preveriti pred dogovorom in potrditvijo kakršnekoli transakcije.

NLB Skupina je pri izvajanju poravnav sklenjenih finančnih poslov izpostavljena poravnalnemu tveganju, torej tveganju, da ena izmed strank na dogovorjeni dan poravnave posla ne bo izpolnila (ne bo mogla izpolniti svojih obveznosti iz sklenjenega posla) skladno z dogovorjenimi pogoji, potem ko je nasprotna stranka že izpolnila svoj del obveznosti. Stopnja pripravljenosti za prevzemanje poravnalnega tveganja je zelo nizka. NLB Skupina je sprejela interna pravila in sistem za izvrševanje poravnav, pa tudi sistem kontrolnih mehanizmov za upravljanje poravnalnega tveganja. Za določanje regulatorne kapitalske zahteve za poravnalno tveganje se uporablja standardiziran pristop.

Organizacija

Kreditna tveganja iz izvedenih finančnih instrumentov so v celoti integrirana v sistem upravljanja kreditnih tveganj. Tveganje CCR dnevno meri in spremlja neodvisna enota za upravljanje tveganj, Vrednotenje in kontrola. Sektor Tveganja je odgovoren za izračun potreb po lastnih sredstvih za tveganje CCR v skladu s standardiziranim pristopom.

Merjenje tveganj in obvladovanje CCR

NLB Skupina spremlja in obvladuje tveganje CCR na ravni posla in na ravni komitentov. Tržna vrednost transakcij z izvedenimi finančnimi instrumenti niha v obdobju do zapadlosti, zato je treba pri merjenju kreditne izpostavljenosti do izvedenih finančnih instrumentov upoštevati negotovost prihodnjih tržnih razmer.

Za izračun regulatornega kapitala za kreditno tveganje nasprotne stranke NLB Skupina uporablja standardizirani pristop (SA) za izvedene finančne instrumente. NLB Skupina trenutno uporablja metodo originalne izpostavljenosti v skladu z regulativo.

Prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA) in prilagoditev vrednotenja obveznosti (DVA)

Kreditno tveganje nasprotne stranke v izvedenih finančnih instrumentih vpliva na poslovni izid Banke prek prilagoditev vrednotenja sredstev/obveznosti (CVA/DVA), ki odražajo kreditno tveganje, povezano s pozicijami izvedenih finančnih instrumentov. Te prilagoditve so odvisne od bonitetne ocene ali/in kreditnih pribitkov določenega komitenta. NLB Skupina uporablja standardizirani pristop za izračun regulatorne kapitalske zahteve za CVA. Kjer obstaja zavarovanje,

se to upošteva pri izračunu CVA/DVA. Izračun se izvaja mesečno. DVA se ne pripoznava v izkazu poslovnega izida, temveč se izračuna samo za interne potrebe.

8.2. Zmanjševanje tveganja – poboti in zavarovanja

(člen 439 (b) CRR)

NLB Skupina zmanjšuje tveganje CCR iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne Krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne Krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. NLB Skupina poleg tega poravnava ustrezne termenske posle preko klirinške hiše.

Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevemu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR).

8.3. Interno razporejanje kapitala in definicija kreditnih limitov za izpostavljenosti CCR

(člen 439 (a) CRR)

Izpostavljenost NLB Skupine do tveganja CCR je nizka, zato je NLB Skupina namenila kapital za izpostavljenosti v okviru procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (2. steber). Notranji kapital za izpostavljenost CCR je izračunan na podlagi stresnega testiranja CVA, pri čemer se uporabijo dodatni šoki na verjetnost neplačila (PD). Poleg tega pa je postavljena vrsta internih kreditnih limitov za izpostavljenost CCR, ki so skladni z internimi politikami in metodologijami.

NLB Skupina ima sprejeta navodila za določanje limitov za izvedene finančne instrumente. Obstaja vrsta smernic, ki se uporabljajo pri sklepanju poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti s komitenti. Vsak komitent mora imeti določen limit, vse posle pa je treba sklepati z uporabo pogodbe. Samo standardni obrestni in valutni izvedeni finančni instrumenti so lahko predmet predloga in/ali odobritve. Limit se obravnava kot sporazum, sprejet v skladu s kreditnim procesom. Samo komitenti z boniteto bonitetnih skupin A in B ter komitenti, ovrednoteni kot bonitetni razred CCC, so primerni za nove limite. Za odobritev novih limitov morajo biti izpolnjeni naslednji ključni pogoji: primarni posel mora imeti vzdržen denarni tok, komitent mora biti sposoben pokriti izpostavljenost iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialne negativne učinke, namen izvedenega finančnega instrumenta pa je varovanje donosa iz primarnega posla.

NLB Skupina je uvedla pomembno orodje za upravljanje tveganj, tj. sistem zgodnjega opozarjanja za izpostavljenosti do bančnih skupin, držav in mednarodnih korporacij. Slednje izpostavljenosti so omejene z apetitom tveganja ter se jih redno spremlja in o njih poroča višjemu vodstvu in Nadzornemu svetu.

8.4. Zavarovanje s premoženjem in ustvarjanje rezerv

(člen 439 (b) CRR)

Okvirne pogodbe, podpisane z ustreznimi nasprotnimi strankami, zagotavljajo zmožnost sprejemanja zavarovanj za namen zmanjšanja CCR. Kot je omenjeno v prejšnjih poglavjih, NLB Skupina dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Za veliko večino okvirnih pogodb je samo gotovina primerno zavarovanje. Kjer so možne druge oblike zavarovanj, se uporabljajo odbitki glede na bonitetno oceno takšnega zavarovanja, skupaj z dnevi do zapadlosti. Če so vrednostni papirji primerna oblika zavarovanja, so dovoljene samo najboljše ocenjene obveznice. Zaradi tega NLB Skupina upošteva samo najboljše ocenjena zavarovanja in zato ne oblikuje dodatnih rezerv za zmanjšanje tveganja CCR.

8.5. Upravljanje tveganja neugodnih gibanj

(člen 439 (c) CRR)

V skladu s sprejetimi tehnikami za blaženje tveganj (sprotne spremljanje, okvirne pogodbe, pogodbe o zavarovanjih, dnevni procesi poziva h kritju, izračun CVA/DVA ...) NLB Skupina izpostavljenosti iz tveganja neugodnih gibanj ne vidi kot pomembne.

8.6. Vpliv znižanja bonitetnih ocen na zavarovanja

(člen 439 (e), (f), (g), (h) in (l) in člen 444 (e) CRR)

Okvirne pogodbe, ki pokrivajo posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, običajno nimajo določb, ki bi odražale morebitna dodatna zavarovanja zaradi sprememb bonitetne ocene NLB Skupine. Zato vplivi znižanja bonitetne ocene na zavarovanja niso pomembni.

Tabela 36 – EU CCR1 – Analiza izpostavljenosti CCR po pristopu za NLB Skupino

31. 12. 2021	Nadome- stitveni stroški (RC)	Potencialna prihodnja izpostavlje- nost (PFE)	Efektivna EPE	Alfa, uporabljen za izračun regulativne vrednosti izpostavljenosti	Vrednost izpostavlje- nosti pred CRM	Vrednost izpostavlje- nosti po CRM	Vrednost izpostavlje- nosti	RWEA
	a	b	c	d	e	f	g	h
EU-1 EU – Metoda originalne izpostavljenosti (za izvedene finančne instrumente)	8.231	18.645		1.4	37.627	37.627	37.627	24.777
EU-2 EU – Poenostavljeni SA-CRR (za izvedene finančne instrumente)	-	-		1.4	-	-	-	-
1 SA-CRR (za izvedene finančne instrumente)	-	-		1.4	-	-	-	-
2 Metoda notranjih modelov (za izvedene finančne instrumente in SFT)				-	-	-	-	-
2a <i>Od tega nizi pobotov poslov financiranja z vrednostnimi papirji</i>				-	-	-	-	-
2b <i>Od tega nizi pobotov izvedenih finančnih instrumentov in poslov z dolgim rokom poravnave</i>				-	-	-	-	-
2c <i>Od tega nizi pobotov iz pogodbenega pobota med različnimi kategorijami produktov</i>				-	-	-	-	-
3 Enostavna metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem (za SFT)					-	-	-	-
4 Razvita metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem (za SFT)					-	-	-	-
5 Tvegana vrednost (VAR) za SFT					-	-	-	-
6 Skupaj					37.627	37.627	37.627	24.777

Tabela 37 – EU CCR2 – Posli, ki so predmet kapitalskih zahtev za tveganje CVA za NLB Skupino

31.12.2021	Vrednost izpostavljenosti		RWEA
	a	b	
1 Skupaj posli, za katere se uporablja napredna metoda			-
2 (i) sestavina VaR (vključno s trikratnim multiplikatorjem)			-
3 (ii) sestavina stresne VaR (vključno s trikratnim multiplikatorjem)			-
4 Posli, za katere se uporablja standardizirana metoda		16.527	11.850
EU-4 Posli, za katere se uporablja alternativni pristop (na podlagi metode originalne izpostavljenosti)			-
5 Skupaj posli, ki so predmet kapitalskih zahtev za tveganje CVA		16.527	11.850

Tabela 38 – EU CCR3 – Standardizirani pristop – izpostavljenosti CCR glede na regulativni portfelj in tveganje NLB Skupine

31. 12. 2021		Utež tveganja											Skupaj izpostavljenost
		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo	
Kategorije izpostavljenosti		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	7.190.213	-	-	-	44.735	34.359	-	-	1.035.048	5	31.694	8.336.055
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	47.357	-	-	-	83.899	-	-	-	83.070	-	-	214.326
3	Subjekti javnega sektorja	26.198	-	-	-	95	28.721	-	-	32.609	795	-	88.418
4	Multilateralne razvojne banke	484.957	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	484.957
5	Mednarodne organizacije	24.981	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24.981
6	Institucije	-	-	-	312.208	912.281	245.654	-	-	41.880	18	7.255	1.519.297
7	Podjetja	-	-	-	-	-	47.326	-	-	1.572.987	15.643	21	1.635.976
8	Izpostavljenosti na drobno	13.861	-	-	-	-	164.015	-	5.884.151	1.617.702	341.532	1.103.755	9.125.015
9	Institucije in podjetja s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Druge postavke	491.853	-	-	-	17.902	-	-	-	432.133	-	-	941.887
11	Skupaj	8.279.420	-	-	312.208	1.058.913	520.075	-	5.884.151	4.815.428	357.994	1.142.725	22.370.913

Izpostavljenosti po CRM in CCR v vsakem konkretnem razredu uteži tveganj so porazdeljene na podlagi pravil standardiziranega pristopa. Pri tem 0-odstotna utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20- in 50-odstotna za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti) in 75-odstotna v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100-odstotna uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja samo za izpostavljenosti z visokim tveganjem in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. Konec leta 2021 je bilo največje povečanje opazno pri uteži 0 %, in sicer v segmentu enot centralne ravni države in centralnih bank: vključitev Bosne in Hercegovine ter Severne Makedonije na Seznam tretjih držav in ozemelj, katerih nadzorne in regulativne zahteve štejejo za enakovredne za namene obravnave izpostavljenosti v skladu z CRR.

9. Neobremenjena sredstva

(člen 443 CRR)

Splošne informacije o obremenitvi sredstev

Obremenitev sredstev predstavlja pomemben vidik upravljanja likvidnostnega tveganja. NLB Skupina redno spremlja in poroča o obremenjenosti sredstev. Povečanje obsega obremenjenih sredstev prispeva k višjemu likvidnostnemu tveganju in tveganju financiranja, ker ima institucija z obremenjenimi sredstvi manj razpoložljivih sredstev za zastavo, ki se uporabljajo kot likvidnostna rezerva za nepričakovane potrebe po likvidnih sredstvih (npr. odobrene kreditne linije, pozivi h kritju za izvedene finančne instrumente).

NLB Skupina mora zagotoviti, da ima v vsakem trenutku dovolj visokokakovostnih likvidnih sredstev, tako da lahko zadosti vsem potrebam po likvidnosti. Možne operacije za obremenitev sredstev:

- zastava vrednostnih papirjev,
- repo transakcije prek medbančnega financiranja ali financiranja ECB,
- trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti (pogodbe CSA),
- izdaja kritih obveznic,
- financiranje na kapitalskih in medbančnih trgih.

Mesečna poročila o obremenjenosti sredstev za NLB Skupino sektor Finančni trgi posreduje Odboru za upravljanje z bilanco (za vsako bančno članico in na konsolidirani ravni), sektor Tveganja (Tržna in likvidnostna tveganja) pa četrtletno poroča Banki Slovenije na posamični in konsolidirani ravni.

V NLB Skupini se vsa sredstva, ki so zastavljena, poročajo kot obremenjena sredstva. V zvezi s preglednim načinom poročanja NLB Skupina nima primera dajanja zastave, ki ne bi bila vključena v poročanje o obremenitvi sredstev (AE). Prav tako ni nobene razlike med regulatornim obsegom konsolidacije in likvidnostnimi zahtevami na konsolidirani osnovi po MSRP.

Na strukturni ravni je cilj upravljanja likvidnosti, da se doseže takšna struktura bilance NLB Skupine, ki bo zagotavljala dolgoročno stabilnost in likvidnost NLB Skupine na podlagi meril dolgoročne uskladitve ročnosti, oblik in koncentracije virov financiranja.

V skladu s politiko za upravljanje likvidnostnega tveganja neobremenjena sredstva predstavljajo likvidnostni blažilnik, ki vključuje denarna sredstva, plasmaje na denarnem trgu, visoko kakovostne dolžniške vrednostne papirje in ECB-primerna posojila.

NLB Skupina ima primerno količino neobremenjenih visokokakovostnih likvidnih sredstev (HQLA), ki jih je mogoče enostavno in takoj pretvoriti v gotovino. NLB Skupina lahko uporablja to zalogo kot vir možnih sredstev, ki so na voljo za zapolnitev vrzeli financiranja med gotovinskimi prilivi in odlivi kadarkoli v 30-dnevnem stresnem obdobju. V skladu z Baslom III NLB Skupina vsak mesec dokazuje, da je količnik LCR (HQLA deljeno s skupnimi neto gotovinskimi odlivi) vedno večji od 100 % (253 % konec decembra 2021), kar kaže, da NLB Skupina ne potrebuje dodatne likvidnosti, da bi vzdržala gotovinske odlive v 'scenariju občutnega stresa', v 30-dnevnem obdobju. S tega stališča tudi ni potrebe po tem, da bi imeli večji obseg obremenjenih sredstev. Vendar pa se vsa sredstva, ki so bila zastavljena, obravnavajo in poročajo kot obremenjena.

NLB Skupina ima močno likvidnostno pozicijo, vsi interni kazalniki likvidnosti in likvidnostne rezerve so visoki in precej nad zahtevanimi standardi.

Na dan 31. decembra 2021 je imela NLB Skupina velik delež neobremenjenih sredstev. Na ravni NLB Skupine so obremenjena sredstva znašala 875 mio EUR, kar je predstavljalo 10 % vseh likvidnih rezerv.

Obremenjena sredstva sestavljajo dolžniški vrednostni papirji (498 mio EUR) in ECB primerna posojila (457 mio EUR). Članice NLB Skupine se financirajo same in imajo močno likvidnostno pozicijo, zato ima NLB večino obremenjenih sredstev v NLB Skupini.

Vrednost obremenjenih sredstev je navedena v valuti EUR, ki je najznačilnejša valuta v NLB Skupini. Drugih valut, ki bi bile pomembne za poročanje AE, ni.

Izračun obremenjenosti sredstev temelji na srednjih vrednostih (mediani) ITS AE postavk (F 32), poročanih ob koncu vsakega četrtletja preteklega leta (uporabljeno pri prikazu v tabelah od 39 do 41).

Tabela 39 – EU AE1 – Obremenjena in neobremenjena sredstva NLB Skupine

31. 12. 2021		Knjigovodska vrednost obremenjenih sredstev		Poštena vrednost obremenjenih sredstev		Knjigovodska vrednost neobremenjenih sredstev		Poštena vrednost neobremenjenih sredstev	
		Skupaj	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA	Skupaj	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA	Skupaj	od tega EHQLA in HQLA	Skupaj	od tega EHQLA in HQLA
			030		050		080		100
010	Sredstva institucije, ki razkriva	1.969.726	834.824			19.272.191	3.821.680		
030	Lastniški instrumenti	780	-	-	-	81.441	-	-	-
040	Dolžniški vrednostni papirji	439.395	439.395	443.091	443.091	4.838.375	3.732.265	4.872.436	3.763.605
050	od tega: krite obveznice	-	-	-	-	364.947	356.808	367.299	359.160
060	od tega: listinjenja	-	-	-	-	-	-	-	-
070	od tega: ki jih izda sektor država	366.574	366.574	369.933	369.933	3.682.265	2.855.074	3.711.060	2.881.309
080	od tega: ki jih izdajo finančne družbe	-	-	-	-	1.103.704	833.944	1.107.686	839.000
090	od tega: ki jih izdajo nefinančne družbe	72.993	72.993	-	-	17.682	14.603	17.707	14.653
120	Druga sredstva	1.522.709	419.857			14.352.860	122.944		

Tabela 40 – EU AE2 – Prejeto zavarovanje s premoženjem in izdani lastni dolžniški vrednostni papirji NLB Skupine

31. 12. 2021		Poštena vrednost prejetega obremenjenega zavarovanja s premoženjem ali izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev	
		Skupaj	od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA
		010	030
250	Skupaj prejeto zavarovanje s premoženjem in izdani lastni dolžniški vrednostni papirji	1.969.726	834.824

Tabela 41 – EU AE3 – Viri obremenitve NLB Skupine

31. 12. 2021		Ustrezne obveznosti, pogojne obveznosti ali posojeni vrednostni papirji	Sredstva, prejeto zavarovanje s premoženjem in lastni izdani dolžniški vrednostni papirji, razen kritih obveznic in listinjenj, ki so obremenjeni
		010	030
010	Knjigovodska vrednost izbranih finančnih obveznosti	792.931	890.171

10. Izpostavljenost tržnemu tveganju

(člen 445 CRR)

Tržno tveganje je tveganje, da bi na prihodke banke in/ali na ekonomsko vrednost negativno vplivale spremembe tržnih cen in parametri, ki vplivajo na bilančne in zunajbilančne postavke (na primer spremembe valutnih tečajev, nihanja obrestnih mer, kreditni pribitki, cene delnic, implicitne nestanovitnosti in tržna likvidnost). Tržna tveganja izhajajo predvsem iz osnovnih dejavnosti banke – bančne knjige in likvidnostnega portfelja, ki je potreben za podporo tem dejavnostim.

Tabela 42 – EU MR1 – Tržno tveganje v okviru standardiziranega pristopa NLB Skupine

31. 12. 2021	31. 12. 2021		31. 12. 2020	
	RWEA		RWEA	
	a	b		
Produkti brez opcionalnosti				
1	Obrestno tveganje (splošno in posebno)	1.113	80.650	
3	Valutno tveganje	1.205.250	1.169.913	
9	Skupaj	1.206.363	1.250.563	

10.1. Cilji in načela upravljanja tržnega tveganja

(člen 435 (1) (a), (b), (c) in (d) CRR)

Cilji in usmeritve upravljanja tveganj

Ključni cilji upravljanja tržnih tveganj NLB Skupine kot neodvisne funkcije tveganj so:

- redno prepoznavanje, vrednotenje in ocenjevanje vseh pomembnih tržnih tveganj,
- spremljanje, upravljanje, obvladovanje in usmerjanje tržnih tveganj,
- opredeljevanje limitov za trgovanje v skladu z Okvirom pripravljenosti za prevzemanje tveganj (RAF) NLB Skupine, Strategijo tveganj NLB Skupine in poslovno strategijo z namenom uskladitve upravljanja ciljev od zgoraj navzdol s poslovnimi pobudami od spodaj navzgor,
- zagotoviti, da poslovna področja NLB Skupine ne izpostavljajo Banke nesprejemljivim izgubam izven pripravljenosti za prevzemanje tveganj in prispevati k stabilnosti prihodkov s pomočjo neodvisnega prepoznavanja, ocenjevanja in razumevanja tržnega tveganja,
- stalno razvijanje in nadgrajevanje modelov in metodologij tržnih tveganj, vključno s stresnimi testi in sistemi zgodnjega opozarjanja.

Cilj upravljanja tržnega tveganja je ustrezno merjenje vseh vrst tržnih tveganj s pomočjo celotnega nabora mer tveganj, ki odražajo ekonomske in regulatorne zahteve. Za doseganje tega cilja upravljanje tržnih tveganj tesno sodeluje s poslovnimi področji ter drugimi kontrolnimi in podpornimi skupinami.

Strategija NLB Skupine je zagotoviti stroškovno učinkovito financiranje iz več razpršenih virov, s poudarkom na zagotavljanju dolgoročne stabilne depozitne baze, ki ne sme biti izpostavljena previsokemu tveganju refinanciranja, in dajanje posojil z zagotavljanjem optimalne donosnosti glede na prevzeta tveganja. Iz tega izhajata valutno tveganje in tveganje strukturnega obrestnega tveganja, in sicer zaradi neusklajenosti sredstev in obveznosti Banke v smislu valutne strukture, profila zapadlosti in značilnosti obrestnih mer.

Portfelj vrednostnih papirjev, ki ga ima Banka za namene likvidnosti, je izpostavljen obrestnemu tveganju in tveganju kreditnih pribitkov, na primer zaradi potencialnega zmanjšanja tržne vrednosti zaradi zaznane spremembe v kreditni kakovosti izdajateljev vrednostnih papirjev v portfelju.

Kar zadeva tržna tveganja v trgovalni knjigi, Skupina v trgovalni knjigi zasleduje pripravljenost za prevzemanje tržnih tveganj v trgovalni knjigi. Trgovanje (v skladu s CRR) lahko opravlja samo matična banka kot glavni subjekt Skupine in je zelo omejeno. Kljub temu namerava Banka še naprej vzdrževati majhen trgovalni portfelj, predvsem za spremljanje tržnih signalov na svetovnih trgih in servisiranje strank. Skladno s tem ne predstavlja pomembnega tveganja za poslovanje Skupine, medtem ko je njegovo odstopanje do tveganja obrestnih mer in kreditnega razmika v trgovalni knjigi zelo majhno.

Struktura in organizacija

Sektor Finančni trgi (Trgovanje, zakladniški posli in upravljanje bilance) ter Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve skupaj s sektorjema Tveganja ter Vrednotenje in kontrola upravljajo tržno tveganje v NLB Skupini. Sektor Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve je odgovoren za servisiranje strank, Finančni trgi so odgovorni za aktivnosti kratkoročnega in dolgoročnega financiranja in za naložbe za lasten račun NLB Skupine, za upravljanje bilance, za likvidnost portfelja, portfelj zavarovanj in druge bančne aktivnosti. Ta poslovna področja so odgovorna za upravljanje tveganj (predvsem prek limitov) v okviru, ki ga določi Uprava in nadzoruje Odbor za upravljanje z bilanco.

Upravljanje tržnih tveganj v NLB Skupini deluje v skladu s konceptom treh obrambnih linij, ki je opisan v poglavju 5.1 (Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj).

Za učinkovito upravljanje tržnih tveganj NLB Skupine organizacijska struktura omogoča jasno razlikovanje med metodami tržnih tveganj in modeli tveganj, vrednotenji in poročanjem. Tržna tveganja so organizirana v naslednjih enotah:

- Tveganja, ki je odgovorno za opredelitev pravil o pripravljenosti za prevzemanje tveganj, globalnih standardov in politik ter za skladnost poročanja o finančnih tveganjih ter usklajevanje po vsej NLB Skupini kot tudi za razvoj ICAAP/ILAAP.
- Oddelek za tržna in likvidnostna tveganja v sektorju Tveganja, ki je odgovoren za upravljanje in preverjanje tržnih in likvidnostnih tveganj NLB Skupine, parametrisiranje internega sistema limitov VaR, izračun kapitalске zahteve za pozicijo trgovalne knjige, izboljšave in razvoj metodologij, pa tudi za interne in regulatorne stresne teste ter poročanje višjemu vodstvu in zunanje poročanje za regulatorne namene.
- Vrednotenje in kontrola, ki je odgovorno za spremljanje trgovalnih aktivnosti in njihove skladnosti, oblikovanje limitov največje dovoljene izgube (»stop-loss«), kontroliranje kreditnih izpostavljenosti do nasprotnih strank in vrednotenje finančnih instrumentov ter izračunavanje dobička in izgube.

Glavna odgovornost sektorja Tveganja je nadzor in kontrola tržnega tveganja NLB Skupine z oblikovanjem strategij, politik ter predlaganjem ustreznih limitov in predpisov o tveganjih. Sektor upravlja usklajevanje operacij v zvezi s tržnimi tveganji v hčerinskih bankah v skladu s standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini in spodbuja kulturo tveganja po celotni NLB Skupini. Poleg tega oblikuje in spreminja metodologije in okvir merjenja tržnega tveganja v NLB Skupini ter upošteva priporočila regulatorjev in najboljše prakse na področju tržnega tveganja. Sektor zagotavlja skladnost upravljanja tržnega tveganja z ustreznimi zakoni in predpisi.

Obstoječa organizacijska struktura zagotavlja funkcionalno zmožnost upravljanja, usklajevanja in spremljanja aktivnosti tržnih tveganj na ravni integriranega portfelja s specializiranimi upravljavci tveganj, in s tem prispeva k uskladitvi procesov upravljanja najboljših mednarodnih praks.

Sektor Tveganja zagotavlja neodvisen nadzor nad vsemi pomembnimi tržnimi tveganji, pri tem pa podpira Odbor za tveganja, Odbor za upravljanje z bilanco in Finančne trge z merjenjem tveganj, analizami, dnevnim spremljanjem in poročanjem.

Merjenje in obvladovanje tveganj

Uprava Banke postavlja strateške cilje glede izpostavljenosti do tržnih tveganj, ki so usklajeni s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj ter namenjeni ustvarjanju vrednosti za delničarje in zagotavljanju zahtevane ustrezne ravni kapitala za tržna tveganja. Za tržna tveganja je odgovoren Odbor za upravljanje z bilanco.

Odbor za upravljanje z bilanco spremlja in obravnava profil tveganosti in področje upravljanja bilance NLB Skupine. Dodatno spremlja in analizira razvoj dogodkov na globalnih trgih, spremembe in trende, povezane s profilom tveganj, strukturo bilance in finančnimi izkazi NLB Skupine, ter oblikuje sklepe in usmeritve za doseganje ciljne strukture bilance.

Glavni cilji odbora so definiranje in spremljanje izvajanja politik NLB Skupine v povezavi z upravljanjem tveganj in bilanco, opredeljevanje metodologij in limitov za obrestno tveganje v bančni knjigi, likvidnostno tveganje, valutno tveganje, določanje transfernih cen, načrt financiranja ter načrt financiranja v izrednih razmerah. Odbor za upravljanje z bilanco obravnava tudi dobičkonosnost portfeljev vrednostnih papirjev in drugih aktivnosti na področju zakladništva in investicijskega bančništva. Poleg tega odbor zagotavlja usklajevanje praks in metodologij odvisnih družb NLB z dobro prakso NLB Skupine na zadevnem področju in si prizadeva optimizirati upravljanje likvidnosti in kapitala v skladu s poslovno strategijo NLB Skupine in pripravljenostjo za prevzemanje tveganj NLB Skupine.

Najpomembnejša prepoznana tržna tveganja s področja trgovanja so obrestno tveganje (skupaj z bazičnim tveganjem), tveganje kreditnih pribitkov in valutno tveganje. Tržno tveganje, ki izhaja iz trgovanja, se upravlja in spremlja dnevno, v okviru obvladovanja tržnega tveganja s področja trgovanja, ki vključuje izvedene finančne instrumente in trgovalno knjigo obveznic. Uporablja se struktura preudarnih limitov in kontrol. Tržno tveganje se vodi z ločenimi politikami in metodologijami, na primer politiko tržnih tveganj trgovalne knjige, politiko IRRBB in politiko valutnega tveganja.

Nad vsemi elementi v procesu merjenja in spremljanja tržnega tveganja se izvaja ustrezen nadzor, vključno z zbiranjem in posredovanjem podatkov o pozicijah, tržnih dejavnikih, ključnih predpostavkah, izračunom višine tveganja ter poročanjem o izpostavljenosti tveganju z ustrežno delitvijo pravic in odgovornosti.

V povezavi z okvirom tržnega tveganja se poroča o več medsebojno dopolnjujočih se ključnih merah tveganj z namenom merjenja in spremljanja poslov:

- modeli tržnega tveganja za določanje limitov: tvegana vrednost (VaR), pogojna tvegana vrednost (CVaR) in metode BPV za trgovalno knjigo,
- stresni testi: stresno testiranje portfelja in scenariji stresnih dogodkov,
- druge tržne mere: občutljivosti.

Vpliv večjih izkrivljenosti na trgu na pošteno vrednost portfelja se meri s stresnimi testi. Uporabljeni scenariji upoštevajo zgodovinske tržne podatke in hipotetične, a verjetne spremembe parametrov. Analize scenarijev se izvaja za obrestno mero, valute, kreditne pribitke in ceno delnic. Z dnevним testiranjem za nazaj se prepoznava in analizira možna prekoračitev tveganja vrednosti.

Za upravljanje tržnega tveganja so določeni interni limiti, ki ustrezajo profilu tveganj NLB Skupine in s tem preprečujejo, da bi tržno tveganje preseгло našo sposobnost prenašanja izgub na podlagi naše finančne moči, ki jo predstavlja kapital. Pripravljenost za prevzemanje tržnih tveganj je nizka.

Velikost tržnega tveganja v trgovalni knjigi je omejena z VaR, ki lahko nastane zaradi zapiranja ustreznih pozicij. Banka poskuša z modelom VaR približati spremembe vrednosti Banke, ki bi jih utrpela ob spremembi temeljnih dejavnikov tveganja. VaR določa verjetnost, da bodo izgube večje od vnaprej določenega praga. Banka ocenjuje VaR z variančno-kovariančno metodo. Mera VaR se izračunava dnevno z upoštevanjem 10-dnevnega obdobja pri 99-odstotni stopnji zaupanja.

Limiti za pozicije bančne knjige temeljijo na merah občutljivosti obrestnih mer z uporabo pristopa BPV. Ta predpostavlja vzporedni premik krivulje za 200 bazičnih točk in občutljivost neto obrestnih prihodkov za 50 bazičnih točk.

10.2. Politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje

(člen 435 (1) (d) CRR)

NLB Skupina ločeno prepoznava, meri, spremlja in obvladuje tržna tveganja za bančno in trgovalno knjigo. Varovanje pozicij pred tveganji je razdeljeno na ti dve knjigi.

Pri varovanju pred obrestnim tveganjem v bančni knjigi NLB Skupina v večini primerov uporablja načela obračunavanja varovanja pred tveganjem. V okviru tega procesa NLB Skupina redno mesečno meri učinkovitost teh varovanj. Varovanje v bančni knjigi je dobro dokumentirano, v njej je podan opis razlogov za varovanje, opis vseh varovanih tveganj, varovane postavke in izvedeni finančni instrumenti, metoda obračunavanja varovanja pred tveganjem (varovanje po pošteni vrednosti ali po denarnih tokovih), metoda za merjenje učinkovitosti varovanja in kako so rezultati varovanj prepoznani v naših računovodskih izkazih. Postavke v trgovalni knjigi so neposredno prepoznane v izkazu poslovnega izida. NLB Skupina ima BPV, VaR in limite za preprečitev maksimalne izgube (»stop-loss« limiti), odprte pozicije pa se upravljajo znotraj teh limitov.

Upravljanje podatkov in poročanje

Sektor Vrednotenje in kontrola zagotavlja in ohranja kakovost podatkov v trgovalnem sistemu za tržne podatke v trgovalni knjigi in uporablja orodja za preverjanje točnosti rezultatov poročil. Zaledna služba zagotavlja in vzdržuje vnos podatkov in kakovost v sistemih poročanja za tržne podatke v bančni knjigi. Sektor Tveganja je odgovoren za opredelitev strukture poročanja in metodologije izračunavanja. Banka uporablja centraliziran sistem za zagotavljanje tržnih podatkov.

Sektor Tveganja interno in eksterno poroča pravočasne, točne in pomembne podatke o tržnih tveganjih. Obstaja tesno usklajevanje s trgovanjem in spremljavo poslovanja z namenom ocenjevanja tržnega tveganja na integralni ravni. Ta celosten pregled je ključen za informiranje vodstva, ki obravnava in stremi k usklajenosti med portfelji ter integrirani pripravljenosti za prevzemanje tveganj.

Ustrezen sistem internega poročanja, ki odraža izpostavljenost NLB Skupine tržnim tveganjem, sestavljajo:

- dnevno merjenje in preverjanje limitov tržnega tveganja v trgovalni knjigi (VaR, občutljivost, limit preprečevanja maksimalnih izgub in poročanje vodstvu o ekonomskem rezultatu),
- tedenska poročila o obrestnem tveganju bančne knjige,
- celostna mesečna in četrletna poročila, ki vključujejo poročila o tveganjih in rezultate stresnih testov, ki se poročajo Odboru za upravljanje z bilanco in Nadzornemu svetu, ter kapitalske zahteve za tržna tveganja v trgovalni knjigi in za obrestno tveganje v bančni knjigi,
- stresni testi.

Zunanje poročanje je naslednje:

- kapitalske zahteve na podlagi standardiziranega pristopa,
- četrletno poročilo regulatorjem.

Kapitalske zahteve za tržna tveganja

Sektor Tveganja spremlja izpostavljenosti ter obravnava tveganja in koncentracijo določenih izpostavljenosti z uporabo določenega standardiziranega pristopa za tržna tveganja (MRSA). MRSA se uporablja za določanje regulatorne kapitalske zahteve za tržna tveganja trgovalne knjige, kot je določena v CRR.

Pri standardiziranem pristopu za tržno tveganje za pozicijsko tveganje, ki vključuje obrestno tveganje in izvedene finančne instrumente, je minimalna kapitalska zahteva izražena v obliki dveh ločeno izračunanih zahtev. Kapitalska zahteva za posebno tveganje je modelirana kot zaščita proti negativnim gibanjem cen posameznega vrednostnega papirja zaradi dejavnikov, povezanih s posameznim izdajateljem. Kapitalska zahteva za splošno tržno tveganje je namenjena merjenju tveganja izgube, ki izhaja iz sprememb na trgu. V primeru valutnega tveganja metode vključujejo merjenje izpostavljenosti v posamični valutni poziciji in merjenje tveganja, ki vključuje dolge in kratke pozicije v različnih valutah. Za kapitalske zahteve iz splošnega pozicijskega tveganja v NLB Skupini se uporablja pristop, ki temelji na zapadlosti. Tveganje lastniških instrumentov ni relevantno za NLB Skupino.

Sektor Tveganja vsako četrletje oceni in izračuna dodatne potrebe po sredstvih v okviru 2. stebra za tržno tveganje v trgovalni knjigi (ICAAP). Te so izračunane za pozicije glede na valutno in obrestno tveganje v trgovalni knjigi. Namen ICAAP je določitev kapitalske ustreznosti Banke ob upoštevanju trenutnih tveganj ter prihodnjih tveganj, ki izvirajo iz rasti, novih trgov in širitve portfelja produktov.

Skladnost s členom 104 CRR glede vključitve v trgovalno knjigo

Skladnost s členom 104 CRR zagotavljajo ustrezne politike in se redno pregleduje. Opredelitev trgovalne knjige je vključena v politiko ločitve trgovalne in bančne knjige.

Trgovalna knjiga

Trgovalna knjiga vsebuje pozicije v finančnih instrumentih, ki so namenjene trgovanju ali varovanju drugih postavk trgovalne knjige. Ločitev trgovanja na bančno in trgovalno knjigo je na podlagi vsebine. Tveganje, da se bo vrednost finančnega instrumenta s časom spreminjala, opredeljujejo naslednji standardni dejavniki tržnega tveganja: kreditni pribitki, tveganje lastniških instrumentov, obrestno tveganje in valutno tveganje.

Bančna knjiga

Glavna tržna tveganja v bančni knjigi so:

- tveganje kreditnega pribitka,
- tveganje obrestne mere,
- valutno tveganje.

Natančneje povedano, različni in dopolnjujoči se vidiki vključujejo:

- model ekonomske vrednosti (EVE),
- model tveganja neto prihodkov (EaR).

Skladnost s členom 105 CRR glede preudarnega vrednotenja

Vse trgovalne pozicije se vrednotijo v skladu s preudarnim vrednotenjem, ki je določeno v členu 105 CRR. Vrednotenje se izvaja na podlagi realnega časa, pa tudi s postopki ob koncu dneva. Redno se obvešča tudi višje vodstvo. Vsi postopki so standardizirani in dobro dokumentirani. Preudarno vrednotenje je določeno v metodologiji vrednotenja finančnih instrumentov in drugih internih operativnih navodilih. Prilagoditve vrednotenja se opravijo, kadar je primerno (npr. nizko likvidna sredstva). Dnevno se izvajajo različne vrste kontrol, s čimer se zagotovi, da so podatki, zbrani v realnem času za namene vrednotenja, ustrezni.

11. Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo

(člen 448 CRR)

11.1. Narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja

Obrestno tveganje v bančni knjigi se meri in spremlja v okviru Politike upravljanja obrestnega tveganja, ki določa skladne metodologije, modele, sisteme limitov in kontrole. NLB Skupina redno meri izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi skladno s standardiziranimi in dodatnimi scenariji sprememb stopenj ter oblike krivulje obrestne mere, poleg tega pa uporablja tudi pristop modeliranja denarnih tokov za postavke brez zapadlosti in vedenjske opcije. Stabilni del depozitov brez zapadlosti, je razporejen v dolgoročne pozicije z uporabo metode replikacijskega modela ob upoštevanju nadzorne najvišje povprečne zapadlosti (tj. vloge na drobno do 5 let; varčevanje na drobno 4,5 leta; nefinančna podjetja 4 leta). Opcijsko tveganje v večji meri izhaja iz vedenjskih opcij, ki se odražajo v predčasnih plačilih kreditov in predčasnih razvezavah depozitov ter vgrajenih opcijah, kot sta obrestno dno in obrestna kapica. Poleg tega se, v luči upoštevanja prihodnjih denarnih tokov, v merjenje obrestnega tveganja vključujejo tudi nedonosne izpostavljenosti in izvenbilančne postavke. Modeli za merjenje opcijskega tveganja v večji meri temeljijo na osnovi linearne regresije zgodovinskih podatkov.

Upravljanje izpostavljenosti NLB Skupine obrestnemu tveganju je decentralizirano. Vsaka članica je odgovorna za svojo politiko glede obrestnega tveganja, ki vključuje tudi sistem limitov in je v skladu z lokalnimi regulativnimi zahtevami kot tudi smernicami in standardi Banke. Banka tedensko spremlja izpostavljenost obrestnemu tveganju, medtem ko spremlja izpostavljenost posameznih članic NLB Skupine temu tveganju mesečno v skladu s Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju izhaja predvsem iz postavk v bančni knjigi, zlasti v sedanjem okolju nizkih obrestnih mer in presežne likvidnosti, kjer NLB Skupina beleži večji obseg posojil s fiksno obrestno mero, predvsem stanovanjskih posojil, in prvovrstnih dolgoročnih vrednostnih papirjev. Z vidika virov financiranja NLB Skupina še vedno beleži rast depozitov nebančnega sektorja, predvsem vpoglednih depozitov in varčevalnih računov.

11.2. Sprememba v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto

Obrestno tveganje merimo glede na kapital in donos NLB Skupine zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Upravljanje obrestnega tveganja v NLB Skupini vključuje vsa bilančna in zunajbilančna sredstva ter obveznosti, ki so občutljive na spremembo obrestne mere in so razvrščene v trgovalno in bančno knjigo glede na regulativne standarde. Upoštevajo se postavke v vseh pomembnih valutah (EUR, USD, CHF in drugih). Upravljanje obrestnega tveganja v NLB Skupini je usklajeno s konzervativno strategijo za tveganja in temelji na splošnih baselskih standardih in smernicah EBA.

NLB Skupina upravlja izpostavljenost obrestnemu tveganju z dvema glavnima indikatorjema:

- občutljivost ekonomske vrednosti – z uporabo metode BPV, s katero meri vpliv spremembe obrestnih mer v skladu s scenarijem na vrednost portfelja,
- občutljivost neto obrestnih prihodkov – z uporabo metode EaR, s katero meri vpliv spremembe obrestne mere na prihodnje neto obrestne prihodke v obdobju enega leta pod predpostavko, da se obseg in sestava bilance ne spreminjata.

Tabela 43: Vpliv regulatornih scenarijev na spremembo ekonomske vrednosti NLB Skupine

31. 12. 2021	Znesek	kot % Kapitala
+ 200bt/400bt	(126.651)	-6,42 %
- 200bt/400bt	191.629	9,72 %
Strmejši	272.445	13,81 %
Položnejši	(10.640)	-0,54 %
Kratek IR gor	(49.297)	-2,50 %
Kratek IR dol	(36.686)	-1,86 %

Vpliv na spremembo neto obrestnih prihodkov na dan 31. decembra 2021 znaša –18.520 tisoč EUR ali –0,94 % kapitala Skupine glede na scenarij vzporednega šoka –50 b. t. za EUR in –100 b. t. za RSD, MKD, BAM.

NLB Skupina upravlja obrestno občutljive pozicije in stabilizira svojo obrestno maržo z uporabo ustrezne politike za določanje cen in politike za določanje transfernih cen. Pomemben del upravljanja obrestnega tveganja je tudi portfelj vrednostnih papirjev v bančni knjigi, katerega glavni namen je vzdrževanje ustreznih likvidnostnih rezerv, obenem pa prispeva k stabilnosti obrestne marže, zato je v model upravljanja obrestnega tveganja NLB Skupine vključeno tveganje vrednotenja. NLB Skupina upravlja tveganje tudi z uporabo klasičnih (»plain vanilla«) izvedenih finančnih instrumentov (obrestne zamenjave, obrestne zamenjave na referenčno obrestno mero prek noči, medvalutne zamenjave in termenske pogodbe), od katerih se večina obravnava skladno z obračunavanjem varovanja pred tveganjem.

12. Upravljanje likvidnostnega tveganja – cilji in načela upravljanja tveganj

(člena 435(1) in 451a CRR)

Okvir upravljanja likvidnostnega tveganja

Likvidnostno tveganje velja za eno od najpomembnejših tveganj, ki ga je treba skrbno upravljati. Upravljanje likvidnostnega tveganja NLB Skupine je opredeljeno kot zmožnost doseganja denarnih tokov in izpolnjevanja obveznosti, ne da bi NLB Skupina utrpela morebitne izgube, ki niso v skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. Ustrezna likvidnost je odvisna od sposobnosti NLB Skupine, da učinkovito ustvari pričakovane in nepričakovane denarne tokove ter izpolni potrebe po zavarovanjih brez negativnega vpliva na tekoče poslovanje in finančni položaj NLB Skupine. Glavna vloga upravljanja likvidnostnega tveganja je oceniti potrebe po sredstvih za izpolnjevanje obveznosti in zagotavljanje razpoložljivosti denarnih sredstev ali zavarovanj za pravočasno izpolnjevanje teh potreb z usklajevanjem različnih virov sredstev, ki so NLB Skupini na voljo v normalnih in izrednih pogojih.

Likvidnostno tveganje NLB Skupine je povezano s tveganjem financiranja likvidnosti (na strani obveznosti) in tveganjem tržne likvidnosti (likvidnostnih rezerv na strani sredstev). Na strani obveznosti lahko likvidnostno tveganje povzroči izgubo, če NLB Skupina ni zmožna poravnati vseh obveznosti ali če Banka ne more zagotoviti dovolj sredstev za poravnavo svojih obveznosti in je zato prisiljena pridobiti potrebna sredstva po ceni, ki je znatno višja od običajne. Na strani sredstev je likvidnostno tveganje povezano s tržno vrednostjo likvidnostnih rezerv in nastane v primeru znatnega zmanjšanja tržne vrednosti posameznega finančnega instrumenta ter lahko povzroči nezadostne likvidnostne rezerve za pokritje likvidnostnih potreb Banke.

Strategije in procesi upravljanja likvidnostnega tveganja

NLB Skupina je vzpostavila trden okvir upravljanja likvidnostnega tveganja, ki omogoča zanesljiv proces za kratkoročno in dolgoročno prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. NLB Skupina je opredelila pripravljenost za prevzemanje likvidnostnega tveganja in nizko toleranco do tveganja. To je v skladu s poslovno strategijo NLB Skupine ter z najpomembnejšimi strateškimi poslovnimi in finančnimi cilji ter cilji glede tveganj.

NLB Skupina je opredelila ključne dejavnike tveganja, določila okvir limitnega sistema, razvila točkovni model za izračun stopnje likvidnostnega tveganja, pripravila stresne scenarije za testiranje odpornosti na stres in vzpostavila načrt financiranja v izrednih razmerah ter določila ustrezno raven likvidnostnega blažilnika. NLB Skupina ima aktivne strategije in jasno opredeljeno merljivo toleranco za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja, ki je bila oblikovana na podlagi Politike upravljanja likvidnostnega tveganja v NLB Skupini.

Poleg tega NLB Skupina opredeljuje toleranco do likvidnostnega tveganja z več kazalniki, na primer LCR, NSFR in LTD. Skladno s tem se pri vsakodnevem poslovanju NLB Skupine in dejavnostih finančnega načrtovanja upošteva ustrezna sposobnost za prevzemanje tveganj. Cilj NLB Skupine je, da v vsakem trenutku izpolnjuje regulatorne zahteve glede likvidnosti.

LCR je zasnovan z namenom zagotoviti, da imajo finančne ustanove na voljo potrebna sredstva za premostitev kratkoročnih likvidnostnih nihanj. NLB Skupina mora imeti določeno količino visoko likvidnih sredstev, na primer gotovine ali obveznic, ki je enaka ali večja kot postavka potencialnega neto denarnega odliva v obdobju 30 dni. V skladu z baselskim predpisom je od leta 2018 predpisan 100-odstotni LCR.

NSFR zahteva, da banke ohranjajo stabilen profil financiranja v zvezi s sestavo sredstev in zunajbilančnih aktivnosti. Vzdržna struktura financiranja je namenjena zmanjšanju verjetnosti, da bodo nihanja v rednih virih financiranja ogrozila likvidnostni položaj NLB Skupine na način, ki bi povečal tveganje za njen propad in potencialno vodil v obsežnejši sistemski stres.

Poleg tega je NLB Skupina vzpostavila proces ILAAP za zagotovitev celovitega upravljanja likvidnostnega tveganja na individualni in konsolidirani ravni. Strateške smernice NLB Skupine glede likvidnostnega tveganja so usklajene s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj ter s strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj, podrobneje pa so opredeljene v ILAAP procesu. Na operativni ravni je opisano, kako se upravljanje likvidnosti v NLB Skupini izvaja, podpira in nadzoruje.

Podrobnejša pravila, limiti, smernice in pristojnosti v zvezi z upravljanjem tveganj so opredeljeni v internih usmeritvah, politikah in pravilnikih na ravni NLB Skupine (na primer Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini) oz. na ravni vsake posamezne članice NLB Skupine.

Zaradi lokalnih specifik (makroekonomske razmere, zahteve lokalne regulative) so v nekaterih sklopih opredeljene podrobnejše usmeritve za bančne članice NLB Skupine. Ne glede na to morajo vse članice NLB Skupine upoštevati enotne ključne usmeritve glede tveganj na ravni NLB Skupine, ki jih je oblikovala matična banka.

Kar zadeva prevzemanje in upravljanje likvidnostnega tveganja, ima NLB Skupina vzpostavljena pravila in določen sistem odgovornosti v naslednjih dokumentih:

- Opredelitev profila tveganja in pripravljenosti za prevzemanje tveganj na ravni NLB Skupine,
- Proces ILAAP v NLB Skupini,
- Politika upravljanja likvidnostnega tveganja v NLB Skupini s prilogami,
- Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini in Smernice za upravljanje likvidnostnega tveganja v NLB Skupini,
- Delovna navodila in sezname delovnih postopkov na področju upravljanja likvidnosti Banke,
- Poslovnik o delu Odbora za upravljanje z bilanco NLB Skupine,
- Poslovnik o delu NLB Skupine za upravljanje likvidnosti,
- Politika o upravljanju bilance NLB Skupine,
- Sistem transfernih cen – priročnik.

Struktura in organizacija funkcije upravljanja likvidnostnega tveganja

Upravljanje likvidnosti je vzpostavljeno na način, ki omogoča zanesljiv proces za prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. Zagotavljanje ustreznega obsega likvidnosti in upravljanje likvidnostnih rezerv v NLB Skupini se izvajata decentralizirano, skladno z zahtevami lokalne regulative ter veljavnimi internimi smernicami in politikami znotraj NLB Skupine.

Uprava Banke mora opredeliti pripravljenost NLB Skupine za prevzemanje tveganj (profil tveganja NLB Skupine) ter potrjuje Politiko upravljanja likvidnostnega tveganja, ki določa ključna načela upravljanja likvidnostnega tveganja v NLB Skupini. Odgovorna je tudi za sprejemanje odločitev s področja upravljanja likvidnosti, običajno prek članstva v Odboru za upravljanje z bilanco in sodelovanja pri njegovem delu. Uprava je odgovorna tudi za vzpostavitev ustreznih postopkov za merjenje, upravljanje, nadzor in poročanje na področju upravljanja z likvidnostnim tveganjem.

Za upravljanje likvidnostnega tveganja NLB Skupine je odgovoren Odbor za upravljanje z bilanco. Odbor za upravljanje z bilanco sprejema odločitve o upravljanju likvidnostnega tveganja in podaja smernice, opredeljuje merila glede sestave in prihodkov za zagotavljanje ustreznega obsega likvidnih naložb, vzpostavlja mehanizme notranje kontrole na področju upravljanja likvidnostnega tveganja in analizira ugotovitve revizijskih služb na tem področju. Poleg tega tudi odobrava in pregleduje politike upravljanja likvidnostnega tveganja ter načrt financiranja v izrednih razmerah in skrbi za njegovo izvajanje v primeru aktivacije.

V NLB Skupini se likvidnostno tveganje upravlja v več sektorjih, in sicer:

- **Enota za tržna in likvidnostna tveganja v okviru sektorja Tveganja** je odgovorna za opredelitev pripravljenosti za prevzemanje tveganj in sposobnosti prevzemanja tveganj ter okvirja za upravljanje likvidnostnega tveganja z oblikovanjem politik, metodologij in limitov na individualni in konsolidirani ravni. Sektor Tveganja neodvisno nadzoruje in meri likvidnostno tveganje ter o njem neodvisno poroča višjemu vodstvu, Nadzornemu svetu in regulatorjem. Sektor Tveganja pripravlja ILAAP z drugimi ustreznimi sektorji, spremlja dnevne podatke, spremlja predčasne razvezave depozitov, izvaja sklop likvidnostnih stresnih testov, pripravlja statične likvidnostne vrzeli in Minimalne standarde likvidnosti NLB Skupine, ter dodeljuje izvajanje metodologij v bančnih članicah itn.
- **Enota za upravljanje bilance banke (ALM) v okviru sektorja Finančni trgi** je odgovorna za sprejemanje odločitev o upravljanju likvidnosti v skladu s politikami in limiti. Enota ALM je zadolžena za interne transferne cene in dolgoročno zadolževanje na kapitalskih trgih. Pripravlja dinamične projekcije likvidnosti in različne simulacije, skrbi za racionalno rabo sekundarnih likvidnostnih rezerv NLB Skupine in redno poroča Odboru za upravljanje z bilanco.
- **Enota za trgovanje in zakladniške posle v okviru sektorja Finančni trgi** je odgovorna za upravljanje portfelja dolžniških vrednostnih papirjev, zagotavljanje likvidnosti znotraj enega dne, izvedenih finančnih instrumentov za potrebe likvidnosti v določeni valuti, plasiranje presežne likvidnosti na medbančni trg ter pripravo likvidnosti NLB Skupine na podlagi načrta transakcij in drugo.

Opis stopnje centralizacije upravljanja likvidnosti in interakcija med enotami NLB Skupine

Vse strateške članice NLB Skupine (bančne članice) se financirajo same. Financiranje znotraj NLB Skupine se zagotavlja samo nestratiškimi članicam, ki so v postopku prodaje. Upravljanje likvidnostnega tveganja je pod strogim nadzorom NLB kot matične banke. Vse članice NLB Skupine poročajo Banki dnevno in mesečno.

Obseg in narava poročanja o likvidnostnem tveganju in sistemih merjenja

NLB Skupina opredeljuje in upravlja več vrst likvidnostnega tveganja, na primer tržno likvidnostno tveganje, operativno in strukturno likvidnostno tveganje, tveganje likvidnosti znotraj enega dne, stresno likvidnostno tveganje, tveganje koncentracije sredstev in valutno likvidnostno tveganje.

NLB Skupina je uvedla različna orodja za merjenje likvidnostnega tveganja v obliki ročnostnih struktur, stresnih testov, stabilnosti vpoglednih depozitov, likvidnostnih projekcij prihodnjih denarnih tokov, točkovanih modelov in drugih zadevnih kazalnikov. Interni metodološki pristopi omogočajo spremljanje likvidnosti na operativni (vključno z likvidnostjo znotraj enega dne) in strukturni ravni, vključno z opredelitvijo kriznega načrta oz. upravljanja likvidnosti v izrednih razmerah. Upravljanje likvidnostnega tveganja se stalno pregleduje in likvidnostno stanje se redno ocenjuje.

NLB Skupina meri in upravlja svojo likvidnost v treh stopnjah: trenutna izpostavljenost in upoštevanje zakonodaje, v prihodnost usmerjeno in stresno testiranje ter izjemne okoliščine. Skupna ocena likvidnostne pozicije NLB Skupine (vključno z vsemi tremi stopnjami) se ocenjuje v procesu ILAAP.

Sektor Tveganja mesečno izračunava interne likvidnostne količnike na individualni ravni za Banko in o njih poroča Odboru za upravljanje z bilanco. Za vsak likvidnostni količnik se določijo limiti in opozorilne stopnje, ločeno za strateške (bančne) članice ter na konsolidirani ravni. Znotraj matične banke sektor Tveganja določa interne likvidnostne količnike, njihove limite in opozorilne stopnje za druge bančne članice, pri čemer pa bančne članice lahko definirajo strožje interne limite za likvidnostne količnike, v kolikor to od njih zahteva lokalni regulator. Interni likvidnostni količniki bančnih članic NLB Skupine se spremljajo mesečno in četrletno poročajo Odboru za upravljanje z bilanco, vključno z rezultati na konsolidirani ravni. Poročila o upravljanju likvidnostnega tveganja se redno posredujejo višjemu vodstvu, Odboru za upravljanje z bilanco, Nadzornemu svetu in regulatorjem.

Sektor Tveganja poroča o likvidnostnem tveganju v naslednjih oblikah:

- mesečna poročila Odboru za upravljanje z bilanco (izračuni internih likvidnostnih količnikov in spremljanje rezultatov drugih članic NLB Skupine, rezultati modela točkovanja, rezultati likvidnostnih rezerv, likvidnostne vrzeli, stabilnost vpoglednih depozitov, rezultati rednih stresnih testov likvidnosti in priprava simulacij, če bi se nenadoma realiziral nepričakovan odliv, ter rezultati stresnih testov likvidnosti znotraj enega dne),
- mesečna poročila centralni banki (LCR, metrike ALM),
- četrletna poročila Odboru za upravljanje z bilanco in Nadzornemu svetu,
- četrletna poročila centralni banki (obremenitev sredstev, količnik NSFR).

Politike za varovanje pred likvidnostnim tveganjem in njegovo zmanjševanje ter strategije in procesi za spremljanje stalne učinkovitosti varovanj pred tveganji in zmanjševanj tveganj

NLB Skupina zmanjšuje likvidnostno tveganje na več načinov, na primer z načrtovanjem likvidnostnih potreb za različna obdobja, vzdrževanjem ustreznih likvidnostnih rezerv, spremljanjem kazalnikov zgodnjega opozarjanja, izvajanjem stresnih testov in posodabljanjem načrta financiranja v izrednih razmerah za nujne primere.

Sektor Tveganja mesečno izvaja likvidnostne stresne teste in povratne stresne teste. NLB Skupina izvaja stresne teste v skladu s tremi vrstami scenarijev (na strani sredstev, na strani obveznosti in kombiniran) in za dve stopnji intenzivnosti (neželeno in ekstremno)

Na podlagi stresnih testov se določi minimalni obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv, ki jih mora imeti vsaka bančna članica za kritje morebitnih nepričakovanih odlivov. Minimalni obseg predstavlja znesek likvidnostnih rezerv, ki bi omogočile preživetje močnega stresa v obdobju treh mesecev in z upoštevanjem kombiniranega scenarija.

Pri načrtovanju denarnih tokov NLB Skupina upošteva več mogočih razmer, scenarijev, ki imajo različne vplive na likvidnost Banke. Prvo projekcijo denarnih tokov pripravi v tako imenovanih normalnih ali obstoječih razmerah, v katerih NLB Skupina posluje in izpolnjuje dnevne zahteve po likvidnih sredstvih (osnovni scenarij, predpostavke se uporabljajo glede na proračun). Druga projekcija denarnih tokov se pripravi na podlagi prve, osnovne projekcije, ob upoštevanju poslabšanja obstoječih razmer. Predvideva se zmanjšanje prilivov in povečanje odlivov iz poslovanja NLB Skupine ter slabše pridobivanje sredstev in negativni učinki kreditne kakovosti dolžniških vrednostnih papirjev, ki predstavljajo

največji del likvidnostnih rezerv – tako imenovani zmerni scenarij. Poleg tega NLB Skupina pripravlja pesimistični scenarij ob upoštevanju dodatnega poslabšanja likvidnostnih razmer Banke in prihodnjih denarnih tokov.

Dinamične projekcije likvidnosti se pripravljajo mesečno oz. pogosteje, če je to potrebno. Statične likvidnostne vrzeli pripravlja enota za tržna in likvidnostna tveganja znotraj sektorja Tveganja. Dinamične projekcije likvidnosti pripravlja enota za upravljanje bilance Banke znotraj sektorja Finančni trgi, in sicer v projekcije denarnih tokov vključuje tudi realne predpostavke in informacije o novih poslih iz poslovnih načrtov ter znane poslovne dogodke. Enota za upravljanje bilance Banke predstavi dinamične projekcije likvidnosti Odboru za upravljanje z bilanco, ta pa na podlagi predstavljenih rezultatov sprejme potrebne odločitve za nadaljnje uspešno upravljanje likvidnosti Banke.

NLB Skupina je razvila metodologijo za stresno testiranje likvidnosti znotraj enega dne, da bi opredelila minimalne likvidnostne rezerve, ki so potrebne za likvidnost znotraj enega dne.

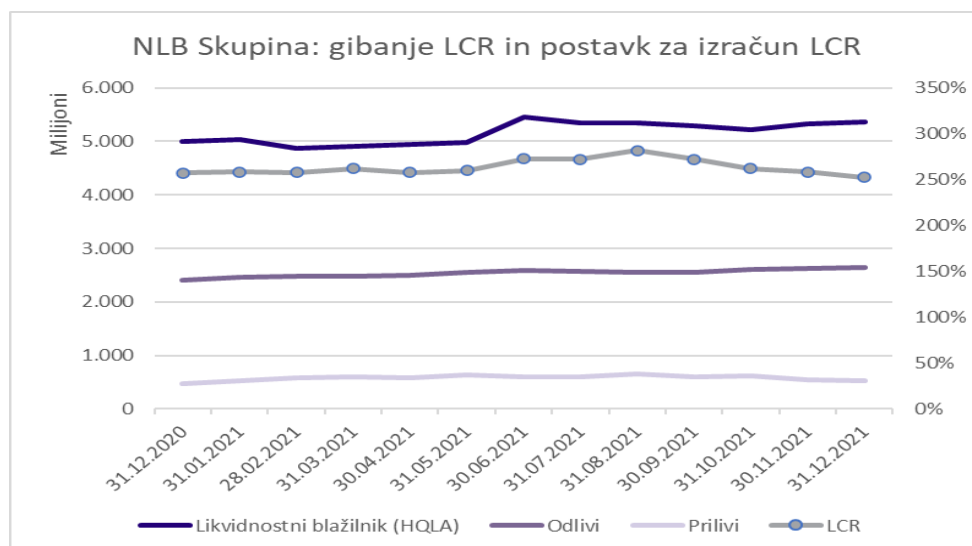
Načrt financiranja v izrednih razmerah je namenjen vzpostavitvi smernic za upravljanje likvidnosti v stresnih okoliščinah. Njegov cilj je pravočasna identifikacija morebitnih težav, priprava predlogov in iskanje rešitev za izvajanje aktivnosti v stresnih okoliščinah. Načrt financiranja v izrednih razmerah se pripravi samostojno, upošteva le likvidnostne težave Banke. Vsaka bančna članica NLB Skupine ima svoj dokument, ki opisuje morebitne vire financiranja ter vloge in odgovornosti enot in nosilcev odločanja v stresnih okoliščinah.

V sistemu zgodnjega opozarjanja so limiti opozarjanja opredeljeni za vsako bančno članico NLB Skupine. Glavni cilj limita opozarjanja je preprečiti preseganje limita v prihodnosti in zagotoviti zgodnjo aktivacijo opozorila, ko se članica približuje limitu. Če Banka ali bančna članica preseže limit, bi to povzročilo višjo likvidnostno oceno te banke, ki je tesno povezana z aktivacijo načrta financiranja v izrednih razmerah. Če se načrt financiranja v izrednih razmerah aktivira, so v njem opredeljene podrobne aktivnosti, ki bi Banki ali drugi članici omogočile, da povrne svojo likvidnostno pozicijo. Poleg tega je bil na ravni NLB Skupine oblikovan Plan reševanja, ki opredeljuje podrobne možnosti reševanja in bi NLB Skupini omogočil, da premaga šok ob zmanjšanju likvidnih sredstev in ponovno vzpostavi normalno poslovanje.

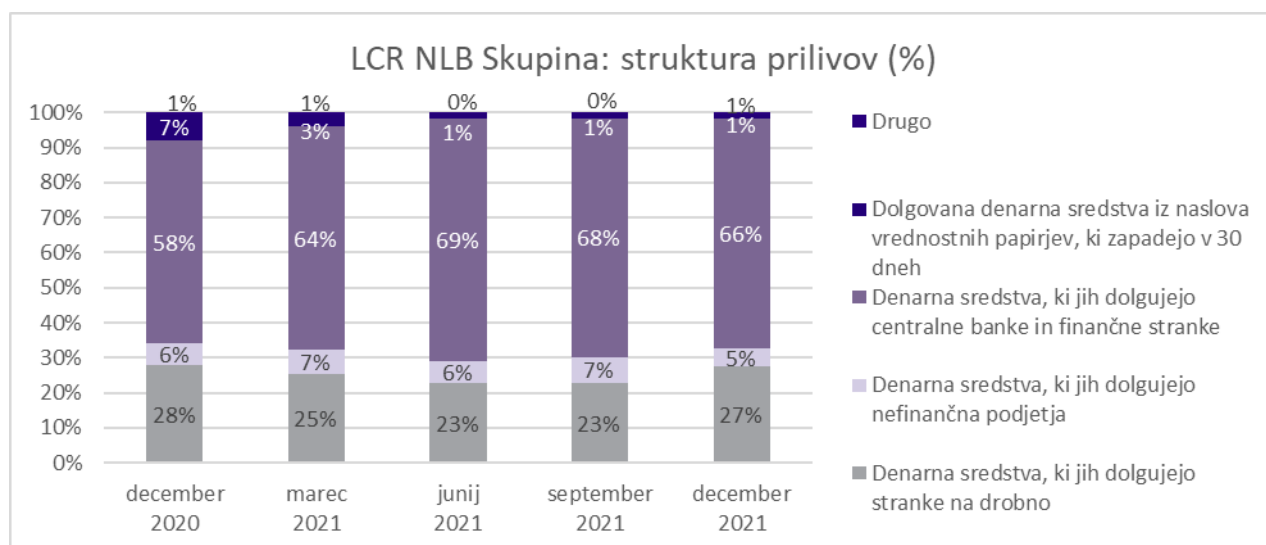
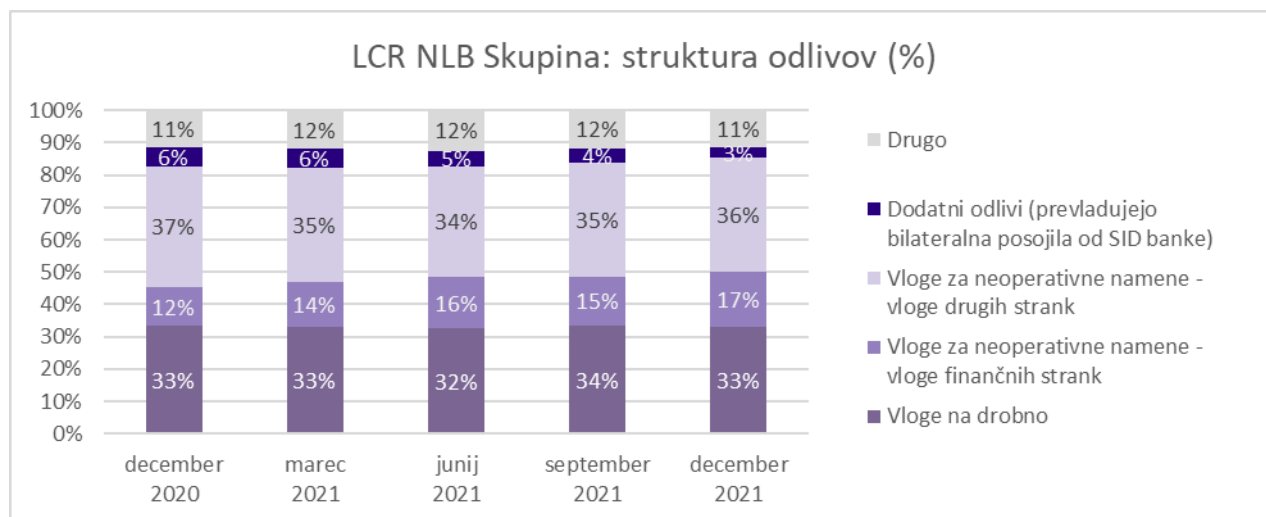
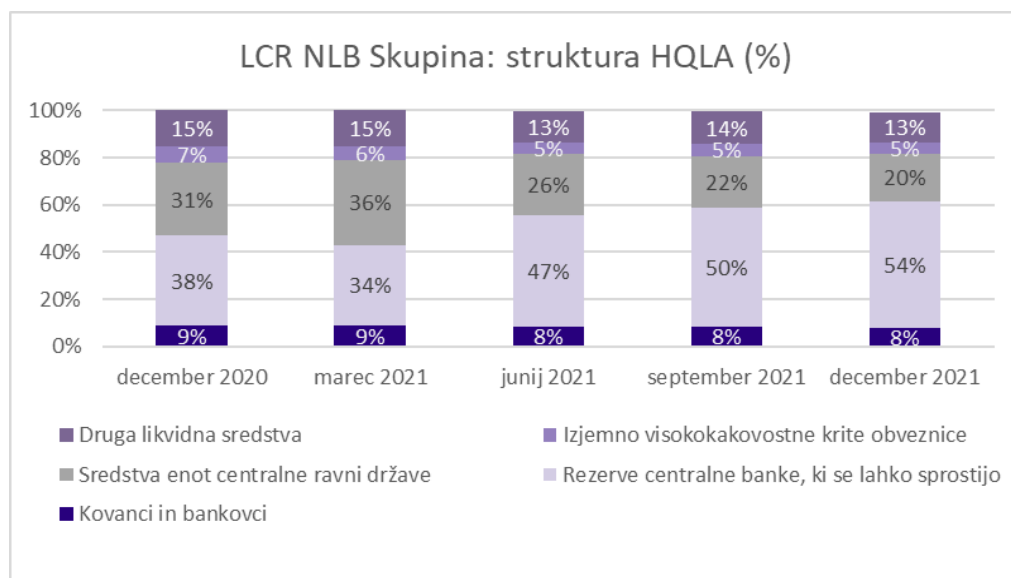
NLB Skupina vzdržuje ustrezno raven likvidnostnih rezerv v obliki denarnih sredstev in drugih visoko likvidnih in neobremenjenih sredstev, ki so razpoložljiva v razmeroma kratkem času. Likvidnostne rezerve omogočajo poravnavanje zapadlih obveznosti v predhodno določenem kratkem obdobju stresnih likvidnostnih razmer. Neobremenjena sredstva predstavljajo likvidnostni blažilnik, ki vključuje denarna sredstva, plasmaje na denarnem trgu, visoko kakovostne dolžniške vrednostne papirje in posojila, primerna po merilih ECB. Konec decembra 2021 so neobremenjene likvidnostne rezerve NLB Skupine predstavljale 38,3 % skupnih sredstev (konec leta 2020: 42,6 %).

Količnik likvidnostnega kritja

NLB Skupina ohranja zelo ugodno likvidnostno pozicijo (tudi na nivoju posameznih bančnih članic), visoko nad opredeljeno pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. V preteklem letu (v obdobju od 31. decembra 2020 do 31. decembra 2021) je LCR NLB Skupine znašal med 253 % in 281 % (252,6 % na dan 31. decembra 2021). Presežek visokokakovostnih likvidnih sredstev (HQLA) je v NLB Skupini na izjemno visokem nivoju, ki je v preteklem letu znašal med 2,98 milijarde EUR in 3,45 milijarde EUR (3,24 milijarde EUR na dan 31. decembra 2021).

Struktura HQLA, odlivov in prilivov v obdobju enega leta je prikazana v spodnjih grafih.

Koncentracija virov financiranja in likvidnosti

V skladu z Izjavo NLB Skupine o pripravljenosti za prevzemanje tveganj je toleranca do likvidnostnega tveganja nizka. Zato je cilj strategije financiranja dolgoročno zagotoviti zadostno, stabilno in raznoliko bazo virov financiranja ter skladnost z zadevnimi regulativnimi okviri.

Strategija financiranja v Banki je vzpostavljena tako, da omogoča diverzifikacijo, zmanjšuje tveganje koncentracije in omejuje uporabo kratkoročnega financiranja na medbančnem trgu ali drugih nestabilnih virov. NLB Skupina redno izvaja stresne teste in pripravlja projekcije likvidnosti po različnih scenarijih s ciljem učinkovitega upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. S tem pristopom lahko NLB Skupina zgodaj odkrije vse morebitne likvidnostne potrebe in potrebe po financiranju.

V skladu s poslovnim modelom so osnovni viri financiranja NLB Skupine depoziti nebančnega sektorja. Baza depozitov NLB Skupine je zelo stabilna in raznolika. Ker so nebančni depoziti zelo pomembni za financiranje NLB Skupine, je izjemno pomembna omejitev visoke koncentracije. Želena diverzifikacija je dosežena z uporabo različnih instrumentov, uporabljajo pa se tudi limiti za posamezne vrste nasprotnih strank. Odvisnost od financiranja na medbančnem trgu je majhna. NLB Skupina upošteva koncentracijo virov financiranja ter s tem skrbi za dobro diverzifikacijo financiranja in preprečevanje neželenih učinkov koncentracije. Za depozite nebančnega sektorja kot glavne vire financiranja NLB Skupine je določen limit, ki preprečuje previsoko koncentracijo depozitarjev.

Limit je določen tudi za druge članice NLB Skupine in opredeljen v Politiki likvidnosti v NLB in NLB Skupini. Vse bančne članice NLB morajo prilagoditi vrednosti limitov v svojih politikah in jih upoštevati. O vseh odstopanjih od limitov morajo poročati matični banki in jih utemeljiti. O strukturi financiranja se mesečno seznanja Odbor za upravljanje z bilanco.

Na ravni NLB Skupine je koncentracija 30 največjih depozitarjev konec decembra 2021 znašala 3,4 % skupnih obveznosti, večinoma v poslovanju na drobno, 30 največjih nasprotnih strank v NLB pa je zagotovilo 4,0 % vseh obveznosti.

Opis sestave likvidnostnega blažilnika NLB Skupine

Likvidnostni blažilnik predstavlja najbolj likvidna sredstva, ki so na voljo takoj in se lahko uporabijo v primeru stresnih razmer, znotraj kratkoročnega časovnega obdobja (znotraj 1 meseca). Sestavljen je iz gotovine, stanja pri centralni banki (brez obvezne rezerve) in notranje opredeljenih neobremenjenih visokokakovostnih likvidnih sredstev (dolžniških vrednostnih papirjev), ki jih je mogoče unovčiti s pomočjo repo ali s prodajo brez večje izgube vrednosti. Pri uporabi teh sredstev ni nobenih pravnih, regulativnih ali operativnih ovir.

Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialni pozivi k zavarovanju

NLB Skupina sklepa posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, da bi podprla pravne osebe in finančne ustanove pri upravljanju finančnih izpostavljenosti (poslovanja) ter z namenom upravljanja tveganj NLB Skupine, na primer obrestnega tveganja in deviznega tveganja.

NLB Skupina zmanjšuje tveganje CCR iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. Izvajajo se tudi klirinške transakcije prek klirinške hiše za ustrezne transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti. Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevemu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR). Banka dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotnne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Z vidika LCR je izpostavljenost CCR iz naslova izvedenih finančnih instrumentov majhna in ne beležijo se znatni odlivi.

Valutna neusklajenost v LCR

Banka aktivno upravlja izpostavljenosti iz likvidnostnega tveganja in potrebe po financiranju znotraj poslovnih subjektov, poslovnih področij in valut ter med njimi, upošteva pravne, regulativne in operativne omejitve prenosljivosti likvidnosti. Posebne lastnosti in likvidnostna tveganja pozicij v tuji valuti se upoštevajo zlasti pri pripravi načrta denarnih tokov po posameznih valutah.

V NLB Skupini ni valutne neusklajenosti v LCR. Kazalnik LCR je dosežen v vseh valutah, ker ima NLB Skupina dovolj likvidnostnih rezerv v vseh valutah, v katerih lahko pride do odlivov. Najpomembnejša valuta NLB Skupine je evro. Skupina pa LCR poroča tudi v drugi pomembni valuti, ki je od priključitve Komerčialne Banke dalje (od 30. decembra 2020) srbski dinar (RSD), medtem ko je bila pred tem druga pomembna valuta makedonski denar (MKD). Na dan 31.

decembra 2021 so skupne obveznosti v RSD predstavljale 6,72 % skupnih obveznosti NLB Skupine, zato se RSD šteje za pomembno valuto.

Druge postavke v izračunu LCR, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR

NLB Skupina se osredotoča na aktivnosti poslovanja s prebivalstvom, zato sestava bilance ne vsebuje nobenih kompleksnih produktov. V izračunu LCR ni nobenih drugih postavk, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR.

Likvidnost Banke je trdna, obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv pa visok. Sektor Tveganja je mnenja, da je likvidnostna pozicija trdna in bo ostala na visoki ravni, kar se odraža tudi v načrtovanju likvidnosti in napovedih denarnih tokov.

Tabeli spodaj ponazarjata vrednosti in podatke za vsako od štirih koledarskih četrtletij (januar–marec, april–junij, julij–september, oktober–december). Izračunane so kot enostavno povprečje opazovanj na zadnji koledarski dan posameznega meseca za obdobje 12 mesecev pred iztekom vsakega četrtletja.

Tabela 44 – LIQ1 – Kvantitativne informacije o LCR NLB Skupine, podatki v mio EUR

EU 1a	Četrtletje, ki se konča na	Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		31. 12. 2021	30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 3. 2021	31. 12. 2021	30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 3. 2021
		a	b	c	d	e	f	g	h
EU 1b	Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti	12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj visokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	-	-	-	-	5.174	5.064	4.912	4.755
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	14.262	13.503	12.465	11.416	842	793	728	664
3	<i>Stabilne vloge</i>	10.514	9.889	9.050	8.188	526	494	452	409
4	<i>manj stabilne vloge</i>	2.702	2.551	2.351	2.176	316	299	275	255
5	Nezavarovano grosistično financiranje	2.640	2.491	2.307	2.108	1.277	1.195	1.106	1.012
7	<i>Vloge za neoperativne namene (vse nasprotne stranke)</i>	2.639	2.491	2.306	2.108	1.276	1.194	1.105	1.011
8	<i>Nezavarovani dolg</i>	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Dodatne zahteve	1.976	1.938	1.864	1.777	276	285	288	284
11	<i>Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem</i>	124	139	148	153	124	139	148	153
13	<i>Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti</i>	1.851	1.799	1.715	1.625	152	146	139	132
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	203	191	181	167	86	80	73	56
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	1.183	1.136	1.089	1.042	70	68	65	62
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					2.552	2.420	2.259	2.079
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	783	731	643	566	580	539	465	397
19	Drugi likvidnostni prilivi	10	11	13	13	10	11	13	13
EU-19a	(Razlika med skupnimi tehtanimi prilivi in skupnimi tehtanimi odlivi, ki izhajajo iz poslov v tretjih državah, v katerih veljajo omejitve pri prenosu, ali ki so denominirani v nekonvertibilnih valutah)	10	11	13	13	10	11	13	13
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	792	742	657	579	590	550	478	410
EU-20a	<i>V celoti izvzeti prilivi</i>	792	742	657	579	-	-	-	-
EU-20c	<i>Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %</i>	792	742	657	579	590	550	478	410
						TOTAL ADJUSTED VALUE			
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK					5.174	5.064	4.912	4.755
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI					1.961	1.870	1.781	1.669
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA					263,92%	271,86%	277,78%	287,02%

Tabela 45 – LIQ2 – Količnik neto stabilnega financiranja NLB Skupine

31. 12. 2021	Netehtana vrednost po preostalih zapadlostih				Tehtana vrednost	
	Brez	< 6 mesecev	6 mesecev < 1 leto	≥ 1 leto		
	a	b	c	d		
Postavke razpoložljivega stabilnega financiranja (ASF)						
1	Kapitalske postavke in instrumenti	-	-	-	2.252.490	2.252.490
2	<i>Kapital</i>	-	-	-	2.252.490	2.252.490
4	Vloge na drobno		13.631.467	443.042	604.796	13.827.085
5	<i>Stabilne vloge</i>		10.793.451	311.147	380.969	10.930.338
6	<i>Manj stabilne vloge</i>		2.838.016	131.895	223.827	2.896.747
7	Grosistično financiranje:		2.739.282	132.909	1.093.779	2.330.363
9	<i>Drugo grosistično financiranje</i>		2.739.282	132.909	1.093.779	2.330.363
11	Druge obveznosti:	42.961	589.792	2.957	43.342	44.821
12	<i>NSFR glede na obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>	42.961				
13	<i>Vse druge obveznosti in kapitalski instrumenti, ki niso vključeni v zgornje kategorije</i>		589.792	2.957	43.342	44.821
14	Skupaj razpoložljivo stabilno financiranje (ASF)					18.454.759
Postavke potrebnega stabilnega financiranja (RSF)						
15	Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)					523.161
17	Donosni krediti in vrednostni papirji:		2.252.402	1.242.771	8.386.936	8.543.483
20	<i>Donosni kreditni nefinančni podjetjem, krediti strankam na drobno in malim poslovnih strankam ter krediti državam in subjektom javnega sektorja, od tega:</i>		1.310.911	882.950	3.941.948	5.016.904
21	<i>Z utežjo tveganja, enako ali nižjo od 35 % na podlagi standardiziranega pristopa za kreditno tveganje v skladu z okvirom Basel II</i>		50.135	10.810	114.649	122.263
22	<i>Donosni stanovanjski krediti, od tega:</i>		322.348	308.977	3.537.468	2.615.017
23	<i>Z utežjo tveganja, enako ali nižjo od 35 % na podlagi standardiziranega pristopa za kreditno tveganje v skladu z okvirom Basel II</i>		38.781	32.553	1.102.348	752.193
24	<i>Drugi krediti in vrednostni papirji, pri katerih ni prišlo do neplačila in ki ne izpolnjujejo pogojev za HQLA, vključno z lastniškimi vrednostnimi papirji, s katerimi se trguje na borzi, ter bilančnimi produkti, povezanimi s trgovinskim financiranjem</i>		619.143	50.844	907.520	911.562
26	Druga sredstva:		463.713	22.341	412.592	703.108
28	<i>Sredstva, dana kot začetno kritje za pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih in kot prispevek v jamstveni sklad CNS</i>				11.685	9.932
29	<i>NSFR glede na sredstva iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>				8.246	8.246
30	<i>NSFR glede na obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov pred odbitkom dane gibljivega kritja</i>				42.059	2.103
31	<i>Vsa druga sredstva, ki niso vključena v zgornje kategorije</i>		401.723	22.341	412.592	682.827
32	Zunajbilančne postavke		3.157.016			190.276
33	Skupaj RSF					9.960.028
34	Količnik neto stabilnega financiranja					185,29%

13. Količnik finančnega vzvoda

(člen 451 CRR)

Količnik finančnega vzvoda se izračunava skladno z uveljavitvijo določil CRR in CRD oziroma z dopolnitvami. Količnik finančnega vzvoda je bil uveden v okviru Basla III kot preprost in pregleden dopolnilni ukrep, ki ne temelji na tveganju v primerjavi s kapitalskimi zahtevami, ki temeljijo na tveganju. Namen količnika finančnega vzvoda je omejitev velikosti bančnih bilanc s posebnim poudarkom na izpostavljenostih, ki niso tehtane v okviru obstoječih izračunov kapitalskih zahtev. V izračunu finančnega vzvoda se tako v števcu uporablja temeljni kapital, v imenovalcu pa skupna izpostavljenost vseh aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk po opravljenih prilagoditvah, v okviru katerih so posebej poudarjene izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, izpostavljenosti iz poslov financiranja vrednostnih papirjev ter preostale zunajbilančne postavke. Od 1. januarja 2018 dalje se količnik finančnega vzvoda izračunava po ureditvi polnega upoštevanja opredelitve mere kapitala in je postal ena od zavezujočih minimalnih kapitalskih zahtev.

Tabela 47 – Količnik finančnega vzvoda NLB Skupine

	31. 12. 2021	30. 6. 2021	31. 12. 2020
Temeljni kapital (T1)	1.965.557	1.885.268	1.768.062
Mera skupne izpostavljenosti	19.229.497	19.147.158	22.603.903
Količnik finančnega vzvoda	10,22 %	9,85 %	7,82 %

Količnik finančnega vzvoda NLB Skupine je 31. decembra 2021 znašal 10,22 % in je visoko nad minimalnim pragom 3 %, ki ga je določil Baselski odbor za bančni nadzor. Ker je minimalna raven presežena, se tveganje čezmernega finančnega vzvoda ne šteje za bistveno. Poslovni model NLB Skupine podpira nizko stopnjo pripravljenosti za prevzemanje tveganja finančnega vzvoda. Da bi zagotovila omejeno nagnjenost k tveganju finančnega vzvoda, NLB Skupina spremlja različne kazalnike za prepoznavanje razlogov za pretekle spremembe in za razumevanje morebitnih prihodnjih groženj. Količnik finančnega vzvoda je vključen tudi v sistem zgodnjega opozarjanja kot kazalnik v načrtu sanacije ter ima določene meje oziroma v primeru morebitnih presegevanj opredeljene sprožilce in opredeljen sistem obveščanja. Količnik se redno četrtletno poroča Skupini za upravljanje kapitala, Upravi in Nadzornemu svetu NLB. Poleg tega je razmerje finančnega vzvoda upoštevano tudi v okviru stresnega testiranja s ciljem, da se ohrani ustrezna raven kapitala tudi za primer izjemnih okoliščin. V kolikor količnik finančnega vzvoda ostaja stabilen tudi v izjemnih, stresnih pogojih, je tveganje za prisilno zmanjšanje sredstev banke majhno.

Količnik finančnega vzvoda se je 31. decembra 2021 glede na konec junija 2021 povečal za 0,4 odstotne točke ob povečani vrednosti mere skupne izpostavljenosti v znesku 82 milijonov EUR ter povečanju kapitala za 80 milijonov EUR. Na zvišanje skupne mere izpostavljenosti je vplivala za 392 milijonov EUR višja izpostavljenost iz naslova bilančnih postavk predvsem do držav, prebivalstva in podjetij, medtem ko so se zunajbilančne izpostavljenosti povečale za 27 milijonov EUR. V primerjavi s koncem junija 2021 so se izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov znižale za 12 milijonov EUR, prav tako je njihov delež v skupni meri izpostavljenosti zelo nizek.

Mero skupne izpostavljenosti so 31. decembra 2021 predstavljale bilančne izpostavljenosti v 95,4 %, ostale zunajbilančne izpostavljenosti (4,4 %), preostanek pa so bile izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, ki pa niso materialne. Med bilančnimi postavkami so najpomembnejše izpostavljenosti do centralnih ravni države (38 %), izpostavljenosti do prebivalstva (26 %), izpostavljenosti do podjetij (14,5 %) in ostale izpostavljenosti (6,7 %).

V skladu s členom 500b Uredbe (EU) št. 575/2013, ki je bil spremenjen z Uredbo (EU) 2019/876 in Uredbo (EU) 2020/873, ki obravnava začasno izključitev nekaterih izpostavljenosti centralnih bank iz skupne mere izpostavljenosti, je Banka uporabila to možnost v zvezi s spremembami »CRR quick fix« v obdobju od 11. avgusta 2020 do 27. junija 2021. S sklepom Evropske centralne banke z dne 18. junija 2021 o začasni izključitvi nekaterih izpostavljenosti do centralnih bank iz mere skupne izpostavljenosti zaradi pandemije covid-19 je ECB določila nadaljnji obstoj izjemnih okoliščin v obdobju, ki se je začelo 28. junija 2021 in se konča 31. marca 2022. Znesek izključenih izpostavljenosti je na dan 31. decembra 2021 znašal 3.142 milijonov EUR.

Tabela 47 – LRCom – Skupno razkritje za količnik finančnega vzvoda NLB Skupine

		Izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda po CRR		
		a	b	c
		31. 12. 2021	30. 6. 2021	31. 12. 2020
Bilančne izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov in SFT)				
1	Bilančne postavke (razen izvedenih finančnih instrumentov in SFT, vendar vključno z zavarovanjem s premoženjem)	21.540.991	21.141.043	21.986.015
6	(Zneski sredstev, ki se odbijejo pri določanju temeljnega kapitala)	(46.143)	(38.602)	(40.383)
7	Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov in SFT)	21.494.848	21.102.441	21.945.632
Izpostavljenosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov				
8	Nadomestitveni stroški, povezani s posli z izvedenimi finančnimi instrumenti, obravnavanimi po standardiziranem pristopu za kreditno tveganje nasprotne stranke (tj. brez primernega gibljivega kritja v obliki denarnih sredstev)	-	-	16.049
EU-9b	Izpostavljenost, določena na podlagi metode originalne izpostavljenosti	58.899	73.607	15.245
EU-10b	(Posli s CNS, izključeni iz trgovalnih izpostavljenosti, za katere je izveden kliring prek CNS) (metoda originalne izpostavljenosti)	(21.272)	(23.905)	(6.836)
13	Skupaj izpostavljenosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	37.627	49.702	24.458
Izpostavljenosti v zvezi s posli financiranja z vrednostnimi papirji (SFT)				
18	Skupni znesek izpostavljenosti iz poslov financiranja vredn. papirjev	-	-	-
Druge zunajbilančne izpostavljenosti				
19	Zunajbilančne izpostavljenosti po bruto hipotetičnem znesku	3.536.911	3.431.434	3.282.066
20	(Prilagoditev za konverzijo v enakovredne kreditne zneske)	(2.698.018)	(2.619.521)	(2.474.076)
22	Zunajbilančne izpostavljenosti	838.893	811.913	807.990
Izključene izpostavljenosti				
EU-22b	(Izpostavljenosti, izključene v skladu s členom 429a(1)(j) CRR (bilančne in zunajbilančne))	-	-	(174.177)
EU-22i	(Izpostavljenosti do centralnih bank, izključene iz mere skupne izpostavljenosti v skladu s členom 429a(1)(n) CRR)	(3.141.871)	(2.816.898)	-
EU-22k	(Skupni znesek izzetih izpostavljenosti)	(3.141.871)	(2.816.898)	(174.177)
Kapital in mera skupne izpostavljenosti				
23	Temeljni kapital	1.965.557	1.885.268	1.768.062
24	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda	19.229.497	19.147.158	22.603.903
Količnik finančnega vzvoda				
25	Količnik finančnega vzvoda	10,22 %	9,85 %	7,82 %
EU-25	Količnik finančnega vzvoda (brez učinka izvetja naložb javnega sektorja in promocijskih kreditov)	10,22 %	9,85 %	
25a	Količnik finančnega vzvoda (brez učinka kakršnega koli ustreznega začasnega izvetja rezerv pri centralni banki)	8,79 %	8,58 %	
26	Regulativna zahteva za minimalni količnik finančnega vzvoda	3,14 %	3,14 %	
27	Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda (%)	3,14 %	3,14 %	
EU-27a	Zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda	3,14 %	3,14 %	
Izbira prehodne ureditve in ustrezne izpostavljenosti				
EU-27b	Izbira prehodne ureditve za opredelitev mere kapitala	brez prehodne ureditve	brez prehodne ureditve	brez prehodne ureditve
Razkritje aritmetičnih sredin				
30	Mera skupne izpostavljenosti (vključno z učinkom kakršnega koli ustreznega začasnega izvetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	19.229.497	19.147.158	
30a	Mera skupne izpostavljenosti (brez učinka kakršnega koli ustreznega začasnega izvetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	22.371.368	21.964.056	
31	Količnik finančnega vzvoda (vključno z učinkom kakršnega koli ustreznega začasnega izvetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	10,22 %	9,85 %	
31a	Količnik finančnega vzvoda (brez učinka kakršnega koli ustreznega začasnega izvetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	8,79 %	8,58 %	

Tabela 48 – EU LR1 – LRSum – Povzetek uskladitve računovodskih sredstev in količnika finančnega vzvoda NLB Skupine

		a
		31. 12. 2021
1	Vsa sredstva glede na objavljene računovodske izkaze	21.577.496
2	Prilagoditev za subjekte, ki so konsolidirani za računovodske namene, vendar niso vključeni v obseg bonitetne konsolidacije	(679)
4	(Prilagoditev za začasno izvetje izpostavljenosti do centralnih bank (če je relevantno))	(3.141.871)
8	Prilagoditev za izvedene finančne instrumente	29.381
10	Prilagoditev za zunajbilančne postavke (tj. konverzija zunajbilančnih izpostavljenosti v enakovredne kreditne zneske)	838.893
11	(Prilagoditev za prilagoditve preudarnega vrednotenja ter posebne in splošne popravke, ki so zmanjšali temeljni kapital)	(3.498)
12	Druge prilagoditve	(70.225)
13	Mera skupne izpostavljenosti	19.229.497

Tabela 49 – EU LR3 LRSpl – Razčlenitev bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, SFT in izvzetih izpostavljenosti)NLB Skupine

		a
		31. 12. 2021
EU-1	Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev in izvzetih izpostavljenosti, od katerih:	21.540.991
EU-3	Izpostavljenosti v netrgovalni knjigi, od katerih:	21.540.977
EU-4	Krite obveznice	361.140
EU-5	Izpostavljenosti, ki se obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni države	8.112.418
EU-6	Izpostavljenosti do enot regionalne ravni držav, multilateralnih razvojnih bank, mednarodnih organizacij in subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot enote centralne ravni države	397.434
EU-7	Institucije	1.126.170
EU-8	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	1.248.907
EU-9	Izpostavljenosti na drobno	5.581.830
EU-10	Izpostavljenosti do podjetij	3.132.273
EU-11	Neplačane izpostavljenosti	144.894
EU-12	Druge izpostavljenosti (npr. lastniški kapital, listinjenje in druga sredstva iz naslova nekreditnih obveznosti)	1.435.911

14. Operativno tveganje

(člen 446 CRR)

14.1. Pristop za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje

Kapitalska zahteva za operativno tveganje na ravni NLB Skupine se izračuna z uporabo enostavnega pristopa, na ravni Banke pa z uporabo standardiziranega pristopa.

Tabela 50 – EU LR3 LRSpl – Kapitalske zahteve in zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za operativno tveganje NLB Skupine

Bančne dejavnosti	Relevantni kazalnik			Kapitalske zahteve	Znesek izpostavljenosti tveganju
	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2021		
	a	b	c		
1 Bančne dejavnosti, ki so predmet enostavnega pristopa (BIA)	665.999	642.145	682.292	99.522	1.244.023

14.2. Opis drugih notranjih pristopov in metodologij na področju operativnega tveganja

Ob prevzemanju operativnih tveganj NLB Skupina sledi usmeritvi, da takšno tveganje ne sme materialno vplivati na njeno poslovanje, zato je pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj nizka do zmerna. Tveganje se postopoma zmanjšuje tudi na način zmanjšanja kompleksnosti poslovanja v NLB Skupini, in sicer z načrtovanim zapiranjem nestrategičnih dejavnosti. V NLB Skupini so za izvedbo kvalitativnega upravljanja operativnega tveganja vzpostavljeni sistem zbiranja podatkov o škodnih dogodkih ter identifikacija, ocenjevanje in obvladovanje operativnih tveganj. Slednje je v veljavi zlasti v strateških bančnih članicah.

Bančne članice NLB Skupine spremljajo zgornjo mejo tolerance do operativnega tveganja, opredeljeno kot limit v višini neto škode, ki jo posamezna članica še dopušča v svojem poslovanju. Če vsota neto škode preseže tolerančno mejo, je potrebna posebna obravnava največjih škodnih dogodkov in po potrebi izvajanje dodatnih ukrepov za preprečitev ali drugi načini obvladovanja istega ali podobnih škodnih dogodkov. Opredeljena je tudi kritična meja škodnih dogodkov, ki ob preseganju zahteva presojo morebitnega potrebnega povišanja kapitalske zahteve za operativno tveganje v okviru notranjega kapitala in morebitne dodatne ukrepe za upravljanje tveganja. Poleg tega Banka določenih tveganj ne dopušča v svojem poslovanju – za tovrstna tveganja je opredelila t. i. ničelno toleranco. Za spremljanje določenih pomembnejših kazalnikov tveganj, ki bi kot sistem zgodnjega opozarjanja lahko nakazovali morebitno povečevanje operativnega tveganja, je Banka razvila posebno metodologijo. Tovrstna tveganja se obdobjno spremljajo na različnih področjih poslovanja, rezultati pa se obravnavajo na Odboru za operativna tveganja. Ta je bil imenovan kot najvišji odločitveni organ na področju upravljanja operativnega tveganja v Banki. Ustrezni odbori za operativna tveganja so imenovani tudi v bankah NLB Skupine, v preostalih družbah pa v tej vlogi deluje uprava družbe. Glavne naloge omenjenih organov so obravnava najpomembnejših operativnih tveganj in škodnih dogodkov ter spremljanje in zagotavljanje učinkovite podpore pri upravljanju operativnega tveganja v posamezni entiteti. Vse družbe, ki se konsolidirajo, so sprejele ustrezne dokumente, ki so skladni s standardi Banke. Ti dokumenti se v bančnih članicah skladno z razvojem upravljanja operativnega tveganja redno posodabljujejo. V celotni NLB Skupini se uporablja enotna aplikativna podpora, ki se redno nadgrajuje.

Poročana nastala neto izguba na podlagi škodnih dogodkov v letu 2021 je bila v NLB Skupini višja kot leto poprej, deloma tudi zaradi pandemije covid-19. Kljub temu pa poročana nastala čista izguba ostaja znotraj postavljenih mejnih vrednosti za operativno tveganje.

V splošnem se veliko pozornosti namenja poročanju škodnih dogodkov, ukrepom za njihovo obvladovanje in opredelitvi operativnih tveganj v vseh segmentih. Z namenom ustrezne in čimprejšnje obravnave najpomembnejših ter največjih škodnih dogodkov je Banka vpeljala lestvico eskalacije poročanja o škodnih dogodkih najvišjim ravнем odločanja Banke ter Nadzornemu svetu Banke. Dodatna pozornost se namenja poročanju potencialnih škodnih dogodkov, in sicer s ciljem izboljševanja notranjih kontrol ter minimiziranja verjetnosti nastanka teh in podobnih dogodkov. Poleg tega je vzpostavljena metodologija za spremljanje, analizo in poročanje ključnih kazalnikov tveganja, ki deluje kot sistem zgodnjega opozarjanja. Cilj je izboljšati poslovne in podporne procese ter omogočiti takojšen odziv.

S celovito identifikacijo operativnih tveganj se ugotavljajo, ocenjujejo in ustrezno obvladujejo možne prihodnje izgube. Vsako leto je poseben poudarek na trenutnih tveganjih, ki so posledica procesa identifikacije tveganj, vključno s tveganji ESG. Dodatni KRI so bili obravnavani za tveganja ESG, ki služijo kot sistem zgodnjega opozarjanja. Najpomembnejša operativna tveganja se aktivno obvladujejo z ukrepi zmanjševanja. Na podlagi izvedene identifikacije operativnih tveganj se enkrat letno izdelava profil operativne tveganosti Banke. Posebna pozornost se posveča najbolj aktualnim tveganjem, med katerimi so v ospredju zlasti tista, ki imajo majhno verjetnost nastanka in zelo velik možen finančni vpliv. V ta namen je Banka razvila tudi metodologijo stresnega testiranja za področje operativnega tveganja kot kombinacijo modeliranja podatkov o škodnih dogodkih in analize scenarijev izjemnih, a vendar verjetnih dogodkov. Slednje se izdelajo na podlagi izkušenj in znanja strokovnjakov posameznih kritičnih področij.

15. Politika prejemkov

(člen 450 CRR)

15.1. Organi, ki nadzorujejo prejemke

V proces odločanja o oblikovanju, spremembah in dopolnitvah Politike prejemkov so vključene strokovne službe Banke, Uprava, Komisija za prejemke Nadzornega sveta ter Nadzorni svet NLB, ki Politiko prejemkov tudi sprejme. Politiko prejemkov članov upravljalnega organa pa je potrebno skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) po potrditvi na Nadzornem svetu NLB predložiti v glasovanje Skupščini delničarjev NLB za odobritev. Glasovanje o politiki prejemkov na Skupščini delničarjev Banke je posvetovalno.

Sestava Komisije za prejemke na dan 31. decembra 2021:

- Gregor Kastelic, predsednik
- Mark Richards, namestnik predsednika
- Shrenik Davda, član
- Sergeja Kočar, članica
- Bojana Šteblaj, članica

V letu 2021 so bile sklicane 4 redne in 5 korespondenčnih sej.

Pri oblikovanju, pripravi ali izvajanju Politike prejemkov sodeluje tudi zunanji izvajalec – pravni svetovalec za korporativno pravo, ki je stalni sodelavec Banke.

Preko sistema upravljanja in nadzora NLB Skupine se politika prejemkov, ob upoštevanju lokalne zakonodaje in drugih predpisov, izvaja tudi na ravni vseh članic NLB Skupine.

Politika prejemkov ureja prejemke zaposlenih s posebno naravo dela, tj. tistih zaposlenih, ki lahko v okviru svojih delovnih nalog in aktivnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti Banke. Tako so v politiko prejemkov vključeni člani upravljalnega organa, višje vodstvo in drugi zaposleni, ki s svojimi pooblastili in odgovornostmi lahko vplivajo na profil tveganosti Banke.

15.2. Zasnova in struktura sistema prejemkov za zaposlene, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije

Politika prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela je skladna s cilji NLB in NLB Skupine, poslovno strategijo NLB in NLB Skupine, organizacijsko kulturo in vrednotami, dolgoročnimi interesi, okoljskimi, družbenimi in upravljavskimi (ESG) dejavniki, ukrepi za preprečevanje nasprotja interesov, profilom tveganosti ter nagnjenostjo k prevzemanju tveganj.

Politika prejemkov je zasnovana tako, da ne spodbuja zaposlenih s posebno naravo dela k prevzemanju nesorazmerno velikih tveganj oz. tveganj, ki presegajo sposobnost NLB oz. NLB Skupine za prevzemanje tveganj, pri čemer je treba upoštevati vsa tveganja, vključno s tveganji ugleda in tveganji, ki nastanejo zaradi zavajajoče oz. neetične prodaje produktov oziroma drugega neetičnega ali neskladnega ravnanja.

V proces odločanja o oblikovanju, spremembah in dopolnitvah politike prejemkov so vključeni naslednji deležniki:

- strokovne službe Banke pripravljajo in usklajujejo predloge, preverjajo skladnost politike s predpisi, politikami, prevzemanjem tveganj in izvajajo centralni pregled skladnosti s predpisi, politikami, postopki, notranjimi akti itd.;
- Uprava v okviru svojih pristojnosti med drugim tudi zagotavlja ustreznost praks prejemkov, ki so skladne s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganj in tako upravljanje tudi spodbujajo ter so nevtralne glede na spol;
- Komisija za prejemke Nadzornega sveta je posvetovalno telo Nadzornega sveta Banke, ki izvaja strokovne in neodvisne ocene politik in praks prejemkov ter na tej podlagi oblikuje pobude za ukrepe v zvezi z izboljšanjem upravljanja tveganj Banke, kapitala in likvidnosti Banke; pripravlja predloge odločitev Nadzornega sveta v zvezi s prejemki, vključno s tistimi, ki vplivajo na tveganje in upravljanje tveganj Banke; nadzoruje prejemke višjega vodstva, ki opravljajo funkcijo upravljanja tveganj in zagotavljanja skladnosti poslovanja, ter tudi višjega vodstva, ki opravlja funkcijo notranje revizije; podpira in svetuje Nadzornemu svetu Banke pri

oblikovanju politike prejemkov Banke, vključno s tem, da je taka politika prejemkov nevtralna glede na spol in podpira enako obravnavo zaposlenih;

- Komisija za tveganja Nadzornega sveta je posvetovalno telo Nadzornega sveta Banke, ki svetuje glede splošne sedanje in prihodnje nagnjenosti Banke k prevzemanju tveganj in glede strategije upravljanja tveganj; pomaga pri izvajanju nadzora nad višjim vodstvom glede izvajanja strategije upravljanja tveganj; brez poseganja v naloge Komisije za prejemke preverja, ali so v spodbudah, ki jih zagotavlja sistem prejemkov, upoštevani tveganje, kapital, likvidnost ter verjetnost in časovni razpored prihodkov Banke, z namenom oblikovanja preudarnih politik in praks prejemkov;
- Nadzorni svet NLB, sprejme politiko prejemkov in v okviru svojih pristojnosti med drugim tudi nadzira izvajanje splošnih načel politik prejemkov. V skladu s smernicami EBA je Nadzorni svet Banke odgovoren za sprejemanje in vzdrževanje politike prejemkov ter za nadzor nad njenim uresničevanjem za zagotovitev, da se le ta v celoti izvaja tako na ravni NLB kot tudi na konsolidirani ravni NLB Skupine;
- Skupščina NLB, ki skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) po potrditvi politike prejemkov članov upravljalnega organa na Nadzornem svetu Banke izvede glasovanje delničarjev Banke za odobritev politike. Glasovanje o politiki prejemkov na Skupščini delničarjev Banke je posvetovalno.

S Politiko prejemkov so določene usmeritve za preudarno nagrajevanje zaposlenih s posebno naravo dela v skladu z zavezujočimi predpisi ter z namenom preudarnega in učinkovitega upravljanja tveganj.

V skladu z določili politike prejemkov Nadzorni svet članu uprave oz. Uprava Banke opredeljenim zaposlenim pred dodelitvijo variabilnega prejemka izvede prilagoditev tega variabilnega prejemka uspešnosti in tveganjem, pri čemer upošteva prilagoditvene kriterije na podlagi ciljev KPI in KRI ter kriterije, navedene v sami politiki prejemkov, ki se nanašajo tako na poslovanje Banke oz. NLB Skupine kot tudi na ravnanje opredeljenega zaposlenega. V politiki prejemkov so določeni primeri, ko Nadzorni svet članu uprave oz. Uprava Banke opredeljenemu zaposlenemu zaradi predhodne ali naknadne prilagoditve tveganju pred dodelitvijo zmanjša višino variabilnega prejemka (lahko tudi na nič).

Politika prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela je bila uveljavljena 1. januarja 2012. V letu 2021 je Banka sprejela novo Politiko prejemkov članov Nadzornega sveta in članov uprave NLB ter novo Politiko prejemkov zaposlenih v NLB in NLB Skupini, ki sta nadomestili predhodno Politiko prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela. Obe politiki sta bili obravnavani na Upravi Banke, potrjeni na Komisiji za prejemke Nadzornega sveta in sprejeti na Nadzornem svetu. Politika prejemkov članov Nadzornega sveta in članov Uprave pa je bila posredovana na glasovanje na Skupščino Banke, kjer je bila v decembru 2021 tudi izglasovana.

Bistvene spremembe obeh sprejetih politik so se nanašale na:

- bolj konkretno opredelitev vloge posameznih deležnikov v procesu sprejema in nadzora nad izvajanjem politike prejemkov,
- uvedbo strukturiranega procesa nadzora nad implementacijo politik prejemkov v NLB Skupini,
- opredelitev fiksnih in variabilnih prejemkov opredeljenih zaposlenih,
- opredelitev politike, ki je nevtralna glede na spol,
- opredelitev meril uspešnosti in ocenjevanja za različne kategorije zaposlenih,
- opredelitev dolžine obdobja odloga odloženega dela variabilnih prejemkov za člane uprave in višje vodstvo na najmanj 5 let, ki dospe v plačilo v sorazmernih deležih. V kolikor je znesek izrazito visok, ga mora Banka odložiti vsaj 60 odstotkov.

Banka za različne kategorije zaposlenih uporablja različne politike prejemkov in mehanizme prilagajanja variabilnih prejemkov tveganjem.

Merila uspešnosti za kontrolne oziroma nadzorne funkcije se oblikujejo na podlagi ciljev njihove funkcije in pristojnosti. Variabilni prejemki se jim dodelijo oziroma izplačajo glede na doseganje ciljev, povezanih z njihovimi funkcijami, ti pa morajo biti neodvisni od uspešnosti organizacijskih delov, ki jih nadzorujejo.

Za ugotavljanje uspešnosti člana uprave praviloma veljajo naslednji cilji v naslednjem razmerju:

- finančni cilji NLB Skupine 50 %;
- finančni cilji na področjih, ki so v pristojnosti člana uprave 30 %;
- osebni cilji opredeljenega zaposlenega 20 %.

Za ocenjevanje uspešnosti zaposlenih s posebno naravo dela v kontrolnih oz. nadzornih funkcijah se upoštevajo samo cilji organizacijske enote in osebni cilji; nagrada teh zaposlenih tako ni vezana na uspešnost NLB.

Tabela 51 – Opredelitev višine variabilnega dela plače za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela v kontrolnih oz nadzornih funkcijah za posamezno poslovno leto

Ocena delovne uspešnosti	Cilji OE	Osební cilji
5 – vsi cilji so preseženi	do 2 plači	do 1 plača
4 – cilji so v večini preseženi	do 1,5 plače	do 0,75 plače
3 – cilji so doseženi	do 1 plača	do 0,5 plače
2 – cilji delno niso doseženi	-	-
1 – cilji niso doseženi	-	-

V pogodbi o zaposlitvi se lahko določi zajamčeni variabilni prejemek opredeljenemu zaposlenemu le za prvo leto zaposlitve, v skladu z dolgoročnimi interesi Banke. Kadar se zajamčeni variabilni prejemek dodeli ob zaposlitvi novega zaposlenega pred začetkom prvega obdobja uspešnosti, se ta zajamčeni variabilni prejemek ne vključi v izračun razmerja med fiksnimi in variabilnimi sestavinami celotnega prejemka za prvo obdobje uspešnosti. Za zajamčeni variabilni prejemek tudi ne veljajo določbe politike prejemkov o malusu, zadržanju in vračilu variabilnega dela plače ter se celotni znesek zajamčenega variabilnega prejemka izplača v gotovini in se ne odloži.

Za člane uprave mora, v skladu z 8. točko drugega odstavka 190. člena ZBan-3, plačilo vsakemu posamezniku v zvezi s predčasno prekinitvijo pogodbe o zaposlitvi izražati doseženo uspešnost tega posameznika v določenem obdobju in ne sme nagrajevati njegove neuspešnosti ali morebitnih kršitev v Banki. V skladu z navedenim se v pogodbi o zaposlitvi člana uprave z Banko ne sme dogovoriti, da je član uprave upravičen do nadomestila za predčasno prenehanje mandata v primeru, če ga Nadzorni svet odpokliče, ker:

- huje krši obveznosti; ali
- ni sposoben voditi poslov ali
- če mu Skupščina Banke izreče nezaupnico, razen če je nezaupnico izrekla iz očitno neutemeljenih razlogov.

V pogodbi o zaposlitvi člana uprave z Banko se tudi ne sme dogovoriti, da je član uprave upravičen do nadomestila za prenehanje mandata:

- če se po prenehanju mandata ponovno zaposli v banki ali v NLB Skupini; ali
- v primeru rednega izteka mandata.

V pogodbi o zaposlitvi člana uprave z Banko se sme dogovoriti, da je član uprave upravičen do nadomestila za predčasno prenehanje mandata le za primer, da je odpoklican iz drugih poslovno ekonomskih razlogov, pri čemer lahko tudi predlog predsednika uprave Banke za odpoklic člana uprave predstavlja enega izmed drugih poslovno ekonomskih razlogov (2. odst. 27. člena statuta Banke), ter za primer, če član uprave odstopi (v slednjem primeru je lahko upravičen do nadomestila za predčasno prenehanje mandata le, če tako odloči Nadzorni svet Banke). V smislu točke 154. a. in točke 149 smernic EBA se nadomestilo za predčasno prenehanje mandata iz tega odstavka ne upošteva pri izračunu razmerja med variabilnimi in fiksnimi sestavinami prejemka ter se zanj ne uporabljata odlog in izplačilo v instrumentih.

Odpravnine za druge zaposlene s posebno naravo dela

Banka zaposlenim s posebno naravo dela, ki niso člani uprave Banke, izplačuje odpravnine, kot jih določajo delovnopravni predpisi in kolektivne pogodbe in zato štejejo za fiksne prejemke ter se ne upoštevajo kot variabilni prejemki pri izračunu razmerja med variabilnimi in fiksnimi sestavinami prejemka ter se za njih ne uporabljata odlog in izplačilo v instrumentih.

15.3. Načini, na katere se aktualna in prihodnja tveganja upoštevajo v postopkih prejemkov

Banka pred dodelitvijo in izplačilom variabilnega prejemka (tudi odloženega dela) upošteva prilagoditvene kriterije, ki so posledica upravljanja tveganj preko sistema spremljanja uspešnosti poslovanja na podlagi ciljev KPI in KRI na ravni NLB Skupine. Kot kriterij se upošteva npr. spoštovanje sprejetih politik, metodologij, usmeritev, zahteve regulatorjev in revizorjev ter pooblastil, ki so vezana na delo člana uprave.

Kot je opredeljeno v politiki prejemkov, se pred izplačilom variabilnih prejemkov preverja, ali bi bila ogrožena trdnost kapitalne osnove Banke in/ali NLB Skupine ter ali bi bil variabilni prejemek glede na finančno stanje Banke kot celote in/ali NLB Skupine kot celote nevzdržen.

Variabilnih prejemkov se ne dodeli ali izplača, če bi bila s tem ogrožena trdnost kapitalne osnove Banke. Če se ugotovi, da bi bila z dodelitvijo in/ali izplačilom variabilnih prejemkov trdnost kapitalne osnove Banke ogrožena, Banka v potrebnem obsegu izvede naslednje ukrepe:

- zniža proračun variabilnih prejemkov za preteklo poslovno leto, lahko tudi na nič, ter znižanje ustrezno upošteva pri dodelitvi variabilnih prejemkov za preteklo poslovno leto;
- uporabi potrebne ukrepe za prilagoditev uspešnosti, zlasti maluse za znižanje že dodeljenih a še ne izplačanih odloženih variabilnih prejemkov;
- zniža že izplačane variabilne prejemke z uporabo dogovorov o vračilu variabilnih prejemkov;
- uporabi neto dobiček institucije za preteklo poslovno leto in po možnosti za tekoče ter naslednja poslovna leta za namen krepitve kapitalne osnove banke.

15.4. Razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki, določeno v skladu s členom 94(1)(g) CRD

Prejemki članov Nadzornega sveta

Član Nadzornega sveta sme v zvezi s svojo funkcijo člana Nadzornega sveta prejemati le prejemke, ki so skladni z relevantnimi sklepi Skupščine Banke. Skupščina Banke lahko določa in spreminja prejemke članov Nadzornega sveta neodvisno od te politike prejemkov in lahko katerikoli svoj sklep v zvezi s prejemki članov Nadzornega sveta kadarkoli spremeni, razveljavi ali nadomesti oziroma v zvezi s prejemki članov Nadzornega sveta sprejme nov sklep.

Vsi prejemki članov Nadzornega sveta, ki jih določajo sklepi Skupščine Banke, predstavljajo fiksne prejemke.

Prejemki članov uprave

Pri nagrajevanju članov uprave Banka upošteva naslednja načela:

- ustrezno nagrajevanje (prejemki članov uprave so primerljivi s trendom plač na trgu in so konkurenčni v primerjavi s prejemki članov uprave primerljivih mednarodnih institucij);
- nagrajevanje vezano na uspešnost (doseganje in preseganje zastavljenih ciljev se ustrezno nagrajuje, kar naj se odraža tudi v višini variabilnega prejemka).

Prejemki člana uprave so sestavljeni iz:

- fiksne dela plače, ki odraža ustrezne poklicne izkušnje, odgovornosti, pooblastila in naloge člana uprave, kot je določeno v opisu delovnih nalog člana uprave, ki so del pogojev za zaposlitev. Fiksni del plače člana uprave je bil določen s strani Nadzornega sveta na podlagi mednarodnega benchmarka primerljivih bank, glede na funkcijo oz področja, ki ga posamezni član uprave pokriva;
- variabilnega dela plače, ki odraža vzdržno in tveganju prilagojeno uspešnost ter uspešnost, ki je višja od pričakovane uspešnosti, kot je določeno v opisu delovnih nalog člana uprave, ki so del pogojev za zaposlitev.

Višina variabilnega dela plače člana uprave je odvisna od:

- doseganja finančnih ciljev NLB Skupine,
- doseganja finančnih ciljev na področjih, ki so v pristojnosti tega člana uprave,
- osebnih ciljev tega člana uprave.

Sestavine fiksnega dela prejemkov so:

- Plača:
 - vsebuje vse dodatke k plači in druga izplačila, do katerih so upravičeni ostali delavci banke po kateremkoli merodajnem aktu;
- Nadomestila:
 - nadomestilo za letni dopust in druge plačane odsotnosti z dela v okoliščinah, navedenih v merodajnih aktih zavedenih v pogodbi,
 - nadomestilo za prepoved konkuriranja;
- Drugi prejemki:
 - regres za letni dopust, ki se izplačuje članu uprave v skladu z vsakokratnimi veljavnimi sklepi Banke,
 - nadomestilo za ločeno življenje, v kolikor opravlja delo in prebiva izven kraja, kjer prebiva družina;
- Povračila stroškov:
 - za potne stroške in nastanitev v zvezi s poslovnimi potovanji člana uprave,
 - za nakup letalskih kart v primeru, ko ima član uprave stalno prebivališče v tujini,
 - kot nadomestilo za uporabo lastnih sredstev pri opravljanju dela od doma skladno z merodajnimi akti;
- Druge ugodnosti:
 - uporaba službenega avtomobila v poslovne in zasebne potrebe člana uprave,
 - službeni avto z voznikom za službene namene,
 - službeni mobilni telefon in letna kvota porabe v skladu z merodajnimi akti,
 - letalski prevoz znotraj EU v ekonomskem razredu, zunaj EU v poslovnem razredu,
 - izobraževanje člana uprave v zvezi z zaposlitvijo,
 - članarine v strokovnih združenjih ter publikacije, ki so v zvezi z zaposlitvijo in/ali izvrševanjem obveznosti člana uprave,
 - zdravniški pregledi, zdraviliško zdravljenje in rehabilitacija,
 - kolektivno nezgodno zavarovanje,
 - zdravstveno zavarovanje v domovini in tujini,
 - kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
 - namestitve člana uprave v Ljubljani,
 - zavarovanje odgovornosti (D&O),
 - povračilo stroškov davčnega svetovanja v primeru, ko je član uprave davčni rezident druge države do višine limita v posameznem koledarskem letu, določenega v pogodbi,
 - kadrovske stanovanjske kredite pod enakimi pogoji kot veljajo za ključne kadre na kolektivni pogodbi,
 - poslovna reprezentanca,
 - plačilo stroškov izobraževanja mladoletnih otrok člana uprave, če se zaradi opravljanja funkcije preseli iz tujine.

Sestavine variabilnega dela prejemkov so:

- variabilni del plače (dodatek za uspešnost) na podlagi kriterijev, ki jih določi Nadzorni svet v okviru letnega poslovnega načrta Banke;
- odpravnina – nadomestilo za predčasno prenehanje mandata.

Razmerje med bruto plačo in maksimalnim variabilnim delom plače članov uprave je 1 : 0,67.

Prejemki ostalih zaposlenih s posebno naravo dela

Plača zaposlenega s posebno naravo dela je sestavljena iz:

- fiksnega dela plače, ki odraža ustrezne poklicne izkušnje in odgovornosti v Banki, kot je določeno v opisu delovnih nalog zaposlenega, ki so del pogojev za zaposlitev.
- variabilnega dela plače, ki je za zaposlene s posebno naravo dela, ki niso člani uprave Banke, sestavljen iz:
 - dela, odvisnega od uspešnosti poslovanja NLB ali NLB Skupine (za zaposlene s posebno naravo dela, ki imajo v okviru svojih pristojnosti možnost vpliva na profil tveganosti NLB Skupine) oziroma odvisnega od uspešnosti poslovanja NLB (za ostale zaposlene s posebno naravo dela); do tega dela variabilnega dela plače niso upravičene kontrolne oz. nadzorne funkcije;
 - dela, odvisnega od uspešnosti organizacijske enote zaposlenega s posebno naravo dela;
 - dela, odvisnega od individualne uspešnosti zaposlenega s posebno naravo dela.

Razmerje med variabilnim in fiksnim delom plače za opredeljene zaposlene pa se razlikuje glede na opredeljene kategorije opredeljenih zaposlenih kot so določeni v politiki prejemkov.

V tabelah od 52 do 55 so opredeljene višine nagrade zaposlenega s posebno naravo dela po posameznih kategorijah.

Tabela 52 – Opredelitev višine variabilnega dela plače za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela 2 za posamezno poslovno leto

Ocena delovne uspešnosti	Cilji NLB Skupine / NLB	Cilji OE	Osebni cilji
5 – vsi cilji so preseženi	do 2 plači	do 2 plači	do 2 plači
4 – cilji so v večini preseženi	do 1,5 plače	do 1,5 plače	do 1,5 plače
3 – cilji so doseženi	do 1 plača	do 1 plača	do 1 plača
2 – cilji delno niso doseženi	-	-	-
1 – cilji niso doseženi	-	-	-

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače za zaposlene s posebno naravo dela v kategoriji 2 za posamezno poslovno leto je 6 plač.

Tabela 53 – Opredelitev višine variabilnega dela plače za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela 3 za posamezno poslovno leto

Ocena delovne uspešnosti	Cilji NLB Skupine / NLB	Cilji OE	Osebni cilji
5 – vsi cilji so preseženi	do 2 plači	do 2 plači	do 1 plača
4 – cilji so v večini preseženi	do 1,5 plače	do 1,5 plače	do 0,75 plače
3 – cilji so doseženi	do 1 plača	do 1 plača	do 0,5 plače
2 – cilji delno niso doseženi	-	-	-
1 – cilji niso doseženi	-	-	-

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače za zaposlene s posebno naravo dela v kategoriji 3 za posamezno poslovno leto je 5 plač.

Tabela 54 – Opredelitev višine variabilnega dela plače za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela 4 za posamezno poslovno leto

Ocena delovne uspešnosti	Cilji NLB Skupine / NLB	Cilji OE	Osebni cilji
5 – vsi cilji so preseženi	do 1 plača	do 1 plača	do 1 plača
4 – cilji so v večini preseženi	do 0,75 plače	do 0,75 plače	do 0,75 plače
3 – cilji so doseženi	do 0,5 plače	do 0,5 plače	do 0,5 plače
2 – cilji delno niso doseženi	-	-	-
1 – cilji niso doseženi	-	-	-

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače za zaposlene s posebno naravo dela v kategoriji 4 za posamezno poslovno leto so 3 plače.

Tabela 55 – Opredelitev višine variabilnega dela plače za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela 5 za posamezno poslovno leto

Ocena delovne uspešnosti	Cilji OE	Osebni cilji
5 – vsi cilji so preseženi	do 2 plači	do 1 plača
4 – cilji so v večini preseženi	do 1,5 plače	do 0,75 plače
3 – cilji so doseženi	do 1 plača	do 0,5 plače
2 – cilji delno niso doseženi	-	-
1 – cilji niso doseženi	-	-

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače za zaposlene s posebno naravo dela v kategoriji 5 za posamezno poslovno leto so 3 plače.

15.5. Opis načinov, na katere poskuša institucija povezati uspešnost, ugotovljeno v obdobju ocenjevanja uspešnosti, z ravnjo prejemkov

Pregled glavnih meril in kazalnikov uspešnosti za institucijo, poslovna področja in posameznike

Merila za ugotavljanje uspešnosti članov uprave

Finančni kazalci uspešnosti izhajajo iz strateškega načrta NLB Skupine in so skladno s strateškimi usmeritvami usmerjeni v akvizicije in optimiziranje. Podpirajo implementacijo strategije in strateških projektov ter ciljev, ki izhajajo iz ESG usmeritev. Nefinančni kazalci uspešnosti pa izhajajo iz aktivnosti, ki podpirajo dolgoročne spremembe, ki se odražajo v načinu poslovanja oz. pristopa do strank, podpirajo spremembe organizacijske kulture in podpirajo vrednote banke in zaposlenih. Cilje, kriterije ter metodologijo za ugotavljanje uspešnosti članov uprave za vsako posamezno poslovno leto določi Nadzorni svet Banke.

Za ugotavljanje uspešnosti posameznega člana uprave veljajo praviloma naslednji cilji:

- finančni cilji NLB Skupine (dobiček po davkih, prihodki, stroški itd.),
- finančni cilji na področjih, ki so v pristojnosti člana uprave (NPS, ESG implementacija, kibernetско tveganje itd.),
- osebni cilji člana uprave (vezani na ravnanje skladno z vrednotami NLB Skupine).

Merila za ugotavljanje uspešnosti ostalih zaposlenih s posebno naravo dela

- Cilji NLB oziroma NLB Skupine:
Cilje NLB in NLB Skupine za vsako poslovno leto določi Uprava Banke, potrdi pa Nadzorni svet Banke. Za zaposlene s posebno naravo dela, ki imajo v okviru svojih pristojnosti možnost vpliva na profil tveganosti NLB Skupine, se upoštevajo cilji NLB ali NLB Skupine. Za ostale zaposlene s posebno naravo dela se upoštevajo cilji, določeni za NLB.
- Cilji organizacijske enote zaposlenega s posebno naravo dela:
Konkretne cilje organizacijske enote, ki so izvedeni iz ciljev NLB in/ali ciljev NLB Skupine, v okviru katere zaposleni s posebno naravo dela prevzema tveganja, opredeli njegov neposredno nadrejeni za vsako poslovno leto in vključuje naslednja področja:
 - poslovni cilji organizacijske enote, projektni cilji, »cross-functional« cilji,
 - finančni cilji organizacijske enote (če so določeni).
- Osebni cilji zaposlenega s posebno naravo dela (razvojni, projektni in ostali cilji)
Osebnne cilje posameznega zaposlenega s posebno naravo dela opredeli njegov neposredno nadrejeni za vsako poslovno leto.

Pregled, kako so zneski individualnih variabilnih prejemkov povezani s splošno uspešnostjo institucije in individualno uspešnostjo

V politiki prejemkov je opredeljeno, da odločitev, ali so bili kriteriji uspešnosti doseženi, in odločitev o izplačilu letnega variabilnega dela za Upravo sprejme Nadzorni svet, za ostale zaposlene s posebno naravo dela pa Uprava. Zaposleni, ki ne doseže osebnih ciljev, ni upravičen do letnega variabilnega dela plače, ne glede na to, ali so doseženi cilji Banke in cilji organizacijske enote. Ravno tako zaposleni ni upravičen do letnega variabilnega dela plače, če grobo krši vrednote NLB Skupine, opredeljene v etičnem kodeksu NLB Skupine.

Pri ocenjevanju delovne uspešnosti članov uprave Nadzorni svet upošteva tudi medletne razmere lokalnega, regionalnega, kot tudi globalnega bančno gospodarskega trga in doseganje ciljev članov uprave oceni ob upoštevanju njihovih aktivnosti zasledovanja najboljšega interesa Banke.

Z zaposlenimi s posebno naravo dela se vsako leto opravijo razgovori glede doseganja rezultatov za preteklo leto in dogovoru o ciljih za prihodnje leto, izhajajoč iz strategije NLB Skupine, ciljev NLB ter razvojnih in projektnih ciljev Banke. Prav tako se med letom preverja doseganje ciljev, predvsem tistih, vezanih na strateške projekte, tako individualno s posameznimi zaposlenimi s posebno naravo dela kot tudi kolektivno, na odborih Banke in Nadzornem svetu.

Opredelitev višine variabilnega prejemka za člane uprave

Članom uprave pripada letni variabilni del plače na podlagi doseganja finančnih in nefinančnih meril uspešnosti, pod pogoji te politike.

Za ugotavljanje uspešnosti posameznega člana uprave veljajo praviloma naslednji cilji, v naslednjem razmerju:

- finančni cilji NLB Skupine 50 %;
- finančni cilji na področjih, ki so v pristojnosti člana uprave 30 %;
- osebni cilji člana uprave 20 %.

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače člana uprave za posamezno poslovno leto za obdobje do vključno 5. julija 2021 je 8 plač, za obdobje od vključno 6. julija 2021 dalje pa 7 plač.

Opredelitev višine variabilnega prejemka za zaposlene s posebno naravo dela

Cilji NLB oziroma NLB Skupine

Cilje NLB in NLB Skupine za vsako poslovno leto določi Uprava Banke, potrdi pa jih Nadzorni svet. Za Upravo ter za tiste zaposlene s posebno naravo dela, ki imajo v okviru svojih pristojnosti možnost vpliva na profil tveganosti NLB Skupine, se upoštevajo cilji, kot so določeni za NLB Skupino. Za ostale zaposlene s posebno naravo dela, razen za zaposlene v nadzorni oz. kontrolni funkciji, pa se upoštevajo cilji, določeni za NLB.

Višina variabilnega dela plače se razlikuje glede na kategorijo zaposlenega s posebno naravo dela, ki se delijo na naslednjih 5 kategorij:

- člani uprave NLB,
- zaposleni s posebno naravo dela, ki sodijo v višje vodstvo v poslovnem delu Banke in pomočniki Uprave,
- zaposleni s posebno naravo dela v poslovnem delu banke na nivoju B-2 in področni vodje NLB Skupine,
- zaposleni s posebno naravo dela v neposlovnem delu Banke, ki sodijo v višje vodstvo, ter zaposleni, ki sicer ne bi sodili v nobeno kategorijo iz tega člena, a se v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 604/2014 obravnavajo, kot da pomembno vplivajo na profil tveganosti Banke,
- nadzorna oz. kontrolna funkcija.

Višina variabilnega dela plače posameznega zaposlenega s posebno naravo dela po tej točki za posamezno poslovno leto se določi glede na izpolnjevanje upoštevanih ciljev iz prejšnjega odstavka, pri čemer lahko višina variabilnega dela plače posameznega zaposlenega s posebno naravo dela po tej točki za posamezno poslovno leto znaša največ:

- 2 plači za kategoriji zaposlenih s posebno naravo dela 2 in 3;
- 1 plača za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela 4;
- kategorija zaposlenih s posebno naravo dela 5 za ta segment ciljev ni upravičena do variabilnega dela plače.

Cilji organizacijske enote zaposlenega s posebno naravo dela

Konkretne cilje organizacijske enote, ki so izvedeni iz ciljev NLB in/ali ciljev NLB Skupine, v okviru katere zaposleni s posebno naravo dela prevzema tveganja, opredeli njegov neposredno nadrejeni za vsako poslovno leto in vključuje naslednja področja:

- poslovni cilji organizacijske enote, projektni cilji, cross-functional cilji;

- finančni cilji organizacijske enote (če so določeni).

Višina variabilnega dela plače posameznega zaposlenega s posebno naravo dela po tej točki za posamezno poslovno leto se določi glede na izpolnjevanje ciljev OE, pri čemer lahko višina variabilnega dela plače posameznega zaposlenega s posebno naravo dela po tej točki za posamezno poslovno leto znaša največ:

- 2 plači za kategorije zaposlenih s posebno naravo dela 2, 3 in 5;
- 1 plača za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela 4.

Osební cilj zaposlenega s posebno naravo dela (razvojni, projektni in drugi cilji)

Osební cilje posameznega zaposlenega s posebno naravo dela opredeli njegov neposredno nadrejeni za vsako poslovno leto.

Višina variabilnega dela plače posameznega zaposlenega s posebno naravo dela po tej točki za posamezno poslovno leto se določi glede na izpolnjevanje osebnih ciljev, pri čemer lahko višina variabilnega dela plače posameznega zaposlenega s posebno naravo dela po tej točki za posamezno poslovno leto znaša največ:

- 2 plači za kategorijo zaposlenih s posebno naravo dela 2;
- 1 plača za kategorije zaposlenih s posebno naravo dela 3, 4 in 5.

Glede na razmere, ki so nastale zaradi pandemije koronavirusa in zaradi omejitev s strani Banke Slovenije v letu 2020, Banka o dodelitvi in izplačilu neodloženega variabilnega dela prejemka za zaposlene s posebno naravo dela za leto 2019 in o izplačilu odloženega dela variabilnega dela prejemka za leto 2016 v letu 2020 ni odločala.

Banka je dne 1. marca 2021 skladno s Sklepom Banke Slovenije o makrobonitetni omejitvi razdelitev dobičkov bank (v nadaljevanju: sklep BS) Banki Slovenije poslala Informacijo o dodelitvi in izplačilu neodloženega dela variabilnega dela za 2019 in izplačilo odloženega dela variabilnega dela za 2016 in 2017, s čimer so bile dane zakonske podlage za dodelitev in izplačilo variabilnih prejemkov.

Tako je Nadzorni svet o dodelitvi in izplačilu variabilnih prejemkov za leto 2019, 2017 in 2016 za člane uprave Banke odločal 13. aprila 2021. Izplačilo denarnega dela neodloženega dela variabilnega dela plače za 2019 in odloženega dela variabilnega dela plače za 2016 je bilo izvedeno 14. aprila 2021, izplačilo odloženega dela variabilnega dela plače za leto 2017 pa je bilo izvedeno po preteku 3-letnega obdobja od izplačila neodloženega dela; to je 11. julija 2021.

V letu 2021 je Nadzorni svet odločal tudi o dodelitvi variabilnega prejemka članom uprave za leto 2020. Glede na dosežene finančne rezultate NLB Skupine, ki izvirajo tudi iz gospodarske situacije, ki je nastala v povezavi z epidemijo covid-19, je Banka za leto 2020 zaposlenim s posebno naravo dela dodelila ustrezno znižan variabilni del plače za leto 2020 v višini 25 % maksimalne možne višine nagrade posameznega zaposlenega s posebno naravo dela.

Banka zaposlenim s posebno naravo dela za leto 2019 in leto 2020 še ni dodelila variabilnega dela prejemka v finančnih instrumentih.

V skladu s Politiko prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela je določen spodnji prag za opredelitev variabilnega prejemka za namene iz 7. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2 (ki določa obveznost, da je vsaj 50 % variabilnega prejemka sestavljenega iz delnic banke ali z delnicami povezanih instrumentov, oziroma enakovrednih nedenarnih instrumentov, kadar delnice banke niso uvrščene na organiziran trg), tako da variabilni prejemki zaposlenega s posebno naravo dela za posamezno poslovno leto, ki ne presegajo zneska 50.000 EUR, praviloma ne predstavljajo variabilnega prejemka za namene iz 7. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2.

Kot je razvidno iz prejšnjega odstavka, bi morala NLB v skladu s takrat veljavnim ZBan-2 vsaj 50 % variabilnega dela plače posameznega zaposlenega s posebno naravo dela za posamezno poslovno leto, ki presega 50.000 EUR, dodeliti in izplačati v delnicah NLB.

S sprejetjem novega Zakona o bančništvu (Ur. l. Republike Slovenije št. 92/2021 in 123/2021, v nadaljevanju: ZBan-3), ki je stopil v veljavo 23. junija 2021, so pa bila določena osnovna načela za nagrajevanje zaposlenih banke, ki lahko v okviru svojih pristojnosti ali delovnih nalog in aktivnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti Banke (v nadaljevanju: zaposleni s posebno naravo dela ali opredeljeni zaposleni).

Tako v zvezi z variabilnimi prejemki opredeljenih zaposlenih (»identified staff«) med drugim določa naslednje:

- najmanj 50 % variabilnega prejemka vsakega posameznika mora biti sestavljenega iz navadnih oz. prednostnih delnic banke, ali z delnicami povezanih instrumentov, ali enakovrednih nedenarnih instrumentov.

- znaten delež, vendar najmanj 40 % variabilnega prejemka vsakega posameznika, mora banka odložiti za obdobje štirih do petih let (če je znesek variabilnega prejemka izrazito visok, pa ga mora banka odložiti vsaj 60 %). Za člane upravljalnega organa in višje vodstvo pomembne banke (kar NLB je) obdobje odložitve ne sme biti krajše od 5 let. Prejemki, za katere velja odlog, dospejo v plačilo v sorazmernem deležu (t. j. zapadajo v plačilo po delih v obdobju odloga).

Obveznost izplačila dela variabilnega prejemka v instrumentih v skladu z ZBan-3 se ne uporablja (med drugim) za opredeljenega zaposlenega, čigar letni variabilni prejemki ne presegajo 50.000 EUR in ne obsegajo več kot tretjine njegovih celotnih letnih prejemkov.

Da bi zadostila zahtevam ZBan-3, se je Banka odločila, da bo za potrebe variabilnega nagrajevanja zaposlenih s posebno naravo dela uvedla nov instrument, namenjen za izplačilo dela variabilnega dela prejemka. Namen instrumenta je, da spodbuja dolgoročno naravnano ravnanje zaposlenih s posebno naravo dela, predvsem v delu upravljanja tveganj, saj se s tem, ko je del variabilnega dela prejemka vezan na dolgoročno spremljanje uspešnosti, spodbuja trajnostno in preudarno ravnanje zaposlenih in s tem dolgoročno poslovanje Banke.

Informacije o merilih, ki se uporabljajo za določanje ravnotežja med različnimi vrstami dodeljenih instrumentov, vključno z delnicami, enakovrednimi lastniškimi deleži, opcijami in drugimi instrumenti

Če mora biti v skladu z zavezujočimi predpisi del variabilnega prejemka določenega opredeljenega zaposlenega sestavljen bodisi iz navadnih oziroma prednostnih delnic Banke, ali z delnicami povezanih instrumentov, ali enakovrednih nedenarnih instrumentov, se pri določanju variabilnega prejemka upoštevajo kriteriji, s katerimi Banka zagotavlja združljivost s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganj.

Če variabilni prejemek opredeljenega zaposlenega za posamezno poslovno leto presega 50.000 EUR bruto in/ali obsega več kot tretjino njegovih celotnih prejemkov za to poslovno leto, ga mora biti, če je to v skladu z relevantnimi predpisi obvezno, najmanj 50 odstotkov sestavljenega iz instrumentov, pri čemer lahko opredeljeni zaposleni te instrumente prenese le z dovoljenjem Banke, ki se lahko izda šele po poteku najmanj treh let od pridobitve. Določba prejšnjega stavka se nanaša tako na neodloženi kakor tudi na odloženi del variabilnega prejemka iz prejšnjega stavka.

Instrumente, iz katerih je sestavljen del variabilnih prejemkov opredeljenih zaposlenih Banka določi v skladu z vsakokrat veljavnimi predpisi. Če Banka ne določi drugače, se del variabilnega prejemka opredeljenega zaposlenega, ki je sestavljen iz instrumentov, dodeli in izplača pod pogoji te politike, v instrumentih, katerih vrednost je vezana na vrednost delnice NLB (s tem, da ti instrumenti ne dajejo nobenih dividend ali drugih donosov).

Informacije o ukrepih, ki jih bo institucija sprejela za prilagoditev variabilnih prejemkov v primeru, da so kazalniki uspešnosti »slabi«, vključno z merili institucije za določanje »slabih« kazalnikov uspešnosti

Dodelitev in izplačilo variabilnega prejemka (tudi odloženega dela) sta odvisna od prilagoditvenih kriterijev, ki so posledica upravljanja tveganj preko sistema spremljanja uspešnosti poslovanja na podlagi ciljev KPI in KRI na ravni NLB Skupine.

Kot kriterij se upošteva npr. spoštovanje sprejetih politik, metodologij, usmeritev, zahteve regulatorjev in revizorjev ter pooblastil, ki so vezana na delo člana uprave.

Pri ocenjevanju delovne uspešnosti članov uprave Nadzorni svet upošteva tudi medletne razmere lokalnega, regionalnega in globalnega bančno gospodarskega trga ter doseganje ciljev članov uprave oceni ob upoštevanju njihovih aktivnosti zasledovanja najboljšega interesa Banke.

Tako je Banka v letu 2021 pred dodelitvijo variabilnega prejemka zaposlenim s posebno naravo dela za leto 2020 v skladu z določili politike prejemkov izvedla prilagoditev tega variabilnega prejemka uspešnosti in tveganjem na podlagi ciljev KPI in KRI. Glede na dosežene finančne rezultate NLB Skupine, ki izvirajo tudi iz gospodarske situacije, ki je nastala v povezavi z epidemijo covid-19, je Banka za leto 2020 zaposlenim s posebno naravo dela dodelila ustrezno znižan variabilni del plače za leto 2020.

15.6. Opis načinov, na katere poskuša institucija prilagoditi prejemke, da se upošteva dolgoročna uspešnost

Članom uprave in ostalim zaposlenim s posebno naravo dela pripada letni variabilni del plače, ki se dodeli oziroma izplača v odvisnosti od doseganja finančnih in nefinančnih meril uspešnosti ter drugih pogojev, določenih v politiki prejemkov.

Odločitev, ali so izpolnjeni vsi pogoji za izplačilo variabilnega dela plače za člane uprave in opredeljene zaposlene iz kontrolnih funkcij oziroma nadzornih funkcij, sprejme Nadzorni svet Banke, za ostale opredeljene zaposlene pa Uprava Banke, ki o tem poroča Nadzornemu svetu banke.

Dodelitev variabilnega dela plače

Tabela 56 – Primeri, v katerih se zmanjša višina variabilnega prejemka (lahko tudi na nič)

Zap. št.	Okoliščine	Obvezno zmanjšanje variabilnega prejemka na nič	Zmanjšanje variabilnega prejemka, lahko tudi na nič
1	Poslovanje banke izkazuje materialne negativne trende, ki so posledica sprejetih odločitev tega zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša	X	
2	Goljufija oziroma zloraba s strani zaposlenega s posebno naravo dela	X	
3	Hujše kršitve predpisov ali notranjih aktov Banke s strani zaposlenega s posebno naravo dela	X	
4	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela, ki ima znake kaznivega dejanja	X	
5	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki ima znake prekrška		X
6	Dejanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki zmanjšuje ugled, oziroma povzroči škodo ugledu Banke		X
7	Kršitev obveznosti iz delovnega razmerja s strani zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša		X
8	Negospodarno ravnanje s strani zaposlenega s posebno naravo dela, storjeno naklepoma ali iz hude malomarnosti v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki Banki povzroči večjo škodo	X	
9	Dejanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki pomeni nasprotje interesov s poslovnimi interesi Banke	X	
10	Koruptivno ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela, ki predstavlja in okrepi netransparentnost pri sprejemanju poslovnih odločitev	X	
11	Sodelovanje zaposlenega s posebno naravo dela pri ali njegova odgovornost za ravnanje, ki je vodilo do pomembnih izgub za Banko	X	
12	Fit and Proper ocena zaposlenega s posebno naravo dela je negativna		X
13	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela v nasprotju s Kodeksom ravnanja v NLB Skupini		X
14	Z dodelitvijo in/ali izplačilom variabilnih prejemkov bi bila ogrožena trdnost kapitalske osnove banke		X
15	Variabilni prejemek glede na finančno stanje Banke kot celote ne bi bil vzdržan		X
16	Finančna uspešnost Banke in/ali poslovne enote, v kateri je zaposlen zaposleni s posebno naravo dela je slaba ali negativna		X
17	Banka in/ali poslovna enota, v kateri je zaposlen ta zaposleni s posebno naravo dela doživi precejšen neuspeh pri obvladovanju tveganja		X
18	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša je prispevalo k temu, da je bila Banki izrečena regulatorna kazen		X

Opomba: Primeri, v katerih se lahko uporabi posamezna možnost, so označeni s križcem.

Banka pred dodelitvijo variabilnega prejemka zaposlenemu s posebno naravo dela izvede prilagoditev tega variabilnega prejemka uspešnosti in tveganjem, pri čemer upošteva prilagoditvene kriterije na podlagi ciljev KPI in KRI ter kriterije, navedene v spodnji tabeli. Spodnja tabela določa primere, ko Nadzorni svet banke članu uprave, drugemu

zaposlenemu s posebno naravo dela pa Uprava, zaradi predhodne prilagoditve tveganju pred dodelitvijo zmanjša višino variabilnega prejemka (lahko tudi na nič). V primeru, ko v skladu s spodnjo tabelo zmanjšanje na nič ni obvezno, pristojni organ zmanjšanje variabilnega prejemka določi glede na okoliščine primera.

Višino variabilnega prejemka, ki se dodeli, njegovo sestavo, delež variabilnega dela prejemka, ki se odloži in obdobje odloga njegovega izplačila v skladu s to politiko prejemkov določi za člane uprave Nadzorni svet, za ostale zaposlene s posebno naravo dela pa Uprava.

Variabilni prejemek zaposlenih s posebno naravo dela za posamezno poslovno leto se, če ne presega 50.000 EUR bruto in ne obsega več kot tretjine njegovih celotnih prejemkov za to poslovno leto, ter je to v skladu z relevantnimi predpisi dopustno, dodeli in izplača v denarju.

Če variabilni prejemek zaposlenega s posebno naravo dela za posamezno poslovno leto presega 50.000 EUR bruto in/ali obsega več kot tretjino njegovih celotnih prejemkov za to poslovno leto, ga mora biti, če je to v skladu z relevantnimi predpisi obvezno, najmanj 50 odstotkov sestavljenega iz instrumentov, pri čemer lahko zaposleni s posebno naravo dela te instrumente prenese le z dovoljenjem Banke, ki se lahko izda šele po poteku najmanj treh let od pridobitve. Določba prejšnjega stavka se nanaša tako na neodloženi kakor tudi na odloženi del variabilnega prejemka iz prejšnjega stavka. Če dodelitev in izplačilo celotnega variabilnega prejemka zaposlenega s posebno naravo dela za posamezno poslovno leto, ki ne presega 50.000 EUR bruto in ne obsega več kot tretjine njegovih celotnih prejemkov za to poslovno leto v denarju v skladu z drugim odstavkom tega člena nista dopustna, se zanj smiselno uporablja ta tretji odstavek tega člena.

Če je to v skladu z relevantnimi predpisi obvezno, se najmanj 50 odstotkov variabilnega prejemka zaposlenega s posebno naravo dela, dodeljenega za posamezno poslovno leto (oziroma vsaj 60 odstotkov, če je ta višji od 15-kratnika povprečnega letnega bruto prejemka v Banki za poslovno leto pred dodelitvijo) odloži za obdobje najmanj 5 let od dne, ko je izplačan neodloženi del tega variabilnega prejemka.

Neodloženi del variabilnega prejemka se izplača najkasneje tri mesece po tem, ko je sprejeto letno poročilo NLB Skupine za poslovno leto, na katero se ta variabilni prejemek nanaša in pod nadaljnjim pogojem, da je Nadzorni svet članom uprave dodelil variabilni prejemek za navedeno poslovno leto.

Odloženi del variabilnega prejemka dospe v plačilo v sorazmernem deležu. Izplača se pod pogoji iz te politike, po petinah, tako da:

- se prva petina odloženega dela variabilnega prejemka izplača najkasneje tri mesece po tem, ko poteče eno leto od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, pri čemer morajo biti pred izplačilom prve petine odloženega dela variabilnega prejemka kumulativno izpolnjeni še naslednji pogoji: (i) poteče eno leto od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka in (ii) sprejeto je letno poročilo NLB Skupine za poslovno leto pred poslovnim letom, v katerem poteče eno leto od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, in (iii) Nadzorni svet odloči o izplačilu dela variabilnih prejemkov članov Uprave, ki (a) se nanaša na isto poslovno leto, kot del variabilnega prejemka iz te alineje, in (b) zapade v plačilo v istem poslovnem letu, kot del variabilnega prejemka iz te alineje;
- se druga petina odloženega dela variabilnega prejemka izplača najkasneje tri mesece po tem, ko potečeta dve leti od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, pri čemer morajo biti pred izplačilom druge petine odloženega dela variabilnega prejemka kumulativno izpolnjeni še naslednji pogoji: (i) potečeta dve leti od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka in (ii) sprejeto je letno poročilo NLB Skupine za poslovno leto pred poslovnim letom, v katerem potečeta dve leti od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, in (iii) Nadzorni svet odloči o izplačilu dela variabilnih prejemkov članov Uprave, ki (a) se nanaša na isto poslovno leto, kot del variabilnega prejemka iz te alineje, in (b) zapade v plačilo v istem poslovnem letu, kot del variabilnega prejemka iz te alineje;
- se tretja petina odloženega dela variabilnega prejemka izplača najkasneje tri mesece po tem, ko potečejo tri leta od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, pri čemer morajo biti pred izplačilom tretje petine odloženega dela variabilnega prejemka kumulativno izpolnjeni še naslednji pogoji: (i) potečejo tri leta od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka in (ii) sprejeto je letno poročilo NLB Skupine za poslovno leto pred poslovnim letom, v katerem potečejo tri leta od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, in (iii) Nadzorni svet odloči o izplačilu dela variabilnih prejemkov članov Uprave, ki (a) se nanaša na isto poslovno leto, kot del variabilnega prejemka iz te alineje, in (b) zapade v plačilo v istem poslovnem letu, kot del variabilnega prejemka iz te alineje;
- se četrta petina odloženega dela variabilnega prejemka izplača najkasneje tri mesece po tem, ko potečejo štiri leta od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, pri čemer morajo biti pred izplačilom četrte petine

odloženega dela variabilnega prejemka kumulativno izpolnjeni še naslednji pogoji: (i) potečejo štiri leta od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka in (ii) sprejeto je letno poročilo NLB Skupine za poslovno leto pred poslovnim letom, v katerem potečejo štiri leta od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, in (iii) Nadzorni svet odloči o izplačilu dela variabilnih prejemkov članov Uprave, ki (a) se nanaša na isto poslovno leto, kot del variabilnega prejemka iz te alineje, in (b) zapade v plačilo v istem poslovnem letu, kot del variabilnega prejemka iz te alineje;

- se peta petina odloženega dela variabilnega prejemka izplača najkasneje tri mesece po tem, ko poteče pet let od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, pri čemer morajo biti pred izplačilom pete petine odloženega dela variabilnega prejemka kumulativno izpolnjeni še naslednji pogoji: (i) poteče pet let od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka in (ii) sprejeto je letno poročilo NLB Skupine za poslovno leto pred poslovnim letom, v katerem poteče pet let od izplačila neodloženega dela variabilnega prejemka, in (iii) Nadzorni svet odloči o izplačilu dela variabilnih prejemkov članov Uprave, ki (a) se nanaša na isto poslovno leto, kot del variabilnega prejemka iz te alineje, in (b) zapade v plačilo v istem poslovnem letu, kot del variabilnega prejemka iz te alineje.

V primeru, da pristojni organ banke določi obdobje odloga, ki je daljše od 5 let, se prejšnji odstavek uporablja smiselno.

Malus, zadržanje oziroma vračilo variabilnega dela plače

Spodnja tabela določa primere, ko Nadzorni svet Banke članom uprave in opredeljenim zaposlenim iz nadzornih funkcij oziroma kontrolnih funkcij, Uprava Banke pa ostalim opredeljenim zaposlenim, zaradi naknadne prilagoditve tveganju pred njegovo dospelostjo v izplačilo zmanjša višino denarnega dela posameznega dela odloženega dela variabilnega prejemka oziroma število ali vrednost instrumentov, ki sestavljajo posamezen del odloženega dela variabilnega prejemka (lahko tudi na nič). V primeru, ko v skladu s spodnjo tabelo zmanjšanje na nič ni obvezno, pristojni organ zmanjšanje posameznega dela odloženega dela variabilnega prejemka določi glede na okoliščine primera.

Če okoliščine primera niso dovolj razjasnjene, da bi omogočale odločitev o tem, ali se posamezen del odloženega dela variabilnega prejemka opredeljenega zaposlenega izplača ali ne, oziroma v kakšni višini naj se izplača, lahko Banka sklene, da ta del odloženega dela variabilnega prejemka ob njegovi prvotno predvideni zapadlosti še ne zapade v plačilo in da se odločitev o tem, ali se ta del odloženega dela variabilnega prejemka izplača ali ne, oziroma v kakšni višini se izplača in kdaj, odloži do razjasnitve okoliščin. V primeru iz prejšnjega stavka Banka o tem, ali se ta del odloženega dela variabilnega prejemka izplača ali ne, oziroma v kakšni višini se izplača in kdaj, odloči, ko so relevantne okoliščine dovolj razjasnjene. Odločitve iz tega odstavka v zvezi z variabilnimi prejemki članov uprave in opredeljenih zaposlenih iz kontrolnih funkcij oziroma nadzornih funkcij sprejema Nadzorni svet, v zvezi z variabilnimi prejemki ostalih opredeljenih zaposlenih pa Uprava.

V primeru, ko nastopi ali se razkrije okoliščina iz točke 7, 12, 15 ali 16 tabele iz politike, ko je del (neodloženega ali odloženega dela) variabilnega prejemka že izplačan, lahko Banka še 3 leta od izplačila tega dela variabilnega prejemka od opredeljenega zaposlenega zahteva vračilo (»clawback«) tega dela variabilnega prejemka, delno ali v celoti, ob smiselni uporabi določil iz politike prejemkov. Prav tako lahko Banka še 3 leta od izplačila dela variabilnega prejemka od opredeljenega zaposlenega zahteva vračilo tega dela variabilnega prejemka, delno ali v celoti, če se po njegovem izplačilu ugotovi, da je ta opredeljeni zaposleni znatno prispeval k slabi ali negativni finančni uspešnosti Banke, ali da je s prevaro ali drugim naklepnim dejanjem ali dejanjem iz hude malomarnosti povzročil velike izgube Banke. Odločitve iz tega odstavka v zvezi z variabilnimi prejemki članov uprave in opredeljenih zaposlenih kontrolnih funkcij oziroma nadzornih funkcij sprejema Nadzorni svet, v zvezi z variabilnimi prejemki ostalih opredeljenih zaposlenih pa Uprava.

Tabela 57 – Primeri, v katerih se zmanjša višina odloženega dela variabilnega prejemka (lahko tudi na nič)

Zap. št.	Okoliščine	Obvezno zmanjšanje odloženega dela variabilnega prejemka na nič (holdback)	Zmanjšanje odloženega dela variabilnega prejemka, lahko tudi na nič (clawback)
1	Poslovanje banke v obdobju odložitve izplačila izkazuje materialne negativne trende, ki so posledica sprejetih odločitev zaposlenega s posebno naravo dela	X	
2	Goljufija oziroma zloraba s strani zaposlenega s posebno naravo dela	X	
3	Hujše kršitve predpisov ali notranjih aktov Banke s strani zaposlenega s posebno naravo dela	X	
4	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela, ki ima znake kaznivega dejanja	X	
5	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki ima znake prekrška		X
6	Dejanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki zmanjšuje ugled, oziroma povzroči škodo ugledu Banke		X
7	Pravomočno se ugotovi ničnost letnega poročila in se ničnostni razlogi nanašajo na postavke ali dejstva, ki so bile podlaga za določanje variabilnega dela plače		X
8	Kršitev obveznosti iz delovnega razmerja s strani zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša		X
9	Negospodarno ravnanje s strani zaposlenega s posebno naravo dela, storjeno naklepoma ali iz hude malomarnosti v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki Banki povzroči večjo škodo	X	
10	Dejanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša, ki pomeni nasprotje interesov s poslovnimi interesi Banke	X	
11	Koruptivno ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela, ki predstavlja in okrepi netransparentnost pri sprejemanju poslovnih odločitev	X	
12	S posebnim revizorjevim poročilom se ugotovi, da so bili napačno uporabljeni kriteriji za določitev variabilnega dela plače ali da pri tem odločilni računovodski, finančni in drugi podatki ter kazalci niso bili pravilno ugotovljeni ali upoštevani		X
13	Variabilni prejemek ni bil dodeljen v skladu s to politiko		X
14	Če se razkrije novo dejstvo, ki bi spremenilo odločitev o dodelitvi variabilnega prejemka oziroma njegovi višini		X
15	Sodelovanje zaposlenega s posebno naravo dela pri ali njegova odgovornost za ravnanje, ki je vodilo do pomembnih izgub za Banko	X	
16	Fit and Proper ocena zaposlenega s posebno naravo dela je negativna		X
17	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela v nasprotju s Kodeksom ravnanja v NLB Skupini		X
18	Z izplačilom variabilnih prejemkov bi bila ogrožena trdnost kapitalске osnove Banke		X
19	Variabilni prejemek glede na finančno stanje Banke kot celote ni vzdržen		X
20	Finančna uspešnost Banke in/ali poslovne enote, v kateri je zaposlen ta zaposleni s posebno naravo dela je slaba ali negativna		X
21	Banka in/ali poslovna enota, v kateri je zaposlen ta zaposleni s posebno naravo dela doživi precejšen neuspeh pri obvladovanju tveganja		X
22	Ravnanje zaposlenega s posebno naravo dela v obračunskem obdobju, na katerega se variabilni prejemek nanaša je prispevalo k temu, da je bila Banki izrečena regulatorna kazen		X

Opomba: Primeri, v katerih se lahko uporabi posamezna možnost, so označeni s križcem.

15.7. Glavni parametri in utemeljitve za vsako shemo variabilnih sestavin prejemkov in morebitne druge nederarne ugodnosti v skladu s členom 450(1)(f) CRR

Variabilni del prejemkov se nanaša na plačilo, ki je odvisno od doseženih rezultatov, ki so neposredno povezani z doseganjem ciljev NLB Skupine, NLB in ciljev posameznika, ter se dodeljuje in izplačuje v obliki denarja in/ali instrumentov. Ti cilji so namenjeni doseganju dolgoročnega ustvarjanja vrednosti in trajnostnih rezultatov in združujejo finančne cilje z okoljskimi, družbenimi ter upravljavskimi cilji.

NLB Skupina prispeva k trajnostnemu financiranju z vključevanjem ESG tveganj v svoje poslovne strategije, okvir za obvladovanje tveganj in notranje upravljanje. Tako upravljanje tveganj ESG sledi smernicam ECB in EBA, ki so vključene v vse ustrezne procese.

Trajnostno poslovanje se nanaša na upravljanje neposrednih vplivov ESG ob zagotavljanju etičnega in učinkovitega poslovanja. Naš cilj za izboljšanje trajnostnega poslovanja je dosežen z merjenjem, upravljanjem in poročanjem o uspešnosti v skladu z ustreznimi predpisi EU in načeli ZN. Učinkovito upravljanje tveganj in kapitala na vseh ravneh je ključnega pomena za ohranjanje dolgoročnega donosnega poslovanja NLB Skupine.

Pri opredelitvi ciljev NLB Skupine se določijo finančni in nefinančni kazalci uspešnosti. Glede na to, da so bile zaradi pandemije covid-19 določene omejitve, so se kazalci uspešnosti nekoliko prilagajali, vendar so bili okvirno določeni naslednji kazalci:

Finančni kazalci uspešnosti (doseganje planskih vrednosti):

- neto dobiček po davkih,
- celotni prihodki,
- celotni stroški,
- RORAC,
- stroški tveganj (cost of risk)

Drugi finančni in nefinančni kazalci:

- implementacija strategije in postavljanje mejnikov IT strategije,
- definiranje ESG strategije in implementacija,
- merjenje NPS,
- upravljanje z delovno uspešnostjo skladno s politiko prejemkov,
- vedenje v skladu z vrednotami NLB Skupine.

15.8. Celotni prejemki vsakega člana upravljalnega organa ali višjega vodstva

Celotni prejemki članov upravljalnega organa so že razkriti poimensko in po vrstah prejemka v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 v poglavju 8. Razkritja glede povezanih oseb (stran 335).

15.9. Informacije o tem, ali se lahko za institucijo uporablja odstopanje iz člena 94(3) CRD v skladu s členom 450(1)(k) CRR

Za Banko se lahko uporablja odstopanje iz člena 94(3) (b) CRD. Navedeno odstopanje Banka uporablja za načelo iz člena 94 (1) (l). Pristojni organi variabilnih prejemkov za leto 2021 še niso dodelili, predvideva pa se, da bo zaposlenih za katere se bo uporabilo navedeno odstopanje, 43. Predvidena ocena skupnih prejemkov za te zaposlene znaša 4.900.000 EUR, od tega fiksni 3.560.000 EUR in variabilni 1.350.000 EUR.

15.10. Velike institucije razkrijejo kvantitativne informacije o prejemkih za kolektivni upravljalni organ institucije, pri čemer se razlikuje med izvršnimi in neizvršnimi člani, v skladu s členom 450(2) CRR

Celotni prejemki članov upravljalnega organa so že razkriti poimensko in po vrstah prejemka v Letnem poročilu NLB Skupine 2021 v poglavju 8. Razkritja glede povezanih oseb (stran 335).

15.11. Kvantitativne informacije glede prejemkov

(Člen 450(1) (g) (h), in (i) CRR)

Tabela 58 – EU REM1 – Prejemki, dodeljeni za poslovno leto za NLB Skupino

			v EUR			
			Upravljalni organ v nadzorni funkciji	Upravljalni organ v funkciji vodenja	Drugo višje vodstvo	Drugi zaposleni, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije
			a	b	c	d
1	Fiksni prejemki	Število zaposlenih, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije	38	58	276	68
2		Skupni fiksni prejemki	781.222	7.860.022	14.498.580	4.688.129
3		Od tega: denarni	781.222	7.860.022	14.498.580	4.688.129
9	Variabilni prejemki	Število zaposlenih, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije	38	58	276	68
10		Skupni variabilni prejemki	-	2.986.362	3.091.922	1.747.591
11		Od tega: denarni	-	2.986.362	3.091.922	1.747.591
12		Od tega: odloženi	-	597.466	640.327	376.120
17	Skupni prejemki (2 + 10)		781.222	10.846.384	17.590.502	6.435.720

Tabela 59 – EU REM2 – Posebna plačila zaposlenim, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije za NLB Skupino

			v EUR			
			Upravljalni organ v nadzorni funkciji	Upravljalni organ v funkciji vodenja	Drugo višje vodstvo	Drugi zaposleni, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije
			a	b	c	d
	Odpravnine, dodeljene v poslovnem letu					
6	Odpravnine, dodeljene v poslovnem letu – število zaposlenih, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije			1	3	1
7	Odpravnine, dodeljene v poslovnem letu – skupni znesek			385.000	104.785	67.033
8	Od tega plačane v poslovnem letu			385.000	104.785	67.033
9	Od tega odložene			-	-	-
10	Od tega odpravnine, plačane v poslovnem letu, ki niso upoštevane v zgornji meji za bonuse			-	-	-
11	Od tega najvišja odpravnina, dodeljena eni sami osebi			385.000	75.956	67.033

Tabela 60 – EU REM3 – Odloženi prejemki za NLB Skupino

		v EUR				
Odloženi in zadržani prejemki	Skupni znesek odloženih prejemkov, dodeljenih za prejšnja obdobja ocenjevanja uspešnosti	Od tega, ki bodo dospeli v plačilo v poslovnem letu	Od tega, ki bodo dospeli v plačilo v prihodnjih poslovnih letih	Skupni znesek odloženih prejemkov, dodeljenih pred poslovnim letom, ki so bili dejansko izplačani v poslovnem letu		
		a	b	c	EU - g	
7	Upravljalni organ v funkciji vodenja	1.456.524	657.873	798.651	657.873	
8	Denarni	1.456.524	657.873	798.651	657.873	
13	Drugo višje vodstvo	1.889.905	931.611	958.294	931.611	
14	Denarni	1.889.905	931.611	958.294	931.611	
19	Drugi zaposleni, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije	958.992	525.466	433.526	525.466	
20	Denarni	958.992	525.466	433.526	525.466	
25	Skupni znesek	4.305.421	2.114.950	2.190.471	2.114.950	

Nobenemu zaposlenemu s posebno naravo dela ni bilo v letu 2020 izplačanih 1 milijon EUR ali več prejemkov, zato predloga REM4 ni prikazana.

Tabela 61 – EU REM5 – Informacije o prejemkih zaposlenih, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije za NLB Skupino

		Prejemki upravljalnega organa			Področja poslovanja						
		Upravljalni organ v nadzorni funkciji	Upravljalni organ v funkciji vodenja	Skupaj upravljalni organ	Investicijsko bančništvo	Bančništvo na drobno	Upravljanje premoženja	Korporativne funkcije	Funkcije neodvisnega notranjega nadzora	Vse drugo	Skupaj
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
1	Skupno število zaposlenih, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije										440
2	Od tega: člani upravljalnega organa	38	58	96							
3	Od tega: drugo višje vodstvo				4	-	44	33	62	133	
4	Od tega: drugi zaposleni, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije				-	68	-	-	-	-	
5	Skupni prejemki zaposlenih, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti institucije	781.222	10.846.384	11.627.606	343.606	6.435.720	3.019.067	1.750.759	3.104.814	9.372.256	
6	Od tega: variabilni prejemki	-	2.986.362	2.986.362	36.733	1.747.591	553.440	138.619	406.995	1.956.135	
7	Od tega: fiksni prejemki	781.222	7.860.022	8.641.244	306.873	4.688.129	2.465.627	1.612.140	2.697.819	7.416.121	

16. Priloge

16.1. Priloga 1

Informacija, ali je institucija ustanovila ločen odbor za tveganja ali ne ter kolikokrat se je odbor za tveganja sestal

(člen 435 (2) (d) CRR)

NLB ima vzpostavljeno Komisijo za tveganja svetovalni organ Nadzornega sveta. Leta 2021 se je sestala petkrat.

16.2. Priloga 2

Izjava glede notranjih kontrol in postopkov

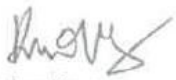
(člen 431 (3) CRR)

Podpisani

POTRJUJEMO

da so, kakor določa del 8 Uredbe (EU) št. 575/2013, člen 431, odstavek 3., razkritja pripravljena v skladu s Politiko razkritij NLB Skupine s področja upravljanja tveganj in kapitala ter v skladu s sprejetimi postopki notranjega nadzora.

Ljubljana, 29. marec 2022

Anica Knavs
direktorica
Finančno računovodstvo
in operativa

Igor Zalar
direktor
Tveganja

Archibald Kremser
član uprave

Andreas Burkhardt
član uprave

16.3. Priloga 3

Pregled razlik v obsekih konsolidacije (po posameznih subjektih) NLB Skupine (člen 436 (b) CRR)

Tabela 62 – EU LI3 – Pregled razlik v obsekih konsolidacije (po posameznih subjektih) NLB Skupine

Ime subjekta	Metoda konsolidacije za računovodske namene	Metoda bonitetne konsolidacije			Opis subjekta
		Polna konsolidacija	Kapitalska metoda	Niti konsolidirane niti odbit	
a	b	c	e	f	h
NLB Banka a.d., Skopje	Polna konsolidacija	X			Bančništvo
NLB Banka a.d., Podgorica	Polna konsolidacija	X			Bančništvo
NLB Banka a.d., Banja Luka	Polna konsolidacija	X			Bančništvo
NLB Banka sh.a., Priština	Polna konsolidacija	X			Bančništvo
NLB Banka d.d., Sarajevo	Polna konsolidacija	X			Bančništvo
NLB banka a.d., Beograd	Polna konsolidacija	X			Bančništvo
Komercijalna banka a.d. Beograd	Polna konsolidacija	X			Bančništvo
KomBank Invest a.d. Beograd	Polna konsolidacija	X			Upravljanje s sredstvi
NLB Srbija d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
NLB Skladi d.o.o. Ljubljana	Polna konsolidacija	X			Upravljanje s sredstvi
NLB Crna gora d.o.o., Podgorica	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
NLB Lease&Go d.o.o., Ljubljana	Polna konsolidacija	X			Finance
NLB Leasing d.o.o. - v likvidaciji, Ljubljana	Polna konsolidacija	X			Finance
Optima Leasing d.o.o., Zagreb "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X			Finance
NLB Leasing d.o.o., Beograd "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X			Finance
TARA HOTEL d.o.o., Budva	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
PRO-REM d.o.o., Ljubljana "v likvidaciji"	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
OL Nekretnine d.o.o., Zagreb "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
REAM d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
REAM d.o.o., Podgorica	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
REAM d.o.o., Zagreb	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
SPV 2 d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
S-REAM d.o.o., Ljubljana	Polna konsolidacija	X			Nepremičnine
NLB InterFinanz AG, Zurich "in likvidation"	Polna konsolidacija	X			Finance
NLB InterFinanz Beograd "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X			Finance
LHB AG, Frankfurt	Polna konsolidacija	X			Finance
NLB Zavod za upravljanje kulturne dediščine, Ljubljana	Polna konsolidacija			X	Upravljanje kulturne dediščine
Prvi Faktor, Beograd "v likvidaciji"	Kapitalska metoda			X	Finance
Prvi Faktor, Ljubljana "v likvidaciji"	Kapitalska metoda			X	Finance
Prvi Faktor, Zagreb "v likvidaciji"	Kapitalska metoda			X	Finance
Arg Nepremicnine d.o.o., Horjul	Kapitalska metoda		X		Nepremičnine
Bankart d.o.o., Ljubljana	Kapitalska metoda		X		Kartično poslovanje

Družbe, ki niso niti konsolidirane niti odbite, so:

- v skladu s členom 19 CRR (to se nanaša na članice Skupine Prvi faktor),
- ker gre družbo, ki posluje v drugih dejavnostih (ZUKD – NLB Zavod za upravljanje kulturne dediščine).

16.4. Priloga 4

Glavne značilnosti kapitalskih instrumentov

(člen 437 (b) in (c) CRR)

Tabela 63 – Glavne značilnosti kapitalskih instrumentov NLB

1	Izdajatelj	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana
2	Edinstvena oznaka (npr. koda CUSIP, koda ISIN ali oznaka Bloomberg za prodajo zaprtemu krogu vlagateljev)	ISIN: SI0021117344	ISIN: SI0022103855	ISIN: XS2080776607	ISIN: XS2113139195
2a	Javna prodaja ali prodaja zaprtemu krogu vlagateljev	javna	javna	javna	javna
3	Zakonodaja, ki ureja instrument	slovensko pravo	slovensko pravo	nemško pravo, z izjemo statusa obveznic, ki ga ureja slovensko pravo	nemško pravo, z izjemo statusa obveznic, ki ga ureja slovensko pravo
3b	Pogodbeno pripoznanje pooblastil organov za reševanje za odpis in konverzijo	N/A	da	da	da
Regulativna obravnava					
4	Trenutna obravnava ob upoštevanju prehodnih pravil CRR, kjer je relevantno	navadni lastniški temeljni kapital	dodatni kapital	dodatni kapital	dodatni kapital
5	Pravila iz CRR po prehodnem obdobju	navadni lastniški temeljni kapital	dodatni kapital	dodatni kapital	dodatni kapital
6	Sprejemljivi na posamični/(sub)konsolidirani ravni / na posamični in na subkonsolidirani ravni	posamična in na konsolidirana raven	posamična in na konsolidirana raven	posamična in na konsolidirana raven	posamična in na konsolidirana raven
7	Vrsta instrumenta (vrste določi posamezna jurisdikcija)	navadna delnica	instrumenti dodatnega kapitala (člen 63 CRR)	instrumenti dodatnega kapitala (člen 63 CRR)	instrumenti dodatnega kapitala (člen 63 CRR)
8	Znesek, pripoznan v regulatornem kapitalu ali kvalificiranih obveznostih (valuta v milijonih na zadnji datum poročanja)	1.071,4 milijona EUR	44,6 milijona EUR	120 milijonov EUR	120 milijonov EUR
9	Nominalni znesek instrumenta	N/A - kosovne delnice (20.000.000 delnic)	45.000.000 EUR	120.000.000 EUR	120.000.000 EUR
EU-9a	Cena izdaje	77,55 EUR	99,1 %	100 %	100 %
EU-9b	Cena odkupa	N/A	100 %	100 %	100 %
10	Računovodska razvrstitev	lastniški kapital	obveznost – odplačna vrednost	obveznost – odplačna vrednost	obveznost – odplačna vrednost
11	Prvotni datum izdaje	18. 12. 2013	6. 5. 2019	19. 11. 2019	5. 2. 2020
12	Brez zapadlosti ali z zapadlostjo	brez zapadlosti	z zapadlostjo	z zapadlostjo	z zapadlostjo
13	Prvotni datum zapadlosti	ni zapadlosti	6. 5. 2029	19. 11. 2029	5. 2. 2030
14	Odpoklic izdajatelja na podlagi predhodne nadzorniške odobritve	N/A	Da	Da	Da
15	Poljubni datum odpoklica, pogojni datumi odpoklica in odkupni znesek	N/A	Poljubni datum odpoklica: 6. 5. 2024 Pogojni datum odpoklica: - če do 6. 8. 2019 izdajatelj ne pridobi dovoljenja pristojnega organa; - odpoklic zaradi regulatornih sprememb; - odpoklic zaradi spremembe davčne obravnave Obveznic. Odkupni znesek enak 100 % zneska glavnice plus natečene in neplačane obresti.	Poljubni datum odpoklica: 19. 11. 2024; Pogojni datum odpoklica: - če do 15. 3. 2020 izdajatelj ne pridobi dovoljenja pristojnega organa; - odpoklic zaradi regulatornih sprememb; - odpoklic zaradi spremembe davčne obravnave Obveznic. Odkupni znesek enak 100 % zneska glavnice plus natečene in neplačane obresti.	Poljubni datum odpoklica: 5. 2. 2025; Pogojni datum odpoklica: - če do 31. 7. 2020 izdajatelj ne pridobi dovoljenja pristojnega organa; - odpoklic zaradi regulatornih sprememb; - odpoklic zaradi spremembe davčne obravnave Obveznic. Odkupni znesek enak 100 % zneska glavnice plus natečene in neplačane obresti.
16	Naknadni datumi odpoklica, če je relevantno	N/A	ne	ne	ne

1	Izdajatelj	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana
	Kuponske obrestne mere/dividende				
17	Fiksna ali spremenljiva dividenda/kuponska obrestna mera	N/A	fiksna	fiksna	fiksna
18	Kuponska obrestna mera in vsak z njo povezan indeks	N/A	Obrestna mera pomeni letno obrestno mero, ki znaša: (i) v času do pete obletnice (vendar brez pete obletnice), 4,2 %; (ii) od vključno pete obletnice dalje, referenčno obrestno mero (5-letni MS), veljavno na dan določite obrestne mere, povečano za pribitek (4,159 %).	Obrestna mera pomeni letno obrestno mero, ki znaša: (i) 3,65 % do 19. 11. 2024 (vendar brez 19. novembra 2024); (ii) od vključno 19. 11. 2024 dalje, referenčno obrestno mero (5-letni MS), veljavno na dan določite obrestne mere, povečano za pribitek v višini 3,833 %.	Obrestna mera pomeni letno obrestno mero, ki znaša: (i) 3,40 % do 5. 2. 2025 (vendar brez 5. februarja 2025); (ii) od vključno 5. 2. 2025 dalje, referenčno obrestno mero (5-letni MS), veljavno na dan določite obrestne mere, povečano za pribitek v višini 3,658 %.
19	Obstoj možnosti neizplačila donosov	N/A	N/A	ne	ne
EU-20a	Popolna diskrecijska pravica, delna diskrecijska pravica ali obvezni (glede na časovno razporeditev)	popolna diskrecijska pravica	obvezno	obvezno	obvezno
EU-20b	Popolna diskrecijska pravica, delna diskrecijska pravica ali obvezni (glede na znesek)	popolna diskrecijska pravica	obvezno	obvezno	obvezno
21	Možnost povečanja ali druge spodbude za odkup	N/A	ne	ne	ne
22	Nekumulativni ali kumulativni	N/A	kumulativni	kumulativni	kumulativni
23	Konvertibilni ali nekonvertibilni	N/A	nekonvertibilni	nekonvertibilni	nekonvertibilni
24	Če so konvertibilni, kateri so sprožilni dogodki za konverzijo	N/A	N/A	N/A	N/A
25	Če so konvertibilni, ali so v celoti ali delno	N/A	N/A	N/A	N/A
26	Če so konvertibilni, kakšna je stopnje konverzije	N/A	N/A	N/A	N/A
27	Če so konvertibilni, ali je konverzija obvezna ali izbirna	N/A	N/A	N/A	N/A
28	Če so konvertibilni, navedite vrsto dokumenta, v katerega se konvertirajo	N/A	N/A	N/A	N/A
29	Če so konvertibilni, navedite izdajatelja instrumenta, v katerega se konvertirajo	N/A	N/A	N/A	N/A
30	Možnosti odpisa	N/A	N/A	ne	ne
31	V primeru odpisa, kateri so sprožilni dogodki	N/A	N/A	N/A	N/A
32	V primeru odpisa, ali gre za popoln ali delen odpis	N/A	N/A	N/A	N/A
33	V primeru odpisa, ali je stalen ali začasen	N/A	N/A	N/A	N/A
34	V primeru začasnega odpisa, opis mehanizma za zvišanje vrednosti	N/A	N/A	N/A	N/A
34a	Vrsta podrejenosti (samo za kvalificirane obveznosti)	zakonska	pogodbena	pogodbena	pogodbena

1	Izdajatelj	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana
EU-34b	Prednostni vrstni red poplačila instrumenta v običajnem insolvenčnem postopku	prvi instrument v vrsti za pokrivanje izgube, podrejen (junior) vsem ostalim instrumentom	V primeru stečaja ali likvidacije Izdajatelja se terjatve iz naslova glavnice Obveznic poplačajo: (a) po poplačilu vseh nepodrejenih terjatev do Izdajatelja in morebitnih podrejenih terjatev, ki niso terjatve iz točke (b) ali (c) spodaj; (b) v enakem vrstnem redu (pari passu) in sorazmerno z naslednjimi terjatvami do Izdajatelja: (i) terjatve iz naslova drugih instrumentov, ki izpolnjujejo pogoje za instrumente dodatnega kapitala; in (ii) druge podrejene terjatve, za katere je določeno, da se v primeru insolventnosti Izdajatelja poplačajo hkrati s terjatvami iz naslova instrumentov dodatnega kapitala; (c) pred poplačilom naslednjih terjatev do Izdajatelja: (i) terjatve iz naslova instrumentov, ki izpolnjujejo pogoje za instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala ali dodatnega temeljnega kapitala; in (ii) druge podrejene terjatve, ki se glede na pogodbeno ureditev v primeru postopka prisilnega prenehanja Izdajatelja poplačajo hkrati s terjatvami iz naslova instrumentov navadnega lastniškega temeljnega kapitala ali dodatnega temeljnega kapitala.	V primeru običajnega insolvenčnega postopka ali prisilne likvidacije Izdajatelja so terjatve iz naslova glavnice Obveznic in morebitnih neplačanih obresti, ki se plačajo po Obveznicah: (a) podrejene (junior) vsem sedanjim ali prihodnjim terjatvam do: (i) nezavarovanih in nepodrejenih instrumentov ali obveznosti Izdajatelja; in (ii) instrumentov kvalificiranih obveznosti Izdajatelja v skladu z 72b. členom CRR; (b) enakovredne (pari passu): (i) med seboj; in (ii) z vsemi drugimi sedanjimi ali prihodnjimi terjatvami iz naslova Tier 2 instrumentov Izdajatelja; in (c) nadrejene (senior) vsem sedanjim ali prihodnjim terjatvam do: (i) instrumentov dodatnega temeljnega kapitala Izdajatelja (AT1) v skladu z 52. členom CRR; (ii) navadnim delnicam Izdajatelja in kateri koli drugim instrumentom navadnega lastniškega temeljnega kapitala Izdajatelja v skladu z 28. členom CRR; in (ii) vsem drugim podrejenim instrumentom ali obveznostim Izdajatelja, uvrščenih ali predvidenih za uvrstitev nižje od obveznosti Izdajatelja po Obveznicah.	V primeru običajnega insolvenčnega postopka ali prisilne likvidacije Izdajatelja so terjatve iz naslova glavnice Obveznic in morebitnih neplačanih obresti, ki se plačajo po Obveznicah: (a) podrejene (junior) vsem sedanjim ali prihodnjim terjatvam do: (i) nezavarovanih in nepodrejenih instrumentov ali obveznosti Izdajatelja; in (ii) instrumentov kvalificiranih obveznosti Izdajatelja v skladu z 72b. členom CRR; (b) enakovredne (pari passu): (i) med seboj; in (ii) z vsemi drugimi sedanjimi ali prihodnjimi terjatvami iz naslova Tier 2 instrumentov Izdajatelja; in (c) nadrejene (senior) vsem sedanjim ali prihodnjim terjatvam do: (i) instrumentov dodatnega temeljnega kapitala Izdajatelja (AT1) v skladu z 52. členom CRR; (ii) navadnim delnicam Izdajatelja in kateri koli drugim instrumentom navadnega lastniškega temeljnega kapitala Izdajatelja v skladu z 28. členom CRR; in (ii) vsem drugim podrejenim instrumentom ali obveznostim Izdajatelja, uvrščenih ali predvidenih za uvrstitev nižje od obveznosti Izdajatelja po Obveznicah.
35	Položaj v hierarhiji podrejenosti pri likvidaciji (navedite vrsto instrumenta, ki je neposredno nadrejen zadevnemu instrumentu)	instrumenti dodatnega temeljnega kapitala	instrumenti kvalificiranih obveznosti	instrumenti kvalificiranih obveznosti	instrumenti kvalificiranih obveznosti
36	Neskladne značilnosti v prehodnem obdobju	Ne	ne	ne	ne
37	Če neskladne značilnosti ostajajo, jih navedite	N/A	N/A	N/A	N/A
37a	Povezava do vseh določil in pogojev instrumenta (sklicevanje)	https://www.nlb.si/lastniski-kapital https://www.nlb.si/ponudba-delnic-javnosti	https://www.nlb.si/nlb27	https://www.nlb.si/NOVALJ365	https://www.nlb.si/NOVALJ34

Navadne delnice so v celoti vključene v navadni lastniški temeljni kapital NLB Skupine. Delnice izpolnjujejo vse pogoje za vključitev v kapital, kot so navedeni v skladu z ustreznimi določili CRR.

16.5. Priloga 5

Pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami

(člen 436 (f) in (g) CRR)

V NLB Skupini ni pomembnejših praktičnih ali pravnih ovir za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami. Pri morebitnem prenosu kapitala, zagotovljenega s strani Banke, je treba upoštevati določbe glede zagotavljanja minimalnega kapitala v skladu s CRR in ZBan-3. Pri podrejenih bankah moramo upoštevati tudi določbe glede likvidnosti, kapitalske ustreznosti in obsega kapitala za pokrivanje vseh tveganj, vse v skladu z zakonskimi predpisi posameznih članic.

Pri družbi za upravljanje sredstev (NLB Skladi) izhajajo določbe glede kapitalske ustreznosti in obsega kapitala za pokrivanje tveganj iz Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje.

Za več nestrateskih leasing družb, ki so v postopku likvidacije, obstaja omejitev, izhajajoča iz lokalnih zakonov o gospodarskih družbah, ki določa, da v postopku likvidacije ne smejo izplačevati dividend ali vračati sredstev delničarjem, dokler ne poplačajo vseh obveznosti. Postopek likvidacije je lahko končan po zaključku vseh sodnih postopkov, pri čemer se sredstva, namenjena vrnitvi delničarjem, ki presegajo delniški kapital, upoštevajo kot dividenda.

Obstajajo tudi pogodbene omejitve, ki jih moramo upoštevati in izhajajo iz podrejenih posojil, ki jih je Banka odobrila svojim podrejenim bankam, in sicer NLB Banka a.d., Skopje, NLB Banka a.d., Banja Luka, Komercijalna Banka Podgorica (združena z NLB Banka Podgorica), NLB Banka a.d., Priština; NLB Banka a.d., Beograd in NLB Banka a.d., Sarajevo ter družba NLB InterFinanz Zürich AG v likvidaciji. Skladno z lastnostmi podrejenih posojil so lahko taka posojila poplačana šele po poravnavi vseh nepodrejenih obveznosti in le v obsegu preostalih bančnih sredstev v postopku stečaja ali likvidacije.

Podrejena družba NLB Skupine, ki ni vključena v bonitetno konsolidacijo (ZUKD – NLB Zavod za upravljanje kulturne dediščine), je na dan 31. decembra 2021 izpolnjevala zahtevani minimum kapitala.

16.6. Priloga 6

Seznam vseh zahtevanih razkritij, kot jih predpisuje del 8 CRR

Člen	Poglavje	Stran	Člen	Poglavje	Stran
431.3	16.2	110	c)	6.2, 6.3	56
435,1 a)	5.1, 6.1, 8.1, 10.1, 12	35, 52, 67, 73, 80	d)	6.3	56
b)	5.1, 6.1, 8.1, 10.1, 12	35, 52, 67, 73, 80	e)	6.3	56
c)	5.1, 6.1, 8.1, 10.1, 12	35, 52, 67, 73, 80	f)	6.3	56
d)	5.1, 6.1, 8.1, 10.1, 10.2, 12	35, 52, 67, 73, 75, 80	g)	6.2	56
e)	1	4	h)	6.3	56
f)	1	4	443	9	71
435.2 a)	5.2	47	444 a)	7	65
b)	5.3	47	b)	7	65
c)	5.4	49	c)	7	65
d)	16.1	110	d)	7	65
e)	5.1	35	e)	7, 8.6	65, 69
436 a)	3	11	445	10	73
b)	3, 16.3	11, 111	446 a)	14	91
c)	3	11	b)	/	/
d)	3	11	c)	14	91
e)	/	/	447	1	4
f)	16.5	115	448,1 a)	11	78
g)	16.5	115	b)	11	78
h)	/	/	c)	/	/
437 a)	4.2	17	d)	11	78
b)	4.6, 16.4	24, 112	e)	11	78
c)	4.6, 16.4	24, 112	f)	11	78
d)	4.2	17	g)	11	78
e)	4.2	17	448,2	/	/
f)	4.2	17	449	/	/
437a	/	/	449a	/	/
438 a)	4.5	24	450,1 a)	15	93
b)	1, 4.1	4, 15	b)	15	93
c)	/	/	c)	15	93
d)	4.3	19	d)	15	93
e)	/	/	e)	15	93
f)	/	/	f)	15	93
g)	/	/	g)	15.11	108
h)	/	/	h)	15.11	108
439 a)	8.3	68	i)	15.11	108
b)	8.2, 8.4	68	j)	/	/
c)	8.5	68	k)	15.9	107
d)	8.6	69	450,2	15.10	107
e)	/	/	451	13	88
f)	8.6	69	451a	12	80
g)	8.6	69	452	/	/
h)	8.6	69	453 a)	/	/
i)	/	/	b)	6.4	61
j)	/	/	c)	6.4	61
k)	/	/	d)	/	/
l)	8.6	69	e)	6.4	61
m)	/	/	f)	6.4	61
440 a)	4.9	30	g)	7	65
b)	4.9	30	h)	7	65
441	/	/	i)	7	65
442 a)	6.3	56	j)	/	/
b)	6.3	56	454	/	/
			455	/	/

16.7. Priloga 7

Pregled opuščenih razkritij

Naslednja tabela vsebuje pregled predlog (iz Izvedbene uredbe Komisije EU 2021/637), ki jih Razkritja ne zajemajo, z razlogom za nerazkritje.

Predloga	Razlog
1 EU INS1 – Udeležbe v zavarovalnicah	NLB Skupina nima udeležbe v zavarovalnicah
2 EU INS2 – Finančni konglomerati – Informacije o kapitalu in količniku kapitalske ustreznosti	NLB Skupina ne izpolnjuje pogojev, da bi bila pripoznana kot finančni konglomerat
3 EU PV1 – Prilagoditve preudarnega vrednotenja	NLB Skupina ne uporablja Temelnjega pristopa
4 EU CR2a – Spremembe pri nedonosnih kreditih in drugih finančnih sredstvih ter povezane neto kumulativne povrnitve	Nedonosne izpostavljenosti pod 5 %
5 EU CQ2 – Kakovost restrukturiranja	Nedonosne izpostavljenosti pod 5 %
6 EU CQ4 – Kakovost nedonosnih izpostavljenosti po geografskih območjih (stolpca b in d)	Nedonosne izpostavljenosti pod 5 %
7 EU CQ5 – Kreditna kakovost kreditov in drugih finančnih sredstev za nefinančna podjetja po gospodarskih panogah (stolpca b in d)	Nedonosne izpostavljenosti pod 5 %
8 EU CQ6 – Vrednotenje zavarovanja s premoženjem – krediti in druga finančna sredstva	Nedonosne izpostavljenosti pod 5 %
9 EU CQ8 – Zavarovanje, pridobljeno s priposestovanjem in postopki izvršbe – razčlenitev po letnikih	Nedonosne izpostavljenosti pod 5 %
10 EU CR6-A – Obseg uporabe pristopa IRB in standardiziranega pristopa	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
11 EU CR6 – Pristop IRB – Izpostavljenosti kreditnemu tveganju glede na kategorijo izpostavljenosti in razponi PD	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
12 EU CR7 – Pristop IRB – Učinek kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, uporabljenih kot tehnike CRM, na RWEA	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
13 EU CR7-A – Pristop IRB – Razkritje obsega uporabe tehnik CRM	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
14 EU CR8 – Izkazi tokov RWEA pri izpostavljenostih kreditnemu tveganju v okviru pristopa IRB	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
15 EU CR9 – Pristop IRB – Testiranje za nazaj za PD po kategorijah izpostavljenosti (fiksna lestvica razponov PD)	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
16 EU CR9.1 – Pristop IRB – Testiranje za nazaj za PD po kategorijah izpostavljenosti (samo za ocene PD v skladu s členom 180(1)(f) CRR)	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
17 EU CR10 – Izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev in lastniških instrumentov po pristopu enostavnih uteži tveganja	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
18 EU CCR4 – Pristop IRB – Izpostavljenosti CCR po razredih izpostavljenosti in razponih verjetnosti neplačila (PD)	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
19 EU CCR5 – Sestava zavarovanja s premoženjem za izpostavljenosti CCR	Zavarovanje s premoženjem za izpostavljenosti CCR ni uporabi
20 EU CCR6 – Izpostavljenosti iz naslova kreditnih izvedenih finančnih instrumentov	NLB Skupina ne uporablja kreditnih IFI
21 EU CCR7 – Izkazi tokov RWEA za izpostavljenosti CCR v okviru IMM	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
22 EU CCR8 – Izpostavljenosti CNS	Dogovor o posrednem kliringu s klirinškim članom se vzpostavi in kapitalske zahteve za izpostavljenosti do centralne nasprotne stranke se izračunajo z uporabo uteži tveganja, ki se uporabljajo za standardizirani pristop h kreditnemu tveganju, kot je določeno v členu 107(2b).
23 EU-SEC1 – Zahteve po kvalitativnih razkritjih v zvezi z izpostavljenostmi v listinjenju	NLB Skupina ne uporablja listinjenja
24 EU-SEC2 – Izpostavljenosti v listinjenju v trgovalni knjigi	NLB Skupina ne uporablja listinjenja
25 EU-SEC3 – Izpostavljenosti v listinjenju v netrgovalni knjigi in povezane regulativne kapitalske zahteve – Institucija deluje kot originator ali sponzor	NLB Skupina ne uporablja listinjenja
26 EU-SEC4 – Izpostavljenosti v listinjenju v netrgovalni knjigi in povezane regulativne kapitalske zahteve – Institucija deluje kot investitor	NLB Skupina ne uporablja listinjenja
27 EU-SEC5 – Izpostavljenosti, ki jih je listinila institucija – Neplačane izpostavljenosti in posebni popravki zaradi kreditnega tveganja	NLB Skupina ne uporablja listinjenja
28 EU MR2-A – Tržno tveganje na podlagi pristopa notranjih modelov (IMA)	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
29 EU MR2-B – Izkazi tokov RWEA pri izpostavljenostih tržnemu tveganju v okviru IMA	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
30 EU MR3 – Vrednosti po IMA za trgovalne portfelje	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)
31 EU MR4 – Primerjava približkov VaR z dobički/izgubami	NLB Skupina ne uporablja Notranjih pristopov (IRB)

16.8. Priloga 7

Kratice

AT1	Dodatni temeljni kapital (Additional Tier 1 capital)	ISDA	Mednarodno združenje za zamenjalne posle in izvedene finančne instrumente (International Swaps and Derivatives Association)
AE	Obremenitev sredstev (Asset Encumbrance)	ISIN	Mednarodna identifikacijska številka vrednostnega papirja (International Securities Identification Number)
ALCO	Odbor za upravljanje z bilanco (NLB Skupine) ((Group) Asset and Liability Committee)	IT	Informacijska tehnologija
ALM	Upravljanje bilance banke (Asset and Liability Management)	JVE	Jugovzhodna Evropa
ASF	Razpoložljivo stabilno financiranje (Available Stable Funding)	KCNS	Kvalificirana centralna nasprotna stranka
AVA	Zahteva po preudarnem vrednotenju (Additional Valuation Adjustments)	KPI	Ključni kazalnik uspešnosti (Key Performance Indicator)
BCBS	Baselski odbor za bančni nadzor (Basel Committee on Banking Supervision)	KRI	Ključni kazalnik tveganja (Key risk indicator)
BDP	Bruto družbeni proizvod	LCR	Količnik likvidnostnega kritja (Liquidity coverage ratio)
BPV	Vrednost bazične točke (Basis point value)	LEI	Identifikator pravne osebe (Legal Entity Identifier)
BRRD	Direktive o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje bank (Bank Recovery and Resolution Directive)	LGD	Izguba ob neplačilu (Loss given default)
BS	Banka Slovenije	LTD	Razmerje med posojili in vlogami (Loan-to-deposit)
CBR	Zahteva po skupnem blažilniku (Combined buffer requirement)	LTI	Razmerje med posojili in prihodki (Loan-to-income)
CCF	Kreditni konverzijski faktor (Credit conversion factor)	LTV	Razmerje med posojilom in vrednostjo (Loan-to-value)
CCR	Kreditno tveganje nasprotne stranke (Counterparty credit risk)	MDA	Maksimalni znesek za delitev (Maximum Distributable Amount)
CET 1	Navadni lastniški temeljni kapital (Common equity tier 1 capital)	MIGA	Večstranska agencija za jamstvo naložb (Multilateral Investment Guarantee Agency)
CISO	Glavni direktor informacijske varnosti (Chief Information Security Officer)	MREL	Minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities)
CNS	Centralna nasprotna stranka	MRSA	Standardiziran pristop za tržna tveganja (Market Risk Standardized Approach)
COBIT	Kontrolni cilji za informacijske tehnologije (Control Objectives for Information Technologies)	MSOV	Mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti
COSO	Odbor sponzorskih organizacij Treadwaye komisije (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission)	MSP	Mala in srednja podjetja
covid-19	Koronavirusna bolezen 2019 (Coronavirus Disease 2019)	MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
CRD	Direktiva o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive)	NGW	Negativno slabo ime (Negative Goodwill)
CRD V	Direktiva in Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive & Regulation)	NPE	Delež nedonosnih izpostavljenosti (Non Performing Exposures)
CRM	Upravljanje kreditnega tveganja (Credit Risk Mitigation)	NPL	Nedonosna posojila (Non Performing Loans)
CRO	Glavni direktor tveganj (Chief risk officer)	NPL CR	Stopnja pokritja slabih naložb (Non Performing Loans Coverage Ratio)
CRR	Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Regulation)	NPS	Neto promocijska ocena (Net Promoter Score)
CSA	Aneks o kreditni podpori (Credit Support Annex)	NSFR	Količnik neto stabilnih virov financiranja (Net Stable Funding Ratio)
CVA	Prilagoditev kreditnega vrednotenja (Credit valuation adjustment)	NS	Nadzorni svet
CVaR	Pogojno tvegana vrednost (Conditional Value at Risk)	NSV	Neto sedanja vrednost (Net Present Value)
DPO	Pooblaščenca oseba za varstvo podatkov (Data Protection Officer)	OCR	Celotna kapitalska zahteva (Overall capital requirement)
DSPI	Druge sistemsko pomembne banke	OE	Organizacijska enota
DSTI	Razmerje med stroškom servisiranja dolga in dohodkom (Debt service-to-income)	OEM	Metoda originalne zapadlosti (Original exposure method)
DVA	Prilagoditev vrednotenja obveznosti (Debit Valuation Adjustments)	P1R	Zahteva 1. stebra (Pillar 1 Requirement)
DVD	Drugi vseobsegajoči donos	P2G	Priporočila po 2. stebri (Pillar 2 Guidance)
EAD	Izpostavljenost ob neplačilu (Exposure at default)	P2R	Zahteva 2. stebra (Pillar 2 Requirement)
EAr	Občutljivost neto obrestnih prihodkov (Earnings at risk)	PD	Verjetnost neplačila (Probability of default)
EBA	Evropska bančna avtoriteta	PFE	Potencialna prihodnja izpostavljenost (Potential Future Exposure)
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)	PNPO	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja
ECAI	Zunanje bonitetne institucije (External Credit Assessment Institutions)	PPDFT	Preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma
ECB	Evropska Centralna Banka	RAF	Okvir pripravljenosti za prevzemanje tveganj (Risk Appetite Framework)
ECL	Pričakovane kreditne izgube (Expected credit losses)	RC	Nadomestitveni stroški (Replacement costs)
EGP	Evropski gospodarski prostor	RICO	Odbor za tveganja (Risk committee)
EHQLA	Izjemno visokokakovostna likvidna sredstva (Extremely High-quality Liquid Assets)	RICS	Kraljevi inštitut pooblaščenih ocenjevalcev (Royal Institution of Chartered Surveyors)
EMIR	Uredba o infrastrukturi evropskega trga (European Market Infrastructure Regulation)	RORAC	Donosnost tveganju prilagojenega kapitala (Return on risk-adjusted capital)
EMN	Enotni mehanizem nadzora	RP	Plan reševanja (Recovery plan)
ESG	Okolje, družba in upravljanje (Environmental, social and governance)	RSF	Potrebno stabilno financiranje (Required stable funding)
ESMS	Sistem okoljskega in socialnega upravljanja (Environmental and Social Management System)	RWA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk-weighted assets)
ESRB	Evropski odbor za sistemsko tveganja (European Systemic Risk Board)	RWEA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk weighted exposure amount)
EU	Evropska unija	SA	Standardizirani pristop (Standardized Approach)
EVE	Ekonomski vrednost kapitala (Economic Value of Equity)	SFT	Transakcije financiranja z vrednostnimi papirji (Securities financing transactions)
EVS	Evropski standardi vrednotenja (European Valuation Standards)	SOTIS	Splošna ocena tveganj za integriteto in skladnost poslovanja (Enterprise compliance and integrity risk assessment)
EWS	Sistem zgodnjega opozarjanja (Early Warning System)	SREP	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (Supervisory Review and Evaluation Process)
GMRA	Glovalna krovna pogodba o repo dogovorih (Global Master Repurchase Agreement)	SSM	Enotni nadzorni mehanizem (Single Supervisory Mechanism)
GSPI	Globalno sistemsko pomembna institucija	ST	Stresni test
HFI	Herfindahl-Hirschman Indeks	T1	Temeljni kapital (Tier 1 capital)
HQLA	Visokokakovostna likvidna sredstva (High-quality liquid assets)	T2	Dodatni kapital (Tier 2 capital)
HRLF	Visoko tveganje nizka pogostost (High risk low frequency)	TEM	Mera skupne izpostavljenosti (Total Exposure Measure)
ICAAP	Proces ocenjevanja notranje kapitalske ustreznosti (Internal Capital Adequacy Assessment Process)	TLAC	Skupna sposobnost absorbiranja izgube (Total loss-absorbing capacity)
ILAAP	Proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)	TLTRO	Ciljno usmerjene operacije dolgoročnejšega refinanciranja (Targeted longer-term refinancing operations)
IRB	Pristop notranjih bonitetnih sistemov (Internal ratings-based approach)	TREA	Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem (Total risk exposure amount)
IRBBB	Obrestno tveganje v bančni knjigi (Interest rate risk in the banking book)	TSCR	Skupna kapitalska zahteva SREP (Total SREP capital requirement)
		UB	Uprava banke
		VaR	Tvegana vrednost (Value at risk)
		ZBan-3	Zakon o bančništvu
		ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
		ZRPPB-1	Zakon o reševanju in prisilnem prenehanju bank